@001A ༄༅།། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་ཀླུ་ཀཀ་བཞུགས་སོ། །

@001B ༄༅༅།། །ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་རིན་ཆེན་སྒོན། །བསྟེགས་བཅད་བདར་བའི་གསེར་བཞེན་དུ། །དྲི་མེད་རིགས་པས་གསལ་མཛད་པ། །རྗེ་བཙུན་བླ་མ་རྣམས་ལ་

འདུད། །གསུང་རབ་

དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་སྐྱེས་བུ་མཆོག །ཆོས་གྲོས་སྟོབས་ཀྱིས་ཉེས་ཀུན་དྲུངས་ཕུང་ནས། །བཟང་པོའི་སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་རབ་རྫོགས་ཤིང་། །གྲགས་པའི་འོད་ཟེར་གསུམ་ལྷམ་མེར་

གསལ། །

ཐུགས་རྗེའི་དཔལ་གྱིས་འགྲོ་ཀུན་བུ་བཞེན་གཟིགས། །ཡཁས་གཉེན་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་འདུད། །ལྷ་མིའི་འདྲེན་མཆོག་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཡི། །རྒྱལ་ཚབ་དབང་བསྒྱུར་རྒྱལ་སྲས་

མི་ཕམ་དང་། །

རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་རབ་གཅིག་བསྡུས་པ། །རྒྱལ་སྲས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དྲང་བ་དང་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཡི། །དགོངས་པ་རྣོགས་པར་འགྲེལ་བར་རྒྱལ་

བས་ལྷང་བསྟན་པ། །

@002A ཀ།། །།ཐོགས་མེད་ཅེས་ནི་ས་གསུམ་འདི་ན་རབ་གཏས་པས། །གཞུང་མཆོག་ཆོག་དོན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་རྣམ་ཕྱེ་ཡང་། །རང་གཞན་གྱུབ་མཐའ་འབྱེད་པའི་མཐུ་མེད་པར། །གཟུ་ལུམས་

རང་དགར་འཇུག་པའི་སྤྱི་རྟོལ་གྱིས། །གཞན་སྟེའི་ལུགས་ལ་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་ཞེས། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ལུགས་འདི་ཉམས་པར་བྱས། །གསུང་རབ་དགོངས་པ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ། །དམ་ཆོས་

ལོག་པར་འཆད་པའི་ཉེས་པ་ལྟེ། །འཤེས་གཉིན་བཟང་པོའང་རྣོན་པར་རབ་དཀའ་ན། །དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བག་ཡོད་བྱོས། །ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམ་ཆོས་བདུད་རྩིའི་རོ། །གང་

ཞིག་སྐྱངས་པས་

འཆི་མེད་གནས་སྐྱེ་བ། །འཁོར་ལོ་བར་མཐའི་གསུང་གི་གཅིས་པའི་དོན། །རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་གསུང་བཞིན་བཤད་པར་བྱ། །དེ་ལ་འདིར་འོ་སྐོལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་རྣོད་བར་དཀའ་བ་དང་། རྣོད་

ན་དོན་ཤིན་

@002B ཏུ་ཆེ་བའི་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆགས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ཕན་ཚད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེས་བུའི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱི་གཞི་

ལགས་པར་མ་ཚུགས་པར་ཆོ་འདི་ཙམ་གྱི་རྟེད་པ་དང་བཀྲ་སྤྲི་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འབད་པ་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་སྤྱན་པ་འཕྱང་བ་དང་འདྲ་ཞིང་། དུད་འགྲོའི་ཀུན་སྤྱོད་ལས་མ་འདས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དལ་འབྱོར་

ལ་སྐྱིང་པོ་ལེགས་པར་ལེན་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་གཤེགས་ཤིང་རྗེས་སུ་གཤེགས་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་

ལུང་དང་རིགས་པའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ཏེ། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་

དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལས་

རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གཞན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་ཡང་སྟོང་དཔེན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་སྟོན་རྒྱལ་བ་དུ་མ་ལ་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་ཤིང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་

@003A ཞེས། །བསྐྱེད་པ། ད་ལྟར་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཚོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་བློ་གྲོས་ཀྱི་མཐུ་གཞན་ལས་ཁྲད་ཞུགས་པ། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པའི་

ཁྱད་བཞེས་པའི་སྟོན་ལམ་ལེགས་པར་གྱུབ་ཅིང་། དྲང་ངེས་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པར་འགྲེལ་པར་ལྷུང་བསྟན་པ་དེས། ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་བལྟ་

བ་ལ་མཁྱེན་པོ་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ། ཚོགས་སྡུའི་འབྲེལ་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་དཀའ་ན་དོན་མཆོག་ཏུ་ཟབ་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པར་གཟིགས་ཤིང་། རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་གསང་བའི་

གནས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པར་མཐོན་ནས་ཐུབ་པའི་གསུང་གིས་གསང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་སྤྱན་མངའ་བ་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་དེ་མཉེས་པར་བྱས་ནས་ཅི་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་བོ་སྨྲས་ཏེ་དགོངས་

ནས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཞུགས་པས་ཞལ་མདོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེ་འཕྲལ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་བྱོན་ཏེ་ཆོས་གསན་པས་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་ཡོང་སུ་རྟོགས་པར་རྟོགས་

@003B བར་གྱུར་ཏེ། འཛམ་བུགླིང་པའི་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྟེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་ཀྱང་གནད་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་འབྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། རྒྱུན་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་

ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ལྟའོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་དྲང་དོན་དོན་འབྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་དང་། ཏིང་

ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་སོགས་

དང་། དོན་ཟབ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་སྟོན་པ་ངེས་པའི་དོན་དང་། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཆོག་དང་ཡི་གེ་སྟེ་

ཚོགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་དྲང་བའི་དོན་དུ་བསྟན་ལ་མདོ་སྡེ་ཕྱི་མས་ནི་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་ནས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་

པར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་དྲང་དོན་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་ས་ཆོགས་གསལ་བར་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པ་ངེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེ་

མའི་རྣེས་སུ་འབངས་ཀྱི་ནས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟའི་སྲོལ་ལེགས་པར་ཕྱེ་བས་མདོ་གཉིས་པ་དྲང་བའི་དོན་དུ་འབད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པར་མཛད་

དོ། །དེ་ལ་སྒོང་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ནི། རྣམ་འབྱེད་

@004A ྈ།། །རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུང་ནས་མདོ་སྡེ་ཕྱི་མའི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ཏོ། །གཙོ་བོར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྒོ་ལ་ལེགས་པར་ཕྱེ་ཞིང་།

ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་སྡེ་སྣོད་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་འགྲེལ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྱུར་པ་འཁོར་བ་འགྱུར་བའི་གཞི་ཆོས་དང་། གང་ལ་

དམིགས་ནས་གོམས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་རྐེན་གཟུང་འཛིན་རྣ་བ་དང་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཉིད་ངུ་བསྟན་ལ། དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་ནི་གཉིས་སྣང་བདེན་པར་གྱུར་པ་གཞིན་བྱས་ནས་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་ཕྱེ་སྟེ།

ཐེག་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་པར་མཛད་དོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱུད་ལས་ནི། གཉིས་སྣང་བདེན་པར་གྱུར་པ་མ་བཀག་པར་

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སད་པར་བྱེད་པའི་

ཐབས་ནས་བརྒྱང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་ཉིད་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕྲོ་བའི་ཚུལ་དང་། གདུལ་བྱ་གཞན་རྣམས་སུ་འཇོན་པའི་ཐབས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་། གཞུང་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་

ལ་ལྟོས་པའི་དོན་དམ་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་གྱི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དོན་དམ་པ་གསལ་བར་མ་མཛད་དོ། །བསྟན་བཅོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དུ་དང་ངེས་འབྱེད་

@004B པའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ས་སྡེ་ལྔ་སྡོམ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་ལེགས་པར་ཕྱེ་ཞིང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཁ་ཅིག་ཀྱང་བསེ་རྒྱལ་བྱའི་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

རིགས་ཅན་ཚོགས་ལམ་དུ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་དང་། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ནས་སྒྲོར་ལམ་དྲོད་ཡན་ཆད་སྦྱན་ཅིག་ལ་བབྱོད་པའི་ཚུལ་གསུང་པ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སངར་

གསུངས་སོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་

རྒྱུན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུང་མོད་ཀྱི། བཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ངོ་བོ་ངེས་པ་དང་། གྲངས་ངེས་པ་དང་། གེ་རིམ་ངེས་པ་མདོ་རྒྱས་

འབྲིང་བསྟན་གསུམ་གྱི་སྒྲས་དོན་ཏོང་ན་གནས་པ་གསལ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ཐ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་ལ་གོམས་པས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དུས་ཕྱིས་བསྟན་

པར་བྱ་ཞེང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་དང་པོ་ཉིད་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཉན་ཐོས་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་རེས་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་

པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྣོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བ་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོས་ཁྱད་པར་མེད་པར་

གསལ་བར་སྟོན་ལ། དེ་ཉིད་བསྟན་

@005A ཞེས། །བཅོས་འདིར་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་སྒོབ་དཔོན་ཀྱིས་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གང་ཡང་དག་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་

དེ་དག་ལ་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་ས་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་པའི་མཐུ་མེད་དོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དེ་དག་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚམས་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་

སེངགེ་བཟང་པོས་འགྲེལ་ཆེན་དུ། སྒོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། སྒོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་ཞེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་། ཞེག་པ་སྟ་ཚོགས་སུ་སྨྲ་བ་ཞེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་སོ་སོར་མཛད་པའི་དགོངས་པ་ཡང་

རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྨྲ་བའི་རིགས་ཅན་རྣེས་སུ་བརྩང་བའི་ཆེད་དུ་མཐར་ཐུག་ཞེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པའི་ཚེང་རྟའི་སྒོལ་ཕྱེ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། སྒོབ་དཔོན་རང་ཉིད་རྣམ་རིག་པར་སྟོན་

པར་མི་བསམ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་

འདིའི་འགྲེལ་པར་མཐར་ཐུག་ཐེག་ཆེ་བསྟུབས་ཤིང་། སྟོང་ཉིད་ཐུགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡང་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཤིང་རྟའི་སྒོའམ་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བ་ལས་ལོགས་སུ་

བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ཐ་མའི་བསྟན་བཅོས་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་འཆད་པ་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། མཚན་གྱི་དོན་དང་། འགྲུར་གྱི་ཕྱག་དང་། གཞུང་གི་དོན་དང་། མཇུག

@005B གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་བསྟུར་བ་དང་། མཚན་ཉཱ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མཧཱ་ཞེས་པ་ནི་བོད་སྐད་དུ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་དང་། ཡན་ནི་ཐེག་པ་དང་། ཙ་རྒྱད་ཀ་ར་འམ་ཡུ་ཀཀར་ནི་བྱ

མ་དང་ཀནྡ་ནི་རྒྱུད་དང་ཕྲ་སྦྱ་ནི་བསྟན་བཅོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་འདིས་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་རྒྱུའི་ཐེག་པ་དང་། འདིར་བགྲོད་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པའོ། །དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་

སྟེ་སྟོང་ལ་དམིགས་པས་དམིགས་པ་ཆེ་བ་ལ་

སོགས་པའི་ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྡན་པས་ཆེན་པོའོ། །རྒྱུད་ནི་རྒྱུན་ཆགས་པས་ཏེ། དེ་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་སྟོང་བྱེད་སྟོན་པའི་གཞུག་ལག་སྟེ། ཐུབ་མ་ནི་ཕྱི་མའི་དོན་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུག་ལག་ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། དེའི་

དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི། ཤུ་སྟ་ཞེས་པ་ལ་ཤུ་ས་འཆོས་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་ཏ་ཡ་སྐྱོབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཡི་གེ་བསྣན་པའི་ངེས་ཚིག་གི་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དོན་བསྡུས་ན། ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་

འཆོས་ཤིང་ངན་སོང་དང་སྲིད་པ་ཙམ་གྱི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་དོན་དུ་མ་

འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ལོ་སྟྲོ་བས་བཀོད་པའོ། །ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྐྱབས་འགྲོ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་འཆད་པ་སོགས་ཀུན་གྱི་ཚོ་དོན་དེ་ཉིད་དུན་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་

གཉིས། བཤད་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ་དང་།

@006A ྈ།། །བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་གོ །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། གོ

རིམ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཏོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་གནས་བདུན་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། བྱངས་ངེས་པ་དང་། དོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་དག་ཀྱང་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་པ་

གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ནི། སྣང་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའོ། །དོན་དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་

རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་དང་། ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །དོན་དམ་པའི་དགེ་འདུན་ནི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིག་པ་དང་རྣམ་པར་བྱོལ་བ་

དང་། ཀུན་རྫོབ་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཕགས་པའི་ཆོགས་སོ། །

དོན་དམ་པའི་ཁམས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཀུན་རྫོབ་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སྐྱེ་

རྒང་གི་རྒས་པའི་ཚའོ། །དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཀུན་རྫོབ་པ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་འབྱོར་པའི་གནས། དམ་པའི་དོན་གྱི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་དང་

@006B ཁྱད་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་མཚུངས་མོད་ཀྱི། རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་འགྱུར་དང་གཞིན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་ཟིན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐ་དད་པ་ཙམ་མོ། །ཡོན་ཏན་དོན་དམ་པ་ནི། སྟོབས་སོགས་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སྣུམ་ཟུ་རུ་

གཉིས་དང་། ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྣུམ་ཟུ་རུ་གཉིས་སོ། །འཕྲིན་ལས་དོན་དམ་པ་ནི། བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།

བདུན་པོ་ལས་གྲངས་མང་པ་མི་དགོས་པ་དང་།

དེ་ལས་ཉང་བས་འདུ་མི་རུས་ཏེ། འདིར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བླ་མ་ལོ་སྟོང་ཆེན་པོས། མི་གནས་པའི་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་འཁོར་ལོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དགོན་མཆོག་གི་འཁོར་ལོའི་དབང་དུ་བྱས་

པའི་ཁཊད་པའི་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་མཛད་པའི་སྐྱ་མ་ནི། འོག་ནས་གོ་རིམ་སྟོན་པའི་ཚིག་གི་སྐབས་ཟིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཁཊད་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཡང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། འཆད་ཚུལ་ཕྱི་མ་ལྟར་འཐད་པར་སེམས་སོ། །དེ་ལ་

དགོན་མཆོག་གསུམ་མཐར་ཐུག་པ་ནི། རང་གི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་དེ་ཙམ་དུ་རེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་སྐྱབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་

རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རེས་ཏེ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཁམས་ཏེ་དེ་ལ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི། ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པར་མ་

བྱུང་ན། ཁོ་བོར་གྱི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་

@007A ཞེས། །མི་འཐད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་ཉེར་ལེན་དུ་བཏགས་པར་ཟད་ཀྱི། བསྟེད་བྱ་སྟེད་བྱེད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བསླུབ་བ་ལས་བྱུང་པའི་རིགས་ནི། བསྟེད་པའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་

པ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ནི། །གཞན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཡོན་ཏན་དང་འཕྲིན་ལས་ཏེ། གང་ཟག་གཞན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱུད་

ཀྱི་དྲི་མ་ཟད་པར་སྤྱོད་ནུས་པས་ཕྱིའི་རྐྱེན་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཅོ་བོར་བྱས་ནས་དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་དེ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་

པར་ཟད་ཀྱི། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ནང་གི་རྐྱེན་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་ནི། ཁམས་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་དེ་

ནི་ཁམས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་མཐར་ཐུག་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འབྱུང་བ་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བསྒོམ་པ་ལས་ཡིན་ལ། ལྟ་བ་ཡང་རྒྱུ་གཉིས་དང་རྐྱེན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་གཉིས་ནི་རང་གི་ཁམས་དང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་

པའོ། །རྐྱེན་གཉིས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྔ་མའི་བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་། གཞན་གྱི་སྒྲའོ། །གཞན་གྱི་སྒྲ་ཡང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་དཀོན་

@007B མཆོག་འབའ་ཞིག་བསྟན་པས་ཆོག་མོད། དཀོན་མཆོག་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་རྟེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་གསུམ་ལ་

ལྷོས་པའི་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་ཀྱི་མིང་ཐ་དད་པས་བསྟན་ཏེ། ཡང་དག

པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲའི་ཡུལ་དུ་དོན་དུ་གཉིར་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དང་། རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཟད་པ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་

འབྲོའི་ཡུལ་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

རིགས་ཅན་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཚེ་གཞན་གྱི་སྣ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཟད་པ་ཐོབ་པའི་སྐྱོན་མ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འབྲོའི་ཡུལ་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣོས་སུ་བརྟུང་བའི་ཚེད་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ་

རྣམ་པར་བཞག་གོ །རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འདིར་བཤད་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་ཉིད་དགོས་སུ་

བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འདིར་བསྟན་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་གིས་བསྡུས་པ་དེ་ཡིན་ལ་དེ་ཐོབ་པའི་ཉེ་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི།

ས་བརྒྱད་པར་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་བཏགས་པ་བ་དང་། ས་དགུ་པར་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། ས་བཅུ་པར་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་བསྟན་ལ། རིང་བའི་རྒྱུ་ནི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་

དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་སོགས་སོ། །རྒྱུ་སྐྱབས་

@008A ཞེས། །འགྲོའི་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདིར་བསྟན་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཐེག་པ་དམན་པའི་སྐྱབས་ཡིན་ཡང་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོའི་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

བྱང་ཆུབ་ནི་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པས་སྐྱོན་མེད་ལ། ཆོས་དེང་དགེ་འདུན་མིང་མཐུན་པ་ཙམ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རིམ་གྱིས་བཀྲི་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །དོན་བསྡུས་ན་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དཀོན་མཆོག་ནི་

ས་དང་པོ་ཡིན་ཚད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་གྱི་དཀོན་མཆོག་ནི་མཐར་ཐུག་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བར་ཐལ་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། འོག་ཏུ་འཆད་པར་

འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྣ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། གྲངས་བདུན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐུ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་

འགོག་པ་དང་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཚོས་

དཀོན་མཆོག་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཕགས་པའི་ཚོགས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་ནི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་བསྟན་ལ། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་

ཀྱི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་རྩང་གི་ནུས་པས་བསྡུས་པའི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དང་གནས་གྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་

@008B བའི་བལ་བ་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དོན་བདུན་གྱི་ཐ་མ་སྟེ་བཞི་པོ་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གཞན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་

ལ་སོགས་པ་གསུམ་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་འོག་ནས་གོ་རིམ་གྱི་ཆ་བཞིད་པ་ལ་བརྟེན་ན་ཅུང་ཟད་སྨྲ་དུ་རུང་བ་ཙམ་མོ། །གཉིག་ལྟར་ཡང་ཁམས་རྒྱུའི་གནས་

སྐབས་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི།

མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུར་བྱེད་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་སུ་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་མ་ཤེས་པའི་བབ་ཅོལ་ཡིན་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །སྟེ་ལྟག་མ་དང་བཅས་པ་སྟེ་གྲངས་བདུན་དུ་འདུས་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་

འདིའི་བརྗོད་པའི་གནས་འཆད་པ་ཀུན་གྱི་ལུས་ནི་མདོར་བསྡུས་ན་རྟོགས་པའི་དོན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདུས་ལ་རྗོད་བྱེད་བསྟན་བཅོས་ཀུན་གྱི་ལུས་ནི་མདོར་བསྡུས་ན་རྟོགས་པའི་དོན་རྫོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡི་ནི་གནས་བདུན་པོ་འདི་དག་ཏུ་འདུས་པར་རིག

པར་བྱ་བ་དགག །ཡང་ན་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་འདིར་གནས་བདུན་ལྡང་དང་སྦྱར་བའི་ལྡང་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ན་བདུན་པོ་དེ་དག་ཏུ་འདུས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།

དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྫོ་རྗེ་ལྟ་བུ་དང་དེའི་གནས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། སྒྲ་འཇུག་པའི་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ལྡང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་

ལ་གསུམ། བསྟན་པ་དང་། ཚའོ་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །

@009A ཞེས། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་རྣམ་པ་བདུན་ནི་རྫོགས་པ་ལྔ་བྱ་དང་། དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཡི་གེའི་ཚོགས་ནི་དེའི་གནས་ཏེ་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་

སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྫོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་རྣམ་པ་བདུན་ནི་རྫོགས་པ་ལྔ་བྱར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་སྒྲ་རྟོག་གིས་རྟོགས་ཚུལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྒྱང་པ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པའོ། །རྫོགས་པ་ལྔ་བྱའི་དོན་བདུན་གཅིག་ཏུ་མ་ཁད་ཀྱི་རྗེས་བྱའོ། །

པར་དུ་བྱས་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །སོ་སོ་རང་གི་རིག་པ་ནི་འཕགས་པའི་དོན་དམ་འཇལ་བའི་མཉམ་གཞག་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་རྗེས

ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཞན་ཡང་སོ་སོ་

རང་གི་རིག་པར་བྱ་བའོ། །རང་མཚན་སྣའི་བརྡོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་སྣས་བརྡོད་དུ་མེད་པ་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། སྣའི་བརྡོད་བྱ་རང་མཚན་གྱི་རང་བཞིན་ལམ་ལྟགས་ཀྱང་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཚུལ་ཀྱིས་དེའི་རྟོགས་ཚུལ་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་ལ། ཆོས་ཉིད་སྣ་རྟོག་གིས་ཇི་ལྟར་བརྡོད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱས་ཀྱང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་རྟོགས་པ་ལྟར་མི་རྟོག་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྣ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་ཆུད་ཟད་ཀྱང་བྱ་མི་

@009B རྟོག་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཁས་བླངས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ལུགས་ངན་པ་ཡིན་པས་དོར་བར་བྱའོ། །གཏན་ཚིགས་སྟ་

མ་བསྒྲུབ་པ་ནི། དེར་ཐལ། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་རྟོགས་ཚུལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕིགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་གིས་ཕིགས་

པར་དཀའ་བ་གཅིག་བསྟན་པར་དགོངས་ནས་དངོས་

སྙ་མ་སྤྲོས་སོ། །ཤེས་རབ་དེ་གསུམ་བྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པ་ལས་མ་འངས་ལ་རྟོགས་ཚུལ་རྫོགས་པ་ན་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའོ། །དོན་རྣམ་པ་བདུན་པོ་དེ་བརྗོད་པའི་ཡི་གེ་

གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཚོས་ཅན། རྫོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཞེས་བརྗོད་དེ། དོན་དེ་དག་ཐོག་མར་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དང་། དོན་དེ་ཐོབ་ཅིང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་དོན་དེའི་རྗེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། དོན་རྣམ་པ་བདུན་པོ་

དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནའི་ཕྱིར། སྟ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་འདིར་དོན་དེ་དག་བརྗོད་པར་བཤད་པ་དང་། གོང་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་བཤད་པའི་འགལ་སྤོང་དུ་བྱས་ནས་དོན་དམ་པའི་

བདེན་པ་སྣྲས་བརྗོད་དུ་མེད་ཀྱང་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་བརྗོད་བྱེད་པ་ལ་འཆད་པ་ལ་ནི་མི་འཆམ་སྟེ། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྣས་

བརྟོད་རྒྱས་མི་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་

@010A ཞེས། །རྟེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་རྣམ་པ་བདུན་སྟོན་པའི་བསྡུན་བཅོས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའི་དོན་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་དོན་དེ་དག་བསྡུན་བཅོས་ཀྱི་བརྟོད་བྱར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་

སྐྱེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་སྐྱེ་ཞིང་ལམ་དེ་དག་བརྟོད་བྱར་ཡང་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། དོན་རྣམ་པ་བདུན་དང་དེ་སྟོན་པའི་ཡི་གེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྟོ་རྗེ་ལྟ་བུ་དང་དེའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ།

སྔར་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕེགས་པར་དཀའ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དེ་དག་བརྟོད་བྱར་བྱས་ནས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་དོན་གྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་དོན་ནི་གང་ཡིན་ཡི་གེ་ནི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་རྟོགས་པའི་དོན་རྣམ་པ་བདུན་ནི་དོན་ཞེས་བརྟོད་དེ་ཞེས་

པ་ནས་འདི་ནི་དོན་ཅས་བྱའི་ཞེས་པའོ། །

མིང་ཆོག་བསྟུས་པའི་ཡི་གེ་གང་དག་གིས་རྟོགས་པའི་དོན་རྣམ་པ་བདུན་པོ་འདི་དག་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པར་བྱེད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་ནི་འདིར་ཡི་གེ་ཞེས་བྱའོ། །མིང་ཆོག་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་

ཡ་གྱལ་གྱི་ཡི་གེ་འབའ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི་དོན་རྣམ་པ་བདུན་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འདིར་ཡི་གེ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྗེ་རྗེའི་གནས་བསྟན་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་

@010B པ་ལ་གཉིས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལུང་དང་སྦྱར་བ་དང་། ལྷག་མ་བཞི་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་དགའ་བོ་དོན་དམ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་བློ་བྱང་གྱི་ཏི་མ་མཐའ་དག་དང་བལ་པ་ནི་

མིག་གི་ཤེས་པ་སོགས་ལ་བསྟན་དུ་མེད་པ་སྟེ་དེ་ནི་མིག་གིས་བལྟ་བར་མི་རུས་སོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་མི་རུས་པའོ། །ཀུན་དགའ་བོ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྤྲོ་རྟོག་

གིས་རྟོགས་ཚུལ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་

པ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རྣ་བས་མཉན་པར་མི་ནུས་མི་ནུས་སོ། །ཀུན་དགའ་བོ་དོན་དམ་པའི་དགེ་འདུན་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་སྟེ་དོན་དམ་པ་སྟེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་ནི་ལུས་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་སེམས་ཀྱིས་

མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོད་པ་བྱེད་པའི་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་རྗེ་རྗེའི་ཞེས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ན་སངས་རྒྱས་བཟླ་བར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་མཉན་པར་བྱ་བ་དང་། དགེ་འདུན་བསྟེན་བཀུར་པའི་ཞིང་དུ་བགས་

ཤིང་། དེ་ལྟར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་གཅད་བྱ་སྤྲོ་འདོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སོ་སོར་བཤད་ཀྱི་གསུམ་གཱ་ཡང་དོན་དམ་པར་བཟླ་བྱ་སོགས་སུ་མ་གྲུབ་པར་འདྲའོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པའི་སྐོ་ནས་

ཀུན་རྫོབ་པ་ཡང་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་འདུས་མ་

བྱས་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་

@011A ཞེས། །རྟོགས་པས་བཞག་སྟེ། དེ་ཐབས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གིས་ཟིན་པའི་དབང་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་དག་འདུན་དང་ཚོས་དཀོན་མཆོག་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་བཞག་དགོས་

པས་སོ། །འབྲེལ་པ་འདིར་ཉན་རང་ལ་བདག་མེད་ཕྱོགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁམས་ལྷང་དང་སྣོང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་གསུམ་ལྷང་དང་སྣོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྣག

ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉག་གཅིག་གི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་གྱི་གཏན་དུ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤྲཱི་རའི་བུ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་འདི་ནི་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ཏེ་བདེན་པའི་སྤྲོས་པ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས། བདེན་པའི་སྤྲོས་པ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཡང་རྟུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟག་ཏུ་

མཉམ་པར་བཞག་པའོ། །དེ་ཉིད་གསལ་བར་

འཚང་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤྲ་རིའི་བུ་དོན་འདི་ནི་མཐར་ཐུག་ཐེག་ཆུ་བསྟུབ་པས་ཕྱིས་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའམ། རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མི་རྟོགས་

ཀྱང་། དད་པས་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་ལྟོས་པའམ། མི་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རེ་ཞིག་ཅེས་སོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཇར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་

@011B པར་སྣོམ་པའི་ནུས་པ་དང་བྲལ་བས་ན་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྲོ་དངོས་མཚུག་གསུམ་མམ། ཐོས་བསམ་སྣོམ་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པའམ། བལྟ་བའམ། བརྟག་པར་མི་ནུས་ན། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག

གིས་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ་ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་སྤྲོ་རང་ཐོང་སྣོམ་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྲོ་བ་མི་འཐད་དེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་བལྟ་མི་ནུས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་

རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་འཆད་པ་

ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟང་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་རང་གི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེས་པ་ནི་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པར་གསལ་ལོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་དམ་

པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་མོད་ཀྱི། དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་སྐྱོས་པ་གཅོད་པའི་རིགས་པའི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པའི་སྐོ་ནས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག

དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་མི་ནུས་པས་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བལྟ་བ་སོགས་མི་ནུས་པའི་དོན་ཏོ། འོ་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་

རྣམས་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་མི་ནུས་སམ་སྟམ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པའི་རྩེས་སུ་འབྲང་བའི་སྐོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །འྲི་རིའི་བུ་དོན་

དམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་འཕགས་

@012A ཞེས། །པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་བས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་ལ་ལྷོས་ན་དབང་པོ་རྣ་ལ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པ་དང་།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་ཡིད་ཆེས་པ་ཙམ་ལ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དབྱུད་མི་བཟོད་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཚད་མས་མ་རྟོགས་ན་དད་པས་རྟོགས་པར་འགལ་ལ། ཚད་མས་རྟོགས་ན་ནི། སྤྱིར་སྟོང་

པ་ཉིད་ལ་དད་པ་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་ཟཁད་མི་དགོས་སོ། །བསྟན་བཅོས་འདི་རྩ་འགྲེལ་དུ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བསྟུབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི།

ཤྲཱ་རིའི་བུ་དོན་དམ་པ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དྲི་མས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་བྱ་དྲག་སོ། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་སེམས་

ཅན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེ་མ་ཅི་

རིགས་པ་སྣང་སས་ཤིང་། ཆུང་ཟད་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་པོའི་ཚོགས་བྱུང་སོ། །ལྟ་རིའི་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ད་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པ་ན་ཚོས་ཀྱི་སྐུའི་

ཚོགས་བྱུང་སོ། །ཞེས་རྗེ་རྗེའི་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་བྱེད་མ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་པོ་ཞེས་བསྟན་ལ། དེ་མ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པ་ན་ཚོས་ཀྱི་སྐུའོ་

@012B དེ་བཞིན་ཉིད་ཚོས་ཅན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་པོར་ཐལ། དེ་མ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མས་དབེན་པ་ན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་སྨྲ་བ་ནི་རིགས་

པ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་རོ། །ཚོགས་བྱུང་ནི། སྐྲ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དོན་རྣམ་གྲངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་པོ་ལ་ལགས་པ་ལྟ་ཡིན་གྱི་སྐྲ་ཡོད་ཀྱང་། ལགས་པ་ལྟ་ལ་བྱང་པོས་མ་ཁྲབས་པ་

བཞིན་ནོ། །དོན་སྤྱ་མ་གཉིས་ཕན་

ཚུན་དུ་ཁྱབ་ཀྱང་ཕྱི་མ་ལ་སྤྱ་མ་གཉིས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྤྱ་མ་གཉིས་ནི་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་དང་། སེམས་ཅན་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་རྩ་འགྲེལ་ཀུན་གྱིས་བསྟན་གྱི། དེ་མ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་སྐྱེང་པོར་སྟོན་པའི་ཚོགས་ཅང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོའི་ཚོགས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེང་པོ་ཉིད་དུ་མ་མཐའ་དག་གིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་མིང་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་ནི། མ་དག་མ་

དག་དག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་གདོད་མ་ནས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི། མུ་སྟེགས་དབང་ཕྱུག་པ་རྟག་པ་ར་བྱང་གི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁས་

ལེན་པ་དང་མིང་མི་མཐུན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །སྟོང་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བཅུད་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་གདོད་མ་ནས་རྫོགས་ཟིན་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་རྫོགས་པ་

ཆེན་པོའོ། །ཞེས་འདོད་པ་ཡང་དབང་ཕྱུག

@013A ཞེས། །རང་བྱུང་གི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་མི་རྟག་པར་འདོད་པ་དང་མིང་མི་མཐུན་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འདྲང་བར་བྱ་ཡི། ཆོག

ལ་འཆེལ་བར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བགྱི་བ་འདི་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ལ་བློ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཀྱང་ཟད་པ་སྤྱངས་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་ཆོག་བླ་དྭགས་

སོ། །བློ་བྱར་དྲི་བཟལ་གྱི་སྤྱང་འདས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྤྱངས་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐུའི་

ཆོག་བླ་དྭགས་སོ་ཞེས་རྗེ་རྗེའི་ཞེས་སོ། །ཡོན་ཏན་ལྔང་དང་སྤྲུར་བ་ནི་ཤྲཱ་རིའི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་གི་ཀུང་གི་བྱེ་མ་

ལས་འདས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚེས་

སྟོང་ས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དག་དང་ནོར་བུའི་འོད་དང་མདོག་ལྟར་རིགས་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་པ་དང་ངོ་བོས་བྱས་པའི་མི་འདྲ་བའི་སྐོར་ནས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་ཚེས་དང་ལྡན་པ་བྱལ་བ་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། ཡོན་

ཏན་དེ་དག་གཅིག་ཡོད་པར་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་མ་བྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་ནོ་ཞེས་རྫོགས་ཟེར་ན། །འཕྲིན་ལས་ལྷུང་དང་སྨྲ་བ་ནི། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འབད་རྩོལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་

@013B ལས་བྱ་བ་བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་འདིའོ་ཞེས་རྟོགས་པར་མི་མཛད། ཁྱད་པར་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་ནས་འདིའོ་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་མཛད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་གདུལ་བྱའི་དུས་ལས་མི་འདའ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ལ་འཇུག་ཅིང་མ་ཚང་བ་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་མཛད་པ་འདི་ནི་ངོ་བོ་ལ་མི་རྟོག་ཁྱད་པར་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་གོ་ཞེས་རྫོ་

རྟེའི་ཞེས་སོ། །གནས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་

འོག་ཏུ་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། སྔར་གོང་དུ་ཟཁད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་མདོར་བསྡུས་ནས་རྟེ་རྟེའི་གནས་བདུན་པོ་འདི་ནི་སྔར་དྲངས་པ་དང་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་གསུང་རབ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་

འདིའི་རྒྱས་བཤད་མཐའ་དག་གི་ལུས་སུ་རིགས་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་མདོར་བསྡུས་པས་ལུས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བསྟན་པ་གསུང་རབ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཡིན་ལ། དེའི་སྐོར་ནི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་

མཚན་གྱི་སྐོ་ཡིན་ལ། དེ་དོན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བསྡུས་པའི་དོན་གྱིས་ན་སྟེ་དེར་བསྡུས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ན་ལུས་སོ། །ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དངོས་ནི། ཚོགས་བཅད་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཡང་ལུང་དང་སྦྱར་བ་དང་གོ་རིམ་ངེས་པ་གཉིས་ཀྱང་དེར་

བསྡུས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་སེམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྣ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་དོན་ཚན་བདུན་དུ་བསྡུས་པའི་བསྟན་བཅོས་འདིར་དགོངས་

རམ། འོན་ཏེ་གཞན་གྱི་རྟེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་སྟམ་དུ་

@014A ཞེས། །དོགས་པ་ལ། རང་བཟོའི་ཉེས་པ་སྤང་བ་ནི། རྟོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་དོན་བདུན་པོ་འདི་དག་འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོར་གསུངས་སོ། །རྗེ་ལྟར་གསུངས་ན། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་

རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་སྟོན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་གང་གིས་སྐྱེས་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཕན་ཚུན་མ་བྱལ་བ་དང་རྣམ་པར་མ་ཆད་པའི་གོ་རིམ་དང་། དེ་ཡང་སྔར་རྩ་ཆོག་ཏུ་བསྟན་

པའི་གོ་རིམ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྟན་ཏོ། །མདོའི་ཚོག་གང་གིས་གནས་གང་བསྟན་ཞེ་ན། ཐྲིང་བཞིའི་ལེའུ་ལས་ནི་འབྱས་བུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གནས་གསུམ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སྟེ་ནི་ལྷག་མ་འདྲེན་པའོ། །ལྷག་མ་གནས་བཞི་

ནི་བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁམས་སྒོང་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་དྲུག་རྟུའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལས་ཁམས་བསྟན་ལ་རྒྱལ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་བརྒྱད་རྟུའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་

ལས་བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་མ་གསུམ་

བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། ལྷག་མ་བཞི་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོག་དོན་ཙམ་བཤད་པ་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྫ་རྗེའི་

གནས་བདུན་པོ་འདི་དག་ལས་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། མ་བྱལ་བ་དང་བར་མ་ཆད་པར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ནི་སྟར་བསྟན་པའི་ཚོར་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་

@014B པོས་ཞུས་པའི་མདོར་བློང་གཞིའི་ལེའུ་ལས་གནས་དང་པོ་གསུམ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་གནས་ལྷག་མ་བཞི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་

གཉིས། རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལུང་དང་སྦྱར་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཞར་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་ངོས་བཟུང་བ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་

པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་དེ་ལས། ཇི་སྐད་དུ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་བདེན་པའི་སྟོས་བྱལ་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཏེ་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ་སྟྲིབ་པ་མཐའ་དག་ཟད་པའི་ཚུལ་གྱིས་

ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གང་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐོར་བདེའི་ཕྱིར་སྟོབ་མའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བ་ཞེས་མདོ་ལས་གང་གསུངས་པ་སྟེ། རྣ་བའི་ཚོགས་འདི་གསུམ་

ཀྱིས་ནི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་བསྟན་ལ། དེ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཉེ་བའི་རྒྱུ་དག་པས་གསུམ་ལ་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ས་བརྒྱད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཏུ་བཏགས་པ་དང་།

ས་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་ལ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་རིམ་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་རྣམ་པར་བཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྣ་ཚོགས་གསུམ་པོ་འདིས་

ཉེ་རྒྱུ་འབབ་ཞིག་བསྟན་པར་འཆད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དཀོན་

@015A ཀཱཾ། །མཆོག་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་འབབ་ཞིག་ཏུ་བསྟན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁམས་ལ་སོགས་

པའི་ལྷག་མ་གནས་བཞིས་ནི་འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འབྱུང་བ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་འགྲུབ་པ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འདིར་ཞར་བྱུང་ཙམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་སྐབས་སུ་བབ་པ་

འོག་ཏུ་སྟོན་ཏེ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཉེ་རྒྱུ་དག་པས་གསུམ་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རིམ་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རང་གི་ཐོབས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟིང་པོ་བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་ཤིང་དྲུང་མཆོག་ཏུ་གཤེགས་པ་དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པ་ན་

དབང་བཏུ་ཐོབ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་

སྒྲུབ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་གི་ཐོབ་བྱ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་འབྱུང་བ་ལས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྒྲུབ་བ་ཐོབ་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བགོད་པའོ། །མ་འོངས་

པ་ན་རང་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་པ་དེ་རང་གི་སྡོམ་འཕགས་པ་བཞིའི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐོར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་དགོན་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་

@015B དགུ་པ་ལ་གནས་པ་ན་རང་ཉིད་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པས་བླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྒྲ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིགས་དང་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་བསམ་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་

པ་དང་ས་དགུ་པ་ཐོབ་ན་དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྟུལ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་མི་མངའ་བས་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་ཁ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་

པའི་བཀা་ཆགས་ཤེས་སྒོན་ཀྱི་རིགས་འདྲ་སྟ་

མས་ཕྱི་མ་མཚམས་སྤྱོར་བ་འཇོམས་པ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐོར་བ་དེ་རང་གིས་ཐོབ་པ་ན་སྤྲོབ་མའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མཐར་

ཐུགā་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་རང་གིས་ས་བཅུ་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེས་བཅུ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བློ་ན་མེད་པའི་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཐོབ་

པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་མཛད་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་དོན་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྲོབ་མའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བ་དེ་ཡང་མདོར་ཆོགā་དེའི་ཚིགā་དེའི་ནི་མ་ཐགā་ཏུ་དགā་སྤྲོང་གི་དགā་འདུན་ཆེན་པོ་

དང་ཐབས་གཅིགā་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་ཐབས་གཅིགā་གོ །ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་མདོའི་གཞུང་འདིས་བསྟན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་ཉིད་ཁྲད་པར་དུ་

བཤད་པ་ནི་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་

@016A ཞེས། །དཔའི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བསྟུབ་པ་ལ་ལས་རྩང་དུ་གྱུར་ཅིང་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དག་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་

བཞུགས་སོ། །འདིས་སློབ་མའི་ཚོགས་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་ལ། མངའ་བ་ཞེས་གསུངས་པས་མཐར་ཐུག་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཡང་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལྷང་དང་

སྦྱར་བ་དང་། ཟབ་པའི་ཡིན་ཏན་ལྷང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་བསྟོགས་པ་བསྟན་པའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ནི། མདོ་ལས་དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སྐོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏེ། དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་

ནས་ལོ་བཅུ་དྲུག་བཞེས་ནས་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་རྒྱས་པར་

མཁྱེན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདུས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་གཟིགས་ཤིང་མཁྱེན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ནས། འདི་སྐྱམ་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྨྲིབ་པ་མེད་པའི་སྐོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་

བསྟན་པར་བྱའོ་སྐམ་དུ་དགོངས་སོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐོམས་པར་ཞུགས་སོ། །

@016B སྐོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་སྣང་ལ་འཚོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁུམས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བས་མངོན་པར་གྲུབ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་པས་

ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བ། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྣང་བར་བྱེད་པ། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པའི་བསམ་པ་ཆོམས་ཤ་ པར་བྱེད་པ། ལྷའི་གཞལ་མེད་ཁང་མཐའ་དག་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ནས། བཅུ་རྟ་དཀར་པོའི་གཞི་ཅན། འཛམ་

བུ་གསེར་གྱི་རྩྭ་དོགས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་བབས་དང་སྐོར་ཁང་དང་ཁ་ཁྱེར་དང་སྟེགས་བུ་དང་ཁང་པ་བརྩེགས་པ་དང་ལྡན་པ། སྐུ་ཏིག་གི་ངོ་ཤལ་དཔྱངས་ཤིང་གདུགས་དང་བདག་དང་རྒྱལ་མཚན་བསྒྲེང་པ། ལྷའི་དང་གྱི་ལྷ་ལྷི་

དཔྱངས་པ། དེ་ལ་སོགས་ཏེ་བསྟགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་ཐུག་པ་མེད་པ་ཅན། སྟོང་གསུམ་གྱི་ཚད་དང་མཉམ་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ་ །དེ་ཡང་ཙནདན་སྤྲུལ་གྱི་སྐྱིང་པོས་བྱུགས་པ། དུས་ཀྱི་རྩེས་སུ་འབྲངས་པའི་དྲི་དང་ལྡན་པ། ཞ་ཀ་རུ་དམ་

པའི་སྐྱིང་པོས་བདུགས་པ། ཀླུའི་མུ་ཏིག་དང་རིན་པོ་ཆེའི་ཏོག་གིས་སྤྲས་པ། མེ་ཏོག་སིལ་མ་བཀྲམ་པ། རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་དྲང་མཁའ་རྟེན་གྱིས་མཛེས་པར་བྱས་ཏེ། འཁོར་གྱི་ཁྱམས་དེ་ན་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་

ཅན་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་བཀོད་པ་མཛེས་པ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་ངོ་ །དེར་སེངགེའི་ཁྲི་བྱ་བ་ཕྲག་ཁྲིག་བྱུང་བ་དང་། བླུང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སའི་སྟེང་ན་འཁོར་གྱི་ཁྱམས་ལ་ཐུག་པའི་བར་

རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐས་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་

@017A ཞེས། །བཞི་སྟོང་བྱང་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་གྲིང་བཞི་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡང་བྱང་ཀོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་བསྟན་པ་ནི། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉི་ཚེ་འཛོམ་ལྡུ་མཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་རིན་པོ་ཆེ་

བཀོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁྱམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་མཁྱེན་བཞིན་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་བཞེངས་པར་གྱུར་ཏེ་བཞེངས་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོས་ཤིང་

སྣང་བ་ཆེན་པོ་ཡང་བྱང་བར་གྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྐོར་ཞིང་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་མདུན་དུ་བདར་ཏེ། ལྷ་དང་ཀླུ་ལོགས་པས་མངོན་པར་བསྟོད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱ་རྩོད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རི་ལ་མི་སྣང་

བར་གྱུར་ཅིང་། འཁོར་གྱི་ཁྱམས་སུ་གཞེགས་པར་གྱུར་པ་དང་། འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་གི་ལྷས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལྷའི་མེ་ཏོག་དང་། སྒོས་དང་། ན་བཟའ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིན་དང་བ་རྒྱན་

དང་། སྐུ་ཏིག་གི་དོ་ཤལ་གྱི་ཆར་མངོན་པར་ཕབ་ནས་

ཆོགས་སུ་བཅད་པས་བསྟོད་དེ། ཞམ་འབྲིང་དུ་འབྲངས་པས་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲམས་སུ་བྱེན་ནས་གདན་ཇི་ལྟར་བཞམས་པ་ལས་བཞུགས་སོ། །གྲིང་བཞི་པ་འདི་ཇི་ལྟ་བར་གྲིང་བཞི་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་དེའི་ཚེ་

བཅོམ་ལྡན་འདས་དེའི་ཚེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤྲིན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་རོལ་བཞེས་བྱ་བ་ལ་བསྟོམས་པར་ཞུགས་སོ། །ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྐུའི་ཁུང་བུ་ཐམས་ཅད་ནས། སྐུའི་ཁུང་བུ་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་

@017B འོད་ཟེར་གང་གྲའི་གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་བྱུང་སྟེ། ཤར་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་བཅུར་སྣང་བར་བྱས་ནས། ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་བཅད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་། །ཕན་ཚུན་བྱམས་པའི་སེམས་ཐོབ་བོ། །འོད་དེ་

ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐུལ་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་མང་པོ་བྱུང་ནས། ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་གོ་བར་བྱས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐུལ་ཞིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བཏགས་

བདུད་ཐམས་ཅད་སྤྲ་བགོངས་ནས་སྣང་ལེགཀ

སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དབུའི་གཙུག་ཏོར་དུ་ནུབ་པར་བྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཕྱོགས་བཅུ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅུ་རེ་རེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འི་ཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བསྐོར་ཏེ་འོངས་ནས། ལྷ་ཇུས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མཆོད་པའི་

ཚར་ལ་སོགས་པ་ཕབ་སྟེ། ལན་ཁྱི་ཁྲིར་བསྐོར་ནས་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་མངོན་པར་བསྟོད་དེ། སོ་སོའི་སྐད་ལ་འཁོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་བསྡུས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཁོར་བསྡུས་པ་དང་། ལྷ་ཇུས་ཀྱི་མཆོད་པ་སྣ་ཚོགས་བསྒྲུབ་པ་དང་།

བསྟོད་པའི་སྒྲིན་གྱིས་ཚར་ཕབ་པས། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཚོས་དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ནི། དེའི་རྗེས་ལ་དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་འདུས་པ་ཆེན་པོ་དེ་མཐུན་ནས་

སྒྲིན་མཚམས་ཀྱི་མཇོད་སྤུ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་ཕྱུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་ལ་ལན་བདུན་དུ་བསྐོར་བ་བྱས་ནས། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་ཚོགས་དེའི་སྤྱི་བོར་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེས་བྱང་

@018A ཀཱཾ། །ཆུབ་སེམས་དཔའ་མེ་ཏོག་དཔལ་གྱི་སྐྱིང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྒྲུབ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རིག་མ་ཐག་ཏུ། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱན་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སློམས་པར་ཞུགས་སོ། །ཞུགས་མ་

ཐག་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲམས་ཀྱི་དབུས་སུ་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གདན་སེངགེའི་ཁྲི་འཕང་དུ་ཤིང་ཏ་ལ་བྱེ་བ་ཕྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཙམ་དུ་མཐོ་བ། རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲས་པ། རས་བཙོས་བྱ་སྟ་ཆོགས་བཏིང་བ། བླ་རེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་བྱེས་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མེ་ཏོག་དཔལ་གྱི་སྐྱིང་པོས་དེ་ལྟ་བུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གདན་སེངགེའི་ཁྲི་བསྐལ་པར་བསྟན་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུལ་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལངས་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། བཙོམ་ལྡན་

འདས་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་མངོན་པར་བསྟོད་ནས། སེངགེའི་ཁྲིལ་བཞུགས་པའི་བར་བསྡུས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་གདན་གྱི་བཀོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་འོད་བཀྱེ་བའོ། །དེ་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་

སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྙེས་ནས། བྱང་ཆུབ་

ས་མས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པས་ངེས་པར་འབྱང་བའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ཁྱེད་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མིང་བསྟན་པ་སྟོན་དུ་བཀང་ནས། ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་

ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་བགོད་པ་ལ་དམིགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དྲན་མོ་ཐམས་ཅད་དང་། སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅོམ་

@018B ལྡན་འདས་སེངགེའི་ཁྲི་དེ་ལ་བཞུགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཚོས་དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དག་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ནི། དེའི་རྗེས་ལ་དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིན་ཆེན་སྙིགས་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུན་བགོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློམས་པར་ཞུགས་པས་ཐམས་ཅད་ལྡན་པའི་འཁོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་བརྒྱུན་པར་བྱིན་གྱིས་

བརྟག་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ནས། བཅོམ་

ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་གསོལ་བ་བཀའ་བའི་མཐུས་བདུད་ཀྱི་ལས་དང་བལ་བར་ལུང་བསྟན་པའི་བར་གྱིས་ནི་ཕན་ཚུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོར་ཡུལ་གྱི་མཐུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་དེར་འདུས་ཤིང་འཁོད་པ་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒོར་ཡུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་

དང་། བསྟན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་དག་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི། རིང་པོར་མི་ཐོགས་

པར་ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྟོགས་པ་སྨོ་ཚོགས་བསྟན་པས་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་

པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་

@019A ཞེས། །པ་ལ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ནི། དེའི་རྗེས་ལ་ཡང་དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འདུས་པ་ཆེན་པོ་དེ་གཟིགས་ཏེ། ཞེ་མ་འོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་དག་ནི་ཆོས་དོན་

དུ་གཉེར་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་འཛིན་པའོ་ཞེས་པར་མཁྱེན་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་ཟེར་དབང་བསྐྱེར་བས་བླ་ན་

མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྒས་ཀྱི་ཐྲོན་ཏོ་

དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྤྲིན་པ་མཆོག་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་བ་ལ་བརྩེན་ནས་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡང་དག་པའི་

ཡོན་ཏན་དོན་དམ་པའི་བསྟོད་པ་བསྟན་པ་དང་བསྟོད་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་སྣང་བ་ཀུན་ནས་འོད་ཟེར་ཅན། །དོན་དམ་མ་ལུས་སྟོན་པ་ཀུན་ནས་སྐྱབ། །རང་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོཉིད་ལ་

མཁས། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཡོན་ཏན་ཀུན་དང་ལྡན། །སྐྱེས་བུ་

ཁྱུ་མཆོག་གིས་ནི་འོད་ཟེར་ཕྱང་། །ཞལ་ཡང་རྣམ་པར་སྣོར་ཞིང་འོད་མཛད་པ། །འདྲེན་པ་དེས་ནི་བདག་གི་ལུས་ལ་ཡང་། །ལན་བརྒྱ་བསྐོར་བ་བྱས་ནས་སྤྱི་བོར་ཞི། །མི་ཡི་འདྲེན་པའི་འོད་ཀྱིས་རེག་པས་ན། །གང་དག་བདག་གི་སྡོམ་ཐོབ་དྲན་པ་དང་།

བློ་གྲོས་སྤྲོབས་བ་སྣང་བ་དེ་བཞིན་གཟུངས། །རྣམ་པ་སྣོང་དུ་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་གྱུར། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་མཁྱེན་པ་མཐའ་ཡས་དང་། །སྤྲོབས་པ་བདག་གི་ལུས་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས། །སངས་རྒྱས་མཐུ་ཆེན་བསྟེན་པར་དཀའ་བ་ལ། །

@019B ཉམ་ཆུང་བདག་གིས་མཉེས་པར་བྱེད་མི་ནུས། །སངས་རྒྱས་གཞན་ཡང་འགྲོ་ཀུན་པ་ན་སྣང་དུ། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་ཞུ་ཞུ་བར་འཚལ། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། །འཇིག་རྟེན་རྣམ་འདྲེན་དག་གི་འབྱུང་བ་དང་། །སྣང་དང་

ངེས་འབྱུང་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་དང་། །དབང་བསྒྱུར་ཡེ་ཤེས་སོ་སོར་ཞུ་བར་འཚལ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཇི་སྲིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཁྱེན་འཇུག་དང་། །ཇི་སྲིད་ཡུན་རིང་ནས་ནི་བསྟན་

པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོར་རབ་བསྟབས་

པ། །འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཡུལ་བཞད་དུ་གསོལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དོ། །ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་

ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མཆོག་གི་གཏམ་གྱི་དངོས་པོ་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏོ། ।

དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པའི་ཆོས་མཆོག་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་པོ་དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་གིས་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དམ་པ་ཐོབ་པ་བསྟན་པས་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ནི།

ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ཐོབ་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་མདོ་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུད་དང་ཕྱིར་རྒོལ་བ་བཅོམ་ཞིང་ཐ་ཚམ་དང་བྲལ་ནས། ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བར་

@020A ཞེས། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་བློ་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་བློང་གཞིའི་ལེའུ་ཡི་མཐའ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁམས་མདོའི་ཚིག

གང་གིས་བསྟན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མདོའི་ཚིག་གང་གིས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོས་དྲུག་རྫས་ཁམས་བསྟན་པ་དང་། དེ་བསྟྲབ་པ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོས་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དེ་ནས་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོའི་གློང་གཞིའི་རྗེས་སུ་འ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་དྲུག་རྫུ་ཡང་ཡིན་ལ། ཁམས་

སྤྱོད་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པས་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་དག་རྫའི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་བསྟན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་ཀུན་རྗོངས་པར་བསྟན་པ་དང་། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གསལ་བར་བསྟན་

པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།

དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་དྲུག་ཅུ་བསྟན་མོད། ཁམས་བསྟན་པར་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་སྟེ་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་དྲུག་ཅུ་བསྟན་པ་ཡིན། ཁམས་ཡོད་པར་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་

བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཞེ་ན། ཁམས་སྨྲོང་བྱེད་དྲུག་ཅུ་བསྟན་པས་སྨྲང་བར་བྱ་བའི་ཁམས་ཡོད་པར་འགྲུབ་སྟེ། དེ་མ་མཐའ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་དོན་

@020B དམ་པའི་བདེན་པ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་ཉིད་དྲི་མ་སྨྲང་རུང་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བུ་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ན་སྨྲང་བྱ་དེ་ཡོངས་སུ་སྨྲོང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་འཐད་ལ་སྨྲང་བྱ་མེད་ན་སྨྲོང་བྱེད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་

ལ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གློ་བུར་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གདོད་མ་ནས་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ནས་ཡང་སྨྲོང་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པ་ནི་

སེམས་ཅན་གྱི་ཞེས་རྒྱུད་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་

བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་མ་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕན་ཚུན་སྣང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་འགལ་ལ་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་པའི་མུན་སྤུལ་གྱི་ཆོག་གོ །ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དྲི་མ་མེད་ཀྱང་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བཅས་

པའོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་རིགས་པ་མི་ཞེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ཏེ། ཚགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཇི་ལྟར་ཞེན་པའི་འཛིན་སྟངས་དང་མཐུན་པར་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་མ་ཞུགས་པ་ལ་བྱེད་ན་

དེ་ལྟར་རིགས་མོད་ཀྱི། ངོ་བོ་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཞེག །བློ་

བྱང་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་ཁས་བླངས། ཡང་ཁ་ཅིག །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟག་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་ནས། དེ་ཀུན་རྫོབ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པ་ནི་གཞན་

སྟོང་ཟབ་མེད། །ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། སྐན་སྨྱལ་གྱི་ཚོགཿ

@021A ཞེས། །འབའ་ཞིག་སྟེ། གཞན་སྟོང་གི་དོན་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པས་སྟོང་པའི་དོན་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པས་སྟོང་པའི་དོན་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བརྟན་གཡོ་

མཐའ་དག་ལ་ཐུབ་པར་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཐུབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པས་སྟོང་པ་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་བ་སོམས་ཤིག །དང་པོ་ལྟར་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་

གཞན་སྟོང་ཟབ་མོ་བསྟན་རྩང་གི་གདུལ་བྱ་དེ། དབང་པོ་ཡང་རབ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པ་ཉམས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟག་དངོས་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་དོགས་ནས་དེའི་དོགས་པ་བཅད་དགོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་

དམ་པའི་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་མ་ཞུགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེའི་དོན་བྱམ་པ་དང་སྨམ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་རྟག་དངོས་སུམ་གྱུབ་པའི་དོན་ཡིན་ནམ། འོ་ན་

ཏེ་དེ་དག་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ནམ། དེ་དག་དོན་

དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞན་སྟོང་ཟབ་མོའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་ཐལ། བྱམ་སྨམ་སོགས་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་

གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། བྱམ་སྨམ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཀུན་རྫོབ་རང་སྟོང་གི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་གཞན་སྟང་ཞེས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཞན་སྨས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།

@021B ཀུན་རྫོབ་གང་དུ་ཡང་བརྟད་དུ་མི་རུང་ཞིང་། །བྱམ་པ་བྱམ་པས་སྟོང་བ་རང་སྟོང་གི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་མཐའ་དག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཆད་པའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་ཡང་

སྐྱར་བ་འདེབས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། བྱམ་སྨམ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས། དེ་དག་

ཀུང་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་དབུ་མ་པ་

ཆེན་པོར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་བསྟོམས་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཉོག་གེའི་ཐོས་བསམ་གྱིས་བརྟག་དཔྱད་ཙམ་བྱར་མེད་དོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟོམས་པས་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་

མོང་གྱི། ཕྱི་མ་ནི་ཌཱཀ་ཐུག་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་བསྟན་དོགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཀུང་བསྟན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་རྟོངས་པའི་ལོག་ཉོག་ཡིན་པས་དོགས་པའི་གནས་ཆུང་མེད་ཀྱི། ཚོགས་ཀྱི་བསགས་རྒྱབ་

ཤེན་ཏུ་ཆུང་བ་དུ་མ་འདི་ལ་འཇུག་པར་སྣང་བས་བར་བར་དུ་དགག་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པར་བསྟན་པ་དང་། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོའི་མདོ་དང་སྦྱར་བ་དང་། མདོ་གཞན་དང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། །སེམས་

ཅན་གྱི་སེམས་དང་དེའི་གནས་ལུགས་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟར་དྲི་མས་མ་དག་པ་གཉེན་པོ་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲི་མ་རིམ་གྱིས་སྤྱོང་བར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་དབང་འདི་ཉི་

བར་གཟུང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པོ་དག་ལ་ཡང་

@022A ྈ།། །མཐོང་སྤངས་དང་སྒོམ་སྤངས་རིམ་གྱིས་སྤྱོང་བའི་ཚུལ་གསེར་ས་ལེ་སྤྲམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་མཛད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དཔེ་བཤད་པ་དང་། དོན་

ལ་སྤྱད་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་དེ་ཉིད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་བསྟན་པའི་རྗེས་ཐོགས་ཉིད་དུ་རྗོ་དྲེགས་སོགས་ཀྱིས་མ་དག་པའི་ཚོར་བྱ་བཅུ་དཔེར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་བུ་དཔེར་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོར་བྱ་མཁན་མཁས་པ་ཚོར་བྱ་སྤྱོང་བའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དེས་ཚོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ནས་འཇིམ་རྟུལ་སོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཚོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་བླངས་ཏེ།

དང་པོར་མ་དག་པར་གས་པ་སལྤ་པའི་ཆེད་དུ་ལན་ཚྭའི་ཆུ་རྩོལ་པོ་རྒྱུ་ཚྭའི་ཆུས་སྦྱངས་ནས་སྐྱ་ལས་བྱས་པའི་རེ་བའི་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བས་སྤྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་ཚོར་བྱ་སྤྱོང་བའི་

བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་

ཟས་ཀྱི་ཁུ་བ་རྣོན་པོ་ཉ་ཁུས་སྦྱངས་ནས་བལ་གྱི་ལ་བ་སྣམ་བུ་སྲབ་མོའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྨན་ཆེན་པོའི་ཕུ་བ་དྲུལ་ཆུས་སྦངས་ནས་རས་སྲབ་

མོའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་བྱང་སྟེ་ད་དང་བྲལ་བ་ནི་བཅ་ཀ་ཅུའི་རིགས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ་དཔེ་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་རིམ་པ་ གསུམ་བྱང་བ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་

@022B དྲི་མས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་མཁྱེན་ནས་གདུལ་བྱ་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་གསུམ་མཛད་དེ། ཐོག་མར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་བསམ་པ་ཆོ་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པའི་ འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་ངན་འགྲོའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་

འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་མདོ་ན་མཐོ་དོན་གཉིར་གྱི་བསམ་པ་ལེགས་པར་སེས་པ་ལྟ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་གང་ཡིན་ཡང་དང་པོར་སྡུག་བསྔལ་ཕྱི་

བདེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་

མི་རྟག་པ་དང་ལས་ཉོན་ཀྱིས་འདུས་བྱས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་རང་རྐྱེན་པའི་གང་ཟག་རྫས་ཡོང་བཀག་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་འཁོར་བ་མི་གཙང་བའི་དོང་བུ་ལྟུང་བའི་མི་གཙང་བ་བཞི་པོ་བསྟན་ནས་འཁོར་བ་ལ་མེའི་དོང་

བུ་ཆུང་པ་ལྟ་བུར་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འོང་བུ་མཐོང་ནས་སྲེད་ཅིང་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེད་པར་མཛད་དེ། འཁོར་བའི་གཉེན་པོ་འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐུ་མོ་ཁོང་

བུ་ཆུང་པ་དང་མ་ཆུང་པ་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་བུ་ཉམས་སུ་ལྡན་བར་བྱ་བའི་ཐམ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་མཛད་དོ། །འདིར་བསྟན་པའི་བདག་མེད་ནི་རང་གས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཁོང་བུ་ཆུང་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གང་ཟག

འཕགས་པའི་ལམ་དུ་བབྱོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་གྱི། སྲིད་པའི་རྩ་བ་དངོས་སུ་གཅོད་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐུ་མོ་ན། རིམ་པ་ཕྱི་མ་

གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་བརྒྱ་པར་

@023A ཞེས། །ཡང་རིམ་པ་དང་པོ་འདི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དུ་གསུངས་སོ། །བཞི་བརྒྱ་པར། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བརྟོག །བར་དུ་བདག་ནི་བརྟོག་པ་དང་། །གྱི་ནས་ལྟ་ཞིག་ཀུན་ལོངས་པ། །གང་གིས་ཤེས་ཏེ་མ་ཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་

གསུངས་པ་ནི། དང་པོས་ངན་འགྲོ་རྣམ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་ལམ་བསྟན་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདིར་བསྟན་པའི་སྟ་མ་གཉིས་དང་དོན་འདྲའོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཙོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་

རིགས་ཅན་གསུམ་གཅིག་ལ་སྟ་བ་དང་ཐོབ་བྱའི་ཡུལ་གསུམ་དང་། ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པའི་གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་

དེའི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པར་མཛད་དོ། །འདིས་ནི་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང་། ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་

གཉིས་བསྟན་ཏེ། འདི་མ་རྟོགས་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་

རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱོལ་བ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་གཉིས་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་བསྟན་བཅོས་འདིས་བསྟན་པ་ནི་དྲུང་འཚང་པར་འགྱུར་རོ། །དམན་

པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ཚུན་ཆད་ལ་བཀྱི་བའི་རིམ་པ་དང་པོ་གཉིས་སྟོན་གྱི། དེ་ནས་ནི་རིམ་པ་གསུམ་པ་ཡང་སྟོན་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལ་གང་ཟག་ཅིག་ཏུ་བསྟུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཏ་

ཅིག་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་

@023B རྟོགས་པ་ཡོད་པ་འོས་མེད་ཀྱི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་སྐད་བྱེད་པ་ནི་མཐའ་མཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

པས་སྟོང་པ་མ་རྟོགས་པར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་རྫོགས་

པར་མི་ཁེགས་ལ་དེ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དེས་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ལྟར་ན། དགག་གཞི་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་ལ་རྫས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་ཁྱད་

པར་ཕྲ་རགས་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་རང་རང་གི་མཚན་

ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བཀྲི་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན། བདག་མེད་གཉིས་བསྟན་པའི་ རྗེས་ལ་བཀྲི་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། ཐབས་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྟན་པའི་རྗེས་ལ་གནས་ལུགས་ཟབ་མོའི་དོན་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་ཐར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྟ་ཐོབ་པའི་རྗེས་ སུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་།

རིམ་པ་གསུམ་པའི་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཏམ་ཡང་། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་སྟོན་པའི་གཏམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིམ་པ་གཉིས་པ་དགག་བྱ་རགས་པ་བཀག་པའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་ གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེ་ན། དོགས་པ་དེ་

ལྟར་སྐྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་རིགས་མོད་ཀྱི། འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། སྒོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས།ཿ དབུ་མ་རྒྱན་དུ་དབང་རྣོན་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་། དབང་རྣུལ་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་

བཀྲིས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་

@024A ཞེས། །བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཅིག་ཤོས་དོན་ཀྱི་

ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ཅི་ཞིག་བྱུབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒས་ཅན་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ནི། ཐོག་མར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པ་དང་ཐོབ་ཀྱས་

པ་གཞིས་ཚང་མས་ལེགས་པར་བྱུབ་ནས་

དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམ་བཅའ་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་མ་མཐོང་བར་དམ་འཆའ་བ་དབང་པོ་

རྣུལ་པོའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱིང་རྗེ་

ཆེན་པོ་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱེད་ཚུལ་ལེགས་པར་འོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པར་རྟོགས་ལ། སྟོང་ཉིད་འཁོར་དང་བཅས་

པ་རྟོགས་པ་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནས་

པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ལ་དཔགས་ནས་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཐར་པ་ཙམ་དོན་གཉིར་བྱེ་སྟེ་བ་ལ་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་དགོས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབང་པོ་རྣུལ་པོས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་

དེའི་རྗེས་སུ་སྟོང་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་རིམ་པ་གསུམ་པས་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རིམ་པ་གསུམ་པར་སྟོང་ཉིད་བསྟན་ཡང་ཐབས་ཀྱི་ཚོས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་

@024B གཤེགས་པ་གདུལ་བྱ་ཁྱེད་པའི་བསྟོན་པ་འདོར་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལྷོས་མེད་དུ་དོར་ནས་ཐར་པ་རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གིས་དོན་དུ་གཉིར་བའི་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པ་རྣོགས་པའི་

བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཟིན་པའི་ལས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡོངས་སུ་དག་

པའི་གཏམ་གྱིས་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་རིགས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་

ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་ལ་མོས་པའི་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པས་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

ཡུལ་ཐབས་ཆ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཟིན་པའི་སྟོང་ཉིད་

རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་མཛོད་དོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཅིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ན་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་ཡོན་གནས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་

རྒྱུ་ཅན་ཞེས་པས་རིགས་ཅན་གསུམ་གཉན་ཏེ། ཉན་རང་གི་རིགས་

ཅན་རིམ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་བར་དུ་བྱིད་ནས། དེ་ནས་རིམ་པ་གསུམ་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འབྱིད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་བསྟན་པའི་རིམ་པ་དང་། དོན་

ཟབ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་དུ་འཕོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་

དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པའི་འཕོར་ལོ་གསུམ་པའི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་ནི་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་ཅོར་དུ་

སྣ་བ་ཡིན་ཏེ། དེར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་

@025A ཞེས། །ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་ཏུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཤེད་པར་གསུངས་ལ། མདོ་གཞན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

མ་གྲུབ་པར་ཤེད་པར་གསུངས་པ་དེ་དག་ལས་དྲང་བའི་དོན་ནི་གང་། དེས་པའི་དོན་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་ཟུས་པའི་ལན་དུ། ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སོ་

སོར་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པས་གསུངས་པ་ན་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་དོན་ཟུས་པ་ནི། སྔ་མ་གཉིས་ཀ་དྲང་བའི་དོན་དང་། ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པ་འདི་ནི་དེས་པའི་དོན་དུ་བདག་གིས་བཤད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ་ཟུས་པ་

ཡིན་པས། འདི་ནི་དེས་པའི་དོན་ཞེས་པའི་མཚན་གཞིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་འོང་བའི་དོན་མིད་དེ། སྔར་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྟོན་པས་ལན་བཀའ་སྩལ་བ་དེ་

ཉིད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དུ་ཀུན་བརྟགས་

པ་དེན་ཐ་ཐས་སྟོང་པ་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཀུ་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་། ཏི་མ་གྲོ་བྱར་པར་བསྟན་པའི་མདོ་སྡེ་གཉིས་

ངེས་པའི་དོན་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། མདོ་དེར་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ཏས་སྙིང་པོའི་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་འདིར་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་མདོ་དང་ བསྟན་བཅོས་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་དེ་

@025B བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་དུ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟག་དངོས་སུ་བསྟན་ཏས་དེའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བསྟན་བཅོས་འདི་རྣ་འགྲེལ་གྱིས་འགྲེལ་པར་འདོད་ཅིང་། འགྲེལ་པ་འདི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གིས་བསྡུས་པའི་

མཐོང་སྤོམ་གྱི་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོས་ཀུན་རྫོབ་རང་སྟོང་ཙམ་ཞིག་བསྟན་གྱི། དོན་དམ་གཞན་སྟོང་མ་

བསྟན་ཏེ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་སེམས་རྣལ་དུ་མི་

གནས་པའི་གཏམ་མོ། །འདིར་རིམ་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ནི། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྣང་བའི་ཚེད་དུ་གང་ཟག་གཅིག་ཀྱང་རིམ་གྱིས་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དགོངས་འགྲེལ་དུ་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་གདུལ་

བྱ་སོ་སོ་ཐ་དད་པའོ། །དེར་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པའི་མཚན་གཞིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་འཕྲིན་པར་འདོད་པ་ཡང་། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་

དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་མ་རྟོགས་

པར་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རིགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་རྒྱུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ཡོད་པ་འདི་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་སྡེ་གཞན་ལས་ཇི་ལྟར་རྗེའི་ཕྱི་མ་ལ་ནང་ན་གསེར་ས་ལེ་སྦྲམ་ནི་ཡོད་ཀྱང་བསྒྲིབས་ནས་མི་མཐོང་བ་སྒྲིབ་བྱེད་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བས་དེ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་

སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

@026A ཞེས་བྱ། །ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོད་ཀྱང་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྒྲིབས་ནས་མངོན་སུམ་དུ་མི་མཐོང་ཞིང་། བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཚེ། མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་

ལ། དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པ་ན་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པའི་བྱལ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་གི་གསུངས་སོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག

པ་སེམས་ཅན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡོད་པ་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་ཡིན་གྱི་།དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐུ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ནི་མདོ་འདིའི་དགེ

དོན་སྦྱར་བ་ལ་མིག་འཕྱམ་པར་གསལ་ཏེ། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་བྱལ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་

རྣམ་པར་དག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མི་མཐོང་བའི་འགལ་རྐྱེན་ཆུང་ཟད་ཀྱང་

མེད་པས་དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་འགྲིག་པ་སོམས་ཤིག །སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་སྐུ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ཅན་རང་གི་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་བསྒྲིབས་ནས་མ་མཐོང་བའོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བློ་བུར་རྣམ་དག་དེ་གང་ཟག་

ཞིག་གི་དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱལ་བ་ཡིན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། དྲི་མ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པའི་དུས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བྱལ་བ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་མ་རང་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

@026B ཞེ་ན་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར། བྱམ་པས་དབེན་པའི་གཞིར་དུ་མ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་དག

པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྨིན་བ་རྣམ་པ་དུག་ཅུ་པོ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྨིན་པ་ན་མཐོས་པར་བྱེད་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་།

ཞེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་གསུམ་དང་། གཟུངས་

ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུན་རྣམ་པ་བཞི་དང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐོང་ཅིང་། གཏི་མུག་གི་མུན་པ་དང་བྲལ་བས་ཆོས་ཀྱི་སྐོར་ཞེན་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ། དན་པ་དང་། ཟོལ་གྱིས་དང་། རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་དང་། ཞེས་པ་དང་། བདེན་པ་དང་།

མངོན་པར་ཞེས་པ་དང་། སྒྲབ་པའི་སྣང་བ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྣང་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། ལྟ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་དང་། ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ལྔ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་

བདུན་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ལས་ཉམས་པ་དང་། རང་དབང་མེད་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་སྡིག་པའི་ལས་དང་། འཕགས་པའི་ཞེས་རབ་མེད་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་མ་རྟོགས་པ་དང་། ལྟ་བའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྲེར་

དང་མ་བྱལ་བ་དང་། གཡོ་དང་ང་རྒྱལ་སྤྲོད་པ་དང་། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ཉམས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྱལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དང་། གཏི་མུག་གི་

@027A ཀ།། །གཉིད་སད་པར་བྱེད་པ་དང་། མས་པ་དམན་པ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་འདོད་པ་ཆོས་འདོད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། འཆོ་མ་དག་པ་དེ་དག་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལྟ་བ་ངན་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་འགོད་པ་

དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལོག་པའི་ཆོས་ལ་གནས་པ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱེན་པ་རྣམ་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་ལྡན་པ་དེ་དྲུག་ལ་སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་

དྲུག་དང་། ཐབས་མི་མཁས་པ་ཐབས་མཁས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། དམིགས་པ་ཅན་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། མ་དུལ་བ་དུལ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། བྱས་པ་མི་གཟོ་བ་བྱས་པ་གཟོ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཆུ་བོ་

བཞིར་ལྷུང་བ་དེ་ལས་ཐར་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། བཀའ་བློ་མི་བདེ་བ་བཀའ་བློ་བདེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཞེན་པ་མདའ་བ་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། འཕགས་པའི་ཧོར་མེད་པ་ཧོར་ལ་སྦྱོར་བ་

དང་། ནད་པ་ནད་མེད་པ་ལ་སྨོར་བ་དང་། ཤེས་པའི་སྣང་བ་དང་བྲལ་བ་སྣང་བ་ལ་སྨོར་

བ་དང་། ཁམས་གསུམ་མི་ཤེས་པ་ཤེས་པ་ལ་སྨོར་བ་དང་། གཡོན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ལམ་གཡས་པ་ལ་སྨོར་བ་དང་། ལུས་དང་སྲོག་ལ་ཆགས་པ་དེ་ལ་མ་ཆགས་པ་ལ་སྨོར་བ་

དང་། དཀོན་མཆོག་དང་བྲལ་བ་དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་

ནི། གཅོད་པ་ལ་སྨོར་བ་དང་། ཆོས་ལས་ཉམས་པ་ཆོས་འཛིན་པ་ལ་སྨོར་བ་དང་། རྩེས་སུ་དན་པ་བྱག་དང་བྲལ་བ་དེ་བྱག་ལ་སྨོར་བ་དང་། ཉེན་མོངས་པས་སྨིག་པ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་

སྨོར་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་དགེ་བའི་ཆོས་

@027B ལ་སྨོར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལས་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་གང་གིས་བསྟན་པ་ནི། ཡོངས་སྨོར་གི་ཆོས་བྱུག་ཅུ་བསྟན་པའི་སྐོ་

ནས་ཁམས་དེ་བསྟན་པའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་

དག་པ་ལ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་སྣང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་གསལ་བར་མཛད་དོ། །གང་གིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་རྗེ་རྣམ་པ་བཅུ་བྱུག་བསྟན་པས་སོ། །ཐུགས་རྗེ་རྣམ་

པ་བཅུ་བྱུག་གང་ཞེ་ན། རྩ་བ་མེད་པ་དང་གནས་མེད་པ་དང་། ཞི་

བ་དང་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་། ཐུང་བ་དང་དོར་བ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ལུས་མེད་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། དབྱེར་མེད་པ་དང་གནས་མེད་པ་དང་།

ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་གཞི་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་གནས་དང་། རྣམ་པ་ལ་འཇུག་པས་རྣམ་པ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་

མེད་པ་དང་། དག་པ་དང་དྲི་མ་མེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཚོས་རྣམ་པ་བཅུ་བྱུག་ཐོབ་ནས་དེ་མ་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས། རྒྱལ་བའི་

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་བྱུག་ལ་འཇུག་པའོ། །གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་གིས་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་དེ་བསྟན་པའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྟོབས་བཅུ་དང་

མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་

@028A ཞེས། །བཅོ་བརྒྱད་བསྟན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསལ་བར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་འཕྲིན་ལས་གང་གིས་བསྟན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་བསྟན་པའི་རྗེས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་བླ་ན་མེད་པ་སྟོན་ས་

ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་རྗེས་ལ་སྟོན་བས་བཅུའི་འཕྲིན་ལས་སྟོན་བཅུ་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པ་རྣམ་པ་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་བགེ་ཚ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་རྣམ་པ་བཞི་དང་། མ་འདྲེས་པ་

བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་བསྟན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་གསལ་བར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རོ་རྗེའི་གནས་བདུན་པོ་འདི་དག

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་ནི་འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གསུམ་

པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་རྣམ་

པ་བདུན་པོ་འདི་དག་གི་འགྲེལ་པ་གཅིག་གི་རྩེས་སུ་གཉིས་པ་ངེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན། ལན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ལས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཆོས་

ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐོར་བ་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐོར་བ་ལས་འཕགས་པའི་ཚོགས་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་དང་། འཕགས་པའི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་གདུལ་བྱར་མངའ་བ་འབྱུང་ངོ། །རང་

@028B ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐོར་བརྒྱད་ཀྲུ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་པའི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་

འབྱུང་བ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་ཚོགས་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་དོན་ནི། མཐར་ཐུག་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། ཉི་རྒྱུའི་

དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱ་དང་། དང་ཉིད་སངས་

རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་འབྲས་བུ་འཕགས་པའི་ཚོགས་དོན་དུ་གཉེར་བྱར་བྱས་པ་ན་དང་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པའི་དྲི་མ་སྤྱོང་འདོད་འབྱུང་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་

དྲི་མ་ཅི་རིགས་པས་དག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་

འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་འབྱུང་ཞེ་ན། དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁམས་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དེ་མ་ཐོབ་ཚུན་

ཆད་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སེམས་

ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་རྩང་དང་། རིགས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ནས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་མི་བྱའོ། །འདིས་ནི་

ཤེས་པ་ཆུང་ངུ་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་སྙིང་པོའི་མངོས་བསྟན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་པའི་དོན་དེ་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉན་པར་བཀག་པར་ཤེས་

བྱའོ། །སྟངས་བཤད་པའི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་པ་ལྟར་ན།

@029A ཞེས། །རྒྱུའི་སྐྱབས་འགྲོའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བ་ལས་རང་གི་ཁམས་སྤྲོང་བ་འབྱུང་ལ་དེ་སྤྲོང་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་པར་ཡང་གོ་རིམ་སྟོན་པའི་

ཚོགས་བཅད་འདི་ལ་ཅུང་ཟད་འགྲིག་ཀྱང་བསྟན་ལ་དབབ་བྱའི་གཅོ་བོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཆོས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་ཀྱི་དྲི་མ་སྤྲོང་བར་བྱེད་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་བཤད་པ་ནི་ཁམས་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་

དག་སྤྲུངས་པ་ལས་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་བྱའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཅེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་

དང་ལྡན་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་ཏོ། །ཡོན་ཏན་དེ་མངའ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ནི་

འཕྲིན་ལས་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྲུད་པར་ཕྱི་ཆོས་སུ་བསྟན་ཏོ། །

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཉེ་བར་དགོད་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདི་ཏྲི་བའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། དེ་ནི་གོ་རིམ་དྲིས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་

ཀའི་མཇུག་སྡུད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལན་ལྔ་ཡར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་རྣམ་པ་བདུན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། དེ་ལ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་

@029B བཤད་པ་དང་། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། སྐྱབས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་མིང་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྨྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་བཤད་པར་

བྱའོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་གསུམ་

གྱིས་འདུན་པར་བྱས་པས་རྟུལ་བ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གཞན་གཉིས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དང་བའི་དད་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཁཱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།

བསྟན་པ་དང་། ཁཱད་པ་དང་། བསྟན་ཁཱད་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དེ་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་བའི་རིམ་པ་ལ་ལྷོས་ནས་དང་པོ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་

ནི། གཉིས་པ་ནི། རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དུ་ཕྱི་བའི་གྲངས་འཛིན་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། འདུས་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་སུ་

ཞེས་པར་བྱ་ལ། དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་རྣམ་

@030A ྈ། །དག་དང་། གྲོ་བྱང་རྣམ་དག་གི་ཚ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་སྟོན་པར་བྱད་དོ། །སངས་རྒྱས་གང་ཞིག་སངས་མ་རྒྱུ་མེད་པའི་གཅིག་པུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདྲུད་དོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་

དང་ལྡན་ན། རང་བཞིན་རྣམ་དག་ནི་ཐོག་མ་དང་དབུས་དང་མཐའ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་སྤྲོས་པའི་མཐའ་(THA)རྣ་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། གྲོ་བྱང་རྣམ་དག་ནི། གཉེན་པོས་གྲོ་བྱང་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་

དག་ཞེ་བསྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པ་ལ་རྩོལ་བ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཐོབ་པའོ། །འདུས་བྱས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་པ་བདེན་པའི་སྤྲོས་པ་ཡོད་ན་

དམིགས་སུ་རྟུང་བ་ལས་བདེན་པའི་སྤྲོས་པ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཉིས་སུ་སྣང་བ་རྣབ་པའི་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་གི་ཚུལ་དུ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའོ། །ཇི་སྙེད་པ་

མཁྱེན་པའི་ཡི་ཤེས་ནི། དེ་ལྟར་ནམ་པ་གསུམ་པོ་

མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ནས་ནི་ཅི་ཞེག་བྱེད་ཅེ་ན། བརྩེ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ནི། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མ་ཏྲུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་

ལམ་སྟོན་པར་མཛད་པའོ། །ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དོན་གྱིས་ན་འཇིགས་པ་མེད་པ་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པས་རྟག་པའི་ལམ་སྟོན་པའོ། །སྣར་མི་ལྡོག་པ་རྟག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་།རྟག་དངོས་སུ་འདོད་པ་བབ་བཅོ་ལོ། །ཤུས་པའི་

@030B ཁྱད་པར་ནི། མཁྱེན་པ་རྩེའི་རལ་གྱི་མཆོག་བསྟམས་པས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མིང་གཟུགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མྱ་ངུ་གཅོད་པར་མཛད་པ་དང་། མཁྱེན་བརྩེའི་རྗོ་རྗེ་མཆོག་བསྟམས་པས་སྟ་ཚོགས་པའི་ལྷ་བའི་

ནག་འཕེགས་པོས་བསྐོར་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྩིག་པ་ཇེག་པར་མཛད་པའི་ནུས་པ་མངའ་བའོ། །ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་

ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ཅི་ཞེག་བསྟན་ཅེ་ན། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྫ་བ་དང་འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། རང་དོན་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

དབྱིངས་དང་། རིག་པའོ། །དང་པོ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་འདུས་མ་བྱས་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། ཐུགས་བྱང་རྣམ་དག་འབད་རྩོལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རིག་པ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་པ་

མིན་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་གཞན་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ལ། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བརྩེ་བ་དང་མཁྱེན་པ་རྩེ་གཉིས་ཀྱི་ནུས་པར་ལྡན་པ་དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སྐུ་ནི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཉིད་དོ། །གཉིས་

པ་ནི་རྫ་ཚོག་འདིས་ནི་མདོར་བསྡུས་ན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་བཤེད་དོ། །ཡོན་ཏན་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན་ཚོས་ཀྱི་སྐུས་བསྡུས་པ་འདུས་མ་བྱས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་

པར་དག་པ་ཉིད་དང་འབད་རྩོལ་ལ་ཉེ་བར་ཞི་བས་གཞན་དོན་

@031A ཞེས། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བློ་བུང་རྣམ་དག་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཀུ་འཇུག་པའི་འགལ་རྐྱེན་ཐུ་
ནི། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཏེན་འབྲེལ་

ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཞེས་པ། ལུས་ངག་གི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཀུན་སློང་གི་རྩོལ་བ་ཕུ་མོ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ན། སྤྲང་པ་མཐར་ཐུག་
ཅིང་། གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་

གྲུབ་ཀུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་གཞན་གྱི་སྒྲའི་རྒྱུན་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐུས་བསྡུས་པ་དེ་གསུམ་རྟོགས་པ་ཇི་སྙེད་པ་མཐུན་པའི་ཡི་ཤེས་
དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་མཐུན་

བརྩེ་གཉིས་ཀྱི་ནུས་པ་དང་སྤྱི་གཉིས་པ་གྲངས་པ་རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །དེ་ནི་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱས་པར་འོག་

ཀུ་འཆད་དོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་

དང་། འགྲེལ་པའོ། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚ་ནི། སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཐོག་མ་དང་དབུས་དང་མཐའ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ། འབད་

རྩོལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐུས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །མཉམ་གཞག་སོ་སོར་རང་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྲ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ་

@031B ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་། གློ་བུར་རྣམ་དག་དང་། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཁྱེན་པས་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས། ཇི་ལྟ་བ་ཡང་མཁྱེན་མོད་ཀྱི། འདིར་ནི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་འབའ་ཞིག་གི་ལྡོག་པ་ནས་མ་བཞག་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྟེས་སུ་ཞུགས་པར་

གཟིགས་པའི་ཚ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཡང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པས། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་དེ་དག་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་རྟོགས་པའི་ལམ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ན་ཐུགས་བརྩེ་བ་མངའ་བ་དང་ནུས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡི་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་ཡིས་གཞན་གྱི་འབྲས་དུ་སྨྲ་བསྟལ་དང་ཉོན་མོངས་

སྤང་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏེ། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཤེས་བྱེད་ལྡང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་དོན་ཆོས་སྐུ་བཤད་པ་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་། སྤྲོ་

བྱང་རྟམ་དག་དང་། ཇི་ལྟ་བ་རིགས་པ་དང་། འབད་རྩོལ་མེད་ཀྱང་

@032A ཞེས། །འཕྲིན་པས་འཇུག་པ་མི་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ནི་འདུས་བྱས་ལས་ལྡོག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདུས་བྱས་ནི་གང་ལ་ཞོག་མར་སྐྱེ་བ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤིང་བར་དུ་གནས་པ་དང་མཐར་འཛིག་པར་

ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྗོད་ལ། སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་བདེན་པས་བསྟན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཞོག་མ་དང་དབྱེར་མཐའ་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་དག་པའི་མཐས་

རབ་ཏུ་ཕྱེ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུས་ཞེས་པ། རྩ་བའི་འགྲུར་ལྟར་ན། སྣང་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འབད་རྩོལ་ཉེ་བར་ཞི་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་གཞན་དོན་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་

འགྲེལ་བའི་འགྲུར་ལྟར་ན། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་མངོན་སུམ་

དུ་རྟོགས་པས་གོ་སྐབས་ཆེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱང་དེ་

ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པས། མངོན་སུམ་དུ་བྱ་རྒྱུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འབད་རྩོལ་དང་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་དང་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་

བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །ལྷུན་གྲུབ་གཞན་དོན་གྱི་སྐུས་བསྟུས་མོད་ཀྱི། དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་སྣང་བ་ཕུན་ཚོགས་འདིར་བཤད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་

ནི། རང་འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སྣང་

@032B རྣབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒོ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་ཚུལ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །ཡོ་ག་ཡ་ནི་མངོན་པར་

རྟོགས་པ་དང་། སྒྲུ་བ་གཉིས་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདིར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་

ལ་འཇུག་པར་འདོད་ཀྱི་སྒྲུ་བ་ལ་ནི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པས། གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །ཞེས་བྱའི། གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་སྒྲུ་མིན་པ། ཞེས་མི་འདོན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། ཆོས་སྟོན་པའི་

འབད་རྩོལ་མེད་ན་འཕྲིན་ལས་མཐའ་ཡས་པ་འཇུག་པ་

ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་དུ་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ཆོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སློང་གི་འབད་པ་ཆུང་ཟད་ཙམ་ཡང་འཇུག་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལས་ཀྱང་སྟོན་

གྱི་སྟོན་ལམ་དང་ཐུགས་རྗེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆུ་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཅིང་སྣང་ལྡོག་པ་མེད་པས་ཐོག་དུས་ཆུན་མི་འཆད་པར་

རབ་ཏུ་འཇུག་གོ །གཟུགས་སྐུ་གདུལ་བྱའི་གཞན་སྣང་འབའ་ཞིག་གིས་བསྟུས་པར་འདོད་པ་ནི། ལུང་དང་རིགས་པའི་ཚོགས་དུ་མ་དང་འགལ་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན། སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་སྐུ་ཡང་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཡང་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བས་

ཚོགས་གསོག་པའི་བརྩེན་པ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་དང་། མཁྱེན་བརྩེ་གཉིས་ཀྱི་ནུས་

པ་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔ་མ་གསུམ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་

@033A ཞེས། །དུ་སྟོན་པ་ན། དང་པོ་གཉིས་ཡུལ་དུ་འཆད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ངོ་མཚར་གྱི་ཚོས་ཤེན་ཏུ་རྣད་དུ་བྱུང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་མོ་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་སྙིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཚེ་སྟོབ་དཔོན་གཞན་ལས་མ་

ཐོས་པར་རང་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་མེད་པར་རང་བྱང་གི་ཡེ་ཤེས་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྤྲས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཚོས་གསུམ་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་བླ་ན་

མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ།། བྱེད།། པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོས་གསུམ་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་རྟོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དམུས་ལོང་དུ་གྱུར་པ་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་ཚོས་གསུམ་པོ་དེ་རྗེས་སུ་

རྟོགས་པའི་ལམ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཐུགས་རྗེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །བསྟན་པར་བྱ་བ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། འཇིགས་པ་མེད་པའི་ལམ་ནི་ས་ཐོབ་བྱུར་མ་ཐག་ཏུ་འཇིགས་

པ་ལྷ་དང་བྲལ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ལས་དང་པོ་ཡན་ཆད་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཉམས་ཤིང་། བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་སུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་

བ་ལ་གོམས་པ་ཁ་ཅིག །བསྟན་བཅོས་འདི་རྣ་འགྲེལ་དུ། རྒྱ་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་བྱང་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དངོས་ལ་འཆད་པ་ནི། རྒྱ་པའི་ལམ་སྟོན་པ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་ཇི་ལྟར་བཤད་ལྟོས་ཤིག །གསུམ་པ་ལ་གསུམ།

@033B ནུས་བའི་དཔེ་བསྟན་པ་དང་། སྣང་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རལ་གྲི་དང་རྩ་རྩེའི་དཔེ་ས་ནི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་སྤྱན་བསྟལ་དང་ཉོན་

མོངས་པའི་རྒྱ་བ་འཇོམས་པའི་ནུས་པར་བསྟན་ཏོ། །འདིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་འབྲས་ཙམ་འཇོམས་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ནི། རེ་ཤེགས་ཉོན་སྤྲིན་ཟད་པར་སྣང་བ་ཙམ་དོན་

དུ་གཉིར་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དག་ཀྱང་རྩེས་སུ་བཟུང་

བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་རིགས་ངེས་པ་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤྲངས་པའི་སངས་རྒྱས་རང་གི་རྟ་བའི་སྟོན་པ་དང་། རྒྱུའི་སྐྱབས་འགྲོའི་ཡུལ་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ཀྱི། ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤྲངས་པའི་སྟོན་པའི་ཁྲད་པར་རེ་ཞིག་སྐྱབས་གནས་སུ་དོན་དུ་

མི་གཉེར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུའི་སྐྱབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྲང་བྱེད་ཙམ་ཞིག་འཇོམས་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པར་རིགས་ཅན་གསུམ་གा་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤྲངས་པར་རྒྱུད་ལ་

ཐོབ་བྱར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་རང་གནས་སྐབས་རིགས་ངེས་པ་རེ་ཞིག་སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱར་དོན་དུ་མི་གཉེར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུའི་སྐྱབས་གནས་སུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྤྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཙམ་དང་

ལྡན་པར་བསྟན་ཀྱི།ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པའི་སྤྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །མཁྱེན་པ་དང་བརྩེའམ་པ་བདག་པོའི་རྒྱུན་བྱས་ནས་ཆོས་བསྟན་པས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྨིན་གྱན་འཇོམས་ནུས་པ་ཡིན་ཀྱི། དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་

@034A ཀཀཀ། །མི་བཟུང་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་སྨྲག་བསྟལ་གྱི་རྒྱ་ནི་མདོར་ན་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་སུ་རྣམ་པར་ཞེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་འབྱུང་བས་དང་པོ་མིང་དང་གཟུགས་

མདོན་བར་གྱུར་པའོ། །གཟུགས་མེད་དུ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་གཟུགས་ཀྱི་ས་བོན་ཙམ་མོ། །ཞེས་སྦྱིང་དུ། སྐྱེ་འདི་སྨྲག་བསྟལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ནས་རྒ་ཤིའི་

བར་ཀུན་གྱི་རྒྱ་བར་གྱུར་པ་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ནི་མ་རིག་གིས་ཉོན་ཅིང་ཡིད་ཀྱིས་བསྒོམས་པའི་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟོན་

ཏུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་མཐོང་སྤང་ཀྱིས་བསྟན་པའི་

མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་མོ། །སྐྱབས་གནས་ལ་སྐྱབས་གནས་ཡང་

དག་ཡིན་མིན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་མ་

ཐག་ཟད་པར་སྣང་བས་རང་གི་སྐྱབས་གནས་དང་མི་ཕྱེད་ཅིང་། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལས་གཞན་གྱིས་བཀྲི་བར་མི་རུས་པས་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ནས་འཇིག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདེན་བཞི་དང་དགོན་མཆོག་སོགས་ལ་

དམིགས་པའི་ཐ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་མཐོང་སྤང་ས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཇིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་གའི་ལམ་གྱི་སྐོམ་སྤྱད་ཀྱང་ཡོད་མོད་ཀྱི། འདིར་མཐོང་སྤང་ཙམ་བསྟན་པ་ནི་

@034B ཐར་པ་ལ་འཇུག་པའི་གེགས་ཀྱི་གཅོ་བོ་ཀུན་སྤྱོད་གསུམ་འཇོམས་པའི་ཆུས་པ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པས་སྐོམ་སྤྱད་ཉོན་མོངས་འཇོམས་པའི་ཆུས་པ་དང་ལྡན་པར་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་

རྒྱུན་ཅན་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་རྟག་འབྱེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་འཕན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་དང་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། འདི་ཐོག་མར་གྱུབ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནས་རྣ་ཤེའི་བར་རིམ་གྱིས་

མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ན་དེ་དག་གི་སྐུ་གུ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་པར་ལ་བྱིའི་དཔེས་བསྟན་ཏོ། །ལྟ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་མཐོང་བས་

སྣང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་རྒྱས་པ་གཞོན་པར་དཀའ་བས་ཕེགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ན་ནགས་འཐིབས་པེས་བསྐོར་བའི་རྩིག་པ་དང་འདྲ་ལ་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་བསྟན་པ་གདུལ་བྱ་ཉམས་སུ་ལྡངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྣང་བྱེད་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་དག་གི་རྒྱས་པ་རྗོ་རྗེའི་དཔེ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་

ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཇི་སྲིད་བསྟན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་དང་། སྣང་བ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་རིག་པ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་རིག་པ་དང་། བརྩེ་བ་དང་། རྒྱས་པ་བྱག་པོ་འདི་རྣམས་

@035A ཞེས། །གོ་རིམ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་དོན་ཚོས་སྐྱེའི་ཤེས་བྱེད་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱེའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་། གློ་བུར་རྣམ་དག་དང་། ཇི་ལྟ་

བ་རིག་པའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་དེ་ལས་ཇི་སྐད་དུ་འཇམ་དཔལ་གྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མ་མཆིས་པ་ཞེས་བགྱི་ན་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མ་མཆིས་པ་ཞེས་བགྱི་

བ་དེ་ཚོས་གང་གི་ཚོགས་བྱ་དྲག་ལགས་ཞེས་ཞུས་པ་དང་། དེའི་ལན་དུ་སྟོན་པས་འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་བསྟུས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་ འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོགས་བྱ་དྲག་ས་ོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་དུ་མའི་ནང་ནས་རེ་ཤེག་དེ་བཞིན་གཤེགས་ པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པའི་མཚན་

ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཡང་དེའི་རྗེས་ཐོགས་ཉིད་ལ་མདོ་དེ་ལས། བཅ་ཀུན་རྒྱའི་ས་གཞི་དེ་ལ་དེ་མ་མེད་པའི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དེ་གཡོ་བར་མི་བྱེད་

ཞེམས་པར་མི་བྱེད་པ་ནས་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བ་

མ་ཡིན་པའི་བར་དུ་གསུངས་པའི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དཔེ་ཐོག་མར་བྱས་ཏེ་སྲིད་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྐབས་ནས་སྟོན་པར་འགྱུར་བའི་དཔེ་དགུས་འབད་རྩོལ་ཉེ་བར་ཞི་བས་གཞན་དོན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་

@035B བྱས་ནས་གསུངས་པ། འཇམ་དཔལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབུ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྐུ་གསུམ་གྱི་རྩེ་མ་དང་བུལ་བ་ནི། འབད་རྩོལ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་སྐྱེ་གཡོ་

བར་མི་མཛད། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་སེམས་པར་མི་མཛད། རྟོག་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་གསུང་སྤྲོ་བར་མི་མཛད། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བུལ་བ་ནི། ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རྟོགས་པར་མི་མཛད། ཁྱད་པར་ལ་རྣམ་པར་རྟོག

པར་མི་མཛད་ཅིང་། དུས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་རྟོག་པ་འཇུག་པར་མི་མཛད་པ་ནི། འདས་པའི་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཁྱད་པར་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ། ད་ལྟར་བ་ལ་རྟོག་པ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་

པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་པ་མེད་པ་མ་འོངས་པའི་ཡུལ་

ལ་འདུན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ། སྣུག་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་འཆད་པ་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་ཞི་བས་བསིལ་བར་གྱུར་བ་སྣུག་བསྔལ་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཐར་འགག་པ་མེད་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་

པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། དབང་ཤེས་ལྔས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བལྟར་མེད་པ་ནས། རེག་ཏུ་མེད་པའི་བར་རོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རང་དགའ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དཔག་པར་བྱ་བ་མ་ཡི་པ་ནི། མཚན་མ་མེད་པ། མཚན་ཉིད་

བདེན་པ་བ་དང་བྲལ་བ་ནི། ཤེས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། ཤེས་བྱའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་སོགས་པ་ནི་འབད་རྩོལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚིག་གིས་

@036A ཞེས། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །འདིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་གི་མཛད་པ་དག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འབད་རྩོལ་གྱི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་མདོའི་གཞུང་ལྷག་མ་ལ་དཔེ་བསྟན་པས་ནི་ཇི་ལྟ་བ་རིག་པ་བསྟན་ཏོ། །འགྲུར་འདི་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་འཆད་དགོས་ཀྱི། རྫ་ཆོག་འདི་ལ་སྦྱོར་ན། དཔེ་བསྟན་པའི་ལྷག་མའི་གཞུང་གིས་ཞེས་བཤད་དོ། །ཚོས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐོ་གང་ལ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་

མ་སྟོངས་པར་དུ་མཉམ་པར་བཞག །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཇི་སྐད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐུགས་རྗེ་དང་། ཆུས་པའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྔང་

དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཡང་སྟར་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བསྟན་ནས་མཐར། ཇི་སྐད་དུ། འཇམ་དཔལ་དེ་ལ་དམིགས་པ་

ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་

གྱིས་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་ནས་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དྲི་མས་མས་མ་དག་པ་དྲི་མ་དང་མ་བྲལ་བ། སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་

@036B གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་སྤྲུལ་བར་བཞེད་པ། རྣམ་པར་བརྩེན་བཞེས་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་

ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་མིང་ཡིན་ལ་དཔེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་བརྩེ་བ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་ །གཉིས་པ་ནི། འདིས་ནི་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་

པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུའོ། །མངོན་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤངས་རྒྱས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཁྱེན་ནས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་

ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་པ་རིགས་ཅན་གསུམ་དང་།

འོག་མ་དང་གཉིས་ཀར་དུ་མ་དེས་པ་དང་གནས་སྐབས་རིགས་ཆད་པ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་དེས་པའི་ཕྱིར་པོར་གནས་པ་རྣམས་ལའོ། །སངས་རྒྱས་མི་རྟུང་བ་གཏན་རིགས་ཆད་པ་མི་འདོད་པ་ནི། འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་རང་གི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་དྲི་མ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡོད་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པར་ཁྱད་པར་མེད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་གཟིགས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་

པར་མེད་པར་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྲིབ་པ་མེད་པས་གཟིགས་ནས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་

འཆད་པ་སེམས་ཅན་གང་ལ་དྲི་མ་གང་གིས་མ་དག་པ་ནི། བྱིས་

@037A ཞེས། །པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བདེན་འཛིན་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་ཤིང་། མངོན་གྱུར་དང་བཅས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིབ་བས་མ་

དག་པའོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་

ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་ཀྱང་ཉོན་སྒྲིབ་རྣམ་དག་པར་སྣང་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་དང་མ་བྲལ་བའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ནི་སྒྲིབ་པ་དེ་གཉི་གའི་གང་ཡང་རུང་བའི་ལྷག་མས་སྐྱོན་དང་བཅས་

པའོ། །ཤ་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་དུ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་དང་བཅས་ལ། དེ་ཡན་ཆད་དུ་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྣང་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་དང་བཅས་པའོ། །རྣམ་པར་བཙོན་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤྱོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་སྐོ་ཆོགས་པ་བསྟན་པ་

ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ནི། མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་སྤྱོང་བར་མཛད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གི་གོ་འཕང་བརྙེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་

པར་བྱང་ཆུབ་པས་ན། སངས་རྒྱས་རང་གི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ཐོབ་པར་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཐུགས་རྗེ་ལ། ཙོ་ཙོར་ཕྱེ་ན་སེམས་ཅན་

རྣམས་ལ་ཞེས་པ་རྟ་འགྲེལ་གྱིས་ཐུགས་རྗེ་

བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་བྷ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ལས་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྤྲོར་བ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་ནས་

@037B འཇིག་རྟེན་འདིར་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་ན་སྐྱང་འདས་ཐོབ་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་སྐྱེམས་པར་ཞུགས་ནས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་

བར་མི་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོན་དྲུག་ལ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱར་དབྱེ་བ་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་སྐྱབས་རྟོགས་སྐབས་ལྡོག་པ་མེད་པའི་མཚོག་ཏུ་རྟོགས་

དང་འབད་རྩོལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་གནས་གཞན་དོན་གྱི་ལྡོག་པ་ནས་མ་བསྟན་པར་ཐོག་མར་རང་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྟན་པས་ན་རང་གི་དོན་

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ལ། ཐུགས་རྗེ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་

ནི་གདུལ་བྱ་རིགā་ཅན་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ལ་བླ་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྟན་པས་ན་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །དོན་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས། གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་མི་སྣང་བའི་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ནི་རང་གི་དོན་དང་གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་གཟུགས་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་གཞན་དོན་དུ་བཞག་པ་ནི། གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་ནས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་མི་སྣུབ་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཐུགས་རྗེ་དང་ལྡན་པ་

གཞན་དོན་དུ་བཞག་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལག་རྗེས་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །རྗེ་སྐྱེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཞན་དོན་དུ་བསྟས་པ་ནི་ཐུགས་རྗེ་འཇུག

@038A ཅེས། །པའི་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་མས་མ་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་གཟིགས་པའི་ལྷོག་པས་རྣམ་པར་བཞག་ལ། རྗེ་ལྟ་བས་

མཁྱེན་པ་ནི། གཉིས་སྣང་རྟུབ་པའི་ལྟོག་པས་

རྣམ་པར་བཞག་གི །ཇི་སྙེད་པ་གཟིགས་པའི་ཚ་ནས་རྣམ་པར་མ་བཞག་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཅེས་ཏེ། ཐོབ་བྱ་མཐར་

ཐུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་བརྙེས་པ་དེ་ལས་འགོག་ལམ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། དུས་ཀྱི་རིམ་པ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་

གདངས་ནས་ཉལ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །གནས་

སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འགོག་ལམ་འབྱུང་སྟེ། འདིར་ནི་གཉིས་ཀ་སྟོན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བསྟན་པ་དང་། ཉན་པ་དང་། བསྟན་

ཉན་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞེག་འཕགས་པ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དེ་ལ་འདུད་དོ། །ཉི་མ་ལམ་བདེན་འབའ་ཞིག་གི་ཁྱད་པར་དུ་ཉན་

ཀུང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་དང་

ལྡན་ཞེན། འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་སྟེ། འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚ་ཐཞད་པ་དང་། ཐོག་བུང་རྣམ་དག་ཐཞད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་སྟོང་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པས་རང་གིས་རྟོགས་

@038B བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་སྟོང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་གང་ཡང་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་དང་ཡོད་མེད་གཉི་ག་དང་དེ་ལས་གཞན་དུའང་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྟག་པར་མི་རྟུས་པས་སྟོས་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའོ། །འགྲེལ་པའི་འགྲུར་ལྟར་ཡང་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཐཞད་ཀྱི། རྩ་ཚིག་ཏུ་དགག་སྒྲ་དང་པོ་གསུམ་དངོས་སུ་སྟོན་ནས་བསྡུར་བ་ནི་འགྲེལ་

བའི་འགྲུར་ལས་མི་བདེའོ། །རྩ་བའི་འགྲུར་ལྟར་ཡང་ན། མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པ་དང་། ཡོད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་

བསྒྲབ་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་

ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་སྨོས་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བར་འཆད་པ་ནི་ཕན་ཚུན་སྦྲངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་འགལ་གྱི་གནོད་པ་ལས་ལེགས་པར་བརྒལ་ནས་སྤྲུ་ཅོར་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཁོ་བོ་ཅག་རང་ལུགས་ལ་ཆོས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་པས་སྟོང་པ་གཉིས་ལ། ཁས་མི་ལེན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་པ་ཇི་ལྟར་དགག །ཆོས་བདེན་སྟོང་ཡོངས་སུ་བཅད་ན་བདེན་གྲུབ་རྣམ་བཅད་ལ་

ཁེགས་པས་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཆོས་བདེན་གྲུབ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པས་བདེན་སྟོང་ཡོངས་སུ་གཅོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དངོས་འགལ་གྱི་ཡ་གྱལ་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་འགལ་ལོ། །

@039A ཞེས། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཁས་ལེན་རྩང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པས་དེ་དག་གིས་མི་གནོད་དོ། །ཞེ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པས་རྒྱད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི།མངོན་པར་

མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་བཅོས་

འདིའི་དོན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་བསྟན་པར་མཛད་པ་ནི་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་དང་མི་འགྲིག་སྟེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། ཡུལ་མི་སོ་སོའི་སྐད་དང་། འདིའི་དོན་གྱིས་ན་འདི་ཉེས་པའི་ངེས་ཚིག་ལ་

བརྟེན་ནས་རྟོགས་ཚུལ་རྗོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བས་གཉན་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་གིས་གཉིས་སྣང་ཤུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །

དེ་དག་གིས་ངོ་བོ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་འགོག་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་མེད་པ་དང་། གཞི་མེད་པའོ། །སྟུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ་ལས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་

དང་། སྟུག་བསྔལ་གྱི་གཞི་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་ས་བོན་ཅི་རིགས་པ་གཉེན་པོས་བཅོམ་པའི་སྒོ་ནས་ཞི་བ་གློ་བུར་རྣམ་དག་

གི་འགོག་པའོ། །གཉིས་པ་ལམ་བདེན་ལ་

དག་པ་དང་། གསལ་བ་དང་། གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིད་སྒོམ་པའི་ས་བོན་ཅི་རིགས་པའི་དྲི་མ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཀྱི་

@039B སྣང་བ་དང་ལྡན་པའོ། །མཉམ་གཞག་རྗེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་རྟེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ལམ་བདེན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་དམིགས་པ་ཀུན་ལ་སྣུག་པར་སྐྱོ་བཏགས་ནས་

རང་གི་ངོ་བོའི་སྐྱོ་ནས་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་བའི་ཚགས་པ་དང་མི་སྡུག་པར་སྐྱོ་བཏགས་ནས་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྡང་བ་དང་རྩེའས་པའི་རབ་རིབ་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་མཛད་པའི་དམ་ཚོས་ཉི་མ་དེ་ལ་འདུད་དོ། །འདིས་དངོས་སུ་ཐེག་པ་

བ་ཆེན་པོའི་འགོག་ལམ་བསྟན་ལ། མིང་མཐུན་པ་ཙམ་གྱིས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་དན་དུ་གཉེར་བྱའི་ཚོས་དགོན་མཆོག་ཀྱང་འདར་སྐྱའི་བརྟེད་བྱ་མ་ཡིན་ཡང་འདི་དག་ལ་བརྟེན་

ནས་གོ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དྲི་

བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཚོགས་བཅད་འདིས་ཅི་བསྟན་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྫ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགོག་པའི་བདེན་པ་དེ་ཉིད་མཐའ་བཞི་པོ་གང་དུ་ཡང་བསམ་པ་མེད་པ་དང་། རྫ་བ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་

གཉིས་ཅི་རིགས་པ་མེད་པ་དང་། གཞི་བདེན་འཇིན་གྱི་རྟེན་པ་མེད་པ་དང་། དག་པ་དང་གསལ་བ་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱིས་གང་ཞེག་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། གང་གིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་

བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ། བདེན་བཞི་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་བདེན་པ་གཉིས་ལས་རྣམ་བྱང་གི་བདེན་པ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཚོས་དཀོན་མཆོག་གོ །གཉིས་པ་ནི། འདིས་ནི་མདོར་བསྡུས་ན་སྟི་གཉིས་བཀྲངས་

@040A ཞེས། །ཡས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཅེས་སོ། །དག་པ་ནི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་སྟེབ་པ་དང་མ་འདྲེས་པའོ། །མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་རིག་པའོ། །གཉེན་པོའི་

ཕྱོགས་ཉིད་ནི་ནུས་པའོ། །སྟ་མ་གསུམ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་བ་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚགས་བཞི་ཉིད་ནི་འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གིས་བསྡུས་ལ་སྟར་གསུམ་ཚན་

གཉིས་བཤད་པའི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་ཞིན་དུ་དེ་དག་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟར་བཤད་པའི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་ཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་དྲུག་པོ་དེ་རྣམས་ཉིད་ལས་མཐའ་བཞིན་བསམ་དུ་མེད་

པ་དང་ལས་ཉོན་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་བྱ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་བསྡུས་པར་རིག་པར་བྱ་ལ་

དྲི་མས་དག་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་མངོན་པར་གསལ་བ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་དེ་ཡོན་ཏན་ལྔ་མ་གསུམ་གྱིས་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་གང་གིས་

འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པའོ། །

གང་ཞེས་པ་ནས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་ཆོས་དགེ་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྫ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཐའ་བཞིར་རྟག་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣ་རྩེ་གཅིག་གི་རྩེགས་ཆུལ་རྫོགས་

@040B པར་བརྗོད་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པས་མཉམ་གཞག་ཏུ་སོ་སོར་རང་གིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་བསམ་མེད་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ལས་ཉོན་གཉིས་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་བདེན་འཛིན་གྱི་རྩེགས་པ་མེད་པ་དང་དག་པ་དང་གསལ་བ་

དང་གཉེན་པོ་སོགས་གསུམ་ནི་ཉི་མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འགོག་པའི་བདེན་པ་ཟཁད་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཟཁད་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚད་ཟཁད་པ་དང་། བློ་བྱང་རྣམ་དག་ཟཁད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་ཟཁད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་བསྡུས་ན་འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་གྱིས་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་

གསུམ་གྱི་དང་པོ་རང་གིས་སྒྲ་རྟོག་གིས་མངོན་

སུམ་དུ་མི་རྟོགས་པ་ནི། གསུམ་པོ་གང་དག་གི་ཞེ་ན། དངོས་པོར་མེད་པ་སོགས་རྣམ་པ་བཞི་གա་ལྟར་ན་ཡང་རང་བཞིན་བྱིས་བྱད་པར་རྟོགས་མི་རྟུས་པས་རྟོག་གེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་གཞན་གྱི་སྒྲ་རྟོག་གི་རྒྱུན་

བརྟན་ནས་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་པ་ནི། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། ཡུལ་མི་སོ་སོའི་སྐད་དང་། ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་དང་། ངག་གི་ཡུལ་དང་། སྟག་བསྟལ་འགགས་པས་ན་འགོག་བདེན་ཞེས་ངེས་ཚིག་དང་ངག་གི་བརྡ་དང་མིང་གི་ཐ་སྙད་རྟོགས་པས་མངོན་པར་

བརྗོད་པ་དག་གིས་རྟོགས་ཚུལ་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུམ་པ་གཉིས་སྣང་ཆུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།

@041A ལྟ། །གྱི་དྲི་མ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། འགོག་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པ་

ནས་ཞེན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་

ལུང་དང་སྦྱར་བ་དང་། ལུང་གི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ། ཤྲཱ་རིའི་བུ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པའི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་

ཅན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་སོ་ཞེའོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ལ་གཉིས་ནི་ལས་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་ལ་བཅོད་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་

བྱེད་པ་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འགོག་པ་དང་གློ་བུར་དྲི་མས་དབེན་པ་གློ་བུར་

དྲི་བཟལ་གྱི་འགོག་བདེན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དངོས་པོའི་ཞིག་པ་འགོག་བདེན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་ཉོན་དང་རྣམ་རྟོག་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་

ཟད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་འཕགས་པའི་མཉམ་

གཞག་གིས་སོ་སོར་རིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ལས་ཉོན་གཉིས་ཀྱི་ཀུ་སྟུད་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲུག་བསྟལ་གཉན་འབྱུང་བ་མེད་པ་ས་བོན་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་

གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་

@041B ཞེས་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་འགོག་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། གློ་བུར་དུ་བྱལ་གྱི་འགོག་པ་ཐོབ་པ་ནི། དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་

རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔར་སྐྱེས་པའི་སྤྲུག

ཀུན་གྱི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཞིག་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཞིག་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྟལ་འགོག་པའི་བདེན་པར་མ་བསྟན་ཏེ། དེ་མི་གསུང་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འདུས་བྱས་སྐྱེས་ནས་ཞིག་པར་

འགྱུར་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་

ལམ་བསྒོམ་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་པ་མེད་པར་གྱོལ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱོ་གྱོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་བདེན་དང་དངོས་པོའི་ཞིག་པ་གཉིས་

ཀྱི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་ཕྱེད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་

གཉིས། དོན་སྟ་མ་ལྷང་དང་སྨྲ་རས་འཛོར་བ་ལྟོག་པའི་རིམ་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དོན་ཕྱི་མ་ལྷང་དང་སྨྲ་རས་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེང་པོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་དཔལ་འཕྲེང་

གི་མདོ་ལས། ཇི་སྐད་དུ། འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་ནི་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འཇུག་གོ །དགེ་མི་དགེའི་བག་ཆགས་དུ་མ་བསགས་པས་ན་སེམས་

དང་། རྟེན་དུ་བྱུང་པས་ཡིད་དང་། བརྟེན་པར་བྱུང་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཡང་ན་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་དེ། ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་ཉོན་བཞེས་པ་དག་དོན་གཉན་དུ་འཆད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དེའི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་

@042A ཞེས། །ཀུང་མི་མཛད་དེ། འཆད་པར་འབྱུང་རོ། །གང་ལ་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འཇུག་པ་དེ་ལ་ནི། བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་གང་གིས་ཆུལ་བཞིན་

མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་

འགྲུར་བའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་འཇུག་པའི་གནས་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །གནས་ལུགས་གཟིགས་པའི་ངོར་བདེན་འཛིན་ལྟ་ཞེག་གཉིས་སྣང་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་མེད་པའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་བཞིན་

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྤྱོད་བ་དེ་ནི་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཀུན་ནས་སྤྱོང་བར་མི་བྱེད་དོ། །མ་རིག་པ་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རྒྱ་ཤེའི་བར་གྱི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀུན་ནས་

ལྡང་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་མི་སྐྱེ་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་འཇིག་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པ་

མ་ལགས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྔར་གོང་དུ་ཟཱཊ་པ་ལྟར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གློ་བུར་གྱིས་དྲི་མཐའ་དག་ཟད་པའི་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པ་ཞེས་བགྱི་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་

ཀྱི་སྐུར་བསྟན་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཁྲད་པར་

ནི། དང་པོ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་མ་སྐྱོང་བས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་མ་བྱས་པ་རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་བྱང་བ་གཞན་གྱིས་ཟད་པ་མེད་པ་རང་ཉིད་ཟད་པ་དང་བྲལ་བ་སྐྱེ་བ་མེད་

@042B པས་རྟག་པ་རྐ་བ་མེད་པས་བརྟན་པ་ན་བ་མེད་པས་ཞི་བ། འཆི་བ་མེད་པས་མི་འཇིགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་གཉིས་པོ་བསྟོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲུབས་ཐམས་ཅད་ལས་བྱོལ་བ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

ཡོན་ཏན་མི་འབྲལ་བའི་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་བླུའི་སྐུང་གི་བྱེ་མ་ལས་འདས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཐོས་ཐོབ་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རང་བཞིན་

གྱིས་སྟོང་པ་འདི་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲུབས་ལས་མ་བྱོལ་བ་ནི། དེ་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བགྱིའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཅེས་

སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་

དྲི་མས་དག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། དྲི་མ་དང་བཅས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་བཞིན་ཉིད་དྲི་མས་དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་སྟོན་པ་མདོ་འདི་དག་གིས་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཉིད་

དྲི་མ་དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དྲི་མ་དང་བཅས་བྱལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་

དེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པ་དེ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི། རང་ཉིད་ཤེས་ཀུ་ཐུན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ལྡོད་དང་སྦྱར་

@043A ཞེས། །བྱའོ། །དང་པོ་ནི། སྨྲ་བསྟལ་འགོག་པའི་མིང་ཅན་ཞེས་སོ། །དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐུ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན་མཐོང་སྤོམ་གྱི་ལམ་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་

བསྟན་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ།

ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་གྱུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཉི་མ་དང་ཚེས་མཐུན་སྦྱར་བ་དང་། སྦྱང་བྱ་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་འཇོམས་བྱེད་གཉེན་པོ་དོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་

རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཚེས་མཐུན་པས་ནི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མས་བསླང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉི་མས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པར་ཚེས་མཐུན་པས་ནི་ལམ་བདེན་

གྱིས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་མུན་པ་འཇོམས་པས་མུན་པའི་གཉེན་པོར་ཚེས་མཐུན་པས་ནི་བདག་མེད་པ་མངོན་

སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བའི་གེགས་སྤྲིན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག། བདེན་འཛིན་ཤེས་སྤྲིན་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་སྐབས་འདིར་

ཁས་ལེན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་

ཏེ། དེ་ལྟ་ན། ཁམས་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་རྩོད་ལན་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་

@043B བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གེགས་ཀྱང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་བློ་དམིགས་པ་གང་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་

ཡུལ་འཛིན་སྣང་ས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱུང་པ་བདེན་བློག་དང་། གང་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བའི་གཞི་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་བདེན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བག་ཆགས་འཇོག་བྱེད་དུ་སྣོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་བག་ལ་ཉལ་ས་བོན་དང་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མངོན་བྱུང་དང་ལྡན་པ་

ལས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བའོ། །དུག་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། བག་ལ་ཉལ་ལས་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྣུག་པ་སོགས་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་བྱེས་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་

བསྒྲིད་པས་ན་སྨྲག་པའི་རྣམ་པར་རམ། ཞེ་སྡང་བསྒྲིད་

པས་ཁོང་ཁྲོ་བའི་རྣམ་པར་རམ། གཏི་མུག་བསྒྲིད་པས་མ་རིག་པའི་རྣམ་པས་སྲོ་འདོགས་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བག་ལ་ཉལ་དེ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་བདེན་

འཇོན་ས་བོན་དང་བཅས་པའམ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟུག་པ་སོགས་སུ་སྐྲོ་འདོགས་པ་དེ་ཡང་ཡུལ་ལ་དོགས་པར་བྱེད་པ་(I) ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་བདེན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་ཡོངས་སུ་ལེན་ཏོ། །སེམས་

ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་གནས་པ་དེ་དག་ལ། འདོད་ཆགས་སོགས་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གཞི་དེ་ལས་སྐྲོ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་

@044A ཞེས། །ཀུང་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ལས་ལས་ཀུང་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐྱེ་བ་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་

པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན་བྱིས་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ལ་ཉལ་དང་ལྡན་པ་

བདེན་པར་གྱུབ་པའི་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཅན། ཞེས་པ་ནས། སྐྱེ་བ་ཀུན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་མ་སྤྱངས་ན་འཁོར་བར་འཛུགས་ཤིང་། གང་ཞིག་སྤྱངས་པ་ལས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་འཁོར་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གང་

ཡིན་ཞེ་ན། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁམས་གཅིག་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཤེས་

པ་ལས་འཁོར་བར་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ། །འདིས་ཅི་བསྟན་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཁམས་དེ་མ་ཤེས་པས་འཁོར་བར་འཁོར་བར་བསྟན་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་དེ་ཤེས་དགོས་པར་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་

པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བསྟན་ཅིང་། དེ་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་ཡང་བསྟན་ལ། དེ་ལ་རྟོང་ཤིང་དེ་མ་ཤེས་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་

བསྟན་པ་ནི། བདེན་འཛིན་འཕོར་བའི་རྩ་བ་དང་། ཉོན་

མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འཕོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་འཕོར་བའི་རྩ་བ་སྤང་མི་དགོས་སམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་མེད་ལ། ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་པ་འཕོར་བ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་དོགས་པ་ཡང་མེད་པས་འཕོར་བའི་རྩ་བ་སྤོང་

@044B བ་ཡང་ཆོར་བ་འདོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཞེན་སྤྲངས་རིགས་པས་སུན་བྱུང་བའི་སྒོ་ནས་སྤོང་བ་ཡིན་པས་སྤིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་བདེན་སྤྲོང་རྟོགས་དགོས་པ་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་དུ་

རྟོགས་པ་འགྲེལ་བ་འདྲིས་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་ཞེས་པར་བྱ་སྟེ་དུང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡང་གང་ཟག་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ཙམ་གྱིས་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་མི་བཞེད་ཀྱི། ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་

ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ལྟར། གང་ཟག་བདེན་འཛིན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་བཞེད་དེ། དག་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ།

བདེན་སྟོང་སྤྲོས་བྲལ་དང་པོར་རྟོག་པའི་སྐབས་དང་། བརྟགས་

པ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་ཐྱོར་བའི་དོན་དང་། བསལ་བཞག་མེད་པའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གེགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་ཅི་ལྟར་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དོན་དམ་འཚོད་བྱེད་

ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཙལ་བ་ན། གང་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བ་བདེན་འཛིན་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནམ་དམིགས་པ་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས། བདེན་གྲུབ་འགའ་ཡང་མི་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་

གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཚེ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ན་མ་དམིགས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཡང་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ཡང་

@045A ཞེས། །དག་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོས་བསྟུས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཞིན་གཤེགས་པས་རང་བཞིན་

བྱིས་སྐྱེང་བར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པར་

མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ཞེག་དེ་ལྟར་བདེན་འཛིན་བྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བྱིས་དམིགས་པ་བདེན་གྲུབ་ཤེས་བྱ་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་

ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཞིན་དུ་གྱུར་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་གཉི་ག་བདེན་གྲུབ་སྟར་ཡོད་གསར་དུ་བསལ་བ་མེད་པ་དང་། བདེན་སྟོང་སྟར་མེད་གསར་དུ་བཞག་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་

ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །ཇི་ལྟར་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་ཞེག་སྐྱེས་པས་ཅིག་ཤོས་སྤང་བྱ་གཉན་བཟློ་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་པར་གྱུར་

པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བའི་གེགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདི་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོར་རིག་པར་བྱའོ། །འོག་ནས་བསལ་བཞག་མེད་པར་ཡཊད་པའི་དོན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤས་པར་

བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཞེས་སོ། །འདིར་གསལ་

བཞག་མེད་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། ཆོས་སྐུ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་རྒྱས་པར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པས། ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་

@045B འཆད་པའི་རྩལ་གྱིས་མྱ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྣང་བ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ལས་ནི། ཀུན་རྫོབ་རང་སྟོང་ཙམ་ཞིག་བསྟན་གྱི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་པ་མ་བསྟན་ལ།

དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་བསྟན་ཅིང་། དེའི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མ་རྣ་འགྲེལ་གྱིས་འགྲེལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འགྲེལ་པ་འདི་དག་བལྟ་བའི་སྐལ་པ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཤེས་པར་

བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་མཐར་ཐུག་པར་ཁས་བླངས་ནས། དེའི་དགོངས་པ་བསྟན་བཅོས་འདི་རྣ་འགྲེལ་གྱིས་འགྲེལ་པར་འདོད་པ་ནི། སེམས་རྣལ་

དུ་མི་གནས་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་དེར་ནི་ཞི་བ་བཟོད་པ་གཅིག་བྱ་བའི་

ཉན་ཐོས་འཚང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་པ་སྐྱས་ཟིན་ལ་བསྟན་ནས། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ལ། བསྟན་བཅོས་འདིར་ནི་དམ་ཆོས་པདམ་དཀར་པོའི་མདོ་ཁེས་བྱེད་དུ་མཛད་ནས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ལ་བརྟེན་

ནས་བསྟན་བཅོས་འདིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་ཙམ་བསྟན་པར་འཆད་པ་ཡང་། དགོངས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱུར་པར་ཁེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་ཉའད་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དོན་དང་། ཉན་ཐོས་

ཀྱི་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་འདིར་དངོས་སུམ་སྟོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཁེས་སོ། །ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་ཕྱིར་ལྷོག་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བློ་མི་

@046A ོ།། །སྐྱེ་པས། སྟོར་བའི་སྐོ་ནས་ལྟ་ཞོག །བསམ་པའི་སྐོ་ནས་ཀྱང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་ཁེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ།

བསྟན་པ་དང་། ཚལ་པ་དང་། བསྟན་ཚལ་སྐྱར་ཏེ་

ཚལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་བརྒྱད་དེ་ཇི་ལྟ་བ་རིག་པ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་རིག་པ་དང་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་དང་། ཚགས་པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ཐོགས་པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། དམན་པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། སྤྱི་གཉིས་པཿ བགྲད་པས་

རིག་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ངོ་བོ་དང་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ནི། གང་དག་ཡོན་ཏན་འདི་དག་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་འདྲུད། ཅེས་སྦྱོར། ཡོན་ཏན་ནི་སྣང་ཅིག་ཀྱང་མི་སྟོད་པར་འགྲོ་བས་ན་ཕྱང་པོ་དང་གང་ཟག་གི་འགྲོ་བ་ཀུན་བདག་མེད་པའི་

མཐའ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་བདེན་སྟོང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའོ། །ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སེམས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བས་ན་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་

ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་མེད་པར་གཟིགས་པས་སོ། །སྤྲ་མ་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་སྐྱེས་ཤཿ བྱེད་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་དྲི་མ་གྲོལ་བྱར་བ་

གཟིགས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་ནས་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ལ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྟོག་སྤྲ་ཞུགས་པར་གཟིགས་པ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་མ་

@046B གསུམ་ནི། ཚགས་ཐོགས་དང་དམན་པའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཐོབ་མངའ་བའོ། །དམན་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་འོག་མའི་དོན་དུ་བཤད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་མངའ་བ་

དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པར་གཟིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་མངའ་བ་དེ་ལ་འདུད་དོ། །སྣང་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བས་ཡོན་ཏན་དོན་དམ་

པ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་ལ། དེས་དམན་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་ཀྱང་རིག་པ་དང་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་སུ་འདུས་པའོ། །བསྟུས་ཏེ་བཤད་ན། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་

པ་རིག་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། སོ་སོ་རང་གི་རིག་པ་དང་། ཆགས་

ཐོག་ཀྱི་སྣྲིན་པ་ལས་བྱོལ་བ་དེའི་ཁྱད་པར་དུ་ཟཁད་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཡང་འདུས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། དང་པོ་ནི། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ཅི་བསྟན་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟ་བ་དང་། འབྱེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་བཞིན་

གཟིགས་པ་དང་། ཇི་སྙེད་གཟིགས་པ་ནང་གི་ནི་སྟེ་དེ་གཉིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར་དེས་བྱོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་ཡང་བསྟན་པས་བློ་ལྡན་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་

ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིས་ནི་མདོར་བསྡུས་ན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་སྟེ་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཀྱིས་ཞེས་སོ། །ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་

@047A ལྟོ། །གསུམ། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་གཟིགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སོ་སོ་རང་གི་རིག་པ་དང་ཚོགས་ཐོགས་ཀྱི་སྣྲིན་པ་ལས་བྱོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དམན་པའི་སྣྲིན་པ་ལས་

བྱོལ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

ཇི་ལྟ་བ་རིག་པ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་རིག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོས་བསྟུས་པའི་འགྲོ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བའི་ཚོས་ཉིད་དུ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་

ཕྱིར་ཇི་ལྟ་ཉིད་གཟིགས་པའོ། །ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པ་དེ་ཡང་རྒྱུ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་ཏེ། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ཟད་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་ཅིང་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཇི་ལྟ་རིག་པའི་ངོ་བོ་དང་། རྒྱུ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཇི་ལྟ་བཞིན་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ཉིད་ནི་འགྲོ་བ་ཞེས་པའི་སྐབས་བསྟན་པའི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་དང་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་པའི་མཐའ་ཤེས་བྱ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཇི་ལྟ་ཡིན་ལ། དེ་ཇི་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལས་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་ཟག་གམ་

བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བར་བསྟན་པ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ལྷོས་པར་གསལ་བར་བསྟན་པས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བཞེད་པ་

@047B སྒོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྒྱ་བ་བྱགས་པས་བཀལ་བ་ལྟར་འབྱེལ་པ་འདིས་བསྟན་པ་ཡང་ཆོས་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། གཏན་དུ་བཟོད་ནས་ཞི་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་སྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲུབ་པར་སྐབས་སུ་དེས་དབེན་པའི་འཇིག་པ་

མེད་པའི་ཚུལ་དུ་དང་པོ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་མདོར་བསྡུ་ན་གཉིས་ལས་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱུ་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཉེ་བའི་

ཉོན་མོངས་པ་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་ཅིང་འགགས་པར་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་དོན་དམ་པར་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་མ་བསླད་པ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་

གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློའི་སྐན་པ་དེའི་འཛིན་སྟངས་དང་མཐུན་པར་སེམས་ཀྱི་སྟེང་ན་མེད་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་དེ་མ་སྤྱང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོན་མོངས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་དེ་མ་ཐྲོལ་བར།

བའི་དོན་ཏེ། འདིར་དེ་ལྟར་བཤད་ཅིང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བའི་དོན་དུ་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་ན་འདུས་བྱས་བདེན་པར་མེད་པ་ཚད་སྟོང་དང་། བེམ་སྟོང་དང་། ཉི་ཚེའི་སྟོང་པ་ཞེས་སྨོད་པའི་གནས་སུ་བྱས་

ནས་འདིར་བསྟན་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི། རྟ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྣང་པའི་ལོག་ལྟ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་རྒྱང་

@048A ཞེས། །རིང་དུ་དོར་བར་བྱའོ། །རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པའི་དོན་དེ་ལྟར་མིན་པ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་རྟོགས་དཀའ་བར་བསྟན་པ་དང་། ཤེས་བྱེད་ལྷང་

དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་དེའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་གཉིས་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་དོན་དམ་ལ་ལྷོས་པ་མཆོག་ཏུ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་

པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་སེམས་དག་ལས་སེམས་དགེ་བའི་ངོ་བོར་སྣང་བ་དང་། སེམས་ཉོན་མོངས་པས་བསླད་པ་ན། བསླད་བྱའི་སེམས་ཕྱི་མ་འབྱལ་བྱ་དང་། སྣོད་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་

ཡིན་པས། བསླད་བྱ་སྣོད་བྱེད་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་བཞག་པར་དཀའ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་དགོས་པས་གཅིག་རྒྱུ་

བས་དེའི་དུས་ན་གཉིས་པ་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་

པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་མི་འབྲད་པས་ཆུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་དཀའོ། །དེའི་དོན་བསྟུས་ན། ཚད་པའི་ལྷ་བར་འགྱུར་དོགས་ནས་རང་ལུགས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཁས་བླངས་པ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་འཇོག་མི་ཤེས་ཤིང་། མཚན་འཛིན་གྱི་

དམིགས་གཏད་མཐའ་དག་མི་ཞེགས་ལ། ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་ཞེགས་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླངས་ན། རྒྱུ་འབྲས་རང་ལུགས་ལ་བཞག

@048B ས་མེད་པར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཐགས་མཁན་གྱི་ཤུང་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་ལ་ཚད་མའི་ལམ་ནས་དྲངས་ནས་ལེགས་

པར་འཇོག་ཤེས་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཅོག་པར་དཀའ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། འདི་མ་ཅོག་པར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་སྐད་བྱས་ཀྱང་། མདོན་པར་ཅོག་པའི་རྒྱུན་ནས་བཤད་པའི་ལོག་ཅོག

བཅུ་དྲུག་ལས་མ་འདས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོག་ནས་ཀྱང་བར་པར་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱས་པར་ཤེས་པར་འདོད་ན། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ངོ་བོ། སྔོ་སྨོན་གསུམ་དང་

རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་དང་བྲལ་བར་ཐུགས་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ཐ་མལ་པའི་སྣང་བ་ཀུན་བཟང་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་བཟང་

པོའི་ཞལ་སྟ་ནས་ཀྱི། དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཤཱཀ་ཆེན་མོ་མཛད་པ་དང་། དང་བས་དང་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོས་དའི་དྲང་ངེས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཟུང་ཏ་མཛད་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་

ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེ་ཆུང་མཛད་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ན་ལྷ་མོ་དཔལ་འབྱེང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་བའི་སེམས་ནི་

@049A ཞེས། །ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་པ་དག་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསླད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྣང་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་མ་སྨྲར་ན། སེམས་

ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསླད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བས། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྣང་རོ། །ཉོན་མོངས་ཀྱི་བསླད་པ་མི་སྲིད་ན། འོག་ནས་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་དགེ་བའི་སེམས་ནི་སྐད་ཅིག

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དག་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལགས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་རྒྱས་ཡང་དག་ཏུ་ཡང་སྣང་རོ། །ཁྱབ་པ་ལ་ལྷོག་ན་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་པ་ནི། བསླད་བྱ་སྟོང་བྱེད་རང་བཞིན

གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་ཕྲད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བས་མ་ཕྲད་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉོན་མོངས་པས་ནི་སེམས་ལ་མི་རེག་ལ། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་རེག་པ་ཡང་མ་ལགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། འདི་ལ

ཅི་ལྟར་རེག་པའི་ཚོས་ཅན་མ་ལགས་པའི་སེམས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྡུག་པས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་ཏེ་མ་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་རྩ་ཤེས་ཉན་ཐོས་པའི་ཕྲད་པ་རྟག་པའི་རིགས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ །སེམས་ཉོན་མོངས་པས་བསླད་པ་མི་

སྲིད་པར་འདོད་མི་རིགས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་མཆིས་ལ། ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་ནི་མཆིས་སོ། །ཞེས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བསྟན་བྱ་སྟོང་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། ཐ་སྙད་དུ་

@049B ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ལགས་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སེམས་ཀྱི་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་པར་དཀའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་

ནི། ཤེས་བྱ་མཐར་ཐུག་ཇི་ལྟ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཇི་སྐྱེད་ཡོད་པ་གཟིགས་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པས་ཇི་སྐྱེད་པ་གཟིགས་ཤིང་། ཇི་སྐྱེད་པ་གཟིགས་པ་དེས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་

པས། མཉམ་གཞག་ཏུ་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་

ནས་ཞེས་ཨཱཏ་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཉིད་གཟིགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཨཱཏ་ཟེན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་མཐར་ཐུག་པར་མཉམ་གཞག་ཏུ་རྟོགས་པ་

ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་ན་དྲུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་མཐོང་བས་ལས་རིག་པར་

བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྲོ་ཚན་ཉེར་

@050A ཞེས། །གཅིག་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་། དེའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞེན་གྱི། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་བ་ལྟ་

བའི་ཕྱིར་འགྲོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སྨྲ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་བ་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་པོ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་སྟེ། དེར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྣང་མ་རྟོགས་མདོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་

པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྡུས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཡང་། ས་དང་པོ་ནི་བསྒོམ་པ་དུ་མའི་ཡུན་གྱིས་རྫོགས་དགོས་

པ་སྟོམ་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡང་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ས་དང་པོ་རྫོགས་པའི་བར་ལ་བཞག་གོ །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སོ་སོ་རང་གིས་རིག

པ་དང་། ཚགས་པ་དང་ཐོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆགས་ཐོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སོ་སོར་རང་གིས་

@050B རིག་པ་དང་། ཆགས་ཐོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་གོལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས་དེ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དང་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པ་སོ་སོར་རང་གི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བར་འདོད་དོ། གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཡང་མདོར་བསྡུན་ན་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཅིག་ཤོས་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཉི་ཚེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོད་པ་གཟིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རང་ཞིན་གྱིས་རྣམ་

པར་དག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཆགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་གཟིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མཐའ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་ན་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་བ་དང་། འགྲེལ་

པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྙེ་བ་དང་། ཇི་སྲིད་པ་དང་། ནང་གི་ཡི་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཡི་ཤེས་བློ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་ཉེ་བར་བྱུར་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ཕྱིར་མ་ལྷོག་པ་ནི་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་ཡིན་པས་དམན་

པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་ཐོལ་བའོ། །ཡང་ན་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ལ་སྣང་ནས། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ལས་བུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པས་དམན་པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་ཐོལ་བའོ། །འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ལྟར་ན། དག་པས་ལ་གནས་

པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཇི་སྲིད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་བདག་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་བློ་ན་མེད་པ་དང་ཉེ་བར་བྱུར་བའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་དག་པ་ས་ལ་གནས་པ་ནི་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་

@051A ཞེས། །ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཞད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་དེ་ནི། བློ་ན་མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཇི་སྙེ་བ་དང་ཇི་

སྐེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཉེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེ་དང་ཉེ་བར་གནས་པར་བྱུར་པའི་ཕྱིར་རམ། སྔར་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་དང་ལྡན་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་

སུ་ཐྱུར་པ་ནི། དེ་ལས་གཞན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལས་བླ་ན་མེད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་ཉོན

སྒྲིབ་ཟད་པར་སྣང་བས་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ཞེས་བྱའོ། །བསྟན་བཅོས་གཞན་དུ་སྒྲིབ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྤོང་བ་དང་། ཅིག་ཅར་དབྱ་བཅོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་

བར་བཤད་པ་དང་ལུགས་གཅིག་ཏུ་མི་བརྟང་ངོ། །ཡང་ན་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་གཟིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་སོགས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས།

མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་གྱི་རྗེས་ཐོགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ནི་སྣབས་འདིར་དངོས་སུ་སློས་ཏེ། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱར་བྱས་ནས་

@051B མཆོད་པར་འོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགག་སྒྲུབ་མེད་པ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བསྟེག་གོ །དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཉན་ཐོས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་

བྱར་མི་བྱེད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་གུས་པ་དང་བཅས་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཁྱད་པར་དེ་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ལྡང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི།

སངས་རྒྱས་ཐོག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པ་ནི་ནམ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱ་བ་ཆོས་པ་དོར་ནས་སྐར་མའི་གཟུགས་ལྟར་

གནས་པའི་ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་ཕྱག་བྱེད་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཉན་ཐོས་ནི། གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་མ་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཡང་དཔེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་དགག་སྒྲུབ་མི་འབྱུང་བས། དེའི་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་

སྣུར་བར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱད་པར་ནི། རྟེན་ཀྱི་ཁྱད་པ་དང་། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཀྱི་

རིམ་པ་དང་། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པས་བསྡུས་པ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱོག་བསྟལ་དང་བྲལ་

@052A ཞེས། །འདོད་ཀྱི་སྣོང་རྡེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞལ་དུ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་རིག་པའི་མུན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྣང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉིར་ངར་གནས་ལ། བཞི་པ་ནི། བླ་ན་མེད་པའི་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱ་བ་ཉ་བ་ཐོབ་པ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའོ། །ཉན་ཐོས་སྐར་མ་དང་འདྲ་བ་ལ་སྡུངས་རྟོགས་དམན་པ་ནི། སྡུངས་པ་ཉི་ཚེ་བའི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ། བྱང་ལས་དམན་པ་ནི། སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་སྨྲག་བསྟལ་དང་བལཿ འདོད་མེད་པར་རང་གི་རྒྱུད་སྨྲག་ཀུན་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་དུ་སྣང་བར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་

ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཡང་ཟེལ་གྱིས་གནོན་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་ཆོ་དང་། སེམས་དང་། ཡོ་བྱད་དང་།

ལས་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་དང་། མོས་པ་དང་། སྨོན་ལམ་དང་། ཆོས་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་དབང་བཅུ་ལ་སོགས་པས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཡང་ན། དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གནོན་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་དབང་བསྡུ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་བཤད་དོ། །འོན་ཏྲན་ཐོས་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །

@052B ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། ས་དང་པོ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་རང་ཟེལ་གྱིས་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །ཟེལ་གྱིས་མན་ན་བྱར་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་སྡུད་པ་ནི། བྱ་གཅིག་པ་མི་གཙང་བའི་དོད་དུ་ལྷུང་བའི་མ་ལ་བརྩེ་བ་ཡོད་པ་ལྟར།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་སྣ་མ་པ་ཡོད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བ་རང་གིས་ཁྱེར་དུ་བླངས་པའི་རྗེས་སུ་བརྩེ་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཞན་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་མེད་པའི་ཚུལ་

ཁྱིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐར་ཕྱིན་པར་གྱུར་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་ཟེལ་གྱིས་གནོན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་དོན་ཙམ་ལྷུར་ལེན་པའི་ཉན་ཐོས་དམན་པར་བསྟན་པ་ནི། འོག་ནས་འཆང་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་གང་

ཞེག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྟལ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བས་བདག་དོན་བྱེད་པས་རྣམ་རྒྱས་ཤིང་སྟེ། ཐོབ་བྱ་དམན་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལྟར་བཞག་པ་ལྟ་བུའི་བརྩེ་བ་བྱལ་བ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་

དམན་པའོ། །ཤང་པ་གསུམ་པ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །འཕགས་པ་དེ་ནི་རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཡིད་བྱེད་སྤོང་བའི་སེམས་པ་མེད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་མི་བརྩོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཆོག་ཏུ་བསྟན་

པ་ལ། ཀུན་སྤོང་གི་ཁྲད་པར་ནི། གང་ཞིག་གཞན་ལ་མཆོག་ཏུ་སྐྱིང་རྡེ་བསྒྲེད་ནས་ནི། སྤྱོད་བའི་ཁྲད་པར་བདག་དོན་འབའ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཡིད་བྱེད་སྤྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་བླང་བ་བྱས་ཏེ། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྲད་པར་མི་རྟུང་དང་ཆུ་དང་ས་བཞིན་

@053A ཞེས། །གཞན་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ཉེ་བར་འཚོ་བར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཁྲིམས་ལྡན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་གཞན་ནི་དེའི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་

གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཏོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ་དང་། ཤེས་བྱེད་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྐྱབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ནི། སྤྱིར་གསུང་

རབ་ལས་སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། གོང་དུ་སོས་པའི་དགེ་མཆོག་གསུམ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱབས་ནི་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་སྐྱབས་སུ་བཞག་པ་དང་།

རྒྱུ་སྐྱབས་སུ་བཞག་པའོ། །དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ལ་ནི། དགེ་མཆོག་གསུམ་གཅིག་ཏུ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱར་བྱེད་པས་གསུམ་གཅིག་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་ལ། རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐས་ཀྱི་རིགས་ཅན་

གཉིས་ལ་ལྷོས་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་དགེ་མཆོག་དང་དག་འདུན་དགེ་མཆོག་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་ཆོས་དགེ་མཆོག་ཐོབ་བྱར་བྱེད་མོད་ཀྱི། གསུམ་དུ་སོ་སོར་ཕྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་

པའོ། །གཀྵིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རིགས་ཅན་གསུམ་གა་ལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གա་སྐྱབས་སུ་རྟམ་པར་བཞག་སྟེ། གཞན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་ཐེབ་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ལམ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ལམ་ཐར་པར་བགྲོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་

@053B དང་། ལམ་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའི་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་གྱོགས་སུ་བཟུང་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་དགོན་མཆོག་དེ་དང་དེ་ཐོབ་བྱར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཀྵིས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་དང་སྐྱེབ་པའི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཐར་པའི་རྟེན་དང་དཔྱང་གཉེན་དུ་ཡིད་

ཀྱི་དམ་པ་ཚུལ་ཁྲིམ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའོ། །དེ་ཡང་དགོན་མཆོག་དེ་དང་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱའི་དཔྱང་གཉེན་དུ་འཛིན་པ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་ཅེན་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོལ་བའི་དཔྱང་གཉེན་དུ་འཛིན་པ་རྒྱུའི་

སྐྱབས་འགྲོའོ། །རྒྱུའི་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པ་དེས་གསུམ་གা་ལ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པ་དེས་ནི་གསུམ་གа་ལ་རྒྱུའི་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པར་བཤད་ཅེན་ཏེ། །དེས་ན་རིགས་ཅན་གསུམ་གས་རྒྱུའི་

སྐྱབས་འགྲོ་དང་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་གཉིས་ཀ་བྱེད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཁྱིམ་བདག་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། ཁྱིམ་བདག་ཇི་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་དེ་

ན།། ཁྱིམ་བདག་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སྣམ་དུ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་གིས་སྐྱེས་བུ་

ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བརྩེ་འགྱས་རྩོམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཁྱིམ་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་

@054A ཞེས། །བདག་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཆོས་ལ་གུས་པ་དང་བཅས་ཤིང་རི་མོར་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ། ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བ། ཆོས་འདོད་པ། ཆོས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ལ་དགའ་ཞིང་མོས་པ། ཆོས་ལ་གཞོལ་བ།

ཆོས་ལ་འབབ་པ། ཆོས་ལ་བབ་པ། ཆོས་སྣང་བ། ཆོས་སྒེད་ཅིང་གནས་པ། ཆོས་ཀྱི་བཀས་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་ལ་གནས་པ། ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ། ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་ཚིམས་པ། ཆོས་ཀྱི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པའི་

མཆོག་ཅ་དང་ལྡན་པ། ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་དང་ལྡན་པས་བདག་ཟན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། ལྟ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཆོས་ཀྱི་

བགོ་བཞཱའོ། བྱའི་སྐམ་དུ་དན་པ་རབ་ཏུ་ཐོབ་སྟེ། ཁྱིམ་བདག་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་བདག་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཁྱིམ་བདག་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དག་སྣོང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའམ། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའམ། ཕྱིར་མི་འོང་བའམ། དགྲ་བཅོམ་པའམ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བའམ།

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་བཞམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བདག་མཐོང་ན། དེ་ལ་གྱས་པ་དང་བཅས་ཤིང་ཞེས་དང་བཅས་ལ་ལྟང་བར་བསྟོན་པཞམ། བཀའ་བློ་བདེ་ཞིང་མཐུན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དག་པར་སོང་བ་དང་། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་དེ་

@054B དག་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པས། འདི་ལྟར་བདག་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྨྲབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་བསྟན་ཏེ་སྣམ་དུ་བུན་པར་རབ་ཏུ་འཐོབ་སྟེ།

དེ་དེ་དག་ལ་གྱས་པ་དང་བཅས་ཤིང་ཞེས་དང་བཅས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ལ་མི་དགའ་བར་ནི་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁྱིམ་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་སོགས་ལ་

གྱས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་རང་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་གྱས་པ་དང་བཅས་པར་བསྟུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །རྒྱུའི་སྐྱབས་ལ་ལྷོས་ཏེ་ནི་གསུམ་གཅིག་ཡང་མཚུངས་

པར་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། མདོ་འདི་ཉིད་ལས་འདི་སྐད་དུ། ཁྱིམ་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཆོས་བཞིའི་དང་ལྡན་ན། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་འདོར་བ་དང་། དམ་བཅས་

པ་མི་འཇིག་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་པ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པ་སྟེ། ཁྱིམ་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་བཞིའི་དང་ལྡན་ན་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་བཞིའི་དང་ལྡན་ན་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ཆོས་སྒྲ་བའི་གང་

ཟག་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཉན་པ་དང་། དེའི་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིགས་པ་ལས་བྱང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་སྟེ། ཞེས་

@055A ེས།། །བྱ་བའི་དོན་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དག་འདུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཆོས་བཞིའི་དང་ལྡན་ན་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །བཞིན་གང་

ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་ལ་ཞུགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་འགོད་པ་དང་། ཟང་ཟིང་གིས་སྡུད་པ་ཚོས་ཀྱིས་སྡུད་པ་ལ་སྤྱོད་བ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་ཀྱི།ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལ་མ་ཡིན་པ་

དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚོལ་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་མཐོང་ནས་སྐྱེས་རྩེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ཆོས་ཐོས་ནས་ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཉན་

ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དྲན་པར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་སངས་རྒྱས་དང་འགྲོགས་པར་སྨོན་པ་སངས་རྒྱས་ལས་སྨྲེ་པ་སྨྲེ་པ་དང་། ཆོས་བསྟང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་སྨྲེ་པ་སྨྲེ་པ་དང་། སྨྲེ་པ་དེ་བློ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ནི། འཁོར་བའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་ཐར་པར་མི་བཏང་སྙོམས་ནས་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བས། སྐྱབས་

དང་སྐྱབས་འགྲོ་རྣལ་མ་མེད་ལ། རང་གི་ལུགས་ལ་ནི་ཁྲབ་པར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཡིད་འབྱུང་བས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་

@055B བསྟུང་བ་ཡང་། དེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པས་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོག་མར་སྐྱབས་འགྲོ་ཡིད་འཐུལ་ནུས་པ་

འདུག་མི་འདུག་བརྟག་པར་བྱ་ལ། སྐྱབས་འགྲོ་འདི་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་ན་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་སྐྱབས་འགྲོ་ཡུལ་དང་བཅས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག །ཉམས་ལེན་དེ་ཙམ་

མི་བྱེད་པའི་ཁེངས་སྐྱུང་དུ་བྱས་ནས། སྐྱབས་འགྲོ་རེ་ཙམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི། ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་ཐ་འབའ་ཞིག་གི་གཏམ་མོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་

སྐྱབས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་དགོངས་པའི་དོན་གང་གིས་གདུལ་བྱ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཛད་ཅེ་ན། གང་ཟག་དྲུག་གི་དབང་

དུ་མཛད་ནས་སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་ཆེད་དུ་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཅོ་བོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྫ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤང་པ་དང་པོས་དགོས་པ་དང་། ཤང་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་སྟོན་ཏོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དགོན་མཆོག་གསུམ་གा་འབྲས་

@056A ཞེས། །བྱའི་སྐྱབས་སུ་འཇོན་ཡང་། མཐར་ཐུག་པའི་ཚེས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་མངའ་བ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཏུ་བསྟུས་ནས། དགོན་མཆོག་གསུམ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སོ་སོར་ཕྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་

ནས་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱར་བྱེད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དང་བསྟུན་པ་དམ་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཏུ་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་པས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཟད་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་

བྱའི་འབྲས་བུའི་སྒྲུབས་སུ་དོན་དུ་གཉིར་བ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཚེ་གཞན་གྱི་སྒྲིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་སྟོབ་མ་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲས་བུ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུའི་

སྒྲུབས་སུ་དོན་དུ་གཉིར་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་སྒྲུབས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཚེད་ཀྱི་དོན་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འབྲས་བུའི་སྒྲུབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །

སྟོན་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་སློབ་མ་དག་བཅོམ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པས་བསྟུས་པའི་གྲུབ་ཟིན་གྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཐེག་པ་གསུམ་པའི་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱུའི་སྒྲུབས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཚེད་ཀྱི་དོན་གྱིས་དང་། ལམ་

དུ་མ་ཞུགས་ཀྱང་དགེན་མཆོག་གསུམ་ལ་སོ་སོར་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་གསུམ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྒྱུའི་སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་བསྡུས་ན། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་རང་

@056B རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་ལ། བླུབ་ཟིན་གྱི་དགེན་མཆོག་གསུམ་རིགས་ཅན་གསུམ་གा་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱུའི་སྐྱབས་དང་། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་ཀྱང་དགེན་མཆོག་གསུམ་ལ་སོ་སོར་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་

མས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱབས་གསུམ་སོ་སོར་རྒྱུའི་སྐྱབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ནས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉིད་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱར་དོན་དུ་གཉེར་བར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་ཐེག་པ་བའི་གང་ཟག་དང་། རིགས་ཅན་གསུམ་གའི་གང་ཟག་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བྱེད་པ་དང་། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་

བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ནི་སྣུབས་ཡིན་ཏེ། ཤང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་སྣུབས་སུ་བསྟན་ཅིང་རྣམ་པར་བཞག་གོ །འདི་ནི་རིགས་པས་འཐད་པ་འཇིག་རྟེན་ན་ཀྱགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་

སྣུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤང་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་དང་། སྣུབས་གནས་སུ་ཀྱགས་པས་སོ། །གཞན་དུ་ན་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་སྐྱབས་སུ་སྣུབ་པའི་སྣུབ་བྱེད་གཞན་དུ་མ་

བཀོད་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་སྟོན་པ་གཞན་གྱི་སྟོན་པ་ལས་མཆོག་ཏུ་སྣུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་པའི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ནས་ རྟོགས་པའི་དོན་དུ་གང་ཟག་རང་ཉིད་

@057A ཞེས། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་འཚོང་བ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་རྟོག་དང་རྟེན་འབྲེལ་སྟོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་རྟེས་སུ་རྟོགས་ནས་འཚོང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བར་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་ཐེག་པ་བའི་གང་ཟག་དང་། ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་མ་ཞུགས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བཀུར་སྟུ་དང་། རྒྱུའི་སྐྱབས་ལ་སོགས་པ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་

རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་སུ་བསྟན་ཅིང་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །སྡུང་བྱའི་ས་བོན་དང་བྲལ་བ་སྟེར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྡུངས་པ་སྐྱབས་སུ་རིགས་ཀྱི། སྟེར་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཅན་

འཇིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བཅས་ ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཏུ་མི་འཆད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །སྟེན་པའི་བསྟན་པ་ལ་ལེགས་པར་ཞུགས་པའི་སྒོ་ཐ་དག་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ནས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་གཞན་ལས་ཐོས་པའི་སྐྱེའི་རྟེས་

སུ་ཞུགས་ནས་རང་རྒྱུད་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བའི་གང་ཟག་དེས་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་རྒྱུའི་སྐྱབས་སུ་བྱེད་པ་དང་། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་

ཀུང་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར་བ་དང་། ལམ་སྐྱབ་པའི་བྱོགས་སུ་འཛིན་པ་སོགས་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ནི་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ།

@057B ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་སུ་བསྟན་ཅིང་རྣམ་པར་བཞག་གོ །འཕགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ན་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ལ། ཡང་དག་ཡིན་མིན་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་ཀྱི་ས་བོན་སྤྱངས་པས་སྐྱབས་

གནས་དང་མི་ཕྱེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་གི །རོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོ་འཕྲོས་ནས་སྟོན་པ་གཞན་གྱི་ཁ་ཕྱིར་འབྱང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ རོ། །གང་ཟག་དང་དགེ་འདུན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་འདུན་

ལ་བཞིའི་གྲངས་ཚད་དགོས་པས་ཆོོགས་ཞེས་སྨོས་སོ། །སྐྱབས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་དམན་པའི་འཕགས་པའི་ཆོོགས་ཀྱང་འདིར་བསྟན་ཏོ། །འོག་པའི་ བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསླུས་པ་ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་འཕགས་

པ་དང་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས། འཕགས་པ་དང་དག་བཅོམ་པའི་གོ་མི་ཚོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་པོར་ཡུལ་ལྷ་ར་ན་སེར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་བདེན་བཞིའི་

ཚོས་འཁོར་བསྐོར་ཡང་བྱོལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་བཀོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མིད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་མཐའ་དག་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་ལྟ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བོ་སྡོག་ཆགས་ཁྲི་ཕྲག་དུ་མ་བསད་པ་ལས་ཀྱང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེས་ཆེ་བས།

བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་བཟང་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་འདིས་ནི་མདོར་བསྟུས་ན་དགོས་པའི་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་གང་ཟག་དུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱབས་

@058A ཞེས། །གསུམ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཉི་རྟེན་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གནས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བར་དུ་ཐེག་པ་ལ་རིམ་

གྱིས་གཞུག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་དང་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་དོན་ནི་འདི་ལྟར། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཐེག་པ་དམན་པའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཙམ་ཞིག་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་

བྱར་བྱེད་ཀྱི། དེ་ལས་གོང་དུ་བགྲོད་མི་འདོད་ཅིང་བགྲོད་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་ངོར་བགྲོད་པ་མཐར་ཐུག་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ་བགྲོད་པ་མཐར་ཐུག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་དོན་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་བདེན་

པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་བསམ་ངོར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་སྒྲ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་པོ་ལ་བགྲོད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐྱབས་ནི། དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་དོན་ཏེ། །ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཉན་རང་

རིགས་ངེས་པ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཁྱིད་ནས། མཐར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཞུག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་པའི་སྐབས་འདི་དག་གིས་ཀྱང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སངས་

རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉག་ཅིག་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་དང་དགེ་འདུན་

@058B གཉིས་ལས། ཚོས་ལ་ལུང་གི་ཚོས་དང་རྟོགས་པའི་ཚོས་གཉིས་ཀྱི་ལུང་གི་ཚོས་མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་ཚོགས་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་པའི་གཏན་ཚིགས་སྐྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་

མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ན། གཟིངས་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་མི་དགོས་པས་སྤང་ཞིང་དོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། །སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནས་གསུང་གི་ཚོགས་དགོས་

པ་མེད་པའི་དོན་མིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་སྟོང་སྤྲོས་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། བསྟན་བྱའི་ཚོས་སྟ་མ་ལ་རྟགས་ནི། རང་ཉིད་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པ་མེད་ཀྱང་རང་

གི་ངོར་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དཔེན་བར་སྣང་བ་དང་། རང་ཉིད་དྲི་མའི་བསྣད་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་མེད་ཀྱང་། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དྲི་མའི་བསྣད་པ་མེད་པར་སྣང་བའི་འདྲིད་པའི་ཚོས་ཅན་བསྟུ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདིའི་དོན་ཁ་ཅིག་གིས། བདེན་སྟོང་རྟུན་པ་

བསྟུ་བའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་འདུས་བྱས་ཡིན་ན། དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་ཅིང་། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བདེན་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱང་

དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སངས་རྒྱས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི། མུ་སྟེགས་སྤྱོད་པ་པས། ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱོན་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ངག་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། བློ་དང་ལྡན་པ་དང་།

@059A ཞེས། །ལག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་བཙུགས་པར་ཟད་ལ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་སྤྱལ་པའི་སྐུའི་ཉེས་པ་ཀུན་ཟད་དང་། ཡོན་ཏན་

ཀུན་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་སུ་སྨྲབ་པའི་ཚེད་དུ། རིགས་པའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབད་པ་དུ་མས་སྦྱོར་བར་མཛད་པ། ཁྱོད་ནི་དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་མ་ཁེགས་ནས་སྨྲངས་པས། ལྷ་སྐྱེས་རྒྱལ་པོར་བསྐོས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་

པའི་ཚུལ་དུ་བཅོས་ནས། དེ་ཉིད་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་ཆོམ་རྐུན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་དོར་བར་བྱའོ། །འདི་དག་གིས་ནི། གདུལ་བྱའི་གཞན་སྣང་ཙམ་ཡིན་

གྱི་སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་གཟུགས་སྐུ་མེད་པ་དང་། ཡང་སངས་རྒྱས་རང་སྣང་ལ་ཡི་ཤེས་མེད་པར་འདོད་པ་སོགས་ཀྱང་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བདེན་དོན་དམ་

པའི་སྐྱབས་ཡིན་པ་བཀག་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་ལམ་བདེན་སོགས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྐྱང་འདས་

སྡུག་ཀུན་ཉེ་བར་ཞི་བ་དེ་ཆོས་ཅན། བསླབ་བྱའི་ཆོས་སྐྱ་མ་ལ་རྟགས་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཙམ་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཀྱི་ཕྱིར་ཙམ་ནི་ལྷག་མ་འགོག་པ་སྟེ། ཞེས་སྨྲིབ་ཀྱི་འཇིགས་པ་མི་ཟད་པ་དོན་གྱིས་འཕེན་པར་

@059B བལྟ་བར་བྱའོ། །དེའི་དོན་རྒྱས་པར་འགྲེལ་པར་འཆད་དེ། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། བསླབ་བྱའི་ཆོས་སྐྱ་མ་ལ་རྟགས་ནི། ཞེས་སྨྲིབ་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་གླུབ་མོད་ཀྱི། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ཞེས་སྨྲིབ་

ཀྱིས་འཇིགས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ཟད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སླབ་པའི་ཆེད་དུ་ལོགས་སུ་སློས་སོ། །དེ་ལྟར་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམ་པ་གཉིས་དང་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་འཕགས་པའི་ཚོགས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ལུང་གི་ཆོས་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་དགས་པ་མེད་མོད་ཀྱི། མཐའ་དཔྱད་ནས་ཁྱབ་པ་སྟབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སློས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུང་གི་ཆོས་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་

པར་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ནི་ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་རབ་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་གསུང་གི་ཚོགས་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་མོད་ཀྱི། འདི་ནི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་

པའི་ཉན་ཐོས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཐོས་པའི་རྣམ་རིག་ལ་སྣང་བའི་ལུང་གི་ཚོས་ཙམ་དང་། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དེ་དག་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་

ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་གྱི་དམིགས་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ན་རང་ཉིད་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཚོགས་གི་འཁོར་བ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པས། དོན་ཐོས་པས་ནི་ཚོས་རྣམས་

@060A ཞེས། །ཀུན། །གཟིངས་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་རིག །ཅེས་གཟིངས་ལྟ་བུ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོགས་པའི་ཚོས་ནི། ཞེས་ཏེ། གང་གིས་རྟོགས་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། གང་རྟོགས་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བས་

སོ། །འགོག་བདེན་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་བསྟན་གྱི།ཡུལ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་ནི་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་

པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རྟོགས་ལ་ཞེས་པས་སྨྲིར་བསྟན་ནས། བསྟུ་བའི་དོན་དང་། མི་རྟག་པའི་ཚུལ་འོག་མས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི།འདུས་བྱས་ཙམ་ལ་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དོགས་པའི་གནས་

མེད་དོ། །འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཉཱན་མ་ཐག་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཚུལ་དང་སྣང་ཚུལ་མི་མཐུན་པས་རྫུན་པ་སྟར་རུ་བར་ཉཱན་པ་ལྟ་བུའི་བསྟུ་བའི་ཚོས་ཅན། གང་རྫུན་པ་བསྟུ་བའི་ཚོས་ཅན་ཀྱི་

ཚུལ་དུ་སྟར་ཉཱན་པ་དེ་ནི་བགྲོད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐྱབས་སུ་མི་བདེན་པ། གང་བགྲོད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐྱབས་སུ་མི་བདེན་བ་དེ་ནི་སྟར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཀྱང་བགྲོད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཚེ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་མི་རྟག་པ་གང་དེ་

འདྲའི་ཚུལ་གྱི་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནོ། །འདུས་བྱས་ཙམ་ལ་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི། འདི་དག་གིས་ཅི་བྱེད་བམ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། གཞུང་འོག་མ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ལམ་དེས་རྟོགས་པའི་འགོག་པ་ཐོབ་

@060B པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དེའི་ནང་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཙམ་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཕྱིར། ཡང་མི་

རྒྱུན་ཆད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་བ་རྣམས་རྒྱབ་ནས་ཞི་བའི་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་སློམས་པར་ཞུགས་པའོ། །ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྡུག་ཀུན་ཙམ་གཉེན་པོས་བཅོམ་པའི་སྒོ་ནས་མེད་པའི་བྱལ་བ་ནི་དོན་དམ་

པའི་སྐྱབས་སམ། སྐྱབས་གཏན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབས་ཙམ་ཡིན་ཡང་། དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཏོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་ལུགས་ལ་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་དེ་དག་གིས་

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པར་གྱུབ་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་པ་ཁ་ཅིག་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་སུ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ། རང་ལུགས་ལ་མར་མེ་ཤི་བ་བཞིན་སོང་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མྱང་འདས་མ་གྲུབ་

ཀྱང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་གིས་བརྟགས་པའི་ལུགས་ཁས་བླངས་ནས། འོག་རྟོག་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། འདིའི་དོན་མ་ཡིན་ཀྱི།འདི་ནི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། ཚུལ་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དགོངས་པས་བསྟན་ལ།

ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཚུལ་ཡིན་ཀྱི།དངོས་པོ་ལ་མི་གནས་པ་ཉན་ཐོས་པའི་གྲུབ་མཐས་བཞག་པའི་ལུགས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མར་མེ་ཤི་བའི་དཔེ། པེ་ཙ མཱ་རིགཀུན་རྫུན་ཚད་པ་ལ་འཆད་མི་དགོས་ཀྱི། སྔར་ཉེན་མོངས་

@061A ཞེས། །བས་བསྟེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པ་མར་མེ་ཤི་བ་བཞིན་སོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་ཚོགས་ལ་གཟིགས་པའི་སྣང་བ་མར་མེ་ཤི་བ་བཞིན་དུ་ནུབ་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་

དབྱིངས་འབའ་ཞིག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་ངེས་པར་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་། རིགས་མ་ངེས་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་བ་ཡིའི་ཉན་ཐོས་དང་། སྔར་

རིགས་ངེས་པ་ཡིན་ཡང་སྡིག་མ་མེད་པའི་སྐྱང་འདས་ཐོབ་ནས། སྔར་འཚོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཡིད་སྐྱེ་བ་དབྱགས་ལེགས་པར་ཕྱུང་བདག་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐུལ་

ནས་དེ་ལས་སད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བཀྲི་

བའི་ཆེད་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་སུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་

རྣམ་གཞག་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །འོག་ནས་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་མྱང་འདས་མ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་ནི། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་

པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ཡིན་པས། ཉན་ཐོས་ལ་མྱང་འདས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱར་མི་རུང་ངོ། །མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ཞུལ་ཀྱིས་བཞེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་

@061B སྤྱོད་པ་བ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་མི་འཆད་པར་བཞེད་དོ། །རྩ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་མ་

རྟོགས་པས་རང་ལུགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་དོན་དམ་

པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པར་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་སྒོ་ནས་སྐྱབ་པའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་མ་ཤེས་པར་མི་འདོད་པ་འབེན་པའི་ཐབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། འགྲེལ་པའི་ཚམ་གྱི་སྐྲས་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་འཇིགས་པ་མ་ཟད་པ་འཕངས་པ་མི་ཤེས་པར་

བེ་མའི་གཏུན་ཆད་ནས་མེད་པ་སོགས་རྟགས་སུ་བྱེད་པ་ནི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ལོ། །འཕགས་པའི་ཆོགས་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པར་བསྟབ་པ་ནི། དགེ་འདུན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འདིར་ཐེག་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་

ཐེག་དམན་འཕགས་པ་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ཚིག་བླ་དགས་སོ། །དེ་ཡང་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་སྐྱིབ་པའི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་

སོང་བ། སོང་ནས་འཇིགས་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཚོལ་བ་འཇིགས་པས་ཟངས་སྐྱོབ་པ་ལམ་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི།

འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྐྱབས་སུ་སོང་བ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཆོལ་བ་དང་། སློབ་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ལ་ཞུགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་འཇིགས་པ་དང་བཅས་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་སྲིད་པ་ཟད་པ་རྣམས་

@062A ཞེས། །ཀུང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཀུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྣོངས་པ་མི་བཟད་པར་ཤེས་སྤྲིབ་ཀྱིས་འཇིགས་པའི་

འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཞེས་སོ།། །དེས་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ནི་སྐྱབས་ཆོལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་དམྱལ་བ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱབས་མེད་པ་འཇིགས་པ་

དེ་དང་དེས་འཇིགས་པ་དེ་དག །དེ་དང་དེ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཆོལ་བ་དེ་བཞིན་དུ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་འཇིགས་པ་དེ་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་ཉེས་སྤྲིབ་ཀྱི་

འཇིགས་པས་འཇིགས་ཏེ་བྱང་ཆིན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་

ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ཞེག་དེ་ལྟར་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་འཇིགས་པ་ཟད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་འཇིགས་པ་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བ་

ཚོལ་ལ། དེས་པར་འབྱུང་བ་ཚོལ་བའི་ཕྱིར་ན་འཇིགས་པའི་གཞི་སྟོང་གསུམ་གྱི་གནས་དན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་བྲི་མི་སྣང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོབ་པ་ལམ་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ནི། སྟོབ་པའི་ཕྱིར་ནི་སྐྱིབ་

གཉིས་ཀྱི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཁུ་མཚོག་གི་གནས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུའོ། །རང་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་སྟོང་པའི་ལུགས་འཐད་པར་མཐོང་ནས།

@062B མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་ན་མ་གཏོགས་འགྲེལ་པ་འདིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་བསྟན་པས་ཉེས་མེད་ཅེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟྱང་བ་པའི་ཉན་

ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་དམ་པའི་ཆོས་པདམ་

དཀར་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཐམས་ཅད་མི་འགྲིགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བཤད་མ་ཐག་པའི་འཕགས་པའི་ཆོགས་དེ་ཡང་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་དེའི་རྒྱུའི་ཡན་

ལག་གི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཀྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྲིའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱབས་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི་མཐར་ཐུག་པའི་དུས་ན་སྐྱབས་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །མཐར་ཐུག་གི་ཆོས་སྐྱ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། ཤེས་འདོད་མེད་པའི་

མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་ཡི་ཆོས་དམ་པའི་དོན་དུ་སྟེ་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་ཅིག་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇིགས་པ་ཐམས་

ཅད་ཟད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བརྙེས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་པ་ལ་བཏེན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་འཇིགས་པ་མེད་པའི་གོ་འཕང་བརྙེས་པས་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་སུ་རིགས་

པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མ་

མན་ཆད་ཐེག་པ་གསུམ་པོའི་འཕགས་པའི་ཚོགས་ཀྱང་ཆོས་སྐུ་དེའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གི་རྒྱུའི་སྐྱབས་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་གོ་འཕང་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ་བྱེད་པར་

@063A ྅། །བསྟན་པས། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱབས་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི། རང་ཉིད་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་། འཇིགས་པ་ཐམས་

ཅད་མ་ཟད་པ་རྣམས་ལ། ཉེ་རིང་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བ། ཕན་ལན་དང་། བྱགས་པ་སོགས་ལ་མི་ལྟ་བར་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་མཛད་པས་ན་གཏན་གྱི་སྐྱབས་ཡིན་

ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིས་ནི་སྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་

པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཐུབ་པ་ནི། རྣམ་པར་བྱང་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་གང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། གང་འདོད་ཆགས་དང་

བྷལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བརྙེས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔར་

བཤད་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་པའི་ཚོགས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ན། སེམས་ཅན་སྨོན་པ་མེད་ཅིང་སྐྱབས་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་འཁོར་བོ་མ་སྟོངས་པར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་

པས། ཕྱི་མའི་མཐའི་སྡུད་མཉམ་པ་འཆི་ཏ་མེད་པས་མི་ཟད་པའི་སྐྱབས་རྒྱུན་ཆད་པ་མི་སྲིད་པས་རྟག་པའི་སྐྱབས་རྐ་ཏ་མེད་པས་གཡུང་དྲུང་གི་སྐྱབས་མི་སྤྱུ་བས་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ན་

གཅིག་ཉིད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དགོན་

མཆོག་གི་མིང་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྫ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རཏྣ་ཞེས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཡི་གེ་བསྣན་པའི་ངེས་ཚིག་གིས་དགོན་མཆོག་ལ་ཡང་འཇུག་པས་ཆོས་མཐུན་

རྣམ་པ་དྲུག་གིས་ཆོས་མཐུན་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་

@063B ལྟར་འགྱུར་བ་དགོན་པའི་ཕྱིར་དགོན་པ་དང་། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདོད་དོན་མི་སྐྱབ་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། ནུས་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ཆེ་བ་

དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞན་འདོགས་ཆེ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་

དེ་དག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་བསྟོད་སྨད་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་ཏིད་ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོར་བསྡུ་ན་ཞེས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲུང་

བ་དཀོན་པར་ཆོས་མཐུན་པས་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མང་པོར་ཡང་དག་བའི་རྟ་བ་མ་བསྒྲུབ་པ་རྣམས་དང་ཕྲད་པ་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་འབྲུང་བ་དཀོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣིད་པར་

དཀའ་བས་རྣིད་པའི་དུས་སུ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་འབད་པ་ཆེན་པོས་མི་བཏང་བར་སྒྲུབས་འགྲོ་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པས་རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པ་དང་འདྲ་བར། དྲི་མ་མེད་པར་ཆོས་མཐུན་པས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱོབ་མི་ནུས་པ་དང་བསྟུན་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་སྐྱོབ་མི་ནུས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་སྒྲུབས་སུ་འདི་ཉིད་རིགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབས་སུ་མི་རིགས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཡིད་

བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཟས་གོས་སོགས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་སྟེར་བ་དང་འདྲ་བར་མཐུ་དང་ལྡན་པར་ཚོས་མཐུན་པས་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་སྐྱབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་

@064A ཞེས། །དང་ལྡན་པ་དང་སྐྱབས་མཛད་པར་བསྟན་ཏོ། །ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུས་འཇིག་རྟེན་ན་འདོད་པའི་དོན་དུ་མ་སྟེར་བ་དང་འདྲ་བར་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པར་ཚོས་མཐུན་པས་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་

ལེགས་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་དག་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་ཕན་འདོགས་ཆེ་བ་དང་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་དགོས་པ་འགྲུབ་པར་བསྟན་ཏོ། །ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བཅོས་མ་ལས་མཆོག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་འདྲ་བར་ཚོས་མཐུན་

པས་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལྷར་སྣང་གི་སྐྱབས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཟླ་མེད་པ་དང་སྐྱབས་མཆོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་བསྟོད་སྨད་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་འགྱུར་

བ་མི་བཏེན་པ་དང་འབྲ་བར་བསྟོད་པ་དང་སྨད་པ་ལ་སོགས་པས་སྐྱབས་མི་མཛད་པ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཆོས་མཐུན་པས་ནི། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་རང་

ཡུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡཁད་ཟེན་ཏོ། །གཉིས་པ་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། སོ་སོའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།

སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དོན་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་སོ་སོར་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་བསྟན་པའི་རྗེས་ཐོགས་ལ། གང་ཡོད་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དང་འཇིག

@064B རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་དགའ་སྐྱེ་བའི་གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡིན་ལ་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། ཡཁད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཉེ་བར་ལེན་

པའི་གནས་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་དུ་མ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་། དེ་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། རྒྱལ་བའི་མཛད་པས་བསྡུས་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་གང་ལས་ཐོབ་བྱ་དགོན་མཆོག་དག་ཏ་གསུམ་འབྱུང་བ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དགེ་བ་ནི་བཟང་པོའོ།

དེ་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་ན། མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི། དོན་དམ་གཟིགས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དེ་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་གསལ་བར་བྱས་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་

བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཉ་གཅིག་གི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདིའི་རིགས་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

པ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འོག་ནས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཞི་ཡིས་ནི་གཞན་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་

ཉག་གཅིག་གི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྲོད་ཡུལ་ལོ། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྟ་མས་རྒྱུ་རྐྱེན་བཞི་ངོས་བཟུང་ནས་གང་གི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་བསྟན་ལ། འདིས་དེའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཉོན་

@065A ཀྱི། །མོངས་བའི་སྐྱབས་ལས་མ་བྱོལ་བའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དག་པ་གཉིས་ལྡན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་

དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་རྣ་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་དངོས་མིང་གིས་བསྟན་པ་ཟུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པས་མཐར་ཐུག་གི་ཚེས་སྐྱེ་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་ནི། རང་དགར་རྣམ་གཞག

བྱེད་ན་མ་གཏོགས་བསྟན་བཅོས་འདི་རྣ་འགྲེལ་གྱི་ལུགས་སུ་མི་བྱའོ། །མདོ་གཞན་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐུར་གསུངས་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་

ནི། རང་ཉིད་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་

གོ་བར་བྱེད་པའོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཉིད་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །

དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་འགལ་ཏེ། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། རིགས་པ་ཞིན་ཏུ་མ་རྟོགས་པའི་བག་ཆོལ་ཡིན་ཏེ། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གནས་མ་ལུས་པར་ཡོངས་

སུ་གྱུར་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་མ་སྨས་སམ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་སུ་ཐལ། སེམས་ཅན་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་

@065B པོ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་བ་ཚོས་སྐུར་ཁས་བླངས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཚོས་སྐུར་ཁས་བླང་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པ་ཚོས་སྐུར་ཁས་བླངས་པ་ལ་

འགལ་བ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་མ་མཐའ་དག་གིས་དཔེན་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་ན། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། སྣམ་བུ་དཀར་པོ་དམར་པོར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། འདི་ནི་ཆོག་སྟེ།

རྒྱུན་ལེགས་པར་འཇོག་མི་ཤེས་ཤིང་། མཐར་རྟག་དངོས་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐུག་པར་འགྱུར་བའི་གཞན་དེའི་ལུགས་སོ། །དེ་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། དེ་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་དེ་མ་མེད་པའི་སེམས་སུ་གནས་བྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་བྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པའོ། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ནི་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གི་བློ་ན་མེད་པའི་འཕྲིན་ལས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཏེ། འཕྲིན་ལས་གང་ཞེག་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་གནས་པས་མེད་པར་མ་བྱུར་ཅིང་རྒྱུན་བརྟན་པས་ཆད་པ་མེད་ལ་བར་མ་ཆད་དུ་འཇུག་པས་རྒྱུན་མི་ཆད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་

ལུང་བསྟན་པའི་གཏམ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའོ། །དེ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་མོ། །གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་ཀྱང་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བཞི་པོ་རྒྱུ་མཚན་གང་དག་གིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟ་བ་དང་།

@066A ཞེས། །འབྱེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་འདུས་པ་བསམ་

གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྣང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ལ། ཐུབ་བྱང་དྲི་མས་དག་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་དྲི་མ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་གཅིག་ཏུ་ཀུན་ནས་

ཉོན་མོངས་པ་སོ་སོར་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོའི་སྟོང་ནས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་། རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ནི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་མཛད་པ་མཛད་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་

ཁྱབ་ཅིང་རྟོགས་པར་དཀའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ལ་གཉིས། དངོས་གྲི་དོན་དང་། ལྡང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་

སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ནི། ཅིག་ཅར་དུས་གཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་བསླད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གནས་འདི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ་དོན་ནི་སེམས་ཉོན་

མོངས་པས་བསླད་ན། བསླད་བྱ་སློང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཁས་ལེན་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཤིན་ཏུ་བཞག་དཀའ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་རྟུལ་ཙམ་

ཡང་མེད་པ་དང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པས་

@066B གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་བདེན་གཉིས་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་དོན་ཡིན་ན། །སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་དང་། དེ་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་

དཀའ་བ་དོན་འདྲའོ། །དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་ཟབ་

མོའི་ཆོས་ཀྱི་ཆུལ་ལ་མོས་པ་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྤྲུལ་ཡུལ་དུ་རང་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་ལུང་གི་དོན་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔལ་ལྡན་གི་མདོ་ལས། གང་གི་ཕྱིར། ལྷ་མོ་ཆོས་འདི་གཉིས་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་སྟེ། གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པ་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་རང་གི་ཚད་མས་གྱུབ་

པ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་། སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་དཀའ་བའོ། །ཕྱི་མ་རྒྱང་པ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྔ་མ་དང་གཉིས་ཆོགས་རྟོགས་པར་དཀའ་ལ། སྔ་མ་ཚད་མས་གྱུབ་པ་འཇོག་ཤེས་པ་རྟོགས་པར་

དཀའ་བ་ནི། གཉིས་ཆོགས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་དོན་འདྲའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་འཇོག་ཤེས་ན། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་མ་བླངས་པར་བྱ་ས་མེད་ལ། དེ་མི་ཤེས་ན། བདེན་གྲུབ་ཁེགས་

པར་རྟོམ་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ལ་མ་ཁས་པའི་གྲངས་སུ་མི་འགྲོ་བས། མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་རྟུལ་ཙམ་ཡང་བྱ་མེད་པ་དང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཁས་མི་ལེན་དཀའ་མེད་ཀྱི་གཉིས་ཚོགས་ལ་མ་ཁས་པར་བྱའོ། །ལྷ་མོ་ཆེས་

@067A ཞེས། །འདི་གཉིས་ཞེས་སོ། །ལྷ་མོ་ལྷག་མ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་བདེན་གཉིས་རྟོང་འཇུག་ཁས་བླངས་པས་ཆོག་པའི་ཚེས་འདི་གཉིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྐོ་ནས་

མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སྟར་དྲི་མས་ཀྱང་

ནས་ཉོན་མོངས་པར་མ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་དོན་གཉིར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དག་བར་འགྱུར་

གྱི་ ཉོན་མོངས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་གཞན་དག་ལ་ཡང་རང་རང་གི་འཇོམ་སྤངས་ལ་དཔྱད་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཉོན་མོངས་པས་བསླད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སེམས་ལ་དམིགས་རྣམ་ཤེང་། གཅོ་

བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་ཉོན་མོངས་ཅན་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མ་དམིགས་ན་དྲི་བཅས་སུ་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སེམས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསླད་པ་ན་སེམས་རང་བཞིན་ཀྱིས་

སྟོང་པ་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་བྱེད་མེད་ན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་པ་ལ། དྲི་མ་དེའི་སྐྱོན་ཀྱིས་བློ་བསྒྲིབས་ནས་མ་མཐོང་བས། དེ་བཞིན་ཉིད་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོན་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་། དྲི་བཅས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་

@067B ཏེ། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་པ་ལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བློ་ལ་ཡོད་པའི་དྲི་མས་བསྒྲིབས་ནས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བ་

སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རང་རྒྱུད་ལ་སྨིན་པ་ཡོད་པར་ཟད་ཀྱི། དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲི་བཅས་སུ་འཕེན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སེམས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་དང་པོའི་གནས་ལུགས་

གཉི་གཅྱ ངོ་བོ་གཅིག་པའི་དྲི་མས་བསྐྲིགས་པས། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངས་ལུགས་ཀྱང་དྲི་བཅས་སུ་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དྲི་མའི་འཇོམ་སྤངས་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཞུགས་ཤིང་། ལོག་པར་ཞུགས་པས་སྟོང་

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མ་གྱུར་བ་ཞེས་བྱའི། དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་མི་བཟུང་ངོ། །ཕྱིས་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་བཞིས་ཆོགས་ཀྱི་གནས་འདི་རྟོགས་པར་དཀའ་ཞིང་བསམ་

གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་སེམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་སོ། །དེ་གོམས་པར་བྱས་པ་དེས་ན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་

བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིད་སྔ་མ་སྔར་གྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མ་གྱུར་པ་དང་། ཕྱིད་བྱི་མ་བྱིས་བློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་དག་པའི་ཞེས་བྱེད་དོ། །

@068A ཞེས། །གསུམ་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ལ་གསུམ་གྱི་དམ་བཅའ་དང་། བསྐྱབ་བྱེད་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དག་ནི། དྲི་མ་མེད་པ་ཡང་

ཡིན་ལ། གཅིག་ཏུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་ལ་ཡང་། རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོབ་ནས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་སྤྱི་ལྟད་པར་མེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གནས་འདི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པའི་

དེ་བཞིན་ཉིད། དྲི་མ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ངོ་བོའི་སྟོབ་ནས་དབྱེར་མེད་པ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་དོན་ཏེ། སྤྱོ་སེར་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། གང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་དག་སྒྲིབ་རྣང་དང་། མཐའ་དག་གི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྗེས་སུ་མ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན་འཁའ་ཡང་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་

འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཇོག་པས་བཅིངས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་མི་མངོན་ནོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཇོག་པ་དང་བྲལ་བ་ལས་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ། །

འདི་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྒྲིབ་རྣམ་པ་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་བྱ་སངས་རྒྱས་དང་། དྲི་མ་དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཉིད་དུ་བཞག་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་

@068B ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡོད་པ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བསླུབས་ནས་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བ་དང་། དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་བསྟན་ཏེ། འདི་དང་སྦྱ་མ་ཡང་བདེན་གཉིས་རྟོགས་

པར་དཀའ་བའི་དོན་དུ་འདྲའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དེའི་དང་། དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲིབ་བྱའི་དེའི་ནི། ཀུན་རྫུ་ལ་བའི་སྒས་ཞེས་པ་ནས། འདི་ལྟ་སྟེ། ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོའི་ཚད་དང་། གསེར་ཀྱི་ས་གཞིས་བསྟུས་པའི་ས་ཆེན་པོའི་ཚད་དང་། སྟོང་

གཉིས་དང་། སྟོང་དང་། གྲྭང་བཞི་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་། འཛམ་བུའི་གླིང་དང་། ཤར་ཕྱི་ལུས་འཕགས་པོའི་གླིང་དང་། ནུབ་ཀྱི་བས་ལང་སྤྱོད་དང་། བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་དང་། རི་རབ་དང་། ས་ལ་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། འདོད་པ་

ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཚད་དུ་ནི། ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོའི་ཚད་ནས་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཚད་དུ་བྱེས་སོ། །དར་ཡུག་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་ཞེས་སོ། །སྒྲིབ་

བྱེད་ཀྱི་དེའི་ནི། དར་ཡུག་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་ཞེས་སོ། །སྒྲིབ་བྱེད་སེལ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱི་དེའི་ནི། དེ་ནས་མཁས་པ་ཞེས་སོ། །མཁས་པ་སོགས་ལྟ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཇི་ལྟ་བས་རིགས་པ་དང་། ཇི་སྐྱེད་པ་རིག་པ་དང་། དབང་པོ་གསལ་བ་

དང་། བན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རྟོགས་དཔྱོད་དང་ལྡན་པའི་དཔེའོ། །གདུལ་བྱ་རྣམས་སུ་འཛིན་པའི་བསམ་པ་སྐྱེས་པའི་དཔེ་ནི་འདི་སྐམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཞེས་སོ། །སྨྲོས་བ་ལ་ཞུགས་པའི་དཔེ་ནི། དེ་བཙོན་པ་ཆེན་པོའི་ཞེས་སོ། །

@069A ཞེས། །གཉིས་པ་དོན་ལ་སྣང་བ་ལ། སྒྲིབ་བྱ་ནི། ཀུན་རྫུ་བའི་སྒོ་དག་དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟབ་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པའི་རྒྱུ་ཆེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉིད་བར་འཆོ་

བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་རུང་དང་། །གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པ་དང་། དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་

སངས་རྒྱས་སུ་བཞག་པའི་དེ་བཞིན་

ཉིད་མ་ཚང་བ་མེད་པར་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འདྲ་བར་ཚད་མེད་དོ། །དཔེ་དོན་འདི་དག་གི་དོན་ཆུང་ཟད་བཤད་ན། སྟོང་གསུམ་དང་ཡུག་ཆེན་པོའི་བརྒྱ་པ་

མཐའ་བཟུང་གི་དཔེ་མཛད་པ་ནི། ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག །སྤྲངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གདོད་མ་ནས་སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དག་གི་ལོག་རྟོགས་དགག་པའི་

ཆེད་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་དཔེར་མཛད་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེན། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐུ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དོན་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ།

སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པའི་དོན་ནམ། འོན་ཏེ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐུ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རང་གི་སེམས་ཅན་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པཉམ། དོན་གཞན་

@069B གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པཉམ། འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་པས་རྟག་པཉམ། འོན་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སེམས་ཅན་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་ཐལ་བ་ལྟོག་ཏུ་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་

ལ་ཡིན་པར་ངོ་མ་ཤེས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེན། སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་སྙ་ཡིན་ངོ་མི་ཤེས་པའི་རྟོངས་པ་མི་ཤེས་པ། མི་གསལ་བའི་སྐྱེས་བུ་དེ། སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ཚོགཅེ་ཞིག་ཡོད་

གཉིས་པ་ལྟར་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་སྐུ་དེ། ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་གཟུང་ནས། དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དེས་བསྒྲིབས་སམ་མ་བསྒྲིབས། དང་པོ་ལྟར་ན། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་སྐུར་

འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རྒྱུད་དག་པ་གཉིས་ལྡན་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རྒྱུད་དྲི་མས་ལེགས་པར་བསླད་པ་ཡང་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དག་པ་གཉིས་

ལྡན་གྱི་ཚོས་སྐུ་དེའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆུལ་དུ་ཡོད་ན་ནི། དྲི་མ་དང་བཅས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་རང་གི་གནས་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ལས་མི་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆུལ་

དུ་ཡོད་པ་ནི། ཆུང་ཟད་ཀྱང་དཔྱད་མི་བཟོད་དོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། དོན་གཞན་དུས་མཉམ་པར་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་ཆོགས་པ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ལེན་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ། །བཞི་པ་ལྟར་ན། དག

@070A ཞེས། །པ་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་སེམས་ཅན་དང་འབྲེལ་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དེའི་རྒྱུད་ལ་རང་ཆ་སྙུག་གནས་པའོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་རིགས་པ་མཐའ་དག་དང་འགལ་བའོ། །མི་རྟག་པ་ནི་རེ་ཞིག་བཞག་ལ། རྟག

པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པར་ཐལ་བ་ལྟོག་ཏུ་མེད་ལ། ཡུལ་དུས་རེས་འགའ་བ་མ་ཡིན་ན་ལྟ་སྨོན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་

ཐལ་བ་སེམས་ཅན་རེ་རེ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ཤིང་། ཡུལ་དུས་རེས་འགའ་བར་མི་རྟག་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉན་

ཡང་སྡུམ་ན་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཕྱི་དུས་ན་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་དུས་ན་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སྡུམ་ན་ཡོད་པ་དང་། གཉིད་ལོག་པའི་དུས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཤང་པའི་དུས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་སོགས། ཉལ་བ་དང་མ་ཉལ་བའི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་ཡང་བཞག

ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་རྟག་དངོས་སྟོབས་མཐོང་བ་ལྟར་དུ་མཐོང་བར་ཁས་ལེན་པ་ནི། ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་འབའ་ཞིག་གི་རྟག་པ་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་དོན་བྱེད་ནུས་

པའི་རྟག་པ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་གྱི།་བསྟན་པ་རང་དབང་པའི་རྟག་པ་ཁས་ལེན་པའི་རང་སྟེ་མཁས་པ་སྙ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟག་དངོས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བཞིན་པའི་དོན་དམ་

@070B པའི་བདེན་པའི་ཚ་དེ་དང་། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་དུས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བའི་དུས་ཀྱི་ཚ་གཉིས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན་སྟོང་མཉམ་པར་བཞག་དུས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང

དེ་ལས་ལངས་པའི་ཚེ་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བའི་དུས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ལྷ་སྨིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བཞིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བཞིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་དང་ད་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་

མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཡུལ་དུས་རེ་འགའ་བར་མི་རྟག་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །སྐྱེ་བྱེད་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་དག

སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། གང་ཟགཔ་དང་ཕུང་པོ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་པས་བཅིངས་པའི་བྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་ཤེས་པ་ནི་སྟྱིར་

བསྟན་པའོ། །དེལ་དང་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཀྱ་མི་ཤེས་ཤིང་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ཉམས་སུ་མི་མྱོང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟིབ་པ་དེ་སེལ་བྱེད་ནི། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚགས་པ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

ཡི་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་འདུ་ཤེས་སྤུངས་

@071A ཞེས། །ཏེ་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡི་ཤེས་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ལ་ཡོད་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡི་ཤེས་ཡོད་པར་བཏགས་པ་ཚོག་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཀྱི་མ་མ་ལ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡི་ཤེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དོན་དམ་

པའི་བདེན་པ་མི་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དག་སྟེ་གང་ཡང་དས་སེམས་ཅན་འདི་དག་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཉེ་བར་བསྟན་པས་བདེན་

འཛིན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བྱས་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་

པའི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་བསལ་བར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་རང་ཉིད་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་གཉེན་པོ་བསྒྲེད་པས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་མདུད་པ་ཆེན་པོ་བདེན་འཛིན་བཏགས་དང་བཅས་པ་བསལ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོར་མངོན་

པར་ཤེས་ཤིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཡང་ཞེས་པ་ནས་ཉེ་བར་འཚོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོང་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཉེར་འཚོར་མ་གྱུར་པ་ལམ་བསྒོམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་

སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་ཉེར་འཚོར་འགྱུར་བ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལམ་བསྒོམ་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་གྱི།།སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དག་པ་གཉིས་

@071B ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐུ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་པའོ་ཞེན། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་སེམས་དེའི་གནས་ལུགས་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པའི་རྣམ་གཞག །བླུན་པོ་མིན་པ་གཞན་སུས་ཤེས། བཞི་

པ་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ནི། དུས་ཅིག་ཅར་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་ཟློ་སྟོན་དུ་བཏང་

བའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་གནས་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཇི་ལྟར་བསགས་པའི་གདུལ་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མཚོང་བ་མེད་ཅིང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་གནས་འདི་བསམ་

གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་གཞན་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པ་ཡིན་ཡང་ཡོན་ཏན་སྣམ་ཙུ་རྩ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་གྱི་སྟོན་ནས་ཚད་དང་ལྡན་པར་བསྟན་

མོད་ཀྱི། རིགས་ཀྱི་བུ་འོན་ཀྱང་ཞེས་ཏེ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཚད་མེད་པ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པས་ཡི་གེས་

ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པ་ནི་གནས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་འཕྲིན་ལས་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པ་ལྟོན་གྱིས་གླུབ་ཅིང་ཀུན་སློང་གི་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འབད་རྩོལ་དང་། ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་

@072A ཞེས། །ཚུལ་གྱིས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། ཧོར་བུ་བི་ཏྲ་ཅ་ཞེས་སོ། །འཇིག་རྟེན་དུ་འཕྲིན་ལས་འཇུག་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པ་ནི།

ཐམས་ཅད་དུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དུས་གསུམ་དང་ལས་སོ། །སྐུ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཞོ་སོང་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པ་ཡང་མི་འདོར་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་

ཅད་དུ་ཡང་ཀུན་ཏུ་སྟོན་ཏོ། །གསུང་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་མི་འདོར་ལ། སྣ་ཞེས་སོ། །ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དུས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་སེམས་

ཅན་ཀུན་གྱི་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ནི་སེམས་དམིགས་པ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་སོ་སོར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོགས་བྱ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི། མངོན་

སུམ་དུ་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྒྲི་བར་འགྱུར་ལ། མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ན་འཁོར་བ་ལས་ཀྱང་མི་གྲོལ་བ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་དང་། རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཤེས་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་ཁམས་ཀྱི་གནས་གཅིག་པོ་དེ་དྲི་མས་རྣམ་

པར་དག་པའི་དག་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲི་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

དམིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་

@072B མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པ་ལ་རྒྱུར་བཏགས་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་བྱང་ཆུབ་དང་། བྱང་ཆུབ་དེའི་ནི་ཡན་ལག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་

ཏན་དང་། ཡོན་ཏན་དེས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱིས་

དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འཕྲིན་ལས་ཏེ་གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་དུ་གནས་གསུམ་ནི་དེ་མ་དག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱུད་ཐ་མའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་གནས་ཡིན་ལ་རྒྱུའི་སྐྱབས་

འགྲོའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གཞན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི། རྒྱན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་རྒྱན་དོས་བཟུང་བ་དང་། རྒྱུ་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དོན་བྱི་གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་ལས་ཀྱང་དེ་

བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྟོག་པར་བྱ་བའི་གནས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དོ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དྲི་མ་མཐའ་དག

ཟད་པའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་ཡིན་ལ་གནས་ཀྱང་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཀུ་བྱར་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཡན་

ལག་གི་གནས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་གིས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བཞི་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་སོ། །གནས་ཕྱི་མ་གསུམ་འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཐོབ་

@073A ཞེས། །བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་རིགས་སུ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི།འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་གཉིས་པོ་ནི་གང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་ལས་དང་པོ་ནི། འདི་དག་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམས་པས་

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་བཏགས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་དངོས་ནི་སོ་སོར་རང་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ས་མ་ཐོབ་པའི་སྐབས་

དང་། ས་ཐོབ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ས་བོན་ཡིན་ལ། ས་བོན་དེའི་གནས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དྲྭ་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ཐོབ་ཡ་མཐར་ཐུག་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འབྱུང་བའི་

ཕྱིར་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་གནས་གཅིག་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་དེ་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱུར་བཞག་པའི་དོན་བསྟན་ནས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་

གསུམ་རྒྱུན་ཡིན་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལས་རྒྱུད་གཞན་པའི་གང་ཟག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སྟོན་པས་བཀུ་ལ་

སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཛད་པ་ནི་སྤར་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གདམས་ངག་བསྟན་པའི་གཞན་གྱི་སྤྲུ་

@073B ལ་བརྟེན་ནས་དེ། དོན་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ཐོབ་བྱ་དགོན་མཆོག་གསུམ་འབྱུང་བས་ཐོབ་བྱ་དགོན་མཆོག་གསུམ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པ་

གསུམ་པོ་འདི་ནི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིའི་རྒྱུན་གཞན་གྱི་སྣང་དང་། ནང་གི་རྒྱུན་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་དགོས་མོད་ཀྱི། དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་རྒྱུན་གྱི་གནས་བཞི་པོ་དེས། དོན་གྱིས་འཕངས་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ། རྒྱུ་རྒྱུན་

དུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་རྣམ་པར་བཞག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །སྟར་གོང་དུ་ཁའདྲ་པ་འདི་དག་གིས་ནི་རྟོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་དོན་བཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་རྒྱུ་མཚོན་དང་། རྟོགས་ན་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། རྒྱུའི་གནས་སྐབས་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་བཤད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་

སྦྱར་བ་དང་། དོན་དངོས་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་མཚམས་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ཕན་ཚད་ནི་གཞུང་ལྷག་མས་གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་ཉིད་ཀྱིས་མཐར་གྱིས་རྣམ་པར་

དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅེན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་གང་རྒྱུ་མཚན་

@074A ཉིད། །དུ་བྱས་པ་དང་། དགོས་པའི་དོན་གང་གིས་ཡིན་ཞེན་ཞེས་དྲི་བས་མཚམས་སྦྱར་བའོ། །མཚམས་སྦྱར་འདིར་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་སྙིང་པོ་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་འབའ་ཞིག་ལ་མཛད་པ་ཚེས་གསལ་བས། མཐར་ཐུག་གི་ཚེས་སྐུ་ལ་བྱེད་པ་ནི་རྟ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོག་ནས་ཁམས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཟུར་དུ་དྲི་བའི་ཚུལ་ཡང་བཤད་

མེད་ཀྱི། མཚམས་སྦྱར་འདིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་པའི་མིང་གི་དོན་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་དགོས་པ་ཡང་དྲིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དོན་གསུམ་

བྱིས་མདོར་བསྡུན་པོ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་པར་ཟཱཊ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཁམས་ཡོད་པར་ཟཱཊ་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྨྱའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་སྐྱེང་པོའོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེང་པོའི་མདོས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་། མདོ་སྡེ་གཞན་གྱི་དགོས་པ་ཟཱཊ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟཱཊ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྒོ་ནས་ཟཱཊ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱུའི་ངོས་ནས་ཟཱཊ་པའོ། །འཆད་བྱེད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དེ་

ལྟར་ཟཱཊ་པ་ཡིན་གྱི།།དེ་བཞིན་

@074B ཉིད་ཙམ་དང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེང་པོའི་མཚན་གཞིར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདི་རྟ་འབྱེལ་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་འབའ་ཞིག་ལ་

བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་གཞི་གསུམ་ངོས་བཟུང་ན། ཁམས་རྣམ་པར་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བསྒོམས་པས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲི་ཞིང་བྱ་པ་

སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་འབའ་ཞིག་གི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚོས་སུ་ལྡན་པའི་ཚོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་རྩང་དེ་ཉིད་ཡོད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་བཤད་དེ། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་

ལས། དེ་ལྟར་མཛོད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཁྱབ་པར་དེའི་ཚེ་འདྲའོ། །ཅེས་བཤད་པ་དང་དོན་འདྲའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དྲི་མས་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པ་ནི། སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་གཉི་གའི་རང་བཞིན་ཡིན་མོད་ཀྱི།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཚེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཡིན་ལ། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བྱར་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་མ་

རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་དང་། སྐུ་གསུམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

@075A ཞེས། །ལ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། །རིགས་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཀྱང་ཡོད་མོད་ཀྱི། རིགས་ཡོད་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྙིང་པོ་ཅན་

དུ་འཆད་པའི་ཚེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱུའི་ངོས་ནས་བཤད་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོད་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱེད་པའི་ཚེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་འཇུག

རྟང་གི་རྒྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སྐུ་གསུམ་དུ་གནས་འགྱུར་རྟང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་གསུམ་ག་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་

མདོ་ལ་སོགས་པ་དང་བསྟན་བཅས་འདི་རྣ་འགྲེལ་གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དགོས་པ་ལམ་གྱི་རིམ་པར་ཇི་ལྟར་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཕན་ཡོན་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་གི་དོན་མ་རྟོགས་

པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེང་པོ་ལ་འབྲས་བུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེང་པོ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་དང་། རྒྱུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེང་པོ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་མཐར་ཐུག་གི་ཆོས་སྐུ་ཡང་འདིར་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེང་པོར་འདོད་པ་རྣམས་པ་

ངོ་མཚར་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་གྱི། །བསྟན་བཅོས་འདི་རྣ་འགྲེལ་གྱི་དོན་མིན་པ་ནི། མིག་ལེགས་པར་ཕྱེ་ལ་ལྟོས་ཤིག །མངོན་མཐོས་བསྟུས་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི། ལེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་ཟིན་པས་ལྟ་དང་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་མ་

@075B སྐྱོང་བའི་སེམས་ཅན་རྣང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེས་པར་ལེགས་པས་བསྟུས་པའི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་རྣང་གིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་དག་ཇི་ལྟར་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པས་སྨྲས་པས་པདམ་ཁ་དོག་ངན་པའི་ནང་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་སྐྱེལ་མོ་ཀྱང་བཅས་ཤིང་འཚོད་དེ་འོད་ཟེར་འབུམ་དག་འགྱེད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྨྲས་པ་དེའི་མཛོད་ནས། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་

པ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ནང་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཉིད་མི་གཡོ་ཞིང་། སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་གོས་པ་དག་མཐོང་ནས་དེ་དག་གིས་ཀང་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིར་

སྒྲིབ་བྱའི་དེའི་དགྱེ་དང་དོན་དགྱེ་དང་། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དེའི་དགྱེ་དང་དོན་དགྱེས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོའི་མདོའི་སྒྲས་ཟིན་ལ་གསལ་པོར་མེད་ཀྱང་། འཕགས་པ་དཔལ་འཕེད་གི་མདོ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་རྣམ་

གཞན་རྣམ་པ་བཅུའི་ སྐོ་ནས་བསྟན་བཅོས་འདིར་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་པོ་ནི་འདི་ཡིན་པར་བཟུང་ཞིག །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱས་འབྱིང་བསྟུས་གསུམ་ལས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རབ་ཀྱེན་གྱུབ་པས་སྟོང་བ་

སྒོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲ་བ་དེ་ཉིད་རྫ་ལ་དུ་བཏོན་ནས་སྒྲས་ཟིན་ལ་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། དེ་དང་དོན་མཚུངས་པར་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོའི་མདོ་འདིར། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བས་

@076A ཞེས། །སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དེ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་གློ་བུར་བར་རྫ་ལ་དུ་བཏོན་ནས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་འདིར། དྲི་མ་གློ་

བུར་བར་སྣང་པའི་ཚུལ། ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་དབེན་པའི་སྐོར་ནས་བཤད་ལ། དྲི་མ་གློ་བུར་བར་བསྟུབ་པ་འདི་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་

གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་བདེན་སྟོང་དུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། དེ་དང་དོན་མཚུངས་པར་འགྲུབ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོའི་མདོ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་འདྲ་བར་ངེས་

དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་མཐར་ཐུག་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་པོ་རྣག་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་མདོ་ཁ་ཅིག་དང་དོན་དུ་བསྟན་པའི་མདོའི་མཚན་གཞི་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་པོའི་མདོར་བྱེད་པ་ནི། དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་པོའི་མདོ་སྣ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དྲང་བྱེད་ན། འོག་ནས་ཁམས་བསྟན་པའི་

དགོས་པ་སྟོན་པའི་ཚེད་ལན་འབྱེལ་བ་ཆང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བཅུས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་ཆང་ཟད་ཀྱང་མ་ཉོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་པོའི་མདོས་རྣག་དངོས་བསྟན་ལ། དེ་ཉིད་

@076B ངེས་དོན་དུ་བྱེད་པ་ནི། གཞན་སྡེས་བཀྲགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་བདེ་པར་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་པོའི་མིང་བཀྲགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་སྟོན་པའི་མདོ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་དང་དོན་དུ་བསྟུབ་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ཁ་ཅིག །སྨོད་དཔོན་

འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། ཐེག་བསྡུས་སུ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་རྣ་འགྲེལ་གྱི་དོན་དུ་

བྱེད་པ་ནི་མ་བརྟགས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ་དེ་འདྲའི་ཀུན་གཞི་བསྟན་བཅོས་འདི་རྣ་འགྲེལ་དུ་བཤད་པ་ཟུར་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་རང་ལུགས་ལ་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་

ཡིན་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ན། སྔར་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟུབ་པ་དང་། འོག་ནས། དམ་ཆོས་པདམ་དཀར་ལ་སོགས། །ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིས། །ཞེས་

སོགས་དང་ཤེན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ལས། ས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ཀུན་གཞི་སྟེ། །བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དག་བཅང་དེ། །སྙིང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྒྲས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་སྟོན་པར་མཛད། །སྙིང་པོ་ཀུན་གཞིར་བསྒྲགས་པ་ཡང་

བློ་ཞེ་ན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྐབས་ཟེན་ལ། སྐྱིང་པོ་ཀུན་གཞིའི་དགོངས་གཞིར་སྟོན་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་རྟག་དངོས་དང་། ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་ཕན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གི་

@077A ཞེས། །དགོངས་གཞིར་སྟོན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་སྟོན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཀྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་སྣྲི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དགོངས་

པ་ཅན་ཡིན་ལ། དགོངས་གཞི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པས་བསྡུས་པའི་སྒོས་བཟལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པར་ལང་གཤེགས་ལས་བཤད་ཅིང་། དེ་འདྲའི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དོན་

གང་ལ་དགོངས་ཏེ། གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་ཡང་ཡོད་དེ་ཞེས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ལ། བློ་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མི་ཤེས་པར་དེ་

འདྲའི་ཀུན་གཞི་དང་སྣོང་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་སྣ་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་རྣམ་གྲངས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། མདོ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོ་ཞེས་པ་དང་།

ཀུན་གཞི་ཞེས་མིང་མཚུངས་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གཅིག་ཏུ་བརྩད་བར་མི་བྱའོ། །དོན་དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་ལང་གཤེགས་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། མི་གཉིས་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་

ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་ནང་དུ་ཆུད་པ་འདི། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ནི་ངེས་པའི་དོན་སྣ་ཇི་བཞིན་པར་གསུངས་ན། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་

@077B འདས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་ཐོག་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་མཆིས་པར་བརྗོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་

ཆེན་པོ་གོས་དྲི་མ་ཅན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལྟར་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཏུས་པ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གིས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་རྟོག་པས་དྲི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་རྟག་པ་

བརྟན་པ་ཐེར་ཟུག་པར་ནི་བརྗོད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོར་སྣང་བ་འདི་ནི། མུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྣང་བ་དང་ཇི་ལྟར་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་རྟག་པར་བྱེད་པ་པོ། ཡོན་ཏན་མེད་

པ། ཁྱབ་པ། མི་འཇིག་པའོ། །ཞེས་བདག་ཏུ་སྣང་བ་སྟོན་པར་བཀྲིད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བྱོ་གྲོས་ཆེན་པོ། ངའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་བསྟན་པ་ནི། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་སྣང་བ་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

བྱོ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་

གི་དོན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་བསྟན་པ་བྱས་ནས་བྱིས་པ་རྣམས་བདག་མེད་པས་འཇིགས་པར་འགྱུར་བའི་གནས་རྣམ་པར་སྤང་བའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོའི་སྒོ་བསྟན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གནས་སྣང་

@078A ཞེས། །བ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་སྟོན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དཔེར་ན་ཇུ་མཁན་

ནི་འཇིམ་པའི་རྟུལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ། ལག་པ་དང་། བཟོ་དང་། ལག་བརྩངས་དང་། ཆུ་དང་། སྲད་བུ་དང་། ཁན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལས་སྟོང་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་དེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཡོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་བསྟན་པའམ།

བདག་མེད་པ་བསྟན་པས་ཀྱང་རྟང་སྟེ། ཇ་མཁན་བཞིན་དུ་ཚོགས་དང་ཡི་གེའི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བོ་བསྟན་པས། སྡུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྣྲ་བ་

བསྟན་པ་དང་མི་འདྲའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྡུ་སྟེགས་བྱེད་བདག་ཏུ་སྣྲ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་དང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བོ་བསྟན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བོ་

སྟོན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལྟ་བར་ལྷུང་བའི་སེམས་ཅན་དག་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ཐུབ་ལ་ལ་གནས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་མྱུ་བྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་

@078B པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྣྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་གཞན་འདིར་བྱང་དོན་དུ་བསྟུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པར་བགྱིད་དོ། །ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་

བྱའི་དོན་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་པ་ལྟར་བཅོས་ནས། རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་རྣག་དངོས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་མེད་པ་གོས་དྲི་མ་ཅན་གྱིས་གཏུམས། པ་ལྟར་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། ཟག་པ་དང་

བཅས་པའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོས་ཀྱིས་གཏུམས་པ། དུག་གསུམ་གྱི་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པ། རྟོག་པའི་དྲི་མས་སྦྱགས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་

ལེན་པ་དང་ཁྲད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ན་དགོངས་གཞི་དང་དགོས་པ་དང་སྒྲ་ཟིན་ལ་གནོད་བྱེད་ཇི་ལྟར་ལགས་ཞེས་ཞུས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་དྲང་དོན་དུ་སྨྲས་པའི་ལན་བཀའ་སྩལ་ཏེ། དགོངས་

གཞི་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ལ་དགོངས་ལ། དགོས་པ་མདོ་དེ་ཉན་རྒྱང་གི་གདུལ་བྱ་བདག་མེད་པས་འཇིགས་པའི་བྱིས་པ་རིམ་གྱིས་དྲང་བ་དང་། སྡུ་སྟེགས་བྱེད་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་དང་སྟོན་དེའི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་

པར་བྱས་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་ཕྱིར་ཏུ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན་སྐྱེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་བསྟན་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་རིགས་པའི་གནོད་

@079A ཞེས། །བྱེད་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་དེའི་ཡང་གནོད་བྱེད་དུ་ཞེས་པར་བྱའོ། །དཔལ་ལྡན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་དུ་རྟག་དངོས་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པས་དེ་དང་སྦྱོར་བཅོས་

འདི་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟག་དངོས་སུ་འདོན་པ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བ་ཆེན་པོར་ཞེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་འགྲེལ་དུ། ཚད་མ་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་མིན། ཞེས་བཤད་པས། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་

མ་རྟག་པ་བཀག་པ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་ཟེར་རྒྱས་ཐོངས་པར་གསལ་ཏེ། སྒྲ་སྐྱེགས་དབང་ཕྱུག་པས་དབང་ཕྱུག་རྟག་དངོས་ཀྱིས་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་མཐར་ཐུག

ཐེག་པ་གསུམ་དང་། ཆོགས་བྱུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པས། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་དོན་དུ་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་

པར་འགྱུར་པས་མདོ་སྡེ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ཞིའི་མདོ་ངེས་དོན་དུ་ཁྲད་པར་མེད་པར་འདོད་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་གེགས་ཆེན་ཞིར་ཤེས་

པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་ཅན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཀུན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ཞིའི་མདོ་ལས། རྒག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞི་ཅན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་

@079B དོན་ནི་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་རྩང་དུ་གནས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་

སེམས་ཅན་གཉིས་གའི་རང་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ལ་ཆོས་སྐུར་གནས་འགྱུར་རུང་གི་རྒྱུད་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དང་གཟུགས་སྐུར་གནས་འགྱུར་རུང་གི་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་སྙིང་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་

དགོངས་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྙིང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲན་ལས་འདྲུག་རུང་དང་། རང་བཞིན་དང་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་

གསུངས་སོ། །རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དང་

སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དོན་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་མེད་ཀྱང་རྣམ་གཞག་ཐ་དད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། ཆོས་སྐུར་གནས་འགྱུར་

རུང་རྒྱུའི་སྐབས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཚ་ནས་སོ་སོར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོར་བསྡུ་ན་དོན་གང་ཡོད་པ་དང་དགོས་པའི་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ཞི་པའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་

@080A ཞེས། །ཐམས་ཅད་ནི་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་འགྲོ་བའི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་རྩང་གི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

བཞིན་ཉིད་དང་ངོ་བོའི་སྟོ་ནས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཏི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཡོད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །དོན་གྱི་གནས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་

མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། འོག་ནས་རང་བཞིན་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་ཕྱིར་ཁམས། །སངས་རྒྱས་སོགས་དང་ཚོས་མཚུངས་སོ། །ཞེས་སོགས་དབེ་དགུའི་སྐབས་སུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བཅུས་ཁམས་

གཏན་ལ་འབེབས་པ་འདི་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོའི་མདོའི་སྒྲས་ཟིན་ལ་མེད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ལ་ལེགས་པར་དཔྱད་ན་དོན་ཐོབ་ལ་ཡོད་པ་མན་ངག་གིས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲས་ཟིན་ལ་ནི་དཔེ་དགྱེས་

བསྒྲབ་པ་ཉིད་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཁམས་རང་བཞིན་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་གཞག་བཅུས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཐུབ་བྱང་ཀྱིས་དྲི་མས་བསྒྲིབས་པ་དཔེ་དགྱེས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཁམས་

རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དང་། ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྟོམ་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྣ་བ་དང་།

@080B དོན་ཚན་སོ་སོར་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོམ་དུ་བསྡུས་པ་ནི། གཉིས་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་བཤད་མ་ཐག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། གང་གི་སྒོ་ནས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་དང་བཅས་པ་ཡང་ངོ་བོའི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་བར་བྱའོ། །རྒྱུ་

ནི་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དོན་གསུམ་པོ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་། སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དོན་གསུམ་པོ་ལ་ལྷོས་པའི་རྒྱུར་རྣམ་པར་བཞག་གི །དོན་གསུམ་པོ་བསྒྲིད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུར་ནི་མི་བརྟུང་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་མས་

རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་། རིགས་རྣམ་པར་སྤྱོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྟེ། དེ་དག་སྤྱངས་པ་ལས་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་ནི་མོས་པ་ལ་སོགས་པས་ཁམས་རྣམ་པར་སྤྱངས་པས་འབྲས་བུ་གཙོང་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

པ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཁམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེན་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་མ་ཡིན་ནམ། མོས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུར་བཤད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། མོས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་ཉིད་ཁམས་ཀྱི་ཡང་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཏེ།

ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་པས་མོས་པ་ལ་སོགས་པས་སྤྱངས་པ་ལ་ངེས་པར་ལྷོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲིད་པའི་སྐྱོན་མཐོང་ནས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། སྡུང་འདས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་མཐོང་ནས་དོན་གཉིར་སྒྲུབ་པ་སོགས་

ཀུང་རིགས་ཡོད་པའི་ལས་སུ་ཞེས་པར་བྱའོ། །ལྷན་པ་ནི་མོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པ་དང་། མངོན་པར་ཞེས་པ་སོགས་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་བདུན་དང་ལྡན་པའོ། །འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་ནི། མ་དག་པའི་གནས་

@081A ཞེས། །སྐབས་ན་ཡོད་པ་སོགས་ངོ་བོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་གནས་སྐབས་དང་དེ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དང་རྟོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་ནི་འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།

རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོ་ནས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་གནས་སྐབས་ཙམ་ཐ་དད་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་གྱུར་ན་གཅིག་ཉིད་ཀུན་ཏུ་འཕྲོ་བ་འགལ་ལོ་

སྣམ་ན། གནས་སྐབས་གསུམ་གར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཚ་འགྱུར་བ་མེད་པས་མི་འགལ་བ་དང་། ཤེན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་ནི་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པའི་དུས་ན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་

རྣམ་གྲོལ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །དོན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཉན་ཐང་གི་རྣམ་གྲོལ་མཐར་ཐུག་པ་མོད་པའོ། །བཅུ་པོ་དེ་ནི། དོན་དམ་པའི་དབྱིངས་མདོ་ལས་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེང་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཁམས་ཀྱི་དགོངས་པའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་

པའོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོར་བསྡུ་ན་དོན་རྣམ་

པ་བཅུ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེས་ཐུབ་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དོན་རྣམ་པ་བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་

@081B བཞི། ངོ་བོ་དང་རྒྱུའི་དོན་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུ་དང་ལས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། ལྷན་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ངོ་བོའི་དོན་དང་། རྒྱུའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་དང་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་གསུམ་པོ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་དང་། ནམ་མཁའ་དང་།

ཆུ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་དང་། སྤྲིའི་མཚན་ཉིད་དེ་གསུམ་དག་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནམ་མཁའ་དང་། རིགས་ཆུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པའོ། །གང་གི་

འཕྲིན་ལས་འཕྲོ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བཞད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་ཕྲིན་ལས་འཇུག་རྩུང་བའི་བློ་ཀུ་རྐོགས་པར་འགྱུར་བས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིད་བཞིན་གྱིས་ནོར་བུ་དང་ཆོས་མཐུན་བཞད་པ་ཡིན་གྱི། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཉིད་ཁམས་སུ་སྟོན་པ་བཞེད་པ་

ཡིན་ན། རྩོགས་སངས་རྒྱས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱེད་དང་། །ཞེས་འཕྲོ་བ་ཞེས་སྨོས་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲིའི་མཚན་ཉིད་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་བོན་དང་མ་དང་

མངལ་དང་། མ་མ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

@082A ཞེས་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐོ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། སྣིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏི་མ་མཐའ་དག་གིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རིགས་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་པས་གནས་བྱང་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བྱང་བའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ངོ་བོའི་

དོན་བཤད་པ་དང་། རྒྱའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བསམ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་བྱང་

པའི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་རྩང་གི་སེམས་ཅན་ཡང་དེ་ཐོབ་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བྱང་རང་བཞིན་

གྱིས་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་ས་བོན་འཇོག་པའི་ཚོ་སེམས་ཅན་ལ་སྐྱིང་བསྐྱེ་བས་བརླན་པའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་གྱི་ཕྱིར་གསུམ་པོ་འདི་དག་རིམ་

པ་བཞིན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང་ནམ་མཁའ་དང་ཆུའི་ཡོན་ཏན་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་དང་སྤྲིའི་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པར་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་

འདིར་སྟར་ཇོག་སངས་སྐྱེ་ནི་ཞེས་པར་བསྟན་ཟིན་པ་ཉིད་དེ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། གསུམ་པོ་འདི་དག་ལ་ཞེས་སོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། དེ་ལ་རེ་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ནི། གང་བསམ་

@082B པའི་དོན་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཐོགས་པའི་རེགས་བྱ་རྣམ་པར་

བཅད་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་གཞག་ཏུ་མེད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པའི་སྟེས་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཀྱི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་

བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་ནི་ཆུ་བརླན་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ་དང་འདུ་བར་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་བརྩེ་བས་བརླན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཅན་རེ་རེ་ལ་དམིགས་ནས་སྨྲིག་བསྟལ་

དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་བརྩེ་བ་སྐྱེ་མ་མྱོང་བའི་སེམས་ཅན་སྡུ་ཡང་མེད་པས་བརྩེ་བ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དུ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྔར་ནས་སོང་ཟིན་ལ་བརྩེ་བ་སྐྱེ་བ་པོར་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཟིན་པས་སེམས་ཅན་རེ་རེ་

ནས་རང་གི་གཉན་བྱས་པའི་དུས་སུ་སྐྱེས་པའི་བརྩེ་བ་དེ་འགལ་རྐྱེན་ཞེ་སྡང་སོགས་ཀྱིས་མ་བཅོམ་ཞིང་། མཐུན་རྐྱེན་གོམས་པ་དང་མ་བྲལ་ན་དུས་གཅིག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྨྲིག་བསྟལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་

བྱི་བློར་འབྱུང་བས་སྣོང་རྡེ་ཆེན་པོར་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་མཐུན་རྐྱེན་མཚང་ཞིང་འགལ་རྐྱེན་བྱིས་བཅོམ་པས་བརྩེ་བ་ཙམ་ཡིན་ཡང་། སྣོང་རྡེ་ཆེན་པོ་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ། །བརྩེ་བ་དེས་ཀྱང་སྣོང་རྡེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་དུ་ཆུག་ཀྱང་འདིར་

@083A ཞེས། །ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཐོས་པའི་རྐྱེན་བྱིས་བཞག་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ས་བོན་ལ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྣོང་རྡེ་

ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེར་ཞེས་པར་བྱའོ། །སྟྲིའི་མཚན་ཉིད་ནི་འདིར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་ཞོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་

ཅིང་། དེའི་འཇོག་སྟངས་གནས་ལུགས་

དང་མཐུན་པར་མ་ཞུགས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྨྲིར་བཤད་པ་དང་། སྐྱེབ་པའི་གཉེན་པོ་རྒྱུའི་རང་

བཞིན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲིབ་བཅས་ཀྱི་གང་ཟག་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་། གཉེན་པོའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་

ལ་ཁོང་ཁྲོ་ཞིང་ཞེ་སྡང་བ་འདོད་ཆེན་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་ཅན་སྐྱེ་སྟེགས་པ་དང་། རང་ཉིད་གཅིག་བུའི་ཆེད་དུ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བྱིས་འཇིགས་ནས་སེམས་ཅན་འདོར་འདོད་པ་ཉན་ཐོས་དང་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་དང་

བྲལ་བ་བདག་གིས་བྱའོ། །སྐྱམ་པའི་སེམས་ཅན་བྱི་དོན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པ་ཉིད། རང་བྱང་རྩམས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །རྐེན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་ཡིན་གྱི།ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་

@083B བསྒོད་པར་བྱེད་པ་ཀུན་གྱིས་འདི་དག་སྦྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྲེད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་དང་། ཞི་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་དང་། མཐའ་གཉི་ག་དང་བྲལ་བ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་མི་གནས་པའི་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་

ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁམས་ཀྱི་དྲི་མ་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུའི་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་།

རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་བསྟུ་ན་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཚོགས་ན། སེམས་ཅན་རྣམ་པ་འདི་གསུམ་ཡོད་དེ། སྲིད་པ་འདོད་པ་སྲིད་པའི་མཐར་ལྷུང་ཞིང་ཐར་པ་མི་འདོད་པ་དང་སྲིད་པ་དང་བྲལ་བ་འདོད་པ་ཞི་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་དང་། དེ་

གཉི་ག་མངོན་པར་མི་འདོད་པ་སྲིད་ཞི་གཉི་གའི་མཐར་མ་ལྷུང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲིབ་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་

པོ་གསུམ་དུ་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྲིད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་དང་། ཞི་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་དང་། སྲིད་ཞི་གཉི་གའི་མཐར་མ་ལྷུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྲིད་པ་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཐར་པའི་ལམ་དང་ཞི་འགྲས་པ་ཐར་པ་

མེད་དོ། །ཞེས་སྨྲས་བ་འདེའམ་པ་དང་། ཡོད་པར་ཤེས་ཀྱང་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་ལོག་སྤྲིད་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་ལས་མི་འདའ་བའི་རིགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རིགས་ཆད་ཅེས་བྱགས་པ་འཁོར་བ་ཉིད་འདོད་ཀྱི་སྨྱངས་ལས་འདས་པ་ནི་དོན་དུ་

@084A ཞེས། །གཉིར་བ་མ་ཡིན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནི་རེ་ཞིག་འཁོར་བ་མཐའ་དག་གིས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། ཐར་པ་དོན་གཉིར་བསྒྲིད་མི་རྒྱས་པ་ཡིན་ཀྱི།རིགས་གཉན་ཆད་དུ་ བཤད་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འོག་ནས་

བསྒྱབས་པས་སོ། །དེར་ངེས་པར་ལྷུང་བ་ཆོས་འདི་བ་ཉིད་དེ། དེ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་སྟོང་རྩང་ཙམ་ཡིན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རབས་པ་ཙམ་ཡང་རེ་ཞིག་ བསྟན་དུ་མི་རུང་ཞིང་ཐེག་པ་དམན་པའི་སྟེ་སྟོང་ལ་ཞེན་ནས།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྨྲས་བ་འདེའམ་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྤྲང་བ་སྟེ། གང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ང་ནི་དེ་དག་ གི་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ལ་དེ་དག་ཀྱང་ངའི་ཉན་ཐོས་མ་ཡིན་

ནོ། རྒྱ་རིའི་བྱ་དེ་དག་ནི། མ་རིག་པའི་སྐན་པ་མཐུག་པོས་བཀབ་པས་སྐན་པ་པས་ཀྱང་ཆེས་སྐན་པ་འབྲས་བུ་སྟུག་བསྟལ་མི་ཟད་པས་བརྒྱུད་མར་མནར་བར་འཁྱུར་བས་སྐན་པ་ནས་སྐན་པ་ཆེན་པོར་འགྲོ་བ་སྐན་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའོ་

ཞེས་ང་སྐྱབོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྲིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཐབས་ལ་ཞུགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་ཏེ་

གང་ཟག་དང་པོ་ནི་ལྟ་བ་དང་སྤྱོད་པ་གཉི་གའི་སྐོ་ནས་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཐྱོན་པ་ཙ་ར་ཀ་དང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་དང་། གཅེར་པུ་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ཆོ་སྐྱ་ཕྱིས་བསྟུས་པའི་མངོན་མཐོ་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། མངོན་མཐོ་ཁས་

@084B ལེན་ཀྱང་ཐར་པ་ལ་བསྐྱར་བ་འདེབས་པ་སྤྱོད་པ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣག་ཚད་དུ་སྐྱ་བ་རྣམ་པ་དུ་མའི་སྡུ་སྟེགས་པ་མང་པོ་དང་། གང་ཟག་གཉིས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་པ་ཆོས་འདིར་ཉིད་ལ་དད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཉེས་

པར་གཟུང་བ་ཕྱིན་ཅི་འོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ་དོན་དམ་པ་ལ་མི་མོས་པ་གཞན་སྟེས་བཏགས་པ་ལྟར་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་རྒྱུན་གང་ལ་ཡང་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོས་སུ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་གང་

ཟག་གི་བདག་གྱུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་པའི་གནས་མ་བུ་པའི་སྟེ་བ་ཁ་ཅིག་ལྟ་བུ་སྟེ། སྡར་གོང་དུ་ཡཊད་པའི་ཚོས་འདི་བ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པར་འདུ་ཡང་སྟ་མ་ཐར་པ་ལ་དོན་གཉིར་མེད་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་སྟང་བ་

ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་འདི་ཐར་པ་ཙམ་ལ་དོན་གཉིར་ཡོད་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་བསྒྲུབ་བ་མི་འདེབས་པ་ཁ་ཅིག་གོ་གནས་མ་བུ་པའི་སྟེ་པ་ལ་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་པའི་མདོ་སྟེ་ལ་སྒྲུབ་བ་འདེབས་པ་དང་མི་འདེབས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་

ལ། ཁ་ཅི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་སོགས་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། གང་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མས་པ་མེད་པ་ནི་སུ་སྟེགས་པ་དག་དང་ཁྱད་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ་གང་ཟག

གི་བདག་མེད་རགས་པ་ཙམ་ཡང་རེ་ཤེག་རྣ་བར་མི་འོང་བར་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །ཁ་ཅིག །ཚད་མ་སྟེ་བདུན་གྱི་དགེངས་པར་བྱས་ནས་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ནི། ལྟ་བ་ངན་པ་འདི་དག་གི་བག་ཆགས་

@085A ཞེས། །འཇོག་པས་ཕྱང་ཁྲོལ་ཆེན་པོ་བསྒྲེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར། དེ་སྐད་སྨྲ་བ་དེ་ནི། མཁས་པ་ལ་གྲགས་པའི་རྟག་པ་འཇིག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་མི་ཤེས་ཤིང་། དེ་ལ་མི་མོས་པ་

ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མོད་པར་དགག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱར་བ་

འདེབས་པར་འགྱུར་བས། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ལ་བག་ཆགས་མཐུག་པོ་འཇོག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ཟག་གསུམ་པ་ནི། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ་སྙམ་

པའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་སྟོང་ཉིད་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། འདི་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་གང་དག་དེའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ལ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བར་འགྱུར་བའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་སྨོ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་སྐྱེའམ་

ཐབས་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡང་བདེན་པར་ཞེན་པ་རེ་ཞིག་གསོར་མི་རྩང་བའི་ལྟ་བ་ཅན་དུ་ཟཁད་པ་སྟེ། དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་རྩ་ས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་དང་། དེ་

ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བདེན་གྲུབ་ཀུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་ལ་མཛོད་པར་མངོན་ཞེང་། དེ་ལྟར་རྟེན་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་བཞེད་དོ། །གཞན་དུ་ན་འོག་ནས་ཕྱང་པོ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་གང་གི་ཡང་

@085B ནང་དུ་མ་འདུས་པར་ཐལ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཚད་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཚད་མས་ཁེགས་པའི་རྣམ་གཞག་འཇོག་ཤེས་པ་ལ་ནི་བཀག་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཉེས་པ་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲོད་འཇུག

ལས། བཅད་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་བྱས་ན། །རྣམ་དཔྱོད་ལ་ནི་བརྟེན་ཡོད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་ཕྱི་མོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཚེ། བག་ཐག་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བླུབ་པར་ཞེན་པའི་གཞི་

མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དགག་བྱ་རགས་པ་ཙམ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཁས་ལེན་པ་ལ་བཀག་པ་བདེན་གྲུབ་ལ་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བའི་ཉེས་པ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་རབས་པ་ལ་བདེན་ཞེན་དག་པོ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་གསོར་མི་

རུང་ཡིན་གྱི།ཐ་ཞན་དུ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི་དབུ་མ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཕྱི་མོ་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་ནི། སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་

ཡོད་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྟོང་པ་ཉིད་བདེན་པར་བླུབ་པ་ལ་ཞེན་ནས་བླུབ་མཐའ་འཆའ་བའི་ཆ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི།ཤེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གེགས་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ནི་ས་དང་

ལམ་གྱི་རིག་པ་ལ་མི་མཁལ་པའི་ལོག་ལྟ་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། གང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་འོད་སྣང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྣང་གང་ཟག་ཀུ་ལྟ་བ་རི་རབ་ཙམ་ནི་བླའི། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་སྟོང་པ་

@086A ཞེས། །ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཉག་གཅིག་ཏུ་ཡང་མི་ལེན་ལ་གཟུང་འཛིན་རྣམ་པ་

དང་ཀྱིས་སྟོང་བ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མཐར་ཐུག་ཀུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཀུན་བརྟགས་དང་བཅས་པས་སྤང་དགའ་བའི་དོན་ཏོ། །འགྲེལ་པ་འདི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ལུགས་སྟོན་པར་འཆད་པ་ནི་འཐད་པར་

མི་སེམས་ཏེ། ལུང་འདི་སྐྲོག་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་རིགས་ཅན་ཁ་ཅིག་རྟེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཤེར་རྟོག་སྤྲོལ་ཕྱེ་ནས་རྒྱས་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་བྱང་སར་རང་གི་མཚན་

ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་རྣལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་དངས་ལ། འདིར་ནི་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཀུ་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་དངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཡང་

བསྟུས་མོད་ཀྱི་དེ་འབའ་ཞིག་ཀུ་ཟད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་སྐབས་འདི་གང་དུ་ཡང་མ་བསྟན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཐབས་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་མཐུན་པ།

གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཕྱི་མོ་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་། མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་བར་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་

@086B དང་མཐུན་པའོ། །འདིས་ཀྱང་ཉན་རང་གཉི་གས་ལ་བདག་མེད་གཉིས་ཕྱི་མོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པར་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་དང་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལྟ་བའི་སྐོན་ནས་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་

ཞུགས་པར་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐབས་དང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྦྱོད་པ་དང་སྦྱོད་པའི་རྣེན་ཞིག་ཆེན་སེམས་བསྒྲིད་ཀྱིས་འབྱེད་ན་ནི། ཉན་རང་གཉིས་ཀྱང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པར་སྣང་རིགས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་ཐོབ་པར་བྱེད་ཀྱང་ལྟ་བའི་སྐོན་ནས་ཐབས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་ཐུགས་མོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་གཞན་མེད་ལ། དེ་ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཉན་རང་གི་རིགས་ཙམ་ཡ་ལ་ཅས་པ་

མེད་པ་ནི། སྔར་བསྟན་ཅིང་འོག་ཏུ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་དང་། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཆང་པ་ལས་ཐོབ་པའི་སྡུང་འདས་དེ་གཉིག་གི་

ཡང་མངོན་པར་མི་འདོད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་

གནས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟེ་སྣོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་གཅོ་ཚོད་ཧལ་བ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མར་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་རྣམས་ཀྱང་འགྱུར་ལ། སྔ་མ་ནི་མཆོག་ཏུ་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་སེམས་ཅན་ཐེག་

པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་སྤྱོད་གཉིག་ཀ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཉམས་

སུ་ལེན་པ་སྟེ། གང་དག་འདོད་ཆེན་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་ཏེ། འོན་ཀྱང་འཕོར་བ་དང་སུ་དན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མི་གནས་པའི་སུ་དན་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བསམ་

@087A ཞེས། །པ་ཅན་སྟོར་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་སྐྱེང་རྩེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་འཕོར་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོར་བ་ཅན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྨིན་བསྡུལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྐྱེང་རྩེ་དང་

སྨིན་བསྡུལ་དང་བྲལ་བ་དེ་བདག་གིས་བྱའོ། །སྐྱམ་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོས་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་གཞི་དང་། རྩ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སྤྲིད་པའི་མཐའ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་

གཉིས་ཀ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ལམ་རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་ཅེས་ཏེ། གོ་བར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བསྟན་པ་དང་། ཟཱཊ་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་སྨིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་མ་གཏོགས་པར་ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་བཅས་པའི་

ཚུལ་གྱིས་མི་རྟོགས་པ་དང་རེ་ཤེགས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྨིན་པ་འདི་བཞི་ཡང་དག་པར་གནས་སོ། །འདིས་ཀྱང་ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་འོག་ནས་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་

འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བསྟོམ་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གང་གི་གཉེན་པོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་སྐྱེམ་པ་ནི། འདོད་ཆེན་པ་རྣམས་

@087B ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྤང་བ་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལ་གང་གི་གཉེན་པོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྐྱེམ་པ་ནི། གཞན་སུ་སྟེ་གསུངས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆོས་རྣམས་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་

ནོ། །བགང་གི་གཉེན་པོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ནི། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇིག་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞི་བ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འཁོར་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བར་རབ་ཏུ་འདུ་ཤེས་

ཤིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལྷོས་མེད་དུ་འདོར་བ་དེའི་གཉེན་པོ་དང་། གང་གི་གཉེན་པོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པ་ནི། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞི་བ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བ་

དེ་བདག་གིས་བྱའོ། །སྐྱམ་པའི་ཁུར་མི་འཛིན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཤིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་ལྷོས་པ་ཉིད་དོ། །སྒྲིབ་པ་རེ་དང་གཉེན་པོ་རེ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་གི་གཉེན་པོར་ཞེས་སོ། །

དོན་བསྡུ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་མོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་བསྒོམས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་འབྲེལ་

ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ནི་གཉེན་པོའི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །གཉིས་པ་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྣ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཙང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་

@088A ཞེས། །བཞི་འགྲེབ་པའི་རྒྱུ་བཞི་པོ་འདི་དག་དང་ལྡན་པ་ནི་ས་དང་པོ་ལ་སོགས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་མཆོག་གི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་མེས་

པ་ནི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་བསྟེད་པའི་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོས་བརྒྱན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཏོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྟེད་པའི་མ་དང་འདྲ་བ་དང་། མ་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་ནི་

ཐབས། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ཏོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཐབས་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཕ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཤེས་མཁའ་མཉོམ་ལ་

སོགས་པའི་ཀིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བསྟུས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བའི་མངལ་ན་གནས་པ་དང་། སྣོང་རྩེའི་མ་མ་ཅན་ཏེ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བའི་སྣོང་རྩེ་ཆེན་པོས་ལེགས་པར་བསྒྲུངས་པའི་སྐྱེས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག

ཐུབ་པའི་རྩེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྲས་སུ་ཞེས་པར་བྱའོ། །འདིར་བསྟན་པའི་མོས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་དང་བའི་དད་པ་དང་། འདོད་པའི་དད་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ལས་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། དད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་

ཞེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །དད་པ་འདུན་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་པས་སྣོང་རྩེ་ཆེན་པོས་རྒྱུ་བྱས་པའི་ཐྱོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་འཇེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་

@088B འདུན་པ་འཇེན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇུག་གྱི་ཀིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་སུ་ལྡངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་བཞིད་པའི་སྒྲིབ་པས་དེ་བཞིན་འཇོམས་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་དང་ལས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་

གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། མདོར་བསྡུན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་བསྟན་པ་དང་། བྱེད་ལས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཙང་བ་དང་། བདག་དམ་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་

ཡོན་ཏན་གྱི་ཞར་ལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི། འབྲས་བུའོ། །རྒྱས་པར་འོག་ཀུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རིགས་དང་ལྡན་པའི་བྱེད་ལས་དང་ཆེ་བ་ནི། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བ་རྣག་མི་བཟོད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཡིད་

འབྱུང་ཞིང་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འདུན་པ་དང་། ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་སྦྱོན་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །དེ་འདྲའི་བློ་སྐྱེ་བ་ན་རིགས་ཡོད་པའི་བྱེད་ལས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་འོག་ཏུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་སྒོ་ནས་སྣྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་

པ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཉེན་པོ་བཞེས་པའི་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་སྨོས་བཤད་

པ་དང་། འབྲས་བུ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆོས་སྐུའི་རྩ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་

@089A ཞེས་ཅི། །ལ་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གི་འབྲས་བུ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམ་པ་བཞི་ལས་ངྲོག་པའི་གཉེན་པོ་བཞིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་

ཉིད་འབྲས་བུ་བཞིར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མོས་པ་ལ་སོགས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་དེ་གཉེན་པོས་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་

བཤད་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་དང་། གང་ཟག་གསུམ་གྱིས་ཆོས་སྐྱོ་ བཞི་པའི་གེགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྟེང་ལུགས་

ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། དོན་དམ་པའི་སྟོང་ལུགས་ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། དེ་སྣང་བའི་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་གང་ཞིག་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་བརྗོད་ལ་

ཞེས་སོ། །འདི་དག་ནི་གླུབ་མཐས་བློ་མ་སྐྱུར་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་གནས་ལུགས་ལ་ཡང་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམ་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ལས་

ལྡོག་པས་ནི་ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམ་པ་བཞི་ལས་ལྡོག་པའོ། །དེ་ཡང་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐུའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འདིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱང་པོ་མི་

@089B རྟག་སོགས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཕུང་པོ་རྟག་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་བློ་དང་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྐྱེས་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་། སྔ་མའི་འཛིན་སྐྱེས་ཕུང་པོ་ཀུན་རྫོབ་པའི་གནས་ཚོད་དང་མཐུན་པར་ཞུགས་

པས་རྒག་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྣུ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཞག་པ་ནི་ཕུང་པོ་མི་རྒག་པ་སོགས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ཀྱི།ཕུང་བ་མི་རྒག་པར་འཛིན་པ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཞན་

ཡུལ་ལ་འབྲེལ་པའི་ལོག་ཤེས་སུ་འདོད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་སྣུར་བ་འདེབས་པའི་ཚད་པར་ལྷ་བ་སྟེ། ཕུང་པོ་མི་རྒག་པར་ཡང་གཟུང་དུ་མི་རུང་སྟེ་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཐར་པའི་གེགས་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ནི། ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མིན་གང་དུ་

ཡང་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་འདོད་པ་རྒྱུ་ནག་གི་མཁན་པོ་ཤང་གི་ལུགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ལྟར་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་མ་ལོག་པའི་རྣམ་དབྱེ་གང་ཡང་བྱར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་མེད་པ་བཞི་ཡི་ བར་འཛིན་པ་ཡང་རགས་པའི་བདག་མེད་

བདེན་པར་འཛིན་པ་མིན་ཀྱི།ཕྲ་བའི་བདག་མེད་ཚད་མས་རྟོགས་ཟིན་མ་བརྟེད་ན་དེ་འདྲའི་བདག་ཏུ་གཏན་པའི་བཀག་པ་བདེན་གྲུབ་ལ་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དགག་བྱ་ཕྲ་མོ་བཀག་པའི་བདག་མེད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བློ་

མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་ལྡན་སྐྱེས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བདེན་པར་ཞེན་པའི་གཞི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་མ་འདྲིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བདེན་པར་ཞེན་པའི་གཞི་

@090A ཞེས། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདྲིས་པར་མ་བྱས་ཀྱང་། རིགས་པའི་དཔྱད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་ཞེན་སྤྱི་བ་ལྡན་སྐྱེས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞན་དུ་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་ནས་གསུངས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐོམ་སྤངས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་གསུངས་པ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་གི་གཉེན་པོར་ཞེས་སོ། །འདི་དག་གི་དོན་ནི་འཆད་

སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་ཀ། སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཀྱང་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམ་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉན་ཐོས་

སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྐར་མ་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་བདེན་པའི་སྟོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པས་ཕྱིན་ཅི་

ལོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །སྟོང་ཉིད་ཕྱི་མ་ཆུད་པའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མི་རྟག་པ་དང་རཏྣ་པའི་བདག་མེད་སོགས་རྟོགས་པ་དེ་དག་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པ་སྟོང་ཉིད་ཕྱི་མོ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་

@090B ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལྟར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་རྟག་པ་སོགས་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལྟན་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་དང་བཅས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཉན་

རང་དབྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྟོམ་པ་མེད་པས། འབྲས་བུ་བདག་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པའི་གཉེན་པོ་མཚང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་

ཀྱི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པས་རྟག་པར་འདུ་ཤེས་པ། ཤེས་སྨྲིབ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྣང་བྱར་འདུ་ཤེས་ཤིང་། དེའི་གཉེན་པོ་བསྟོམས་པས་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་སྟོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་

ཙམ་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་རང་བཞིན་མཐར་ཐུག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྟོ་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་སྣང་བྱར་འདུ་ཤེས་པས་གཙང་བར་འདུ་ཤེས་པའི་སེམས་ཅན་ཞེས་སོ། །རྟག

པར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོང་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཡིན་ཞེན། དེ་ནི་མིང་མཚུངས་ཀྱང་དོན་མི་མཚུངས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ཞེས་པ་ནས། ཐུགས་

ཀྱི་སྲས་ལཀས་སོ་ཞེས་རྒྱས་པར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེན་བསྡུ་བའོ། །

@091A ཞེས། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་བཞི་ནི་མོས་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་བཞིའི་རིམ་གྱིས་བཤད་མ་ཐག

པའི་འབྲས་བུའི་གོ་རིམ་ལས་ལྡོག་སྟེ་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་དོན་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་མདོ་ལས། ཚོས་ཀྱི་སྐུ་རྟག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། བདེ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། བདག་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། གཙང་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་བཤད་

པའི་གོ་རིམ་ལས་ལྡོག་ནས་རྒྱུའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་འགྲེལ་ནས་འཆད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། གཙང་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་མོས་པའི་རྒྱུ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་དང་། བདག་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

ཤེར་ཕྱིན་སྒོམ་པའི་འབྲས་བུར་བསྟན་པ་དང་། བདེ་བ་དམ་པའི་ཞར་ཆུ་ཕྱིན་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཞར་ཕྱིན་སྒོམ་པའི་འབྲས་བུར་བསྟན་པ་དང་། རྒག་པའི་ཞར་ཆུ་ཕྱིན་པ་སྣོང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྒོམ་པའི་འབྲས་བུར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཟེག

པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྤང་བ་འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་འདོད་པའི་འདོད་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མི་གཙང་བའི་འཁོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ལས་ལྡོག་ནས་ཞེས་ཏེ། སྤྲིན་པ་དང་། སྤྲིན་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དང་སྤྲིན་པའི་གཉེན་པོ་དང་། དེ་སྒོམ་པའི་

འབྲས་བུ་བཞི་བཞིའི་སྒོ་ནས་བཤད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། བདག་དམ་པའི་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དག་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་

@091B ལྟ་བ་གཉན་སུ་སྟེགས་པ་དག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ལས་ལྡོག་ནས་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞར་ཆུ་ཕྱིན་པ་

བསྒོམ་པ་ལས་ནི་འབྲས་བུ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་སྟོང་པ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པའི་དོན་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་བདག་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པར་ལྟའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ལྟར་མ་སྟེགས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་གཟུགས་ལ་

སོགས་པ་བདེན་གྲུབ་དང་། གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་དང་། རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བདག་ཀུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་དེ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་བདག་ཀུ་གཟུང་བའི་དངོས་པོ་དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་བདག་གི་མཚན་

ཉིད་ཀྱིས་བསྟུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བཞིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཇི་ལྟ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དམ་པའི་

ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་བརྙེས་ལ་ཇི་ལྟ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པའི་བདག་མེད་པ་དེ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་ཏུ་གྱུར་གིས་ཇི་ལྟར་གཟིགས་

པ་ལྟར་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སུ་བྱུར་པ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེར་གྱུར་པས་མི་སློ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་རང་བཞིན་དང་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་

@092A ཞེས། །ཉིད་འདིར་བདག་ཏུ་བྱས་པ་སྟེ་བསླུབ་པ་རང་དབང་པའི་རྟག་དངོས་ཀྱི་བདག་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཇི་སྐད་དུ། མདོ་ལས་གནས་བྱའི་ཚོས་བདེན་པར་གྱུར་པ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་

ལས་བདེན་གྱུབ་འགའ་ལ་ཡང་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདེན་སྟོང་སྤྲོས་བྲལ་ལ་གནས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ནི་བདག་དམ་པའི་མཚན་གཞི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་བདག

མེད་ལ་གསལ་བར་བཤད་བཞིན་དུ་བདག་དམ་པའི་མཚན་གཞི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དུ་ཟད་པ་མིན་པའི་བསླུབ་པ་རང་དབང་བའི་རྟག་དངོས་ལ་འདོད་པ་ནི་རང་ཉིད་གཞན་སྟེའི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་པ་ཤུགས་ཆེས་

པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བདག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པ་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉ་འགྲེལ་གྱི་དགག་བྱ་གཅོོོ

གཤེགས་པ་ནི་རྒྱུ་བཞི་པོ་འདི་དག་གི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གླས་པར་ཁྱབ་པ་དུས་ཕྱི་མའི་སྐད་ཐུག་པ་ཞེས་ཚོས་སྐྱའི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དང་ཁྱབ་པའི་ཁྱད་པར་དང་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་མདོ་ལས་བརྗོད་

དོ། །ཡང་ན་འདི་དོན་ཚན་བཞིར་ཕྱེ་ནས་འོག་མ་བཞིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་དམ་པ་ཟབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣོ་ཚན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གི་རྗོགས་པའི་རིགས་རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་ལས་ལྷག་པར་

མོས་པ་བསྒོམས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་སྤང་ས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཤིན་ཏུ་གཙང་བའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་བརྙེས་པའི་དགེ་བ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་

འགྲུབ་བོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒོམས་པས་སེམས་ཅན་དང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་བདག་མེད་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་ནམ་མཁའ་

མཛོད་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པས་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དམ་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་གདུལ་བྱ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ཀུན་ཏུ་སྣོན་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་བཀག་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུས་

@093A ཞེས། །གདུལ་བྱ་འོས་སུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་མཛད་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཡང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆ་དེས་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་མུ་སྟེགས་

བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་སོ། །སྐྱེང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྒོམས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་སུ་མཐའ་མེད་པར་སྐྱེང་རྩེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་ཕྱི་མའི་མཐའི་སྡུར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གང་ཟག་གསུམ་

གྱིས་ཆོས་སྐྱོ་ཐོབ་པའི་གེགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཟཕད་པ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་སྐྱེ་འབའ་ཞིག་ཐར་ཕྱིན་བཞི་ལྡན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆོས་སྐྱོ་ཐོབ་པའི་གེགས་

ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། གེགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། གང་ཟག་གསུམ་གྱིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་

བའི་ཉེར་ཞི་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་དང་ཉོན་སྒྲིའི་ཟད་པར་སྤྲངས་ཤིང་དབང་བསྒྲུབ་ཐོག་པའི་དགེ་པས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐུའི་ཡོན་

ཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པ་འདི་བཞིན་ཐོབ་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ནི་འདི་བཞི་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྲེད་ལེན་ལྟར་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལས་ལྟར་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དང་མིང་དང་གཟུགས་

@093B ལྟར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་རྣ་ཞི་ལྟར་འཛིག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞེན་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སྔར་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རིགས་འདྲ་སྔ་ཕྱི་དུ་མང་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་རྣེད་པས་ན་ས་

དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ནི་ཤེས་སྨིན་ཀྱིས་བསྟས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་རིགས་འདྲ་བར་མ་ཚད་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱིས་

བསྟས་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་རྒྱུན་ཅན་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཡིད་ཀྱི་རང་

བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་སེམས་པས་བསྟས་པ་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་རིག་བསྒྱེད་པའི་ཀུན་སློང་གི་རྩེ་ལ་བ་ཕྱ་མོ་ཉིད་སྔར་བཤད་པའི་འདུ་བྱེད་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་

པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དང་ལྡན་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཅན་གང་ལ་ཡང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་ཅིང་། གང་ཟག་གསུམ་པོ་ལས་རྟོགས་པ་དམའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་གྱི་སྣོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་ཡིད་དང་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་

གྱིས་ལུས་གྲུབ་ན་གང་ཟག་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་རྣམ་པ་གསུམ་གྲུབ་པ་སྟེ། འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞིའི་ཆུན་དང་ལྡན་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་

@094A ཞེས། །པའི་ལམ་གྱི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སས་བསྡུས་པའི་སྲིད་པ་གསུམ་མངོན་པར་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་རྣམ་པ་གསུམ་

མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཆུན་ཅན་བར་སྲིད་ཀྱི་ལུས་ཞག་བདུན་ཕྲག་གཉིས་སུ་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདུན་ཕྲག་དང་པོའི་མཐར་འཆི་བ་བཞིན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་ཡོངས་སུ་བསྒྲུངས་བའི་འཆི་འཕོ་བ་སྟེ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་

གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བའི་ཆུན་ཅན་གྱི་ཆ་ཤི་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམས་ནི། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་སྤངས་

པས་ན། ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དྲི་ང་བའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ཟད་པ་གཙང་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་དེའི་ཚེ་མི་འཐོབ་བོ། །མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་

ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་མའི་སྤྲོས་པ་ནི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་མེད་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཕྱ་མོ་སྟར་བཞད་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་བདག་མེད་གཉིས་མངོན་

སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་བདེན་སྣང་མཐའ་དག་ཀྱང་ལོག་པའི་བདག་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་སྒྲིབ་གང་གིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་དེའི་ཚེ་མི་འཐོབ་བོ། །མ་རིག་པའི་ཞེས་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་

@094B འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དེ་འགགས་པ་ཤིན་ཏུ་བདེ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེའི་ཚེ་མི་འཐོབ་བོ། །ཇི་སྲིད་དུ་ཞེས་པ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་

གྱིས་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་སྲིད་དུ་བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པར་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་བ་དང་ལྡན་པའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་ནི་མི་འབྱལ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་འཆིའི་སྡུགས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་རྟག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མི་འཐོབ་བོ། །རྟག་པའི་དོན་ཚུལ་དེ་ལྟར་

བཤད་པ་ནི། གཞན་སྟེ་འདོད་པའི་རྟག་དངོས་ལ་གོ་བར་འགྱུར་བ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་མཛད་དོ། །སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རེ་རེ་ནས་བགྲངས་པའི་བྱ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་སོགས་པར་དུས་གཅིག་ཏུ་

སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་བཀོད་པ་བསྟན་ནས་རེ་རེའི་འཁོར་དུ་ཡང་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་པས་ཆོག་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྣག་སྨིན་པ་བཏུལ་བ་ལྟར་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྨིན་པ་ཙམ་བྱེད་ཀྱས་ཀྱང་། དུའང་སྟོན་པ་ལམ་གྱི་

གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སློང་གི་རྩོལ་བ་ཕྲ་མོ་དང་བཅས་པའི་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐུའི་བཀོད་པ་དེ་སྣེད་སྟོན་ཅིང་དེའི་འཁོར་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་སྣེད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་སྟར་བཤད་པ་དེ་ནི། ངེས་པར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་རག་ལས་

པས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་རིམ་འགགས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་རིམ་ཡང་མ་ལུས་པར་འགགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཛོར་

@095A ཞེས། །བ་ཌི་སྲིད་མ་སྟོང་ས་ཀྱི་བར་དུ་སྣང་མི་ཞེངས་པའི་ཚུལ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེའི་ཚེ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་བཞི་ཐོབ་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྟག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། །བསྟུབ་པ་རང་དབང་

བའི་རྟག་དངོས་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ལུགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྔར་བཤད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་དེ་ཙམ་ཞིག་སྟོ་རོལ་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨིན་པར་མ་བྱས་ན་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱ་བ་

ཀྱང་ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་དུ་བཤད་པའི་སེམས་ཅན་སྨིན་པའི་ཚད་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་

ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དུ་སྡུད་པ་དང་འབྲེལ་བར་འདི་ཡང་དོན་ཚན་གསུམ་དུ་སྡུད་པ་ནི། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་

ནི་ཞེས་པ་ནས་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུང་འདི་ཡང་རྒྱས་པར་དཔལ་ལྡེང་གི་མདོ་ཌི་ལྷ་བ་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔེར་ན་ལེན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་

འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྲིད་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནས། ཞེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སོ། །ས་གསུམ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ལ་སོགས་པར་འཆད་པ་ནི་ཆོག་འོག་མ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མ་ཐོབ་ཚུན་ཆད་དུ་ལུས་གསུམ་གྱི་གོ་སྐབས་རྣེད་པ་ནི།

@095B ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ལ་བཤད་ཀྱང་རུང་བ་ཙམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དགྲ་བཅོམ་པ་སོགས་ཀྱི་ལུས་འདི་གསུམ་ལ་སྡུག་ཀུན་སྤྱངས་ཀྱང་གཙང་བ་དང་བདག་དང་བདེ་བ་དང་རྟག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཁོ་ན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཙང་བའི་ཕ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཕྱིར་དང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དམ་པའི་བདག་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་གིས་བདག་དང་བདག་མེད་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྤྲོས་པ་

དག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་བདག་མེད་ལ་ལྷོས་ཏེ་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཡང་སྤངས་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་ཉེ་བར་ཞི་བས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། བདེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་དང་། ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་

པའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ལས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འོག་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་པས་འདས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་

རྟོགས་པས་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་དང་བལ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོར་བསྡུ་ན་རྒྱུ་རྣམ་པ་གཉིས་བྱིས་ན་ཞེས་ཏེ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་བྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་གཉེན་པོས་བཅོམ་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་

@096A ཟློག། །དག་པས་སོ། །རྒྱུ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཞེས་ཏེ། སུ་སྟེགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ཞེན་པས་འཁོར་བའི་མཐའ་དེར་ལྷུང་བ་དང་བལ་བས་བདག་གི་སྟོས་པ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་

ཀྱང་ཞི་བའི་མཐའ་དེར་ལྷུང་བ་སྤངས་པས་བདག་མེད་པའི་སྟོས་པ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་འབྲས་བུའི་སྐོ་ནས་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྷུང་བ་དང་བལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དམིགས་པའི་སྐོ་ནས་མཐའ་གཉིས་དང་བལ་བའི་ཚུལ་ནི། བདག

གི་བློས་པ་དང་བལ་བ་ནི་བདག་གཉིས་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། བདག་མེད་པའི་སྟོས་པ་དང་བལ་བའི་ནི་བདག་མེད་གཉིས་རང་བཞིན་བྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའོ། །བདག་མེད་ལ་ལྷོས་ཏེ་གཉིས་སྣང་རྟུབ་པ་ནི་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྟོས་པ་དང་

བྱལ་བའོ། །རྒྱུ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་འཇིག་ཏེ་སྨིག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་མ་རིག་པས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཆིས་སྟོང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྤངས་པའི་

ཕྱིར་དང་། སྡུག་བསྔལ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་འགགས་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་པའི་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བ་དང་། མཐའ་གཉིས་

ལས་ཁོལ་བ་སྐང་འདས་སུ་ལུང་ལ་ཟཁད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། སྲིད་ཞིའི་མཐར་ལྷུང་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པ་གཉིས་ལས་ཉོན་ཀྱིས་དབང་གིས་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་འཁོར་བའི་

@096B མཐར་ལྷུང་བ་དང་། མཐའ་དེ་བཀག་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་སྐྱེ་རྟེད་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གི་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡང་འགོག་པས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཅམ་དགག་བྱར་ལྟ་བ་འཁོར་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་སྡུང་འདས་ཞེ་བའི་མཐའ་དང་།

དེ་དོན་དུ་གཉེར་བཞི་བའི་མཐར་ལྷུང་བའོ། །འཁོར་འདས་གཉིས་སྣང་བྱ་དང་བློང་བྱར་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་ཞིའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ནི། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་འཁོར་བ་མི་

རྒག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གསར་དུ་སྣང་བྱར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་འབྲེད་པས་ཆད་པའི་མཐར་མ་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྡུ་དན་ལས་འདས་པ་རྒག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གསར་དུ་མི་སྟོན་པས་རྒག་པའི་མཐར་མ་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་

རྫོབ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་སུ་འཁོར་བ་མི་རྒག་པ་ལས་ཉེན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་འགོག་ཀྱང་། སྐྱེ་རྫོང་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མི་འབྲེད་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཆད་པའི་མཐར་མ་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་

དང་། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཆད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་སྡུ་དན་ལས་འདས་པ་རྒག་པ་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱར་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་སྟོན་པས་ཆོས་སྐུ་རྒག་པའི་མཐར་མ་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ་དཔལ་ལྡེང་གི་མདོ་ལས། བཅོམ་

ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་ཞེས་པ་རྣས་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །འཁོར་བའི་འདུ་བྱེད་སྔར་རང་གཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གསར་དུ་མེད་པར་ལྟ་བ་ཆད་ལྟ་དང་། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཙམ་དགག་བྱར་ལྟ་བ་འདིར་བསྟན་པའི་ཆད་ལྟ་ཡིན་གྱི།

@097A ཞེས། །འདུ་བྱེད་མི་རྟག་པར་ལྟ་བ་ཆད་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྡུང་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བ་རྟག་ལྟ་དང་། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཆད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་

སྡུང་འདས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མཐར་ཐུག་པར་ལྟ་བ་འདིར་བསྟན་པའི་རྟག་ལྟ་ཡིན་གྱི་སྡུང་འདས་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྟུང་དུ་མི་རུང་བས་སྡུང་འདས་རྟག་པར་ལྟ་བ་རྟག་ལྟར་འདོད་པ་ནི། སྡུང་འདས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི།

སྡུང་འདས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་སྒོའམ་ཐབས་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་དོན་དམ་པར་འཁོར་བ་གཉིད་དེ་འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་རང་བཞིན་གྱི་སྡུང་འདས་དང་། དེ་མངོན་སུམ་

དུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པ་ན་མི་གནས་པའི་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་སྤིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་གཉིས་ཀ་ལྡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་མི་

གནས་པའི་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་སྐུའི་རྟ་བར་བསྟན་པ་ལ་

གསུམ། སྔ་འགྲེལ་དང་། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྟ་བས་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྤིད་ཞིའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བ་དང་རིང་བ་དང་བྲལ་བའི་མི་གནས་པའི་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་

གནས་ཐོབ་པ་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་གཉིས་པོ་གང་དག་གིས་ཞེ་ན།

@097B འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ནི་ཁྱད་པར་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སོགས་དང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་

པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤིད་པའི་བག་ལ་ཉལ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །འཚེལ་པ་འདི་དག་སྐྱ་མའི་འཕྲོས་སུ་སྦྱར་ན་རྟང་མོད་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་འོག་མའི་དོན་བཤད་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བས་སྐྱ་འཚེལ་དུ་བཤད་དོ། །འཁོར་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་མཐར་ལྷུང་སྟོང་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཚེས་རབ

ཀྱིས་འགོག་ཀྱང་། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཙམ་དག་བྱར་ལྟ་བའི་མཐར་ལྷུང་སྣོང་རྩེ་དང་སྟོན་ལམ་བྱེ་དབང་གིས་འགོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རིང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་སྣོང་རྩེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་བའི་

ཕྱིར་རོ། །ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ནི་སྤྱད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་རང་བཞིན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྩེས་སུ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཏེ། མི་རྟག་སོགས་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་

པ་སྤྱིད་པའི་བག་ལ་ཉལ་མཐའ་དག་སྤྲངས་པས་ན་བདག་ལ་ཕན་པའི་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྐྱང་འདས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་

བསམ་པ་མེད་པས་ལོག་སྤྱིད་ཅན་རེ་ཞིག་ཡོངས་སུ་

སྐུ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་བཞིན་དུ་འཚོར་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་ལ་བག་ལ་ཉལ་མཐའ་དག་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྣེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཅི་རིགས་སྤངས་ཀྱང་ཟད་པར་སྤངས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །སྣོང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསླངས་

@098A ཞེས། །ནས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་སྤྲོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་བའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་བས་ན་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་འཚོར་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པ་ཞི་བ་བསྒོད་པ་གཅིག་པུ་བའི་རིགས་ཅན་བཞིན་དུ་སྨྲང་ངན་

ལས་འདས་པའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེའི་ཚོས་གཉིས་པོ་འདི་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་བའི་གནས་སུ་བསྟན་པ་ནི། གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་བདག་ལ་ཆགས་པའི་སྒེད་

པ་མ་ལུས་པ་མི་རྟག་སོགས་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཅད་དེ་འཚོར་བའི་མཐར་མི་གནས་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱིས་སྒེད་པའི་ཕྱིར་བརྩེ་སྟན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ཞི་མཐའ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟར་བཤད་པའི་བློ་དང་བརྩེ་བས་བསྟས་པ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་འཕོར་བའམ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་

པའི་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟུང་བར་མི་འགྱུར་ངོ་ མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་དུ། ཤེས་པས་སྤྱད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྣོང་རྟེས་ཞི་ལ་མི་གནས་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྟ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་ སྤྱིད་པའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་

རབ་འབའ་ཞིག་ལ་འཆད་པ་ནི། ཆུང་ཟད་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ཀ། འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྟེ་དང་། སློབ་དཔོན་སེངྷ་བཟང་པོ་གཉིས་ཀས་འཕོར་བའི་སྐྱོན་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ལ་ཞུགས་ལ། འཕོར་བའི་སྐྱོན་ཐ་སྙད་

@098B བའི་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི་།དོན་དམ་འཇུག་བའི་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟར་ཞི་བ་བགྲོད་པ་གཅིག་པུ་པའི་ཉན་ཐོས་བཤད་པ་ཡང་གནས་སྐབས་རིགས་དེས་པ་ཡིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མངོ་སྤྲོ་

དགོངས་འགྲེལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འཆད་པ་ལྟར་མི་བརྒྱང་དོ། །གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་།

རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་སྐོ་ནས་དེ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྫ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ས་བོན་མེད་ན་སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་

ལ་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་བདེ་བའི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བའི་སྐོ་ནས་སྙིང་འདས་ལ་འདོད་པ་དང་དོན་གཉིར་དང་སྟོན་པའང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་འཕངས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་དེ། འཁོར་བས་ཡིད་འབྱུང་བས་

སྟོང་འདོད་དང་། སྙིང་འདས་ཐོབ་འདོད་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་དང་། ཚོགས་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དཔལ་ཕྲེང་གི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་

པོ་མ་མཆིས་ན་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་མདོར་བསྡུས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་ནི་ལོག་པ་ཉིད་དུ་རིས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་ལས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཉེ་བར་གནས་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་པ་ནས།

@099A ཞེས། །དེ་ལ་འདུན་པ་ནི་མངོན་པར་འདོད་པའོ་ཞེས་པ་ནི་སྙང་འདས་ལ་ཐོབ་བྱ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འཛིན་པའོ་འདོད་པ་ནི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པ་ལ་ཕྱོགས་པའོ་ཞེས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཅན་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པའོ། །དོན་དུ་གཉིར་བ་ནི་མངོན་པར་

འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཆོས་བཞིན་དུ། །སྟོན་པ་ནི་གང་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་དེ་ལས་སྙང་འདས་འགྲུབ་པར་མཐོང་ནས་མངོན་པར་དགའ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟ་བ་དང་།

འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྲིད་པ་དང་སྙ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དེའི་སྒྲུབ་བསྟལ་གྱི་སྐྱོན་དང་བདེ་བའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་འདི་རིགས་ཡོད་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྲིད་ཞིའི་སྐྱོན་ཡོན་མཐོང་བ་དེ་རིགས་མེད་པ་དག་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟུ་མས་རྗེས་

འབྲོ་དང་ཕྱི་མས་ལྷོག་པ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རིགས་ཡོད་པར་རྟེས་སུ་འབྲོ་ལྷོག་གི་སྐོར་ནས་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དང་། ཐར་པ་ཐོབ་མི་སྲིད་པའི་གང་ཟག་མདོ་ལས་བཤད་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་

ནི། དཀར་པོའི་མཐར་པ་ཆ་མཐུན་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གིས་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པའི་སྐོ་ནས་འཁོར་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཉེས་པ་མཐོང་བ་དང་། སྙ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བདེ་བའི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་འདིར་

ཡང་རྒྱུད་ལ་ཐར་པའི་རིགས་ཡོད་པ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་མེད་རྒྱུན་མེད་པར་ནི་དེ་འབྱུང་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་ཐོས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྡང་བ་སོགས་

@099B བྱུང་བ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་རྩ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ལམ་ལྟར་བྱས་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དང་མི་གཅིག་སྟེ་འདི་ལ་ལམ་བསྒོམ་པ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་པ་འདི་མེད་པར་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་རྣལ་མ་སྐྱེ་དཀའ་བས་འཁོར་

བའི་ཉེས་པ་མཐོང་ནས་ཡིད་འབྱུང་བའི་བག་ཆགས་འཇིག་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བརྡ་ལེགས་པར་སྨྲད་ནས་ལན་ཅིག་ཙམ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ཡང་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་རྩ་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་འདྲའི་རྗེས་སུ་

འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་སྡོག་གཅོད་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་ཉོ་སེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་མེད་རྐྱེན་མེད་པར་སྲིད་ཞིའི་སྐྱོན་མཐོང་བ་དེར་འགྱུར་ན། ལོག་སྡེད་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་ལས་མི་

འདའ་བའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དེའི་ཚེ་སྲིད་ཞིའི་སྐྱོན་ཡོན་མཐོང་བ་དེ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་སྟེ་ཡོད་པར་ཐལ་པའོ། །ཐལ་པས་འཕངས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ནི། ཇི་སྐད་དུ་བློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་དང་པོ་ནས་གནས་པ་སད་པའི་རྒྱུན་

སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྟོན་བསོད་ནམས་བསགས་པ་དང་། མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལེགས་པར་སྦྱོན་ཞིང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུན་འཚོར་ལོ་བཞི་ཡང་དག་པར་འབྱོར་བའི་ཚུལ་

བྱིས་རིགས་སད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་རིགས་སད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐལ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་བསྟན་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་བསྒྲིད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་

@100A ཞེས། །ནི་སྲིད་ཞི་ལ་སྐྱོན་ཡོན་མཐོང་བའི་ཚེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ལུང་དང་སྦྱར་བ་དང་། དགོངས་པ་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གནས་སྐབས་རིགས་ཆད་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་ལ་ཡང་རིགས་

ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱུན་གྱི་མདོ་ལས། ཕྱིས་དེའི་འོག་ཏུ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་ན་ལོག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་

བྱི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ལྟག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་ལྟག་པའི་བསམ་པ་དག་པ་དང་། མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་

ལ་རིམས་ཀྱིས་ཡོག་པས་དེ་དག་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་མ་འོངས་པའི་རྒྱུ་ཐར་པའི་ལམ་ཡང་དག་པར་བསྒྲིད་པས་ན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་དགོངས་གཞི་དང་བཅས་པ་དང་། སྐྱས་ཟིན་

གྱི་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ་དང་། གནོད་བྱེད་ལྔང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་སྨྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སོགས་མདོ་སྡེ་དུ་མ་ལས། འོག་སྟེད་ཅན་གཏན་ཡོངས་སུ་སྨྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚོས་ཅན་ཞེས་གསུངས་

པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེན། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་སྡང་བ་ཐར་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་པ་ནི་འོག་པ་འཁོར་བ་ལ་སྟེད་པ་སྟོབས་ཅན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

@100B ཚོས་ལ་སྡང་བ་བྱས་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དགོས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་སྡང་བ་ལྷོག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། དགོངས་གཞི་ནི། དུས་གཞན་ཡུན་རིང་པོ་བསྐལ་པ་གྲངས་ལས་འདས་པར་འཁོར་བར་འཁྱམས་དགོས་ཤིང་

ཐར་པ་མི་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་བློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་གཏུན་རྣམ་པར་དག་པར་མ་འགྱུར་བ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་མི་སྲིད་པ་ནི་ཡོད་པར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་

གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་སྲིད་ན་སངས་རྒྱས་ཕྱི་མ་ལ་སེམས་ཅན་ཉུང་ཤས་འབའ་ཞིག

གི་དོན་ཙམ་བྱེད་དགོས་པས་གཞན་དོན་ཉི་ཚེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཡང་དོན་མི་བྱེད་པས་གཞན་དོན་རྒྱུན་ཆད་པར་

འགྱུར་ཞིང་ཞི་བའི་མཐར་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གོ་འཕང་དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོད་པར་བཞེད་ནས་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་

བར་དུ་མཛད་པ་བཞུགཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉིར་བ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་

@101A ཟློག། །རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གོ་འཕང་དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་འགོད་ན། ཆོས་ལ་དཔེ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོད་པར་ཐལ་པ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་ལྟ་སྨོངས་པ་དང་འགལ་

ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བོབ་རྒྱས་ན། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ལེགས་པར་གྲུབ་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་ལ་ཐར་པ་ཙམ་ཡང་ཐོབ་མི་སྲིད་པའི་སེམས་

ཅན་ཡོད་ན་དེ་སྐྱེ་ཐཉིན་པ་མིན་པའི་དགོངས་པ་ཅན་དུ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་ལུང་དང་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་དང་འགལ་བས་ཇི་ལྟར་ཡིན་བརྗོད་དགོས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་སྲིད་ན་འཁོར་བ་ལ་

མཐའ་མེད་པར་ཚལ་པ་ཡང་མི་འཐད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པར་

ངེས་པ་ལྟ་ཞེག །འཚང་རྒྱ་རྩང་ཙམ་དུ་ཡང་སྨྲའམ་མི་རུས་ཏེ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་རྩང་བསྟུབ་པ་ལ་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་ཙང་བ་རྣགས་སུ་དགོད་དགོས་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་ན་ཐར་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་

པའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་འདི་ཚུན་ཆད་དུ་སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡོད་པ་འདི་ཕན་ཆད་དུ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་འཁོར་བའི་ཟད་མཐའ་ཡང་མེད་དོ། །མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག

@101B ཏུ་སྨྲས་པའི་དོན་ཡང་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། དམ་བཅའ་རིགས་པས་གྲུབ་པར་མི་མངོན་ཏེ། རྒྱུའི་ཚོགས་པ་ཚང་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུང་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་རིགས་པ་སྨྲ་བའི་དགོངས་པ་

ཡིན་གྱི།འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུང་ཡིན་ན་རྒྱུའི་ཆོགས་པ་ཚང་བས་ཁྱབ་པ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་ནས་ཀྱི་སྡུ་ཀུ་སྐྱེ་རུང་ཡང་། ཆོགས་པ་ཚང་བར་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་ཉན་

ཐོས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཏུ་རུང་ངམ་མི་རུང་། དང་པོ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཆོགས་པ་ཚང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལྟགས་སུ་ཐལ་ཞེང་། ཐལ་པ་སྟ་ཕྱི་གཉི་གའི་རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་

ཤིང་ཐལ་པ་ཕྱི་མའི་ཐལ་ཆོས་ཀྱང་ཁས་བླངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལམ་ལྟགས་ཙམ་མ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དངོས་སུ་འགལ་ཞེང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་འཚང་རྒྱ་ས་བོན་རྒྱས་པ་སྤྲིད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ་ཞེས་པ་ཡང་འདོད་པར་ཤེན་ཏུ་གསལ་ལོ། །གཞན་དག་ན་རེ། འཁོར་བ་ལ་ཕྱི་མཐའ་མེད་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

སངས་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པ་སྲིད་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཞིག་པ་སྲིད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་ཐལ་པ་ལ་ཚད་མ་

@102A ཞེས། །དང་ཁས་བླངས་ཀྱི་གསལ་བ་གང་ཡང་སྟོན་རྒྱུ་མེད་པའི་ཐལ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཞིག་པ་སྲིད་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཚོས་

ཤིན་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་མི་སྲིད་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་མི་སྲིད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ཚུན་ཆད་དུ་དངོས་པོ་ཡོད་ཀྱི། འདི་ཕན་ཆད་དུ་དངོས་པོ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཞིག་པ་སྲིད་པའི་

ཕྱིར། ཅི་ནི། དེའི་དོན་དེ་ཕན་ཆད་དངོས་པོ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་པའི་དོན་ཡིན་ན། འོ་ན་འདི་ཚུན་ཆད་དུ་སྟོན་པོ་ཡོད་ལ། འདི་ཕན་ཆད་དུ་སྟོན་པོ་མེད་པ་སྐྱབ་རྣས་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་ཞིག་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། རྟག་དངོས་སུ་ཐལ་

རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ནས་ཞིག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཞིག་པ་མི་སྲིད་པ་ལ་ཡང་ཐལ་པ་དེར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པ་སྲིད་པར་ཐལ། །འཚང་རྒྱ་བའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤི་ཟིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆི་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་ནི། བློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྩི་དཔར་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་པ་སྟ་མ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཟིན་

པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཞེས་པ་འདྲུག་གམ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པ་སྲིད་པར་ཐལ་ཞེས་པ་འདྲུག་ལེགས་པར་རྟོགས་ཤིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་གྱི་།འཚང་རྒྱ་བར་དེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་རིགས་

@102B བ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱའོ། །སྣམ་པའི་ངེས་ཤེས་འདི་ཁྱོད་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་འོངས་སམ་མ་འོངས། དང་པོ་ལྟར་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་ངེས་སུ་

ཐལ།ཞ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་བར་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ཀྱང་དོན་ལ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱའོ། །སྣམ་པའི་

ངས་ཤེས་འདི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཐུལ་པའི་ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བློས་འཚང་རྒྱའོ་སྙམ་དུ་ངས་ལ། དོན་གྱི་གནས་ཚོད་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་ངས་པ་ཅང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། མེས་དུ་བ་བསྒྲིད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་

བསྒྲིད་བར་ངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མ་ངས་པ་ནི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །གེགས་བྱེད་པ་དག་སྲིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཚང་རྒྱ་བར་ངས་ན་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་

འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེ་ན། དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་སྟེ། དཔེ་དེ་ལ་མས་དུ་བ་བསྒྲིད་པར་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངས་ན། དུ་བ་བསྒྲིད་པར་མ་ངས་པ་འགལ་ལ། ཚད་མས་མ་ངས་ན་དམ་བཅའི་དོན་ཚད་མས་

མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དམ་འཆའ་བ་ཁོ་བོའི་དམ་བཅའ་གང་བཞག་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་རང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཟློན་པར་སྟོན་པར་ཟད་དོ། །གཞན་ཡང་ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་འཚང་རྒྱ་ངེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འཚང་རྒྱ་བ་ལ་

@103A ཀཱཾ། །འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས། འདོད་ན་མཐར་ཐུག་པའི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་རང་ཉིད་ཀྱང་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ། །རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་དེའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དེའི་རྣམ་ཝཱདཱད་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་

ཟེན་ཏོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཁྱེད་འདོད་པ་ལྟར་ཡིན་ན། བྱམ་པ་ཡོད་དེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསྒྲུབ་པ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསྒྲུབ་པ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་སྲིད་ཀྱང་དེ་མི་སྒྲུབ་པར་བྱད་མི་རྣུས་པ་

ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཉིས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱའི་སྐྱེས་པ་དེ་ཁྱེད་རང་གི་ཚད་མའི་སྟོབས་ལས་འོངས་པ་མ་ཡིན་ན། ཁྱེད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱའོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བ་མི་

རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། འཚང་རྒྱའོ་སྐྱེས་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་དཔྱད་ཞེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པར་ཐལ། འཚང་རྒྱ་བ་དེ་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། མི་སྣང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མེད་དོ་ཞེས་

སྐྱར་བ་གདབ་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཞན་ལ་ཡང་རིགས་མཚུངས་པས་སྒྲིག་བྱུར་མཐའ་དག་ལ་སྣང་བྱེད་ཅེ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྟོགས་ལྡན་མཁས་པ་དང་། རྩིངས་

པའི་ཁྱད་པར་ནི་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་དམ་བཅའི་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་འཇོག་ཤེས་པ་དང་མི་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་བ་ཚད་མས་གྲུབ་ནས་འཚང་རྒྱ་ཡོད་དེས་མ་ཡིན་ན། ཚད་

@103B མས་དམིགས་པ་ཡོད་དེས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། འཚང་རྒྱ་བར་ཡོད་དེས་ཡིན་ནས་འཚང་རྒྱ་བར་དེས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ལས་མི་རིགས་བ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཚོད་ཀྱི་དེས་ནས་འཚང་རྒྱ་

དང་མི་རྒྱ་བར་ཐག་ཆོད་དམ་མི་ཆོད། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཁས་བླངས་འགལ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། འཚང་མི་རྒྱ་བར་ཐག་ཆོད་ན་ཁས་བླངས་འགལ་ལ། རྒྱ་བར་ཐག་ཆོད་ན་འཚང་རྒྱ་བར་མ་དེས་པ་འགལ་ལོ། །སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཚོད་ཀྱི་དོས་ནས་

གང་དུ་ཡང་ཐག་མ་ཆོད་དོ། །ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཚོད་ཀྱི་ངོས་ནས་གང་དུ་ཡང་ཐག་མ་ཆོད་ན། འཚང་རྒྱ་བར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཐག་བཅད་པ་དེ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དྲི་མེད་རིགས་ལམ་འབྱེད་པའི་མཐུ་མེད་ཅིང་། །གསུང་རབ་གདམས་པར་

འཚར་པའི་མན་ངག་མེད། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ལོ་ཞེས་སྨྲ་བ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་བཏང་སྙོམས་བྱས་ན་མཇོས། །གཉིས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་འཚང་རྒྱ་བར་ཁས་བླངས་ནས་འཚང་རྒྱ་རིས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་རིགས་པ་དང་

འགལ་བར་བཤད་ཟིན་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་བར་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་མ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་སྲིད་པར་ཁས

ལེན་དགོས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ན་བདེན་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྡུ་མ་སེམས་ལ་འབྱལ་རྩྭ་བྱོ་བྱང་

@104A ཞེས། །བར་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་ལ། གཞན་དུ་ན་སྐྱེགས་སྦྱོང་པ་བ་ལྟར། དེ་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་མ་འབྱལ་རྩང་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་དེ་མ་འཇོམས་པའི་གཉེན་

པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་རྩང་དུ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་མ་དེ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། ཐབས་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་པ་སྙུང་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། དེ་ཡོད་ཀྱང་ཐབས་ལ་དོན་གཉིར་དུས་ནམ་ཡང་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རམ། དེ་སྲིད་ཀྱང་ཐབས་ཤེས་པའི་གང་

ཟག་གིས་བརྩེ་བས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རམ། བསྟན་ཀྱང་ཐབས་དེ་ལ་ཞུགས་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱང་། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་

དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པར་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་ཐབས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟོན་པ་རིགས་པས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་

རྣམས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་མཐོ་ལ་དོན་གཉེར་མ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ངེས་ལེགས་ལ་དོན་གཉེར་རེ་ཞིག་མ་སྐྱེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་དགོད་པར་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བས་རེ་ཞིག་གཅིག་ན་འཚོར་བའི་ཡིད་འབྱུང་དང་། སྡུང་འདས་ལ་དོན་གཉེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདི་དཔྱད་པ་གསུམ་བྱིས་དགུ་པའི་ལུང་གི་གཏན་ཚིགས་

@104B ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་རང་གི་ངོས་ནས་དོན་གཉེར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ལ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟ་བུའི་བརྩེ་བ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བས་ཆོས་སྟོན་པའི་

མཛད་པ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རེ་ཞིག་གི་ཚེ་ན་རིགས་སད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཚང་ནས་རིགས་སད་པར་འགྱུར་བ་བསྟན་བཅོས་འདི་རྩ་འགྲེལ་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་

སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཚང་རྒྱ་མི་སྲིད་པའི་གང་ཟག་མི་

སྲིད་པར་ཁས་བླངས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཚང་རྒྱ་ཡང་རྒྱ་དེས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁས་བླང་པར་མི་བྱའོ། །འོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པ་སྲིད་པར་ཐལ། འཚང་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་ཅི་ནའང་། འདོད་པ་ཁོ་ནའོ།

སངས་རྒྱས་ཟིན་པར་ཐལ་པ་འཕེན་པ་ནི་མི་རིགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འོན་སེམས་ཅན་ནམ་ཡང་མེད་པ་སྲིད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་ཁྱོད་མེད་པར་

འགལ་ལོ། །སེམས་ཅན་མེད་པ་སྲིད་པར་ཐལ་བ་ཡང་འདོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དངོས་པོ་གཏན་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་མེད་པ་སྲིད་པར་ཐལ་པ་ཡང་འདོད་པ་སྟེ། སྐར་ལྟར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་བྱ་ཡུལ་གྱི་

སེམས་ཅན་རྒྱུན་ཆད་པ་སྲིད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་བྱང་སེམས་བརྒྱད་པ་བཅོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུན་ཆད་པ་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡང་སྟོབས་མཚུངས་པས་

@105A ཞེས། །གསུམ་གུ་ཁས་བླངས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་མིན་པས་ཁྱབ་པ་འཁས།ཤ མས་མ་བསམས་ལེགས་པར་རྟོགས་ཤིག །དེ་ཡང་ཞེབ་ཀུ་བརྟགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་དེ་གང་ལ་ཡོད་ཅིང་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ཡོད་

ཅེ་ན། འོ་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་

དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་ཐོབ་བྱ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅིང་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ཡོད། རང་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་

ཡོད་ཅིང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་ཐོབ་བྱ་སངས་རྒྱས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྣང་པ་ལ་མི་རིགས་ཏེ་ཞེག་ཡོད། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་ན་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་

བས་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་ལ་ཐ་མའི་མཐའ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཁོར་བ་སྤྲུལ་ཙམ་ལ་ཕྱི་མཐའ་མེད་ལ། འཁོར་བ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་ཕྱི་མཐའ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་འགལ་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་མི་སྲིད་པའི་བྱམ་པ་ལ་ཡོད་པ་

འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཁོར་བ་སྤྲུལ་བྱེ་བྲག་གང་ལ་ཡང་ཕྱི་མཐའ་ཡོད་ལ། ལུང་ཁ་ཅིག་ལས། འཁོར་བ་ལ་ཕྱི་མཐའ་མི་མངོན་པར་གསུངས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག །དུས་འདི་ཙམ་ན་ཐར་པ་ཐོབ་ལ་དེ་ཕན་ཆད་དང་

@105B ཚུན་ཆད་དུ་མ་བྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་དུས་ཀྱི་ངེས་པ་བྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་པར་མི་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། །སྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཐར་པ་ཐོབ་མི་སྲིད་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག །འཁོར་བ་ལ་ཕྱི་མཐའ་མེད་ལ་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འགལ་བའི་ལུང་འབའ་ཞིག་གོ །སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ལུང་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་གྱུར་གྱི་དྲི་མས་དག་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པ་ནི་རིགས་

པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་ཟློ་བྱར་གྱི་ངེ་མས་རྣམ་པར་དག་པར་རྟང་བ་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་

སེམས་དང་དེའི་ངེ་མ་ཐོག་མ་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་ཟློ་བྱར་གྱི་ངེ་མ་ཐ་མ་དང་ལྡན་པ་ནི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ལ་ཟློ་བྱར་གྱི་ངེ་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་ནས་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་པར་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་པའི་ཚེས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དེ་བཞིན་

ཉིད་ནི་ཐོག་མེད་ནས་ངེ་མའི་སྨྲའས་ཀྱིས་ཕྱི་བསྒིགས་ནས་མངོན་སུམ་དུ་མི་མཐོང་སྟེ། ཇི་ལྟར་གསེར་གྱི་གཟུགས་ནི་འཇིམ་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྒིགས་པ་བཞིན། ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལྔན་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་

བ་དང་། མདོར་བསྡུན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་རིགས་ཡོད་

@106A ཀ།། །།པའི་ཚ་ནས་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མི་ཟད་པའི་གནས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱ་མཚོ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཆུ་རྣམས་ཚོགས་པ་ཡིན་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་

རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་བཞིའི་གནས་ཏེ། མོས་པ་ནི་སྣོད་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱེ་རྒྱ་ནི་ཆུ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དབྱེར་མེད་པར་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་

མར་མེ་བཞིན་དུ་རྟུ་འཕྱུལ་དང་། ལྷའི་རྟ་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་དང་། སྟོན་གྱི་གནས་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་སྟེ་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་བདུན་དང་

ལྡན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྫ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པར་དག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་སྟོང་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རིན་ཆེན་དང་། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་འཕྲིག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆུ་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་ཡོན་ཏན་བཞིས་ཁམས་ནི་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་དཔེ་གསུམ་པོ་ཡིས་འདི་རྒྱ་མཚོ་

@106B དང་ནི་མཚུངས་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། ཡཊད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཏོ་རེམ་ཇི་ལྟ་བར་མོས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་དང་། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གནས་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་

པ་ལ་གསུམ། ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོར་ཡཊད་པ་དང་། དཔེ་དོན་ཆོས་མཐུན་སྟུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་གསུམ་གང་ཞེན། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་ནི་ཞེས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་

མས་པ་ནི་ཐོག་མའི་རྒྱུ་སྟེ། དེ་རྩ་བར་མ་བྱས་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པ་དང་། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པ་མི་འབྱུང་བས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཏེ། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་

འདས་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྤྲིད་ཞིའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞེས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁམས་སྤྲོང་བའི་ཆེད་དུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཇུག་པོའི་རྒྱུའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་

མོས་པ་བསྒོམ་པ་ནི་སྟོང་དང་ཆོས་མཐུན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྡུབ་པར་བྱེད་པས་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ངོ་བོའི་སྐོ་ནས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཐུགས་

རྗེའི་ཚུ་རྣམས་དེར་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་དང་ཞེས་ཏེ། འབྲས་བུ་འདི་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །སྣམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་

@107A ཞེས། །དཔའ་སྐྱིང་རྡེ་བསྟོམ་པ་ནི་ཆུ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་སྟེ། ཆུ་བརླན་ཅིང་གཤེར་པ་ལས་མ་འདས་པ་ལྟར། དེ་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་དོན་གཉེར་གྱིས་མཆོག་ཏུ་བརླན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་

རོ་གཅིག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་སྐུ་དང་། རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེའི་ཆོས་གསུམ་པོ་འདི་དག་དག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། ཐུགས་རྗེ་འཕྲུག་པའི་རྒྱུ་གསུམ་པོ་འདིས་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་བཞི་པོ་དེ་དང་ཁམས་

འབྲེལ་ཞིང་ལྡན་པ་ནི་ལྡན་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དྲྭ་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། དྲྭ་མ་མེད་པའི་གནས་ཁམས་ལ་ཞེས་སམ། དྲྭ་མ་མེད་པ་

ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་གནས་ལ་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་མངོན་ཤེས་ལྟ་དང་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་དྲྭ་མ་མེད་པའི་སྒྲའང་གནས་པ་དེ་ཉིད་དང་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་མར་མི་ཡི་སྐྱང་བ་དང་དྲྭ་བ་

དང་མདོག་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཅན་ནོ། །ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དྲི་མ་ཟད་པའི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ཉིད་ནི་རྣམ་གྲོལ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པའི་སྒྲུབས་

པ་དེ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་ཤཱཀ་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།

@107B ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དཔེ་དོན་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞས་གསུམ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔན་མར་མེའི་སྣང་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དོན་ཉམས་སུ་ལྡོང་བའི་

མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་འཇོམས་པ་ཉིད་དུ་ཉིར་བར་གཞས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྟོན་པ་དང་། བློགས་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཡུལ་གདན་གཞས་པ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཚགས་པ་དང་བླལ་མ་

བྱལ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཆོ་རབ་སྟུ་མ་མཐའ་ཡས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་གདུལ་བྱ་གང་དང་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བས་སྣང་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའོ། །ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་

ནི་དྲོ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་སྟེ་དེ་ནི་ཞེས་སོ། །གནས་ཡོངས་སུ་ཚྱང་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་སྤངས་པ་ནི་མར་མེའི་མདོག་དང་ཆོས་མཐུན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་པ་ནི་དེ་ལ་དྲི་མ་མེད་པ་ནི་གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིན་

པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་བདེན་སྣང་འཕྲལ་པའི་ཆ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོད་གསལ་བ་ནི་སྤྲིན་པ་དེ་གཉི་ག་ལྡོག་བྱང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་

དེ་ལྟར་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྤྲངས་པས་བསྟུས་པ་མི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་བདུན་པོ་འདི་དག་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ན་ངོ་བོའི་སྟོ་

@108A ཞེས། །ཤས་ཚན་ཆུན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སོ་སོ་མ་ཡིན་པའི་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ནི་ལྡན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྡན་པའི་དོན་ལས་ཞེས་ཏེ་མདོ་ལས། ཤྲ་རིའི་བུ་དཔེར་ན་ཞེས་སོ། །འབྲས་

བུ་མཐར་ཐུག་པའི་དུས་ན་ཡོན་ཏན་འདི་དག་དང་ལྡན་པ་མདོ་འདིས་བསྟན་ཀྱི།སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་མ་བསྟན་ཏེ། །བཞི་པ་འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་ཟཱད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་ཡན་ལག་གོ །དང་པོ་ལ་

གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། བསྟན་པ་དང་། ཟཱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་གཞི་གང་ལ་གནས་པ་དང་། དབྱེ་བ་དུས་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣེན་གྱི་འཇུག་པ་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་འཇུག་པ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པ་གཉན་དང་། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣེན་དེ་གསུམ་ལ་གནས་པ་རྣེན་གྱི་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དྲི་མས་མ་དག་པ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་དང་བྲལ་བ་དང་། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་

དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་གནས་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་འཇུག་པ་ལས་དེ་ཉིད་གཟིགས་པས་སེམས་ཅན་ལ་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་པོ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་གཞི་སྐྱེ་པོ་བསྟུས་པ་ནི་

སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྒྲུབ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དེ་ཉིད་དོ། །དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱལ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

@108B པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྐྱེ་པོ་བསྟུས་པ་ཡིན་པས་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། འདིས་ཅི་བསྟན་ཅེ་ན། ཡན་ལག་གཉིས། རྫ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སོའི་སྐྲ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་

སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་ཤིང་དྲི་མའི་ས་བོན་དང་བཅས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་བཅས་པ་དང་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལས་ལྡོག་པ་སྟེ་ད་

ཟད་པ་མ་སྤྲངས་ཤིང་དྲི་མའི་ས་བོན་ཅི་རིགས་པ་སྤྲངས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྤྲོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་

གནས་པའོ། །གཅོ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཡིན་མོད་ཀྱི། འཕགས་པ་གཞན་ཡང་རིམ་པ་གཉིས་པའི་ནང་དུ་བསྡུ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་ལ་འཇུག་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གསུམ་

ཐ་དད་པར་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་ལས་བསྟན་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ལ་གདམས་པ་ལས་བརྩམས་ཏེའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པར་བསྟྲབས་པས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཀུན་རྫོབ་རང་སྟོང་འབའ་ཞིག་བསྟན་གྱི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཞན་སྟོང་མ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་བསྟན་

@109A ཞེས། །བཅོས་འདི་རྣ་འགྲེལ་སྒྲུབ་དབྱུང་བར་མི་བྱའོ། །གང་ལ་བསྟན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལའོ། །གཞི་གང་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཡང་

བསྟན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་ཟཱད་པ་ནི། དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་བཅས་པ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་

བཞིན་ཉིད་དེ། བྱིས་པ་རྣམས་མི་རྟག་པ་སོགས་བཞི་ལ་རྟག་པ་སོགས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་སེམས་དང་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་

ཞེན་པའི་དོན་ལ་བཟོད་ཅིང་འདོད་ལ་

མངོན་པར་ཞེན་པས་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་ལྡོག་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ་ཅིག་པ་སྣང་བ་འཕྲོ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་

ལོག་པར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་

གཉིས། སྒྲིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་ཚགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ཡན་ཆད་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གནས་སྐབས་ཙམ་ཐ་དད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རང་བཞིན་གཅིག

ཉིད་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་འགྱོ་བས་དེ་ཉིད་བསྟུབ་པ་དང་། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་བསྟུབ་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་དུས་ན་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དབྱེར་མེད་དུ་ལྡན་པར་བསྟུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་

@109B གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་ཟིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མ་དག་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་མ་དག་ཅིང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ས་བོན་སོགས་

ཅི་རིགས་པ་དག་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུམ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བཞག་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་སྤྲ་མ་གཉིས་སོ་སྐྱེ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། དོན་དམ་པའི་

བདེན་པ་སྐྱེས་བུར་འཛོག་པ་གཞན་སྟེའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟོད་དོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་ནི་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཟག་གསུམ་དུ་གདགས་པའི་གཞིར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན། ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་

ཀྱང་། ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་རྒྱུན་དང་དེའི་ཡ་གྱལ་སོགས་གང་ཡང་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐྱེང་པོའི་མདོ་ལས། གཟུགས་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་

སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོང་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ལྟས་པའི་ཚེ། གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ལ། དེའི་རྗེ་མ་ཡལ་བའི་ངང་ནས་གཟུགས་སུ་འདོགས་པའི་གཞི་ཇི་ལྟར་ཡིན་

@110A ཞེས། །ལྷས་པའི་ཚེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཚོས་ཉིག་ལ་གཟུགས་སུ་ཐ་སྙད་བྱེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཚོས་ཉིག་ལ་གང་ཟག་གསུམ་དུ་ཐ་སྙད་བྱས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་

ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོའི་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། འདིས་ཅི་བསྟན་ཅེ་ན་ལན་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁམས་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་དག་ཏུ་

སྐྱེ་རིམ་གྱིས་མིང་གསུམ་གྱིས་ནི་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཚན་གཞིར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཁམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྟར་བཤད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དོན་འདི་དྲུག་གིས་ནི་བསྟུས་

པ་ཡི་སྟེ། དེ་དག་གིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དེ་དེ་ཡང་མདོར་བསྡུས་ན། གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་མིང་གསུམ་གྱིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་

སྐབས་ཅན་དབྱེ་བའི་གཞི་ནི་དེ་ལྟར་མིང་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཟབ་མོའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་དུ་མར་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཁམས་དེ་བཞིན་ཉིད་བསྟན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་

ཅེས་སོ། །གནས་སྐབས་དང་པོ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཞེས་སྨོས་བསྟན་ཡང་དྲི་མའི་ས་བོན་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས་སོ་སོར་སྐྱེ་བོ་འབའ་ཞིག་དང་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་སྨོས་བཤད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

@110B འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་ལས་གསལ་ལ། དེ་ཡང་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཉན་རང་འཕགས་པ་དག་ཀྱང་དེར་བསྡུས་ནས་བཞག་སྟེ། སོ་སོར་སྐྱེ་བོར་མི་རྟོང་བའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་པའི་རབ་དབྱེའི་སྐབས་སུ་ཡང་

བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ཤྲཱ་རིའི་བུ་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ན་ཚོས་ཀྱི་སྣུམ་ཞེས་བསྨད་པའི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་ཞེས་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་

འཁོར་བའི་སོ་སོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་ལ་གནས་པས་འཁོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་འཕྲོད་ལ་ཞེས་པ་ནས། སོ་སོར་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་རྒྱུན་གྱི་སྨྲ་བསྟལ་ལ་སྐྱོ་བར་

གྱུར་པ་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཆོས་སྐུ་འཁོར་བར་འཁོར་བ་སོགས་མི་རྟག་པའི་ཆོ་ཆོས་སྐུར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཉིད་ཁྲུད་ཆོས་དེ་དག་གིས་ཁྲུད་པར་དུ་བྱས་པ་

ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་བཏགས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་རིག་ནས་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་

ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་དོན་རིག་ནས་པར་ཕྱིན་བཅུའི་སྤྱོད་པ་ཉམ་སུ་ལེན་པ་བསྟན་ཏོ། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤངས་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྒྲུབ་བདེན་སྤངས་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པ་དང་།

@0111A ཀ།། །རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དག་པ་ཞེས་པས་རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ནི་སེམས་ཅན་ཞེས་སོ། །ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་རྣོགས་པ་གཉིས་ནི་ཤེས་བྱའི་ཞེས་པ་གཉིས་དང་། རྒྱུ་མཚན་དེས་

ན་སྨིན་པ་མེད་པའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞེས་ཏེ། རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་རྟེ་སྤུ་འགྲོ་བས་གནས་

སྐབས་ཙམ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཀྱི།རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་ནས་མི་འདྲ་བ་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན། གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྟེས་སྤུ་འགྲོ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྟོང་སྟོང་པ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པར་བྱའོ་སྙམ་

པའི་རྟོག་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་མཁའ་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་དང་བྲལ་བ་ཀུན་ཏུ་རྟེས་སྤུ་སོང་བ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲི་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཏི་

མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ནི་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཁོང་བུར་དྲི་བཟལ་འབའ་ཞིག་མིན་ནོ། །ཐོགས་པའི་རིག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དེ་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ཡིན་གྱི། བསྟན་པ་རང་དབང་བའི་རྣམ་པ་འཆར་རྒྱུ་མེད་

ལ་དེ་སྙོད་ཐ་དད་པ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་ཆོས་ཅན་སོ་སོའི་སྐྱེ་ཁས་ཐ་སྙད་མི་འདྲ་བར་བཞག་པ་མ་གཏོགས་རང་གི་ངོ་བོའི་སྐྱེ་ཁས་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་འཆར་རྒྱུ་མེད་པ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་ཉིད་ཆོས་

@111B ཅཁ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟེས་སུ་སོང་ཡང་སྟོ་སེར་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྐྱེ་ཁས་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་འཆར་རྒྱུ་མེད་པས་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། གནས་སྐབས་ཐ་ཙམ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། འདིས་ཅི་

བསྟན་ཅེ་ན། ཡན་ལག་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁམས་དེ་སྨྲི་འི་མཚན་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཉིད་ཉིས་པ་མ་ལུས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྣང་བྱའི་ས་བོན་ཅི་རིགས་པ་སྣང་སའི་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་ཀུན་

ལ་ཁྱབ་པ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ས་དང་། ཟངས་དང་། གསེར་གྱི་སྟོད་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དམན་པ་དང་། བར་མ་དང་། མཆོག་ལ་རྣམ་མཁའ་ཁྱབ་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་འགྱོ་བ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆོག་དོན་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་ཞེས་ཏེ། གོ་བར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཅེས་པ་ནས། ཤྲཱ་རིའི་བུ་དེའི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གཞན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་གཞན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་

བཞིན་ཉིད་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཏེ། འདི་ནི་དོན་གྱིས་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་འཆར་བའི་གཉིས་སུ་མེད་དོ། ཡི་གེ་ཙམ་

ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དོན་རྣམ་གྲངས་པར་བྱེད་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བས་ནམ་མཁའ་ལ་བྱ་རོག་དང་བྱ་ཚོད་འཕྱང་བའི་ལམ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་འཆར་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། སྟོད་ཐ་

@112A ཞེས། །དད་པའི་ནམ་མཁའ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བས་སོ་སོར་འཆར་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་། བརྗོད་པ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡོད་པ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཞེས་པ་དང་། དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པ་ཚོས་

ཀྱི་སྐུ་ཞེས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོབ་ནས་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་འཆར་བ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་ཞེས་ཏེ། ཚོགས་སུ་

བཅད་པ་བཞུ་བཞི་ནི། རྩ་བ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་བཅད་ཡིན་ཏེ། མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་འཕྲུང་བ་མེད་པ་སྟོན་པའི་རྩ་བ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་བཅད་བཞུ་གཉིས་དང་། མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འཕྲུང་བ་མེད་པ་སྟོན་པའི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་

སྐྱེ་འཆི་ན་དང་ཞེས་པའི་ཚོགས་བཅད་གཅིག་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་ལས་བརྩམས་པ། །གཞན་འཕྲུང་མིན་བདག །ཅེས་པའི་རྩ་བ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་བཅད་གཅིག་རྣམས་སོ། །གསུམ་གའི་མདོར་བསྡུན་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་གཅིག་དང་། དང་པོ་ལ་རྩ་བ་ལྟ་བུ་

བཅུ་གཉིས་དང་། གཉིས་པ་ལ་རྩ་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་དང་། ཡཁད་པ་ལྟ་བུ་བཅུ་གཉིས་དང་། གསུམ་པ་ལ་རྩ་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་དང་། ཡཁད་པ་ལྟ་བུ་དྲུག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ལས་བརྩམས་པའི་ཚིགས་བཅད་ཤེས་ལོ་ཀ་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔའོ། །གཉིས་པ་

ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་ཡཁད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། དོན་ཚན་སོ་སོར་ཡཁད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་སྔར་སོ་སོར་སྐྱེ་བོའི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་ཉན་རང་འཕགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

@0112B འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ཐ་མའི་གནས་སྐབས་བཞིན་དུ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་གནས་པས་འགྱུར་

བ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དོ། །གནས་སྐབས་སྔ་མ་གཉིས་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཐ་མ་ན་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་སྔར་ཐེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་ཀྱང་གནས་པ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཉེས་པ་སེམས་ལ་འབྲལ་རྒྱུ་གྱི་བློ་བྱར་བ་དང་

ལྷན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སྒྲུབ་རྩང་དང་། ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་བའི་དམིགས་པ་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དེ་ཉིད་ཉེས་པས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཀྱི་བར་མི་རྟུས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་རྟུས་ཏེ། ཆུ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་

མཚོར་རོ་གཅིག་པ་ལྟར། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་དབྱེ་བ་ཙམ་དུ་རོ་གཅིག་པའི་དོན་ཏེ། །དེས་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་རྟུས་ཤིང་། འཕགས་པ་སྙའི་མཉམ་གཞག་གིས་གཟིགས་པའི་ཚོ་ན་ཡང་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་འཆར་རྒྱུ་

ཐུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་གནས་པ་དེ་ཉིད་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱའི། །བསྟུབ་པ་རང་དབང་བའི་རྒྱ་དངོས་ལ་འདོད་པ་ནི་ཆོས་འདི་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩ་བ་ལྟ་བུའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་གཅིག་ པས་ནི་ཤེན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་

ན་འབྲལ་རྩང་དང་ངོ་བོའི་སྟོང་ཉས་ཡོན་ཏན་མི་འདྲ་བར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་། འབྲལ་མི་ཤེས་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་མི་འགྱུར་བ་བཤད་པ་དང་། མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་སྐབས་ནི་མ་འགྱུར་བ་བཤད་པ་དང་། ཤེན་ཏུ་རྣ་དག་གི་གནས་

@113A ཞེས། །སྐབས་ན་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ཉཱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕུང་སོགས་སྐྱེད་བྱེད་ལས་ཉོན་སོགས་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བ་དང་། མེ་དང་ཆོས་

མཚུངས་པའི་ཕུང་སོགས་འཇིག་བྱེད་ཆ་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྡུན་པ་དང་། རྒྱས་པར་ཉཱད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་

ཀྱིས་མ་གོས་པ་དང་། དེའི་སྐྱེ་འཇིག་གིས་མ་གོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་སོང་བ་ཡིན་ཡང་ཐོགས་པའི་རིག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཡིན་པས་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་

ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པས་ཕྱ་བའི་ཕྱིར། སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཉེས་པའི་རྟུལ་སོགས་ཀྱིས་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་གནས་འདི་ཁྱབ་པར་ཡོད་ཀྱང་ལས་ཉོན་

སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་བརྟེན་ཏེ་སྒྲུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་བརྩམས་ནས་སྐྱེ་ཞིང་དུས་མཐའི་མེ་སོགས་ཀྱིས་འཇིག

པ་དེ་བཞིན་དུ་འདུས་མ་བྱས་པ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་དབྱིངས་ལ་དབང་པོ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་ཀྱང་སྐྱེ་འཇིག་གི་ཚོས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བར་མི་རུས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཚོས

@113B ཀྱིས་མ་གོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་མེ་རྣམས་ཀྱིས། །སྟོན་ཆད་ནམ་ཡང་ཆོག་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་ནི་འཆི་བ་དང་ན་བ་དང་རྒ་བའི་མེས་མི་ཚོག་ཅིང་ཞིག་པར་བྱར་མེད་དོ། །རྣམས་ནི་མང་པོའི་ཚོག་སྟེ་མི་

གསུམ་མོ། །འཇིག་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་བརྗོད་བྱ་ཉང་བས་ཐོག་མར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དཔེ་དང་དོན་དང་། དཔེ་དོན་སོ་སོར་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་ལ་ཆུ་རླུང་ལ་རླུང་ནམ་མཁའ་

ལ་རབ་ཏུ་གནས་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་པའི་ནམ་མཁའ་ནི་རྟུང་དང་ཆུ་དག་དང་སའི་ཁམས་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་མིག

གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་རང་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ལ་གནས་ཤིང་ལས་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཚུལ་བཞིན་མིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་རྟག

ཏུ་གནས་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་ནི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལས་ཉོན

ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད་དོ། །དེའི་དོན་ནི་ལས་ཉོན་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་པའི་ཚེ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་མཐར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་ཁོང་དུ

@114A ཞེས། །ཆུང་ཁ་ལས་མ་འདས་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་བཏུགས་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་ཉོན་མོངས་སོགས་སུ་མི་འགྱུར་

བའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལས་ཉོན་གྱིས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བསྒྱུར་མི་ནུས་པ་ཡིན་གྱི། །དྲི་བཅས་དྲི་མེད་དུ་གཉེན་པོས་བྱེད་མི་ནུས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གས་ནི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་ཉིད་རྟོག་བཏོན་དུ་བྱས་ནས། དྲི་མ་གློ་བུར་བར་ཞེར་ལ་བསྟུབ་པ་ཡིན་ལ། འོག་ནས་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དཔེ་དགུས་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་ཡིན་པ་རྟོག་དུ་བཞག་ནས་སེམས་བདེན་སྟོང་སྤོས་བླལ་ཞེར་ལ་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་གྱི་

ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་སྨིན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་རྣམས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་སས་བླིང་བཞི་རི་རབ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་

པ་ལྟར་མ་འོངས་པ་ན་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པའི་ལས་ཉོན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། གཞི་མི་བརྟན་པ་རླུང་ལ་གནས་པའི་ཆུ་ཁམས་དང་འདྲ་བར་ལུས་ཅན་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྟེན་བྱེད་

@114B པའི་ཕྱིར་དང་གཞི་མི་བརྟན་པ་ཆུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཅིང་། ཇི་ལྟར་ཞེན་པས་སྟོང་པ་ལ་དངོས་སུ་གནས་པའི་ཆུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་ནི་ཆུའི་རྟེན་བྱེད་ཅིང་ནམ་མཁའ་ལ་དངོས་སུ་གནས་པ་

རླུང་གི་ཁམས་དང་འདྲ་བར་ལྟོའོ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་བཞིན་དུ་དེ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་འཇོམ་སྟངས་དང་མཐུན་པའི་གཞི་ཅན་མིན་ཞིང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སོགས་ལ་གནས་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་

པ་ལ་གསུམ། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ལས་ཉོན་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་དག་གི་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེན་སྟོང་སྨོས་བྱལ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་

པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་ཕྱེད་སྟོང་ལ་གནས་པ་དང་། ཕྱེད་ཕྱི་མས་ལས་ཉོན་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པར་བསྟན་ཏོ། །འདི་དག་གིས་ཀྱང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཞི་མེད་རྩ་བྱལ་དུ་བསྟན་

པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལས་དང་ཉེན་མོངས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ལས་ནི་ཉེར་ལེན་དང་ལྡན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་བྱས་ནས་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་རྣམས་འབྱུང་ལ། ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་འཇིག་པ་དང་ཆགས་པ་ལྟར་

རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་སོགས་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ནམ་མཁའ་སྐྱེ་འཇིག་དང་བྲལ་བ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལྟར་སྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་མེད་

@115A ཞེས། །ཅིང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་མེད་དེ་དེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་རྒྱུན་ཆོགས་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་དང་མཐར་འཇིག་པ་དང་། རྒྱུའི་དབང་གིས་གནས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་

བ་མདོར་བསྟན་དང་དོན་བསྡུར་བྱུང་ཡང་རྒྱས་བཤད་དུ་མ་བྱུང་བ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གོ་བར་དགོངས་པ་དང་། སྐྱེ་འཇིག་གིས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་མི་ནུས་ན་ལས་ཉོན་ཀྱིས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བར་མི་ནུས་པ་གོ་སླ་བར་དགོངས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་

གཉིས། ལས་ཉོན་ཀྱིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་འཇིག་གིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོང་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་གཞན་དུ་མི་

འགྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ངོ་བོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ། ཡང་དག་པ་མིན་པའི་རྟོག་པ་བདེན་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་ཆགས་སོགས་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་དེ་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་སེམས་ཀྱང་

ཚགས་སོགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འབྱུར་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དེ་ནི་རང་ལྡོག་དང་གཞི་ལྡོག་མ་ཕྱེད་པའི་རྩོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སེམས་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱས་པའི་སྐྱོན་ཏས་གནས་

ཐ་དད་ཅིང་སེམས་ཀྱི་གནས་ཚོད་ཡུལ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་གྱི་མཐར་ཐུག་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཡང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཚུལ་དེ་ལྟར་བསླད་པས་ཡུལ་གྱི་མཐར་ཐུག་མཐོང་བའི་གེགས་བྱེད་ལ། ཉོན་མོངས་

@115B སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྐྱོན་ཏས་གནས་མི་རུས་ཤིང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་དམིགས་མི་རུས་པས། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསླད་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱར་མེད་དོ། །འོ་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསླིབ་

པར་ཡང་བྱར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ་དང་རྟོགས་པ་ལ་བར་ཆད་བྱས་པས་དེ་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་བསླིབས་པ་ན་དེ་དང་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་

དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་བསྒྲིགས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དྲི་བཟས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིབ་བྱ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའིར་

ན་མིག་མི་གསལ་བས་ཐག་རིང་པོའི་གཟུགས་གསལ་བར་མ་མཐོང་བའི་ཚེ། མིག་སྐྱོན་ཅན་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ཀྱི།གཟུགས་དེའི་ཁྱད་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་བྱང་ན་གནས་པའི་མིག་གསལ་བས་ཀྱང་

གཟུགས་དེ་གསལ་བར་མི་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་དུ། འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་

དང་། རྫ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་སྟོང་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་སྐྱེ་འཇིག་གིས་མ་གོས་པ་ནམ་མཁའི་དཔེ་འདིས་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་རྟག་པ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་འགྱུར་མེད་ཡིན་མོད་ཀྱི། འདིར་ནི་མི་འགྱུར་བའི་

@116A ཞེས་ །ཚུལ་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དགོས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་མ་འདས་ཤིང་དེ་སྙུགས་གོས་ཀྱང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་ནུས་

པས་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་པར་འདོད་པ་དང་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །ཐར་དམྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་རྟག་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། མ་ཁས་པ་ལ་བྱགས་པའི་རྟག་པའི་རྣམ་

གཞག་མི་ཤེས་པར་བསྟུབ་པ་རང་དབང་བའི་རྟག་དངོས་ཁས་ལེན་པ་གཞན་སྟེའི་ལུགས་ལ་འཆོལ་བར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འབྲུ་བ་

སོགས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་

འདི་ནི་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་མིན་ཏེ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་གོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཆི་བ་དང་། ན་བ་དང་། རྒ་བའི་མེ་སྦྱུག་བསྲལ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་པའི་མི་ཟད་པས་ཀྱང་འཆོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་གོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱིས་

སྐྱེ་འཇིག་དང་བྲལ་བར་བསྟན་ཏོ། འདི་ཉའདང་པ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཡིན་ཡང་དོན་བསྡུར་བྱས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་སེམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚོག་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བ་དང་། ཉའདང་ཟིན་དྲན་

པར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱེ་བས་མ་གོས་པ་དང་། འཇིག་པས་མ་གོས་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་ཏེ། རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འབྲེ་བའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ལས་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་བསྐྱེད་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་རང་

@116B བཞིན་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་། ཆགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་སྨིན་འཆི་བ་དང་ན་བ་དང་རྒ་བའི་ཚོགས་བསྐྱེད་པས་འཇིག་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་མི་འཇིག

པར་རིག་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྣོད་ཆོས་སྣང་བ་ནི་ཆོས་སྣང་བའི་སྣོ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཆོས་ནི་འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་

རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ལ། སྒོ་ནི་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་སོ། །དེ་ལས་བསྒམས་ནས་ནམ་མཁའི་དཔེ་འདི་རྒྱས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱིས་མ་གོས་

པ་དང་། སྐྱེ་འཇིག་གིས་མ་གོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲུབ་ཁ་ཅིག་ལས། བྱོགས་པོ་དག་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་འབྱུང་ལ། འདིའི་ལྟར་ན། འཕོང་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཉོན་མོངས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་

ལ་བསྒྲིགས་པས་སྨན་པ། རྣམ་པར་དག་པ་ནི་མཐོང་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱེད་པས་སྣང་བའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་གཉེན་པོ་བྱང་ན་ཞེན་མི་ཚུགས་པས་སྟོབས་ཆུང་པ། ལྷག་མཐོང་ནི་སྟོབས་དང་ལྡན་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཐྲོ་བང་

པ། །རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཞེན་པ་ལྟར་མེད་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ། རང་བཞིན་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པས་ཀུན་ཏུ་མ་བཏགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་

@117A ཞེས། །གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དཔེ་དང་། དོན་དང་། དཔེ་དོན་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་ལས་གསུམ་ནི་སྐྱེ་

འཇིག་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པ་དང་། རྣམ་པར་འགྱུར་བར་མཐོང་གི །ཤམ་མཁའི་ཁམས་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དང་ལས་ཉོན་དང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དང་སེམས་ཀྱི་

རང་བཞིན་རྣམས་སྤྱ་མ་སྤྱ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་གནས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་བ་སྟེ། ཐོ་བུར་གྱི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཉོན་མོངས་པའོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དང་པོ་གསུམ་ནི་རྒྱུ་

རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་ཞིང་དེ་འགགས་ན་འགག་པར་འགྱུར་གྱི་

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་སོ་སོར་མེད་པར་རྒྱུ་མེད་པ་རྐྱེན་མེད་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་པ་མེད་པའམ། ཡང་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཆོགས་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་

འགག་པ་མེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་

སོ་ ཀཀཉིས་པ་ནི། དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟ་བ་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་སྟེ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བརྟགས་ན་བརྟག་བཟོད་པའི་སྐྱེ་པོ་རྩང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སྐྱེ་པོ་མེད་པའི་རྟ་བ་ཅན། དེ་ལྟར་གནས་པའི་

དུས་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས་པའི་རྟ་བ་ཅན་དུས་གསུམ་གར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་རྟ་བ་ཅན་རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟ་བ་མེད་པའི་རྟ་བ་ཅན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དང་པོས་དོན་དམ་

@117B པར་གྲུབ་པའི་རྟ་བ་མེད་པ་དང་། ལྷག་མ་བཞེས་ཐ་སྙད་དུ་རྟ་བ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཞེས་ཏེ། རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་ཡི། །ཞེས་དང་། ཚུལ་མིན་ཡིད་

བྱེད་རྒྱུང་གི་ཁམས་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ནི། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །ཞེས་དང་། ལས་ཉོན་ཆུའི་ཁམས་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཆུ་ལས་ནི། །ཞེས་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་སའི་ཁམས་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་

ནི། དེ་འཇིག་པ་དང་ཆགས་པ་ལྟར། ཞེས་སོགས་སུ་ཟཁད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྣ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དེ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་འཆི་བ་དང་ན་བ་དང་རྒ་བའི་མེ་འཁོར་བར་གནས་

པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འགོ་བའི་ནད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ། མེའི་ཁམས་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ནི་མ་ཟཁད་པས་ནི་དེ་བཟོད་པ་ཟཁད་ཟིན་དུན་པར་བྱེད་པ་འདིའི་མཚམས་སྦྱར་གྱི་ནང་དུ་བསྟས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་

ནི། འཆི་བ་དང་ན་བ་དང་རྒ་བའི་མེ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་བསྲེག་པར་བྱེད་པ་དང་། དམྱལ་བའི་ལུས་བསྲེག་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱད་ཤིང་བསྲེག་པར་བྱེད་པའི་དུས་མཐའི་མེ་དང་། དམྱལ་བའི་མེ་དང་། ཐ་

མལ་གྱི་མ་གསུམ་པོ་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལུས་གཏན་འཇོམས་པ་དང་། ནད་མེད་པ་འཇོམས་པ་དང་། དར་ལ་བབས་པ་འཇོམས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་གསུམ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ལྡང་དང་སྟུར་བའོ། །

@118A ཞེས། །དང་པོ་ནི། འཆི་བ་དང་ན་བ་དང་ཆུ་བ་རྣམས་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རླུང་མཚན་གསུམ་དང་འདུ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་བདག་གི་བ་གཏན་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་བར་བྱེད་པ་

དང་། ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུ་འདུ་བྱེད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གིས་ནི་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ཏེ་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱས་ནས་ཐར་པ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་

པ་ནི། འཆི་བ་དང་ཞེས་ཏེ། དཔལ་ལྡེང་གི་མདོ་ལས། འདི་སྐད་ཅེས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཆི་བ་ཞེས་བགྱི་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འཆི་བ་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནི་ལས་ཉོན་གྱིས་

འཕངས་པའི་དབང་པོའི་རྒྱུན་འགོག་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། སྐྱེ་བ་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནི་རིགས་མཐུན་གཞན་གྱི་དབང་པོ་གསར་པ་རྣམས་ཐོབ་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སློང་པོ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་སྐྱེ་བའམ་

ཞེས་དང་། དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ཡོ་མེ་ཞེས་ཏེ། རྒག་པ་སོགས་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་

ནི། དེ་ལ་ཞེས་ཏེ། མ་དག་པ་དང་དག་པས་མཚམས་སོ་སོར་གཅོད་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ཆ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་དག་དང་དག་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་

@118B སོགས་ཀྱིས་དག་པ་དང་། སྐྱེ་རྩེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་སོགས་སྟོན་པས་མ་དག་པའམ། ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཟད་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སོ་སྐྱེ་ལ་བལྟོས་ནས་དག་པ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་བལྟོས་ནས་མ་དག་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་

པ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་དང་ན་བ་དང་རྒ་བ་ལས་གློལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ཁམས་འདིའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་

སོགས་ཕོངས་པ་དང་བྲལ་ཡང་འགྲོ་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་འཕར་བར་སྐྱེ་བ་བསྟེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་རྒྱུས་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུས་སོ། །ཡང་ན། རང་ཉིད་ལས་

ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་འཕོར་བར་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གཞན་སྐྱེ་བའི་སྨྲུག་བསྡུལ་མཐོང་བ་དེའི་རྒྱུས་བློ་ལྡན་འགྲོ་ལ་དེའི་ཕྱིར་འཕོར་བར་སྐྱེ་བ་བསྟན་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་ཤིང་པ་དང་པོ་ཕྱེད་དང་གསུམ་ཀྱིས་དགེ་བའི་ཁྱད་པར་

སྟོན་ལ་ཕྱི་མ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་མ་དག་པའི་ཁྱད་པར་སྟོན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདིས་ཅི་བསྟན་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ལ་བལྟོས་ནས་ཟཱད་པའི་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་

སྐབས་ན་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་སོ་སྐྱེ་ལ་བལྟོས་ནས་ཟཱད་པའི་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་འགྱུར་བ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དག་པའི་ཁྱད་པར་ཟཱད་པ་དང་། མ་དག་པའི་རང་བཞིན་དག་མ་དག་གི་

@119A ཞེས། །རྒྱས་ཁྲིད་པར་དུ་བྱས་ནས་ཟཱཊ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣ་བ་དང་། འབྱེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པས་ལས་ཉོན་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་འཆི་བ་དང་ན་བ་དང་རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མང་ནས་

སྣང་ནས་དེ་ལ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་མེད་དེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་དམན་པའི་འཕགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་

གྱིས་མ་ཟིན་པས་ལས་ཉོན་བྱེད་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན། འོག་ནས་བསམས་བཞིན་དུ་སྨོན་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་བཤད་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་

པའི་རྒྱུན་གྱི་འབྱེལ་པར། མ་རིག་པ་དང་ལྡན་བས་བསྡུས་པའི་བག་ལ་ཉལ་སྟོང་གི །འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཟག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསམས་བཞིན་དུ་སྨོན་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཟག་པ་སྐྱེ་བ་

ལེན་པའི་རྒྱུར་བཤད་པ་དང་། འགལ་ལོ་ཞེན། དེའི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་འཇིག་ལྟ་དང་། མཐར་ལྟ་སོགས་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གང་དུ་ཡང་ཉེ་བར་མི་ཁོ་བ་མེད་པས་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་སྡང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཟག་པ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྙིང་རྗེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་འཆི་འཕོ་བའི་ཚེ། བདག་ཆད་ཀྱིས་དོགས་

@119B པས་འཇིགས་ནས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་སྲེད་པ་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྙིང་རྗེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་བླངས་ཟིན་པའི་རྗེས་

སུ་རིགས་ཀྱི་སྒས་བསྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཚེ་འདོད་པའི་ཟག་པ་དང་ཡང་གཟུགས་ཁམས་སོགས་སུ་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་བླངས་ཟིན་པའི་ཚེ། སྲིད་པའི་ཟག་པ་མངོན་གྱུར་ཡོད་ཀྱང་སྤྲུགས་དང་སྨན་གྱིས་བསད་པའི་དུག་ལྟར་ཉོན་

མོངས་པའི་ཉེས་པ་མི་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནི། །ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ནི། སྡུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟེན་ལ། དེའི་ལྟོག་ཕྱོགས་མ་ཞི་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་

གྱི་བདེན་པ་དང་། དེ་བྱེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་། བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྒྲ་བཤད་དུ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔར་ཏ་ལ་སོགས་

པའི་རྒྱུ་འཆད་པ་ནི་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་གསུམ་གྱི་ཉེ་བར་ལན་པ་ནི་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལས་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟོན་དུ་འགྱོ་བ་ཙམ་གྱི་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་མིང་

གཟུགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་དེ་མེད་པས་ཏ་ལ་སོགས་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི། མ་དག་པ་དང་ཞེས་ཏེ། གང་ཞེག་ཤེན་ཏུ་སྣང་བ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཐབས་རྒྱུ་ཆེན་པོས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་

@120A ཀཱཾ། །པས་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐྱེ་བ་སྣང་བ་མེད་པས་ཅིག་ཤོས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མི་གསུམ་གཉན་འབར་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་བ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་

བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐབས་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ཁམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡང་དག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་སོགས་རྣམས་ལས་འདས་པར་བྱུང་ཀྱང་སློབ་ལམ་དང་སྐྱེ་

རྗེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། རྒ་བ་དང་། ན་བར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཕྱེད་དང་པོས་མ་དག་པ་དང་དག་པ་དང་འབྲེལ་པའི་རྒྱུ་དང་། ཕྱེད་ཕྱི་མས་མ་དག་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་མདོར་

བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དག་བའི་རྩ་བ་སྐྱིང་རྗེ་དང་སྦྱོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ཁམས་གསུམ་དུ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་བ་ཅན་ཏེ། བསམས་བཞིན་དུ་ཞེས་སོ། །

དེས་ནི་མ་དག་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་ལ། དེ་དག་དང་འབྲེལ་པའི་རྒྱུ་ནི། དེ་དག་ལ་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འདི་དག་ཀྱང་མེད་དེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་བསྟུས་པའི་ཁམས་དེ་ཉིད་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་

གཉིས། སྐྱེ་རྟེ་དང་སྟོན་ལམ་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཞག་པ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུང་དང་སྦྱར་བ་དང་། ལུང་གི་

@120B དོན་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་དག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཞེས་པ་ནས། འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་པ་དང་། འདི་ལ་དོན་

ཚན་བརྒྱད་བཞག་པའི་དང་པོ་ནི། ཚོགས་རྫོགས་པའི་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་། གསུམ་པ་ནི་རྒྱལ་བ་ལ་དད་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་ལུས་གཞན་གྱིས་

སངས་རྒྱས་དང་མཐའ་བ་དང་། བཞི་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སུ་འཛིན་པའི་སྤྲུལ་པས་མི་སྤྲོ་བའི་ཆེད་དང་། ལྷ་པ་དང་དྲུག་པས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པ་དང་།

བདུན་པ་སྤྲོད་པ་དང་སྤྲོད་པའི་རྣེན་སེམས་བསྐྱེད་དོན་གཉིར་གྱི་བསམ་པ་དང་། བརྒྱད་པ་ནི་བསམ་པ་དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྤྲོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྟེ་དེ་དག་ནི་ཕལ་ཆེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། །

ཉོན་མོངས་པར་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་བསྟན་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་གསུངས་བ་ཞེས་པ་ནས། ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པའོ། །ཉོན་མོངས་པས་བྱིས་པ་རྣམས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྤྲོར་བ་དང་འབྲ་བར་དག་བའི་རྟ་བ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་སྤྲོར་བར་བྱེད་པས་བྱེད་ལས་འབྲ་བ་ཙམ་ལ་

@121A ཞེས། །བཀག་པའོ། །ཁ་ཅིག །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་དུ་ལམ་ཞེས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོན་པ་ན། ལམ་ཞེས་ཀྱིས་མི་སློང་རྒྱུའི་ཉོན་མོངས་ངོས་འཛིན་པ་ལ། བློ་བྱོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་དྲངས་ནས་དེ་དང་

དོན་གཅིག་པར་བྱེད་པ་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་བྱོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་བསྟན་པ་ནི། སྐྱེ་རྩེ་དང་སྨོན་ལམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགེ་རྩ་ལམ་ཞེས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལམ་

ཞེས་ཀྱིས་སྤྲོང་མི་སྤྲོང་གི་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ལས་རང་ཞེན་ཁུད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་

ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དོན་ནི། ཇི་ལྟར་འདོད་པར་ལུས་ལེན་པ་ལ་མངའ་བསྟུར་བ་ཡིན་གྱི།མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་

ག་ལ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དང་། དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། ཆོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། དཔེར་ན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དེ་ལྟར་ན། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆུ་དགས་སོ། །ཞེས་པའོ། །བྱ་གཅིག

པ་མི་གཙང་བའི་དོད་དུ་ལྷུང་བ་ལ་མ་ལ་བརྩ་བ་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་ལྟར། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྨྱག་བསྟལ་དང་བྲལ་ན་སྣམ་པའི་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་

@121B ཡང་། སྨྱག་བསྟལ་དང་བྲལ་བ་དེ་བདག་གིས་བྱའོ། །སྣམ་པའི་ཁུར་དུ་བླངས་པ་དེ་མེད་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་དམན་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་ལས་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ནི། ཆོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་གྲོལ་ཡང་། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལན་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཞེས་སོ། །གཉིས་

པ་ནི། དེས་ན་མདོའི་དུམ་བུ་འདིས་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དབང་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་སྨིན་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམས་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་སྨོན་བའི་ཕྱིར་མ་དག་པ་དང་། ཐབས་

དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས། དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དག་པའི་གནས་སྐབས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་བྱུང་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཐོབ་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོས་ཉིད་འདི་རྟོགས་པ་དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་

ནི་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལུང་དྲང་བ་དང་། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་ཤེས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ཚུལ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་

@0122A ཞེས། ཡང་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ཉིད་བསྟུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ་བྷོ་གོས་རྒྱ་མཚོ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྣོང་པོ་མེད་པ་ཉིད་དང་ཞེས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ཏོ། །

རྣམ་སྨིན་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་ཏོ། །བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་དམིགས་པ་ལ་དབང་བསྒྲུབ་བ་ནི་འདི་ལྟར་གང་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་

ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དཔེ་དང་། དོན་དང་། དག་མ་དག་གཉི་གའི་རྒྱུའི་དོན་བསྟུབའོ། །དང་པོ་ནི། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དཔེར་ན་ཞེས་ཏེ། སྒྲུབ་ཀྱིང་བྱེད་བྱས་པ་སོགས་ནི་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་

རོ། །གཉིས་པ་ནི། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དག་པའི་དོན་བསྟུབ་དང་མ་དག་པའི་དོན་བསྟུབའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་

སྐམ་དུ་སེམས་ཏེ་ཞེས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་དང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་གློ་བུར་བར་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་གཞོམ་པར་བཞེད་པ་སྟེ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་

མོངས་གཞོམ་པའི་སྒོར་བ་ལ་བརྩེ་ན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་རང་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་མི་ནུས་པས་རང་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་ཡང་མ་གྱུར་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་གཞོམ་

@122B བའི་ཆེད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འཁོར་བར་འབྱེལ་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི། སྔར་ཟཧཏ་པ་ལྟར་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཡིན་ལ། ལུས་དེ་

དག་ཀྱང་སྐྱེང་རྫོང་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་ཡིན་མོད་ཀྱི། འདིར་དེ་དག་གི་དབང་གིས་ལེན་པར་བྱེད་པའི་ལུས་ནི་ཐ་མལ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མཐོང་བྱ་རྟོང་བའི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་ལུས་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ལུས་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་

པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་ནི་འདི་ལྟར་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ན། ཁམས་གསུམ་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གསུམ་པོ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བས་མངོན་པར་

འདུས་བྱས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེའི་སྐད་དུ། འདུས་བྱས་པ་དང་འདུས་

མ་བྱས་པའི་འཁོར་བ་ཡང་མཆིས་ལ། འདུས་བྱས་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་པའི་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་

བར་འཁོར་བའོ། །ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་ཏེ། མཚན་མའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་མའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་

@123A ཀཽཾ། །ཡང་ཐོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྟོམ་པ་དང་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟོམས་པས་ཉོན་མོངས་སྤྲངས་པ་ནི་སྤངས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་

དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་དེ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟག་པ་ཟད་པ་ཐོབ་ཀྱང་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་དེ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་

གཅོ་བོ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ས་དང་པོ་ནས་ཐོབ་ཀྱང་དེ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་དོན། ས་བྱུགས་པ་ནས་གཅོ་བོར་ཐོབ་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་ས་ལྟ་

པར་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པའི་དོན་ཏོ། ས་བྱུགས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་

ཀྱིས་དེ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་བསམ་པ་ས་འདི་ནས་གཅོ་བོར་ཐོབ་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟག་པ་ཟད་པའི་ཤེས་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ། མིའི་དཔེར་བརྗོད་པ་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ། མདོ་ལས། དཔེར་ན། དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བྱེ་བ་བཞོད་

དགོས་པས་བྱོང་ཁྲེར་ཆེན་པོ་ལམ་བགྲོད་དཀའ་ཞིང་ཐག་རིང་ལ། འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་ལམ་ན་ཟས་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེར་ཕྱིན་ན་དེའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་གོ །དེ་ནས་སྐྱེས་བུ་ཞིག་གིས་བྱང་ཁྲེར་

@123B དེའི་ཡོན་ཏན་ཐོས་ནས་བུ་གཅིག་པ་མཐོང་ན་དགའ་བ། སྡུག་པ། ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་པོར་ཏེ། །ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་སྟོབས་ཀྱི་ཤུགས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཁྲད་དུ་བསད་དེ། ལམ་རིང་པོ་དེ་འདས་ནས་ཤར་པ་ཡ་གཅིག

སྒོ་ཐམ་ལ་བཞག་ཡ་གཅིག་ཕྱི་རོལ་ན་འདུག་པ་ན། བུ་གཅིག་པ་དྲན་ནས་འདི་སྙམ་དུ་མ་ལ་ཀྱེ་མ་བདག་གི་བུ་གཅིག་པ་འདིར་ཁྱིད་དེ་མ་འོངས་པ་ལྟ་ཞིག་སྙམ་ནས། ཁྱོང་ཁྲེར་དེར་མ་ཞུགས་པར། ཕྱིར་ཕྱོགས་ནས་བུ་གང་ན་འདུག་པ་སྣང་ལོག་པའི་

མིའི་དཔེར་བརྗོད་གསུངས་ནས་རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་གཏན་དང་ཤེར་ཕྱིན་སྤྱད་པའི་འབད་པ་ཆེན་པོ་དང་། བསྟོན་པ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པར་བསྒྲུབས་པས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བསྟེད་པར་བྱེད་

དེ། །བསམ་གཏན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སེམས་ཡོངས་སུ་སྨྱང་བར་བྱས་པ་དེ། ཟག་པ་ཟད་པ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། གཞན་དག་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་འདི་ཉིད་ལ་བཞག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་དོན་

ནི། ཟག་པ་ཟད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རང་དབང་དུ་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་འཇིག་འདོད་ན་ཡང་མཉམ་པར་བཞག་ནུས་པ་འགོག་པའི་སྐྱོས་འཇུག་ཐོབ་པའི་དོན་ཏེ། དང་པོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པ་ཡིན་

ན་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣོན་པས་བྱུག་པ་མ་ཐོབ་པར་དུ་འགོག་པའི་སྐྱོས་འཇུག་མི་ཐོབ་ལ། དེ་ཐོབ་ནས་རྣོས་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲབས་སུ་བདེན་འཛིན་ཡང་སྒྲབས་རང་ཉིད་ཟད་རེ་ཙམ་མ་གཏོགས་མངོན་གྱུར་ཤས་ཆེར་མི་འབྱུང་ལ། རྣོས་

@124A ཞེས། །ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ཕལ་ཆེར་ཡང་མེ་ལོང་གི་ནང་གི་བྱད་བཞིན་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་སྟེ་སྤྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བདེན་

འཇོག་ཅད་པར་སྣང་བས་རྟེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པའི་རྣམ་པ་ཤེར་ཕྱིན་ཆད་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་འཆར་བས་ཁྱབ་ཀྱི། བདག་ཅག་རྣམས་ལ་འཆར་བ་ལྟར་བདེན་སྣང་ཤར་ཡང་བདེན་སྟོང་

དང་ཆོགས་པར་མི་འཆར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཆར་རོ། །ལྷུང་གི་དོན་བཤད་པ་ནི་ས་དྲུག་པ་དེ་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོས་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་གཞོལ་བ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་བསྟྱབ་

པར་འདོད་པ་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཐོབ་ཀྱང་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བདེ་བའི་རོ་མི་མྱང་བ་དེའི་ཐབས་ལ་བྱད་པར་བྱས་པ་འཁོར་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་བལྟོས་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་

བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་གནས་ནས་སྣར་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་བསམས་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོངས་འཛིན་པས་ཇི་སྲིད་སྡུང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བར་

འདོད་པ་དྲུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམ་པ་དུ་མར་སྐྱེ་བའི་བྱ་བྲག་གིས་ཉོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ལུས་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ནི། མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་བསྟན་པ་ཡིན་

ནོ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོ་ཚོ་སྐྱེ་བོའི་ཉེས་པས་མ་གོས་པའི་

@124B ཚན་ཉ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ལ་བལྟོས་ནས་མ་དག་པ་དང་། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆ་ནས་མ་དག་པ་དེ་ཉོ་སྐྱེ་ལ་བལྟོས་ནས་དག་པའོ། །གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་དང་ཉོ་སྐྱེ་ལ་བལྟོས་ནས་ཨཱདྷ་པའི་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་འགྱུར་

བ་མེད་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྫ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་རྫ་བ་ལྟ་བུའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་གཞན་ནི། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཞིའི་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། སྟིད་

པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་པ་དང་མ་དགེ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །ཚོགས་བཅད་དང་པོ་དགྱེས་དགེ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། ཚོགས་བཅད་བཅུ་པ་སངས་རྒྱས་ལ་བལྟོས་ཏེ་མ་དགེ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ །དང་པོ་

ལ་བཞི། དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྟེད་པ་དང་། སྤྲུལ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་

ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་སྲས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྟེད་པས་དང་པོ་བའི་འགྲུང་བ་མེད་པའི་ཚེས་ཉིད་འདི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་འཁོར་བའི་རྒྱུད་པ་ལས་ཉེན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་འཆི་ལས་བྱོལ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག

པས་ལྷོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ལྟར་སྣོང་རྫོགས་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀུ་ནི་མ་རིག་པས་ལྷོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣ་དོ་སྟེ་ངོ་མཚར་ཞིང་རྣ་དུ་བྱུང་

@125A ྈ།། །པའོ། །ཡང་ན་ཚོགས་བཅད་འདི་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ལ་བསྟོས་ནས་མ་དག་པའི་ཆ་ཞཱཌ་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་སྒྲེ་འཆི་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་

རྟད་ནས་སྤངས་པ་ཐོབ་པས་ས་དང་པོ་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་སྐྱིང་རྡེས་ཀུན་ནས་བསྐང་ནས་བྱིས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་སྒྲེ་བ་ལེན་པ་སོགས་སྟོན་པར་མཛད་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་འགྲོ་བ་ཡི་

གཉེན་གྱི་ཐབས་དང་སྐྱིང་རྡེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་

པ་མངའ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་ན་གནས་ཀྱང་དེའི་དྲི་མས་མ་གོས་པ་དང་། དཔེ་དོན་སྒྲུབ་ཏེ་ཟཱཌ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་དེ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉན་

ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ལས་མ་གཡོས་པར་གནས་ལ་དེ་ལྟར་གནས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་

དུ་འཇིག་རྟེན་ན་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་

དུ་གྱུར་པ་དང་སྡུག་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་པས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་ནས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་དྲི་མས་མ་གོས་པར་སྤྲོད་ཅིང་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་པདམ་ཆུ་ནང་དུ་སྐྱེས་པ་ཆུ་ཡིས་གོས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་པ་ལ་

ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་གོས་ཏེ་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་ལས་གྲོལ་ཞིང་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བཞིད་པ་ལ་མངའ་བསྟེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱིར་མི་

@125B ལྷོག་པ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྟག་ཏུ་བློ་མ་བཞིན་དུ་ནི་འབར་བ་དང་ཞེས་པས་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྣང་པས་སྤྲུག་བསྔལ་དང་འབད་

རྩོལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བསམ་གཏན་དང་། སྟོབས་འཇུག་ལ་རྟག་ཏུ་སྟོབས་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྒྲུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྣང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་

ཀྱང་། རང་དོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཐག་རིང་བའི་བསམ་པ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ལེགས་པར་བཙོམ་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། སྤིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཐོབ་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བྱུང་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ།

འཆར་ཚུལ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཞི་བའི་བསམ་གཏན་ལ་རྟག་ཏུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི། མཉམ་གཞག་རིགས་འདྲ་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བའི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་མངོན་

སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་གྱིས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྩོལ་བ་རབས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་

འབད་རྩོལ་ཆེན་པོ་མེད་པ་དང་། རྟེས་ཐོབ་ཀྱི་བྱ་བ་ཀུན་ལ་

དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་རྩེས་མ་ཟིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་དགུ་པ་བ་དང་། ས་བཅུ་པ་ཐོང་མ་ཐག་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་པར་དོན་གྱིས་

གོ་བར་དགོངས་སོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས། འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་

@126A ཞེས། །ཀྱི་རྒྱུ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕེན་ལས་འབད་མེད་དུ་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཕེན་ལས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་རྒྱུ་དང་། གདུལ་བྱ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་འཕེན་ལས་སྣ་ཚོགས་མ་ཁྱེན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་ཀྱུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཐྱུར་ཅིག །སྐྱམ་དུ་སྨོན་པའི་སྟོན་དུ་འཕེན་པའི་དབང་དང་ནི་འབད་རྩོལ་རབ་དང་། དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་

ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ལུས་ཅན་སྨིན་པ་ཡི་དོན་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་སྤྱོད་གི་འབད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ལྷུན་གྱིས་ཀྱུ་འཇུག་པའོ། །དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྤྲིན་པ་ཡིན་པས་

ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཟད་པར་སྤང་སར་མོད་ཀྱི། འདིར་ནི་ཆོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སྤྱོད་གི་རྩོལ་བ་རབས་པ་ཡང་ཉེ་བར་ཞི་ནས་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་ལ་འབད་མེད་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་བརྗོད་

པས་བསྡུས་པ་གདུལ་བྱ་དང་ཇི་ལྟར་འཚམས་པ་བསྟན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་དང་འཚམ་པར་གཟུགས་སྐུ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྟོན་པ་དག་དང་ནི་ཆགས་ཅན་འདུལ་བའི་དོན་དུ་འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་སོགས་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་

གྱིས་འདུལ་བ་ལ་འགྲོ་འོང་སོགས་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་ཀྱང་རུང་། གདུལ་བྱ་གང་ཞེག་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་ཐབས་གང་གིས་འདུལ་བའི་ཐབས་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཐབས་དེ་ཇི་ལྟར་འཚམ་པ་དེ་ལྟར་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པ་

@126B ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ནམ་མཁའི་མཐས་གླས་ཀྱི་འགྲོ་བར་དུས་རྟག་ཏུ་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོ་མི་དགོས་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་གེགས་བྱེད་མི་རྣམ་པས་ཐོགས་མེད་དུ་བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་དེའི་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནི་ཡང་དག་པར་འཇུག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། མ་དག་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་རྗེས་ཐོབ་

ཀུ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཛད་པ་མཛད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་སེམས་ཅན་ཡང་དག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲོལ་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྟེས་ཐོབ་ཅེས་སྨོན་

པས་རྟེས་ཐོབ་ཀུ་གང་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་དང་འཕྲིན་ལས་ཙམ་ཞེག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་རྒྱས་པ་སོགས་མཉམ་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་མཉམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་

དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཤེས་བྱེ་ལྟ་བ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་

པའི་སྒོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱེ་སྐྱེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ལ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་ཟད་པར་སྣང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་

གཏོགས་གཞན་ལ་མེད་པས་དེ་མན་ཆད་དུ་

@127A ཞེས། །མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་སྟོན་པའི་གདུལ་བྱའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་མཉམ་པ་དེ་ལྟ་མེད་ཀྱི། རྣམ་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ས་ཆེན་པོ་དང་རྟུལ་ཕྲན་དང་།

རྒྱ་མཚོ་དང་བ་ལང་གི་རྨིག་རྗེས་ཀྱི་ཆུའི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱད་པར་དེ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཆོགས་བཅད་སྟ་མས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སེམས་ཅན་

གྱི་དོན་བྱེད་པའི་གང་ལ་སོགས་པ་མཉམ་པ་བསྟན་ལ། ཆོགས་བཅད་ཕྱི་མས་མཇད་པ་མཇད་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་སྤྲིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ནི། སྐོ་གསུམ་གྱི་ཀུན་སློང་གི་རྩེ་ལ་བ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་མ་ཞི་

བའི་ཁྱད་པར་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཇད་པ་མཇད་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གི་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པར་མཉམ་པ་དང་། འཕགས་པར་གྱུར་པའི་དོན་བྱེད་པ་མི་མཉམ་

པའི་ཁྲད་པར་ནི་མི་རྟང་སྟེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐར་པ་སྒྲུབ་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚོ་དང་བ་ལང་གི་རྨིག་རྩེས་ཀྱི་ཁྲད་པར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་

པོ་ཞེས་པ་ནས། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའོ། །ཞེས་པའོ། །ས་རབ་དགའི་འོག་ཏུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་སྟེང་དུ་མཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་བལྟོས་ནས་དག་པ་དང་མ་དག

@127B པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྟ་ཡོད་པའི་དང་པོ་དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། དེ་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པས་ནི་ཞེས་སོ། །ས་དང་པོར་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པས་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་

མ་དག་པའི་ཆ་དོན་གྱིས་འཕན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྤྲོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་པ་དང་ཞེས་སོ། །ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་སེར་གནས་ལྡན་གྱིས་དང་ཆུལ་འཆལ་སོགས་སྤྲུད་པ་ཞོལ་

ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རིམ་གྱིས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་སྟོབས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ལྟ་པས་ནི་ཞེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། ཆོས་སྐྱེའི་རྒྱུ་སྡིད་ཞི་

མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའོ། །བཞི་པ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དྲུག་པ་དང་ཞེས་སོ། །དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཐབས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་མཐུ་ལེགས་པར་ཐོབ་པའོ། །ལྟ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དགུ་པ་དང་བཅུ་པས་ནི་ཞེས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་ན་འགྲུབ་བ་མེད་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་

ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པ་དང་། བསྟན་པ་ཤད་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ནི་སྔར་བཤད་པའི་རྩ་བ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ཡིན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་

@128A ཞེས། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་འདི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་སྔ་མ་དོར་ནས་ཕྱི་མ་ཐོབ་པའི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པའི་བདག་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་

ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་འདུས་མ་བྱས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་མཐར་ཐུག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མི་སྣུ་བའི་སྐྱབས་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་

པར་དག་པ་ལ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མ་ལུས་པས་དག་པ་ཕྱི་མའི་མཐའ་མེད་པར་མྱར་ཐུག་པར་གནས་པའི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་བརྟན་པའི་དོན་བསྟན་ཏེ། སྔར་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ཕྱིས་གཞན་དུ་གྱུར་ན་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

རྟག་ཏུ་སྟོལ་འདོགས་དང་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་ཏེ། འཁྲུལ་པ་མཐའ་དག་ཟད་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་གནས་པའི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་ལ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མ་ལུས་པས་ཀྱང་ཞི་བའི་

དོན་བསྟན་ཏོ། །ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་པས་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ལས་ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་གཡུང་དྲུང་གི་དོན་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདིས་ཅི་

བསྟན་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དོན་དང་། ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དོན་དང་། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཉིད་མཚམས་མི་

@128B སྤྲོར་བར་མ་ཟད། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་བླངས་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་པའི་འཆི་བ་མེད་པར་མ་ཟད། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྒྲུར་བའི་འཆི་བ་མེད་ལ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་གནོད་པ་མེད་པར་མ་ཟད། ཉོན་མོངས་

ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་གནོད་པ་མེད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྒ་བ་མེད་པར་མ་ཟད། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་གཞན་དུ་བསྒྲུར་བའི་རྒ་བ་མེད་པ་སྟེ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་སོགས་

ཀྱིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བཅད་པའི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་གནས་ཤ་བར་བརྒྱང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ནི་རྟག་པ་དང་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞི་བའི་ཕྱིར་དང་། གཡུང་དྲུང་གི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་སྟེ་བ་མེད་དེ། རྟག་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྟག་པའི་གཅད་བྱ་སྟེ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་སྟེ་བ་ཡིན་ལ། རྟག་པའི་རྣམ་བཅད་ནི་སྟེ་བ་དེ་དང་བྲལ་བའོ། །བསམ་གྱིས་མི་

ཁྱབ་པར་བསྒྲུར་བ་ཡི་འཆི་འཕོ་བས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་མི་འཆི་སྟེ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཕྲ་མོའི་ཁད་རྣམས་ཀྱིས་གནོད་པ་མེད་དེ། ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱང་བརྟན་པ་དང་ཞི་བའི་གཅད་བྱ་ངོས་བརྒྱང་ནས་དེ་དང་བྲལ་བ་བརྟན་

པ་དང་ཞི་བའི་དོན་དུ་ཟཱཊ་པའོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་རྒ་བ་མེད་དེ། ལས་ཀྱིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་གཡུང་དྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་བརྟན་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་ལྟར་ཟཱཊ་ཀྱི། བསྟན་པ་རང་དབང་བའི་

@129A ཞེས། །རྟག་དངོས་སུ་ཟཱཊ་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེན་ཏུ་ཏི་མ་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་དག་པ། འོད་གསལ་བ། རང་གི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་རྣམ་པར་དག་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་

བློ་བྱང་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པ་དེ་ནི་འདི་ལྟུན་ཆད་ནས་སྐྱེས་སོ་ཞེས་སྟོན་གྱི་མཐའ་ཉེ་བར་བརྟད་ནས། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་འདི་ཙམ་ན་རྒྱུན་འགག་གོ་ཞེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་ཡོངས་སུ་བསྟུར་བའི་

འཆི་འཕོས་གསར་དུ་འཆི་བ་མ་ཡིན་ཏེ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་འདྲ་སྟ་ཕྱི་དུ་མར་བརྒྱུད་པའི་སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ཉེ་བར་བརྟད་ནས། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ལུས་སེམས་ལ་གནོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་

ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྐྱེ་འཆི་དོན་མེད་པས་མ་ཕོག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཡུང་དྲུང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པས་ཆ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས།

རྒག་སོགས་བཞིའི་དོན་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། བསྟན་བཤད་སྒྲུབ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདུས་མ་བྱས་པའི་དབྱིངས་ལ་ནི། རྒག་པའི་དོན་དང་། བརྟན་པ་དང་། ཞི་བ་

དང་། གཡུང་དྲུང་ལ་སོགས་པའི་དོན་མདོ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ན། རྒག་པའི་དོན་ཀྱི་ཆོག་གཉིས་ནི་བསྟན་པའི་ཆོག་དང་། བཤད་པའི་ཆོག །གཞན་འགྲུར་མིན་པ་དག་དང་། མི་ཟད་ཆོས་ལྡན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བརྟན་པའི་དོན་བཤད་པའི་

@129B བསྟན་བཤད་གཉིས་ནི། འགྲོ་སྐྱབས་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་མྱར་ཐུགས་པ་དང་། ཞི་བའི་དོན་སྟོན་པའི་བསྟན་བཤད་ཀྱི་ཆོག་གཉིས་ནི། རྒག་ཏུ་གཉིས་མེད་དང་། མི་རྟོག་པ་དང་། གཡུང་དྲུང་གི་དོན་བཤད་པའི་བསྟན་བཤད་ཀྱི་ཆོག་འཇིག་མེད་

ཆོས་དང་། མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མདོ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། མདོ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པས་བསྟུས་པ་མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པའི་བདག་ཡིན་པས་སྟ་མ་ཡཱ་དེ་ཚོག་དང་། ཕྱི་མ་བསྟན་པའི་ཚོག་གཉིས་

ཀྱིས་རྟག་པའི་དོན་བསྟན་ཏོ། །ཕྱི་མའི་མཐའི་མུ་དང་མཚུངས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་དུས་ནམ་ཡང་བསྲུ་བ་མེད་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡཱ་དང་བསྟན་པའི་ཚོག་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པའི་དོན་བསྟན་ཏེ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་

རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཐའ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ཡཱ་དང་བསྟན་པའི་ཚོག་གཉིས་ཀྱིས་ཞེ་བའི་དོན་བསྟན་ཏོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་མ་བཅོས་པའི་

ཡོན་ཏན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འཆི་འཕོས་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཡིན་པས་ཡཱ་དང་བསྟན་པའི་ཚོག་གཉིས་ཀྱིས་གཡུང་དྲུང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། ཇི་སྐད་དུ། ཤྲཱ་རིའི་བུ་ཞེས་སོ། །ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱིས་

@130A ཀཀ། །བསྡུས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་མ་ཟད་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དོན་བསྡུས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་མེད་

པས། རྒག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྒྲུབ་བའི་འཆི་འཕོ་དང་བྲལ་བས་བརྟན་པ་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཟད་པར་སྣང་བས་ཞི་བ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་མ་བཅོས་པས་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདི་ནི་གཡུང་

དྲུང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་དུས་ན་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དབྱེར་མེད་དུ་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བོའི་གྲུང་གྱི་དྲི་མ་ལུས་པས་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་འདི་ཉིད་ལ་ཡེ་ཤེས་དང་སྣང་བའི་ཡོན་ཏན་དབྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་ལས་བརྩམས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་

བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་དབྱེར་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། གང་

གི་ཕྱིར་ན་དེ་ཉིད་གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་

@130B རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པའི་སྣང་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་འཕགས་པའི་འགོག་པའི་བདེན་པ་དོན་དམ་བདེན་པས་བསྡུས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་

དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་ཐ་དད་མེད་བཞིན་ནོ། །དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་

མེད་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་བཞིས་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་དང་། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐུགས་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པའི་སྣང་བ་དང་། དེ་གཉིས་པོས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དབྱེར་མེད་

དུ་ལྡན་པར་བསྟན་ཏེ། འདིས་ཉན་རང་ལ་སྡུང་འདས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི།རྣམ་གྲོལ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ཤེས་རབ་རྣམས་བགྲོད་པ་མཐར་ཐུག་ནས་གོང་དུ་བགྲོད་མི་དགོས་པ་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་མེད་པས་

མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྟྲུབ་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཐར་ཐུག་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་དབྱེར་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། དེའི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་

ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྫ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གློ་བུར་

@131A ᦀᦀ། །ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ལ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དོན་གྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཞིས་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། མཐར་མ་ཕྱིན་པའི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་

རྣམ་གྲངས་བཞིར་རི་བག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོར་བསྡུ་ན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་མིང་བཞིས་བསྟན་པའི་དོན་བཞི་གང་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་

རྣམ་པར་དག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་རུང་དུ་བྱེད་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་དག་པ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། དེའི་རིགས་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པས་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། རྒྱན་པ་མེད་ཅིང་བསྟུ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དོན་དམ་པ་དང་། གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་ཉིད་གཉིས་པོས་ཐོབ་པའི་སྒྲུབས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་

འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུང་དང་སོ་སོར་སྣུར་བ་དང་། བསྟན་ཚལ་ཀྱི་ཆོག་སྣུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེད་པོ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་སྐྱེ་རུང་དང་། ཐོག་བུར་གྱི་དྲི་མའི་རིགས་མཐའ་དག

འབྲལ་རུང་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གདོད་ནས་གནས་པའི་དོན་ཏོ། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར་ནི། མིག་སོགས་ནང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་བདེན་པས་སྟོང་བའི་ཚའོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་བཞི་པོ་འདི་དག་ལ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཞིར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་སོ། །

@131B ལུང་དང་སྣུར་བ་ནི། གང་གི་ཕྱིར། འདི་སྐད་ཅེས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་

རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྟེན་གས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དྲི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་དུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དག

དམ་པའི་དོན་དུ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་སོ་སོར་ཡང་དག་དེ། རྣམ་ཀུན་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སངས་རྒྱས་དང་། དྲི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྲངས་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་དམ་པའི་དོན་དུ་གཉིས་མེད་ཉིད་

ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མིང་འདི་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་དོན་གཅིག་ལ་ཡང་དག་པར་འདུ་བ་དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་དབྱེ་བ་མེད་

པའི་རང་བཞིན་ཟཁད་པ་དང་། དབྱེ་བ་མེད་པའི་དཔེ་ཟཁད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཡོན་ཏན་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་རི་མོ་མཁན་གྱི་དཔེས་ཟཁད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དང་གྲངས་མེད་པ་གསལ་བའི་བྱ་བྱག་མཐའ་ཡས་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། བསམ་དུ་མེད་པ་ནི་གྲངས་དང་རྩྭས་མཐུ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ཟབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།

@132A ཞེས། །དྲི་མེད་ནི་དྲི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྣང་བས་སྣང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། བཞི་པོ་དབྱེར་མེད་དུ་ལྡན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐར་ཐུག་པའི་ཐར་པ་སྟེ་དེ་འདྲའི་ཐར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཐར་ཐུག་པའི་རྣམ་གྲོལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡཁད་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དང་།

ཡོན་ཏན་བཞི་དབྱེར་མེད་པའི་ཐར་པ་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཇི་སྐད་དུ་ཞེས་ཏེ། འདིས་ནི་རྒྱུ་མཚོར་འགྲོ་བའི་ལམ་རིང་པོས་དུ་བ་པ་རྣམས་དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་འབྲོག་དགོན་པའི་དབྱས་སུ་

གྲོང་ཁྱེར་སྤྱལ་པ་བཞིན་དུ་གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སུ་རིགས་ངེས་པའི་གདུལ་བྱ་ཅིག་ལ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཙམ་མཐར་ཐུག་གི་ཐོབ་བྱར་བསྟན་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་

རྣམས་ཀྱི་ཉན་ངང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་མཐར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སོ། །འདིས་ནི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཞི་གྲུབ་པ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་

མཚན་ཉིད་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་ཏེ། འདིས་ནི་སྐྱང་འདས་མཐར་ཐུག་པ་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྲུབ་པ་གཅིག་དགོས་པར་བསྟན་པས་ཉན་ངང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱང་འདས་མཐར་ཐུག་མེད་པར་བསྟན་ཀྱི།སྐྱང་འདས་ཙམ་མེད་པར་བསྟན་པ་མ་

@132B ཡིན་ནོ། །ཉན་དང་ལ་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱང་འདས་ཡོད་མེད་དོགས་པ་བཆད་མེ་དགོས་སོ། །ཞེ་ན། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཟིན་པ་ལ་བསྟུབ་མི་དགོས་ཀྱང་། ཉན་ངང་གི་རིགས་མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཞུག་པར་བྱ་བའི་

ཆེད་དུ། ཉན་ངང་དབྱ་བཅོམ་པ་ཞི་བའི་དབྱེངས་སུ་སྣོམས་པར་ཞུགས་པ་དག །སངས་རྒྱས་རྣམ་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐུལ་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འཕྲིད་པར་བྱེད་པས་གང་ཟག་དེ་དག་ལ་བལྟོས་ནས་ཉན་ངང་གི་སྐྱང་འདས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པར་

བསླབ་པ་ཡིན་གྱི།ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པ་དག་ལ་བསླབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་ཐོས་པ་དག་ལ་ནི་གང་དུ་འགྱུར་བ་ངེས་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་

སྒྲུབ་བ་དང་། རྫ་བ་དང་འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་ཞེས་སོ། །འདིས་ནི་སྒྲུབས་པ་དང་རྟོགས་པའི་རིགས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་དང་། དེའི་ཚོས་ཉིད་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པ་རྣམ་

ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི།ཀུན་རྫོབ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབེ་དང་། དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་

ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཞི་འབྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མ་ཚང་བ་མེད་པར་རྫོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྣོད་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ལས་སངས་རྒྱས་

@133A ཞེས། །ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན། རི་མོ་འདྲི་བར་བྱེད་པའི་རི་མོ་མཁན་མགོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་གཉན་དང་གཉན་ལ་སོ་སོར་མཁས་པ་དག་གིང་ཞིག་མགོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་

ལག་གིང་ཤེས་པ་དེས་ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་གཉན་དེས་པར་ཟིན་ཅིང་ཤེས་པ་མེད་པར་གྱུར་པའི་རི་མོ་མཁན་དུ་མ་ཡོད་ལ། དེ་ནས་རས་ཡུག་འདི་ལ་ཁྲེད་ཀྱིས་གྲིས་ངའི་གཟུགས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཅིག་གྱིས་ཤིག་ཅེས་

མངའ་བདག་རྒྱལ་པོས་དེ་དག་ལ་བཀའ་ཡིས་རས་ནི་བྱིན་པ་དང་། དེ་ནས་རི་མ་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ནི་ཐོས་པར་གྱུར་ཏེ་རང་རང་གིས་གིང་ཤེས་པའི་རི་མོའི་ལས་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་རོ། །ལས་དེ་ལ་མངོན་པར་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལས་རི་མོ་མཁན་གཅིག

ཡུལ་གཉན་དུ་སོང་བར་གྱུར་ནས་དེ་ནི་ཡུལ་གཉན་དུ་སོང་བས་མེད་ན་མགོ་ལྟ་བུ་ཤེས་པའི་རི་མོ་མཁན་དེ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རི་མོ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན། ཞེས་དཔེར་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཀུན་

མཆོག་ལྡན་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་དེ་འདི་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མ་ཚང་བ་

མེད་པས་བརྒྱན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ལམ་དུས་སུ་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་ཀྱི་སྟང་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཞེ་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་

@133B པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་བརྒྱན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་རྣམས་རེ་མི་འདྲི་བར་བྱད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་མཆོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

དོན་དུ་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་དག་རྩ་གཏོང་པའི་སེམས་པས་བསྟུས་པའི་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐུན་མོང་བ་སྤོམ་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཚེད་དུ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉིར་བའི་ཡིད་བྱེད་སྤོང་བའི་སེམས་པས་

བསྡུས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཆོས་ལ་སོ་སོར་ངེས་པར་རྟོག་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་མི་འབྱེད་པའི་བཟོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསྙེན་འགྲས་དང་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་སྣང་བའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་

ལྡན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་བརྙན་གྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སུ་མདོ་ལས་བརྗོད་དོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སྨྲིན་པ་མ་ཚང་བ་

མེད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གིས་བརྒྱན་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་

@134A ཞེས། །པར་འདོད་པ་ནི་སྐུ་སྟེགས་དབང་ཕྱུགས་པ་རྣག་པ་རང་བྱུང་གི་ཐམས་ཅད་ཁ་ཅིག །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྣག་དངོས་ཁས་བླངས་ནས་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་དེའི་རྟམ་

འཇུར་དུ་འདོད་པ་ནི་གང་ཅན་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་མེད་དེ། གང་ཅན་པ་ཡང་གཅོ་བོ་རྣག་དངོས་རྟམ་འཇུར་རྟམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་དོན་དམ་པ་མཐར་ཐུག་པར་འདོད་ལ་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་དེའི་རྟམ་འཇུར་དུ་འདོད་དོ། །མེད་བཞིན་དུ་

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱོ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་མཐར་ཐུག་པ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དེ་མ་མེད་པ་ལ་རྨ་བཏོད་པར་མི་བྱའོ། །འགྲེལ་ཚིན་དྲི་མེད་འོད་དུ། བྱམ་

པ་དང་རྣམ་མཁའི་དཔེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་པ་རྣལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཚོན་པོ་ཀུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་སྟེ། གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཨཱདྷ་པ་དང་། དེ་དག་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། ཉན་རང་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྨངས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་

དེ་ལ་སྤྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་འདི་དག་ཉིད་ལས་རེ་རེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མཐའ་ཡས་པར་རྣམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་མཆོག་ལྡན་ཀྱི་སྟོང་པ་མཐར་ཐུག་པ་ལ་ཡོན་ཏན་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། འདི་ཕན་ཚད་

@134B དུ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཚད་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཟབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་གང་དང་ནུས་མཐུ་དག་གིས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་སྣ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་བསལ་

བའི་ཕྱིར་ནི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚོག་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དག་པ་ས་གསུམ་དུ་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ས་བརྒྱད་པར་ལམ་ཞེས་རང་

གི་ངང་གིས་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དང་། ས་དགུ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དང་། ས་བཅུ་པར་གསང་བའི་གནས་ཕུ་མོ་མ་ལུས་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལས་བདུན་

པ་མན་ཆད་དུ་ཡང་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཚ་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱན་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐོ་བསྟེམས་པས་མི་སྐྱོ་བའི་ཆོས་ཉིད་

ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བ་ལ་བདེན་འཛིན་མཐའ་དག་ཟད་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉེན་མོངས་པའི་དྲི་མའི་སྐྱེན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་

ལམ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པས་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་པ་ཉིད་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བོ། །འདིར་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཐོབ་པས་ཆོས་

@135A ཞེས། །སྐྱེའི་རྟེས་མཐུན་གྱི་རང་རྒྱུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་མ་ལོ་སྟོང་བཅེན་པོ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱི་གསུངས་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྟེད་པའི་

ལམ་ཤེས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱི་དེ་མན་ཆད་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྤྱོད་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མི་སྤྱི་བའི་ཚོས་ལ་བཟད་པ་ཐོབ་པའི་བཟོད་པ་ཡིན་ལ། ཉི་སྣང་དུ། བཟོད་

པ་དེ་ཡང་སྤྱག་བསྟལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པར་བཞད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། དེ་ནི་ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བསྤྱས་པའི་བཟོད་པ་ཡིན་གྱི། །ཤེས་བྱེད་ལམ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་གྱི་ལམ་

གྱི་རིམ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བཞད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ལ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཟུངས་ལ་སོགས་པའི་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་རྒྱ་མཚོ་བླངས་མེད་

པ་དག་གིས་ཚད་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པས་ན་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བའི་གནས་ཐུ་མེ་སྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་

པའི་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པས་ན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་ཞེས་ཏེ། སྤྲིན་པ་གཉིས་བཀའ་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་སྣང་བས་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་ཀྱི་སྟོང་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དབྱ་

@135B བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དེ་དག་ནི་ཡོན་ཏན་བཞི་འགྲུབ་པ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལས་རིང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན། དག་པ་སའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡོན་ཏན་བཞིའི་རྟེན་ཡིན་པས་ན་

སའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བཞི་པོ་འདི་དག་ལ་ཉན་རང་རྣམས་མཐོང་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་པའི་མྱང་འདས་མ་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་དབྱེ་བ་མེད་པའི་དཔེ་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་བཞིད་པ་དང་།

ཉན་རང་ལ་ཐེག་པ་དང་སྡུང་འདས་མཐར་ཐུག་མེད་པར་གྱུབ་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་མ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་

ཡེ་ཤེས་དང་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པའི་སྤང་ཐས་བསྟུས་པ་རྣམ་གྲོལ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་དང་། ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་མ་ལུས་པ་ལ་འཕྲོ་བ་དང་དྲི་མ་མ་ལུས་པས་དག་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུམ་པོ་ཡང་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་

ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་གསལ་བ་དང་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་དག་པ་དང་དེ་གསུམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚོས་མཐུན་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། བསྡུས་

ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་གང་དང་ཡེ་ཤེས་གང་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གང་གིས་ཞེས་ཏེ། གསལ་བ་དང་། འཕྲོ་བ་དང་། དག་པ་གསུམ་དང་དེ་གསུམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པ་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་

@136A ཞེས། །ཞེས་སོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མཉམ་གཞག་དང་རྟེས་ཐོབ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱི། ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པ་དེས་ཇི་སྙེད་པ་གཟིགས་པ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་གཟིགས་པ་དེས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པར་

ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། གསུམ་གཅིག་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དབྱེར་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁྲུད་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་ངོ་བོ་སོ་སོར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྐུང་

འདས་མཆོག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཀྱི་མ་དང་ཆོས་མཐུན་བརྗོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཐར་ཐུག་པའི་སྐུང་འདས་ལ་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱངས་མེད་པ་དང་། བསམ་

གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པ་བཞི་ཚོགས་དགོས་པ་དེས་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་སྐྱེ་ངན་ལས་འདས་པ་མཐར་ཐུག་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། ཉི་མའི་འོད་དང་འོད་ཟེར་སྣང་སར་ནི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བལྟ་བར་མི་རུས་པ་

བཞེན་ནོ། །འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་རང་ལ་སྙང་འདས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་སྨྲ་བའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་འདི་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱད་པ་མ་ཤེས་པའི་སྐྱོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་

དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉེ་བར་གནས་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་དག་བའི་ཆོས་འབྱུང་རུང་དང་ལྡན་པའི་ཁམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་འབྱུང་རུང་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་

@136B མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་པོ་ནས་དབྱེར་མེད་དུ་ལྡན་ན་ཆོག་འོག་མ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་མངའ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་ཐོབ་པར་སྨྲིན་

པ་ཐམས་ཅད་སྣང་བའི་སྙང་འདས་མི་ཐོབ་པར་ཡཁད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཕོར་བར་སྐྱེ་བ་ཙམ་དགག་བྱར་བལྟས་ནས་འཕོར་བ་དམན་པ་དང་འཕོར་བར་སྐྱེ་བ་ཆད་པ་ལས་བྱང་བའི་སྙང་འདས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཆོས་

རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱར་འཛིན་པ་ལ་ནི་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཐར་ཐུག་པ་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པ་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་སོ། །སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་བཞི་དབྱེར་མེད་དུ་ཚོགས་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ལ་གཉིས།

རྣ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་དུ་ཇི་སྐད་ཟཁད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྲིང་པོའི་རྣམ་གཞག་ངོ་བོའི་དོན་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣ་ལ་བཏོན་དུ་ཟཁད་ནས། དེ་མ་གློ་བུར་

བ་དེའི་ཞར་ལ་ཟཁད་ཅིང་འོག་མས་དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་ཟཁད་ངོ་འདི་འོག་མའི་མཚམས་སྦྱར་དུ་ཡང་ཟཁད་དུ་རྩད་མོད་ཀྱི། གོང་གི་དོན་བསྡུར་བྱས་པ་ལ་འཁལ་བ་མེད་པར་སེམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཁམས་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་བསྐྲིབས་

པ་དཔེ་དགུས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་ཟཁད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་སྦུབས་ན་གནས་པ་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་ཡིན་པ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པ་དེ་དཔེ

@137A ཞེས། །དགུ་དག་གེས་ནི་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་མདོར་བསྡུན་དུ་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཉེ་བར་གནས་པ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པས་མ་འབྲེལ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་

སྣབས་ཉིད་དང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉེ་བར་གནས་པ་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྨྲིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།

དཔེ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་གྲངས་ངེས་པ་དང་། དཔེ་དོན་ཆོས་མཐུན་བཞག་པ་དང་། དོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་རྣམ་བྱང་གྱི་ཕྱོགས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་དགུ་དགུར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྨྲིན་བྱེད་

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དཔེ་དགུར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དོན་སྨྲིན་པ་དགུར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དུག་གསུམ་གྱི་ས་བོན་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་མངོན་གྱུར་དུག་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། ཡང་ན་མངོན་གྱུར་དུ་མཚུངས་ཀྱང་ཁམས་གོང་མ་

འབྲེལ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་འདོད་ཁམས་འབྲེལ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྐོན་ནས་དབྱེའོ། །མ་རིག་བག་ཆག་གིས་དང་། མཐོང་སྤངས་དང་། སྐོམ་སྤངས་དང་། མ་དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིན་པ་དང་། དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིན་པ་དགྲ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་མཆོག་

པར་བྱེད་པའི་དཔེ་དགྲ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། དོན་དགྲ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རིགས་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟོགས་པའི་ཆོས་དང་། བསྟན་པའི་ཆོས་ལ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོན་པའི་

@137B གསུང་རབ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་བོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ནི་དབྱེ་བ་མེད་ལ། རིགས་ལ་ངོ་བོ་དང་རྒྱས་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དང་། ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་དང་པོའི་

རྒྱས་པ་ཆོས་སྐུར་གནས་འགྱུར་རྟུང་དང་། ཕྱི་མའི་རྒྱས་པ་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སུ་གནས་འགྱུར་རྟུང་གཉིས་སོ་སོར་བགྲངས་པས་དགྲ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མཆོག་བྱའི་དོན་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པས་མཆོག་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།

འདོད་ཆགས་དང་པདམ་ནི་མངོན་དུ་གྱུར་མ་ཐག་ཏུ་དགའ་བ་དང་ཕྱི་ནས་མི་དགའ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཆོས་མཚུངས་སོ། །པདམས་མཆོག་པར་བྱ་བའི་དོན་འདོད་ཆགས་བག་ལ་ཉལ་མ་ཡིན་ནམ། མངོན་དུ་གྱུར་ན་དགའ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་སུ་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་ཞེན། སྐྱོན་

མེད་དེ། མངོན་དུ་གྱུར་ན་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་འདོད་ཆགས་བག་ལ་ཉལ་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྨྲེར་ཆོས་མཚུངས་བཞད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་སྡང་དང་སྲོག་ཆགས་སྣང་མ་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་པ་འདྲ་བ་དང་། གཉི་ག་

དང་སྣུན་པ་སྐྱིང་པོ་མཐོང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པར་འདྲ་བས་སོ། །རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་ཆུས་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པས་སོ་སོར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ནས་ལྡང་བ་དང་མི་གཙང་བ་ནི་བསྟེན་པར་མི་བཟོད་པས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་གྱུར་དྲག་པོས་

ཉེས་སྤྱོད་ཀུན་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་ལ། ཉེས་སྤྱོད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཉམ་པ་བས་མི་གཙང་བ་ལྟར་བསྟེན་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེས་སྤྱོད་བསྒྱེད་ཆུས་སུ་མི་འདྲ་བ་མེད་པས་མངོན་གྱུར་གསུམ་ཀ་སྤྲིབ་པ་ཚན་གཅིག་ཏུ་བཞག་གོ །མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་དང་ས་ནི། སས་

@138A ཀཽཾ། །གཉིར་ལ་སྦྱིབ་པ་ལྟར་མ་རིག་པས་རང་བྱུང་ཐོབ་པ་ལ་སྦྱིབ་པས་སོ། །མཐོང་སྤངས་དང་འབྲས་བུ་ཉེས་བྱ་སྐྱེས་མ་ཐག་འབྲས་བུ་འཇིག་པ་ལྟར་མཐོང་ཡམ་སྐྱེས་མ་ཐག་མཐོང་སྤངས་འཇིག་པར་མཚུངས་པ་དང་།

སྒོམ་སྤངས་དང་གོས་སྐྱལ་ནི་སྐྱིང་པོ་ཟད་ཟིན་པར་འདྲ་བ་དང་། མ་དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་བྱད་མེད་ནི་རང་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་འདྲ་བ་དང་། དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ས་འདམ་ཟུང་ཟད་གོས་པ་ནི། སྙབ་པས་

ཟུང་ཟད་སྒྲིབ་པར་ཆོས་མཚུངས་པ་སྟེ། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དོན་ཆོས་མཐུན་ནོ། །བསྒྲིབ་བྱའི་དཔེ་དོན་ཆོས་མཐུན་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ན་དཔེ་མེད་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ནི་སྣང་ཚེ་

དང་འདྲ་སྟེ། དོན་མྱངས་པའི་རོ་གཅིག་པའི་བདེ་བ་སྟེར་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ནི་འབྲུའི་སྐྱིང་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། དོན་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པས་སྣ་ཚོགས་ལ་ཁྲབ་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གསེར་དང་འདྲ་སྟེ། ངོ་བོར་ངན་

པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ནི་གཏར་དང་འདྲ་སྟེ། འབད་པས་མ་བསྒྲུབས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པར་བློངས་པ་ལས་བྱང་བའི་རིགས་ནི་སྐྱེ་ཞིང་དང་འདྲ་སྟེ། འབད་པས་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་

རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་རང་བྱུང་དང་འདྲ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་སྒོམ་བས་གསར་དུ་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྟེན་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་དང་འདྲ་སྟེ། ཆོས་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་

@138B པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་པ་ནི་གསེར་ལས་བྱས་པའི་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་སྟེ། གཟུགས་བརྙན་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་བག་ལ་ཉལ་བསྟན་པའི་ཆོས་དང་རིགས་གཉིས་ལ་ཡང་སྒྲིབ་བྱེད་ཡིན་པས་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཁོ་ནའི་སྒྲིབ་བྱེད་

དུ་བཞག་པར་མི་འཐད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་ཡང་སྒྲིབ་པ་ལྷག་མ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྒྲིབ་པས། འདོད་ཆགས་བག་ལ་ཉལ་ཁོ་ན་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་འཛིག་པ་མི་འཐད་ལ། བསྒྲིབ་བྱ་ལྷག་མ་བརྒྱད་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་བག་ལ་ཉལ་གྱིས་བསྒྲིབ་པས་པདམ་

ལ་སོགས་པའི་དཔེས་བསྟན་པའི་སྒྲིབ་བྱད་དགུ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་བསྟན་པའི་བསྒྲིབ་བྱ་དགུ་དའི་དོན་སོ་སོར་མ་ངེས་པའོ་ཞེན། དའི་ལ་བསྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་སོ་སོར་ངེས་པ་ལྟར་དོན་ལ་བསྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡོད་པར་མི་

འདོད་པས་འགལ་བ་མེད་ལ། སྒྲིབ་བྱེད་དགུ་ལ་དའི་དགུ་བསྟན་པ་དང་། བསྒྲིབ་བྱ་དགུ་ལ་དའི་དགུ་བསྟན་པ་ནི། སོ་སོའི་ཚོས་མཐུན་ཡོད་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་བཞི་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་པ་དགུ་ཡང་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཀྱི།།རྫས་

མི་འདྲ་བ་དགུར་དབྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྒྲིབ་པ་དགུ་བསལ་ན་སྐྱེང་པོ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དཔེས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་དང་དཔེས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་

དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་ལྡན་པའི་དཔེ་དང་། བསྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་སོ་སོའི་དཔེ་མདོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུ་བ་ནི། དཔེ་དགུ་གང་ཞེ་ན། ལན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་པདམ་ངན་པའི་ནང་ན་ཡོད་པ་དང་། སྐྱང་རྩི་སྐྱང་མ་ལ་ཡོད་པ་

@139A ཞེས། །དང་། འབྲས་བུའི་སྒྲུབ་པ་ལ་དབུས་ན་སྐྱིང་པོ་ཡོད་པ་དང་། མི་གཙང་བའི་ནང་ན་གསེར་ཡོད་པ་དང་། དབུལ་པོའི་ཁྱིམ་གྱིས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་དང་། ལྷོར་ཤེང་གི་སྡུ་ཀུ་སོགས་དེ་དག་གི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཆུང་ངུ་ལ་ཡོད་

པ་དང་། གོས་རྟུལ་ནང་ན་རྒྱལ་བའི་སྐུ་དང་ནི། བྱད་མེད་ངན་པའི་ལྷོ་ན་མི་བདག་འཛིར་ལོས་བསྒྲུངས་བ་ཡོད་པ་དང་། སའི་ཁོང་ལ་རིན་ཆེན་གསེར་ལས་བྱས་པའི་གཟུགས་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བར་བློ་བྱང་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མས་བསྦྱིབས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་

ལ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིས་པདམ་ལ་སངས་རྒྱས་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་དཔེར་བྱས་ནས་བློ་བྱང་གྱི་དྲི་མས་བསྦྱིབས་པ་ལ་ཁམས་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། དྲི་མ་ནི་མཚུངས་

ཞེས་སྦྱར་རོ་གང་དང་མཚུངས་ཤེ་ན། པདམ་དང་། སྲོག་ཆགས་དང་། སྦྱན་པ་དང་། མི་གཙང་བ་དང་། ས་དང་། འབྲས་བུ་དང་། གོས་རྟུལ་དང་། སྡུག་བསྔལ་འབར་བས་མངོན་པར་གདུངས་པའི་བྱད་མེད་དང་། སའི་ཁམས་དང་མཚུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཁམས་མཆོག་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་ཕེས་པར་བྱའོ། །གང་དང་མཚུངས་ཤེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་། སྤྲུང་རྩི་དང་། སྐིང་པོ་དང་། གསེར་དང་། གཏེར་དང་། ནཡ་གྲོ་དང་། རིན་ཆེན་སྐུ་དང་། གྲིང་བདག་མཆོག་དང་། རིན་ཆེན་

གཟུགས་དང་ཚོས་མཚུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། འདོད་ཆགས་བགེ་ལ་ཉལ་སོགས་དྲི་མ་བཞི་གྲོ་བྱར་བར་དཔེས་བསྟན་པ་དང་། མ་རིག་པའི་བགེ་ཆགས་གྲོ་བྱར་བར་དཔེས་བསྟན་པ་དང་། མཐོང་སྤངས་དང་། སྒོམ་སྤངས་

@139B གྲོ་བྱར་བར་དཔེས་བསྟན་པ་དང་། མ་དག་པ་དང་དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་དྲི་མ་གྲོ་བྱར་བར་དཔེས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དུག་གསུམ་གྱི་བགེ་ལ་ཉལ་གྲོ་བྱར་བར་དཔེས་བསྟན་པ་དང་། མངོན་གྱུར་གྲོ་བྱར་བར་དཔེས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་

དང་པོ་འདོད་ཆགས་བགེ་ལ་ཉལ་གྲོ་བྱར་བར་དཔེས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྟ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་དཔེ་དང་། དོན་དང་། ཁམས་

ཀྱི་དྲི་མ་སྦྱོང་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་དྲི་མི་ཞིམ་ཞིང་མདོག་དན་པའི་པདྨ་འདབ་མ་ཁ་རྒྱམ་པའི་ཁོང་ན་གནས་པ་མཚན་བཟང་པོ་སྦྱོང་གིས་འབར་ཞིང་བརྒྱན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ནི་དྲི་མེད་ལྟའི་མིག་དང་ལྡན་པའི་མིས་མཐོང་ནས་ཆུ་

སྐྱེས་འདབ་མའི་སྟབས་ནས་སྐུ་དེ་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཉིས་པ་ནི། བདེ་གཤེགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་གནར་མེད་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་རང་གི་ཚོར་ཉིད་ཡོད་པར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཏེ་ཉེ་ནི་ལྷག་མ་འབྲེན་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲིབ་པ་དེ་སུ་ཞིག་གིས་སེལ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། དྲི་མ་ཟད་པར་སྣང་བས་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཕྱི་མའི་མུར་ཐུག་པར་གནས་པའི་སྐྱིང་རྡོའི་བདག་ཉིད་ཅན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་བག་ལ་

ཉལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་ནི་གྲོལ་བར་བྱེད་ལ། ཡང་ན་དྲི་མ་མཐའ་དག་འཇོམས་པ་ལ་སྣང་ཡང་འགལ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། །ཇི་ལྟར་མི་སྡུག་པདམ་ཁ་རྒྱམ་པ་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ནི་དེའི་ཁོང་ན་གནས་པ་ལྟའི་མིག་དང་ལྡན་པས་མཐོང་ནས་དེ་

@140A ཞེས། །དབྱང་བའི་ཆེད་དུ་འདབ་མ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ལྟར་ཚགས་སྡང་སོགས་ཀྱི་དྲི་མའི་སྤྲྱབས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པའི་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱིང་པོའི་རང་བཞིན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་གཟིགས་ཏེ་ཐུགས་རྗེས་ཐུབ་པ་

དཔེ་ཨཞད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་དེ་ནི་འཇོམས་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ཞེས་སྡང་བཀུ་ལ་ཉལ་གྲོ་བྱང་བར་དཔེས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་།

ཨཞད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དཔེ་དང་དོན་དང་། དེ་མ་སྦྱོང་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་སྤོག་ཆགས་བྱང་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་སྦྲང་རྩི་ནི་སྐྱེས་བུ་མཁས་པ་སྦྲང་རྩི་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིས་མཐོང་ནས་ཐབས་ཀྱིས་སྦྲང་རྩི་དེ་དང་སྤོག

ཆགས་བྱང་བའི་ཚོགས་ཀུན་ནས་བླལ་བར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། གཉིས་པ་ནི། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོས་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱན་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་རིག་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་རིག་ཁམས་སྣང་རྩི་དང་འདྲ་བར་གཟིག་ཏུ་མངར་བར་རོ་གཅིག་པ་འདི་གཟིགས་

ནས་དེ་འཛོམས་པར་མཛད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་སྤྲིད་པ་སྣང་མ་དང་འདྲ་བ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་རབ་ཏུ་སྟོང་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་

ལྟར་སྣང་རྟེ་སྲོག་ཆགས་སྣང་མ་བྱེ་བ་ཕྲག་ཁྱིག་སྟོང་གིས་བསྡིགས་པ་སྣང་རྟེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་མིས་སྣང་མ་དེ་དག་བསལ་ཏེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཁ་ཟས་སོགས་སྣང་རྟེའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་

@140B བའི་ཚོས་ཉིད་སྣང་མའི་རྟེ་དང་འདྲ་བ་དེ་ལ་བསྡིབ་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་སྣང་མ་དང་འདྲ་བ་དེ་འཇོམས་པ་ལ་མཁས་པའི་རྒྱལ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་སྣང་མ་སེལ་བ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེས་བུ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་གཉི་ལྡུག

བག་ལ་ཉལ་གློ་བུར་བར་དེཝས་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དེའི་དང་། དོན་དང་། སྤྲིན་པ་དེ་སེལ་བྱེད་དེ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཕྱི་

ཀྱིན་གྱི་སྤྱན་པ་དང་ལྡན་པའི་འབྲས་བུའི་སྐྱེ་པོ་ནི་དེ་མ་བསལ་བར་མི་རྣམས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་བཟའ་བ་ཞེམ་པོར་མི་འགྱུར་བས་ཟས་སོགས་དོན་དུ་གཉེར་བ་གང་ཡིན་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་དག་གིས་ནི་སྤྱན་ནས་དེ་འབྱིན་པ་ལྟར། གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་

ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་འདྲེས་ནས་གནས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་པོ་ཇི་སྲིད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དང་འདྲེས་པ་ལས་མ་གྲོལ་བ་དེ་སྲིད་དུ་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་སྲིད་པ་གསུམ་དུ་མི་བྱེད་པས་

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་མ་སེལ་བར་མཛད་དོ། །འདིས་དྲི་མས་བསྒྲིབས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་ངོས་སུ་བསྟན་ནས་དྲི་མ་སེལ་བྱེད་དོན་གྱིས་འཕངས་སོ། །གཉིས་

པ་ནི། ཇི་ལྟར་ས་ལུ་དང་བྲ་བོ་དང་། ཤས་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་སྐྱེ་པོ་སྨྲས་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཀླ་མ་ཅན་སྨྲས་པ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལེགས་པར་མ་བསྟྲབས་ན་མི་རྣམས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་བཟའ་བ་ཞེམ་པོར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་

@141A ཞེས། །ཡོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་འབྱུང་རུང་ལ་བཏགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲུན་ལས་མ་གྲོལ་བའི་ལུས་ཏེ་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་བྱ་པས་ཏེ་བཀྲིས་པས་ཉེན་པའི་འགྲོ་བ་ལ་

ཆོས་ཀྱི་དགའ་བའི་རོ་སྟེར་བར་འགྱུར་བ་མིན་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་བསལ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་མཛད་དེ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་བདག་པོའི་མཛད་པ་

ཡིན་གྱི་དྲི་མ་དངོས་སུ་སེལ་བྱེད་ནི། གདུལ་བྱ་རང་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དཔེ་དང་དོན་དང་། སྦྱིན་

པ་སེལ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་མི་ཞིག་ལམ་དུ་རབ་ཏུ་རྒྱུ་བའི་ཚེ་མི་དེའི་གསེར་ལྷན་ལྷིན་རྩལ་པའི་གནས་སུ་ལྷུང་བར་གྱུར་ལ་གསེར་རང་གི་ངོ་བོ་ངན་པར་མི་འགྱུར་བས་མི་འཇིག་ཆོས་ཅན་དེ་ནི་སྔར་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མི་གཙང་

བའི་གནས་དེར་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་དག་ཏུ་གནས་པ་ན་ལྷའི་མིག་དག་དང་ལྡན་པ་ལྷ་ཡིས་དེར་དེ་ནི་ཡོད་པ་མཐོང་ནས་མི་ལ་འདི་ན་ཡོད་པའི་གསེར་རིན་ཆེན་གྱི་མཆོག་འདི་སྤྱངས་ཏེ་རིན་ཆེན་གྱིས་སྤྲྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་

ལ་སོགས་པ་བྱིས་ཞེས་སྨྲ་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་ནས་དྲི་མ་སེལ་བར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཐུབ་པས་མི་གཙང་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་སྤྱོང་བའི་སེམས་ཅན་བྱི་ཡོན་ཏན་ཁམས་རང་བཞིན་བྱིས་

@141B རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་འདམ་དེ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ལ་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་འཚམ་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆུ་ཆར་འབེབས་པར་མཛད་ཅིང་སྨིན་པ་སེལ་བར་

མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ལྷན་ཕྱིན་རྩལ་པའི་གནས་སུ་ལྷུང་བའི་གསེར་ནི་ལྷ་ཡིས་མཐོང་བྱར་ནས་ཀུན་ཏུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཆོག་ཏུ་མཛེས་པ་གསེར་དེ་མི་ལ་ནན་གྱིས་སྟོན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བའི་ཁམས་ལ་རྒྱལ་བར་བཏགས་པ་རྒྱལ་

བ་ཉོན་མོངས་མི་གཙང་ཆེན་པོར་ལྷུང་བར་བྱུར་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཟིགས་ནས་དེ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བས་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་

དང་། རྩ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་དང་། དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་མི་དབུལ་པོའི་ཁྱིམ་ནང་གིས་འོག་ན་ལོངས་སྤྱོད་པས་མི་ཟད་པའི་གཏེར་ནི་ཡོད་པར་

གྱུར་ཏེ་མི་ངེས་དེ་ཡོད་པར་མ་ཞེས་ཁིང་གཏེར་དེ་ཡང་ནི་དེ་ལ་ང་འདིར་ཡོད་ཅེས་མི་སྨྲ་བ་ལྟར། གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ནང་དུ་ཆུད་པ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་རུང་གི་རིན་ཆེན་གཏེར་ར་ང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པ་

བདག་མེད་གཉིས་གསར་དུ་བཞག་ཏུ་མེད་པ་དང་བདག་གཉིས་གསར་དུ་བསལ་དུ་མེད་པ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ར་ང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་མ་རྟོགས་པས་ན་ཐར་པའི་བདེ་བས་དབུལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་རྣམ་པ་མང་པོ་རྒྱུན་དུ་སྐྱེ་དགུ་འདིས་

@142A ཞེས། །སྒོང་དོ། །སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་མི་དབུལ་པོའི་ཁྱིམ་གྱི་ནང་དུ་ནི་རིན་ཆེན་གཏེར་ཆུང་པར་གྱུར་པའི་མི་ལ་ནི་རིན་ཆེན་གཏེར་དེ་བདག་འདི་ན་ཡོད་ཅེས་

བརྗོད་པར་མི་བྱེད་ལ་དེ་ནི་མི་ཡིས་ཤེས་པ་མིན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་རྒྱུ་གི་ཚོས་གཏེར་ཡིད་ཀྱི་ཁྱིམ་བྱི་ནང་ན་གནས་ཀྱང་དེ་ཡོད་པར་མ་ཤེས་པས་ སེམས་ཅན་དག་ནི་དབུལ་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམས་

ཀྱིས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་སྐུ་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་དང་སྡོང་ཡང་དག་བལྟམས་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་ གཉིས། མཐོང་སྤངས་ཐོག་བྱང་བར་དཔེས་བསྟན་པ་དང་། སྒོམ་སྤངས་

ཐོག་བྱང་བར་དཔེས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་ པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་དང་། དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞ་མ་དང་མ་དུ་ལུག་ལ་སོགས་

པའི་ཤིང་གི་འདྲས་བུ་ལ་ཡོད་པའི་ས་བོན་སྐུ་གུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་གཏན་མེད་དུ་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ས་རྩོང་བ་དང་ཆུ་དང་ལུད་ལ་སོགས་པ་ལྟན་པར་བཏབ་པ་ལས་ལྟོན་ཤིང་གི་རྒྱུ་པོའི་དངོས་པོ་རིམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ལྟར། གཉིས་པ་ནི།

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མ་རིག་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་འབྲས་བུའམ། ཤིང་གི་འབྲས་བུ་དང་འདྲ་བའི་མ་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་པགས་པའི་སྣྲབས་ཀྱི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་ཆོས་ཁམས་དག་བ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་སད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་རས་བརྒྱང་

@142B སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་བཀྱི་བའི་དག་བ་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་གྱིས་ཐུབ་པའི་རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆུ་དང་ཉི་མའི་འོད་དང་རླུང་དང་ས་དང་དུས་དང་གོ་སྐབས་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ནམ་མཁའི་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱིས་ཏ་ལ་དད་

ནི་ཟ་སྤའི་འབྲས་བུའི་སྣྲབས་ཀྱི་གསེབ་ན་གནས་པའི་ས་བོན་ལས་ཤིང་སྐྱེས་པ་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་འབྲས་བུ་དང་འདྲ་བའི་ཕགས་པའི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་རྟོགས་པའི་ཤར་རྒྱས་ཀྱི་ས་བོན་སེམས་ངང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག

པ་དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གུ་ཡང་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་དགེ་བའི་རྩེན་དེ་དང་དེ་ཡིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དང་པོར་འཐོན་ཞིང་སྐྱེ་བ་དང་དེ་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱས་ཤིང་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ་དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་

བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དཔེ་དང་། དོན་དང་། སྒྲིབ་པ་སེལ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་གསེར་སོགས་

རིན་ཆེན་ལས་བྱས་པའི་རྒྱལ་བའི་གཟུགས་གོས་རྒྱལ་དྲི་ངན་གྱིས་ནི་གཉིས་པར་གྱུར་པ་འབྱོག་དགོན་པའི་ལམ་ན་གནས་པ་མི་རྣམས་ཀྱིས་འགོམས་ཤིང་འབྱོ་བ་ཡོད་པ་དེ་ན་ཡོད་པའི་ལྟ་ཡིས་མཐོང་སྒྲིབ་བྱེད་དང་འགོམས་པ་དེ་ལས་གྲོལ་བར་བྱ་

བའི་ཕྱིར་ལམ་ན་གནས་པའི་དོན་དེ་དེ་ན་ཡོད་པའི་མི་དེ་ལ་སྣོས་པ་ལྟར། གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཐོག་མ་མེད་པས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གཉིས་པའི་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེ་དེ་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་

@143A ཞེས། །དེ་བཞིན་ཉིད་དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་གཟིགས་ནས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དེ་ཐར་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཐབས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་

པ་ནི། ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་རང་བཞིན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་དྲི་ངན་པ་ཅན་གྱི་བོས་ཀྱིས་གཏུམས་པ་མི་འགྲོ་བའི་ལམ་ན་གནས་ལ་ལྷའི་མིག་གིས་མཐོང་ནས་སྨྲིན་བྱེད་ལས་ཐར་པའི་ཕྱིར་མི་ལ་སྟོན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་བོས་རལ་གྱིས་

གཏུམས་ནས་འཚོར་བའི་ལམ་ན་གནས་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་ཡང་འཚོར་བ་ལས་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས།

མ་དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་དྲི་མ་གློ་བུར་བར་དཔས་བསྐྱབ་པ་དང་། དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་དྲི་མ་གློ་བུར་བར་དཔེས་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།

བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགེ་དང་། དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་མི་མོ་གཟུགས་ངན་ཅིང་དབུལ་ལ། མགོན་མེད་པའི་ཁྱིམ་གྱི་འདུག་གནས་སུ་ནི་འདུག་པར་གྱུར་ལ་མངལ་གྱིས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་དཔལ་ནི་འཛོམ་པར་

བྱེད་པས་རང་གི་ལྟོ་ན་ཡོད་པའི་མི་བདག་མི་ཤེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་མགོན་མེད་པའི་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་བཞིན་ཏེ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་མངལ་ན་འཁོར་བསྐྱར་དང་ལྡན་

@143B པའི་བྱད་མེད་བཞིན་ནོ། །དེ་ལག་ཞིག་ཡོད་པས་མཐར་རིམ་གྱིས་མགོན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མེད་ཁམས་ནི་དེའི་མངལ་ན་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བྱད་མེད་ལུས་ལ་དྲི་བཅས་གོས་ཀྱོན་མི་སྡུག་གཟུགས་ལྡན་པས་

བདག་མངལ་གྱི་ནང་དུ་གནས་ཀྱང་དེ་མི་ཤེས་པར་མགོན་མེད་ཁང་པར་སྡུག་བསྔལ་མཆོག་རྫོང་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་བདག་རང་གི་ནང་ན་གནས་པའི་མགོན་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་མགོན་མེད་པའི་བློ་དང་ལྡན་པ་འགྲོ་བ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཡིད་

ཀྱི་རྒྱད་པ་མཐའ་དག་མ་ཞི་བ་འཚོང་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཞི་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །སྒྲིབ་པ་སེལ་བྱེད་དངོས་སུ་མ་སྟོས་ཀྱང་གོང་འོག་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།

མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དཔེ་དང་། དོན་དང་། སྒྲིབ་པ་སེལ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་འཇིམ་པའི་ནང་གི་གསེར་ཞུན་མ་ལས་བྱས་པའི་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པས་རྒྱས་པ། གསེར་གྱི་སྐྱོན་ཞི་བ་ཕྱི་རོལ་ལམ། སའི་རང་བཞིན་ཅན་འཇིམ་པས་གཡོགས་པ་མཐོང་ནས་དེ་ཤེས་པ་དག་གིས་ནི་ནང་གི་གསེར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་རྣམས་ཀྱང་ནི་གློ་བུར་བར་ནི་རྣམ་པར་གཟེགས་པར་བྱུང་ནས། གསུམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་སྒྲུབ་རྒྱུ་གི་གནས་སུ་བྱུང་པས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྒྲིབ་པ་

@144A ཞེས། །དག་ལས་སྨྲོང་བར་མཛད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་དག་པ་གཉིས་ལྡན་དེ་ཐོབ་པར་མཛད་དོ། །ཡང་ན་གང་གིས་སྨིན་པ་སྨྲོང་བར་མཛད་ཅེ་ན། བྱང་ཆུབ་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་དྲི་མེད་

གསེར་འབར་ལས་བྱས་པ་སའི་ནང་དུ་ཆུད་པར་གྱུར་པའི་གཟུགས་མཇེས་ཤིང་ཞི་བ་དེ་རིན་པོ་ཆེའི་བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མཁས་པས་རིག་ནས་ས་དག་སེལ་པར་བྱེད་པ་ལྟར་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་དག་པའི་གསེར་དང་འདྲ་བ་ཞི་བའི་ཡིད་

རང་བཞིན་རྣམ་དག་མཁྱེན་པར་གྱུར་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཡོད་པའི་འདམ་གཅོད་ལ་སོགས་པའི་རྟག་སྣུད་ཀྱིས་སེལ་བ་ལྟར། ཐུབ་བྱང་གྱི་དྲི་མ་སྨྲོང་བྱེད་ཐེག་གསུམ་གྱི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་འཆད་པའི་ཚུལ་གྱི་ཐབས་ཀྱི་རྟེག་སྣུད་བསྟུབས་

པས་སྨིན་པ་དག་ནི་སེལ་བར་མཛད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ཡན་ཆད་དུ་བསྨིན་བྱ་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་རྒྱས་པར་བཤད་པས་དྲྭ་གི་ཐུག་བཅུ་བ་དང་། དེ་སྨྲོང་བྱེད་དང་། སྨིན་པ་ཇི་ལྟར་སེལ་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་

བསྡུ་བ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྫ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེ་རྣམས་ཀྱི་བསྡུས་པའི་དོན་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དང་། བསྒྲིབ་བྱའི་དཔེ་དང་། སེམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་དྲི་མ་གློ་བུར་བར་གྱུར་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། པདྨའི་

སྣབས་ན་ཞེས་པའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་སྦྱར་ནས་པདྨའི་སྣབས་ན་སངས་རྒྱས་བཞིན་ཞེས་པ་ནས་སའི་སྣབས་ན་གསེར་གཟུགས་བཞིན་ཞེས་སྦྱར་ནས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྣབས་རང་

@144B བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པས་མ་འབྲེལ་པ་དུས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེན་པས་སྟོང་བ་དྲི་མ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ།

སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་གདོད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོར་བསྡུས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་དཔེར་བརྗོད་པ་བསྟན་པ་འདིས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པའི་ཐོག་མ་མེད་པའི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་

པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་གློ་བུར་བ་ཉིད་དང་ཐོག་མ་མེད་པའི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོས་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དཔེས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཁམས་སྣོན་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། གང་

ཟག་གང་ལ་སྣོན་པ་དང་། ཁམས་སྣོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་བཤད་པ་དང་། བསྟོན་བྱ་ཁམས་ཀྱི་དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་

ནས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྟོན་བྱེད་མཚན་ཉིད་དགུར་དབྱེ་བ་དང་། དེ་དཔེས་བསྟན་པ་དང་། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་

པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་རྫོངས་པ་གཉེ་སྐུག་བག་ལ་ཉལ་དང་དུག་གསུམ་པོ་དེའི་ཀུན་ལྡང་དུག་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་

@145A ཞེས། །དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀུན་ནས་སྡོང་བར་བྱེད་པ་འདོད་ཁམས་འབའ་ཞིག་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་འགྲུབ་བྱེད་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་དང་སོ་སོར་སྐྱེ་བའི་

རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་། འཕགས་པ་སྤྲོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་མཐོང་ལམ་དང་སྦྱོམ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་དང་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་དྲི་མ་རྣམ་པ་དགུ་ནི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སྤྲོས་པྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི།མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་སྤྲོ

ས་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དུག་གསུམ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་ནི་ས་བོན་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གོང་མ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཡང་དེར་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་གོང་མ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཞེ་སྡང་ནི་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་

སྡང་མངོན་གྱུར་ཁམས་གོང་མ་འཕེན་བྱེད་དང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་གང་དུ་ཡང་མི་རྟང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁམས་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་དགུ་པདམའི་སྨྲའས་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏེ་དྲི་མ་གློ་བུར་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚེད་དུ་

ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་སྤྱབས་ཀྱི་ནི་གསལ་བའི་དབྱེ་བས་ཕྱེ་ན་དབྱེ་བ་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དེ་མ་གྲོ་བྱར་བར་ཡོད་པ་མདོར་བསྟན་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་

བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་བསྡུ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དགུ་པོ་འདི་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་

པདམའི་སྤྱབས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་

@145B མ་ཞུགས་པའི་འབྲལ་རྩང་གྲོ་བྱར་བ་ཉིད་དུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མིང་གི་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། དགུ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། དག་པའི་ས་ལ་

བརྟེན་པའོ། །ཞེས་པའོ། །དྲག་པོ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་ངན་འགྲོ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྲོག་གཅོད་སོགས་

ཀུན་ནས་སྐྱོང་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་བསྡུས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། དུག་གསུམ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་དང་མངོན་གྱུར་བཤད་པ་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་། མཐོང་སྤངས་

དང་སྒོམ་སྤངས་བཤད་པ་དང་། མ་དག་པ་དང་དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་དྲྭ་

མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྣང་བྱ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་སྣང་དང་སྒོམ་སྣང་སུ་འདུས་མོད་ཀྱི། མངོན་གྱུར་དང་ས་བོན་རིམ་གྱིས་སྤོང་བ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་སྣང་བྱ་ལྷག་མ་ཇི་ཙམ་ཞིག་ལུས་པ་སོགས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དབྱེ་བ་ཡིན་

ནོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པས་གང་དུ་འཕངས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བས་མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཞེས་སོ། །ཅི་ཡང་མེད་པའི་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཞི་རགས་

ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤོང་ནུས་ཀྱང་སྲིད་རྩེའི་སས་བསྡུས་སྤོང་མི་ནུས་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞོམ་པར་བྱ་བ་བཤད་ལ། དེ་དག་གི་ས་བོན་ནི་འདས་ལམ་འབའ་ཞིག་གིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། འདོད་ཆགས་

ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྲོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་འདོད་པའི་ལྷ་མི་འཕེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ངན་འགྲོ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མི་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཞེས་སོ། །མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་འདོད་ཆགས་

@0146A ཞེས། །མངོན་བྱུང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་མཆོག་པ་ཙམ་སྟེ། བྱམས་པ་བསྒོམས་པས་ཞེ་སྡང་མངོན་བྱུང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་སོགས་སྤྱོད་པ་རྣམ་སྤྲུང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་

ཀུན་གཞི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། རྟེན་འདོད་ཁམས་པས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སོགས་ཐོབ་ཀྱང་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་མངོན་བྱུང་སྤོང་མི་ནུས་ཏེ། སུམ་ཅུ་པ་ལས་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡིའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཀྱང་འདིར་ནི་དེ་ལྟར་མི་བསམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་སྤོ་གསུམ་གྱི་ལས་ཀུན་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཀུན་སྤོང་གི་རྩོལ་བ་ཕྲ་མོ་ཟག་པ་

མེད་པའི་ལས་འཕྲུག་པའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་གསུམ་སྟྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་སྣུབ་པའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་བློངས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ལྷོས་མི་དགོས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཀུ་བསྐྱབ་ནུས་པ་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་

རྒྱས་འབའ་ཞིག་གི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞོམ་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་བྱས་ནས་མ་རིག་བག་

ཆགས་ཀྱི་ས་དངོས་སུ་སྤོང་པར་བྱེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་

@0146B ཏེ། དེ་ལྟ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་བྱ་སྤོང་བཞིན་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པས་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་མ་ཐོབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་

ཡང་དྲི་མ་དུལ་ཙམ་ཡང་མེད་ན་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་

དུ་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། འོན་དག་པ་ས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་དྲི་མ་རྣོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉོང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གཞོམ་བྱར་འོག་ཀུ་ཡཁད་ནས། འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞོམ་བྱར་

ཡཁད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྟར་ཡཁད་ཟིན་མོད། མ་རིག་བག

ཆགས་ཀྱི་ས་ཕྱ་བ་མཐར་ཐུག་པས་བཙུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དངོས་སུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཡང་། ས་བཙུ་རྒྱུན་ཐ་བས་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལ་སོགས་པ་བླང་རས་ནས་ སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་བྱེད་ན། ཀུན་སྦྱོང་གི་རྩོལ་བ་ཕྱ་

མོ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་དགོས་པས། དེ་འདྲའི་ལས་དང་ལུས་ཟད་པར་སྣང་ན་ས་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ འབའ་ཞིག་གི་ཁྲད་ཆོས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་དེ་ལྟར་སྣོས་སོ། །འོན་

ཀྱང་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་དུས་ན། ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་མི་གཟིགས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དངོས་སུ་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་བྱེད་པ་ ལྟ་ཅི་སྟོས། འདི་དག་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་སྟེ། རེ་ཤིག

བཞག་གོ །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། སྤྲིན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། མཐོང་སྣང་དང་སྒོམ་སྣང་ས་ཀྱི་ ཁྱད་པར་དང་། ས་བོན་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་ཕྱོགས་ཙམ་བཤད་པ་

@0147A ཀཽ། །དང་། མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཟཱཊ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་

སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ནང་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི། །དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་ལས་འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་རྒྱུན་ཆུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་

གེགས་བྱེད་ལ། ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་གེགས་བྱེད་པས། ཤེས་བྱ་ལ་སྒྲིབ་པའམ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ་ཞེས་བཤད་པའི་དོན་

ནི། ལྷོག་ཕྱོགས་སོམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་ནི་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། སོམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ་ནི་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ། །དེ་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཉོན་མོངས་པའམ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་

ཞེས་བྱ་ལ། སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་བྱེད་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བྱོན་ཏེ་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་དེས་སྐྱེད་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་མངོན་

བྱང་ས་བོན་དང་བཅས་པའོ། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ནི། ཡུལ་བདེན་པར་སྣང་བའི་བདེན་སྣང་འཕྲུལ་པའི་ཆ་དང་། དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་སོ། །དེ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ནི་ཉེན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། ས་བརྒྱད་

@0147B པ་ཡན་ཆད་ནས་ཐོབ་ལ། ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ནི། སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་གོ །གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་བདེན་པར་གྱུར་པ་འཐད་སྣམ་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་། བདེན་པར་གྱུབ་མ་གྱུབ་དཔྱད་པ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་དྲངས་པའི་

བདེན་པར་གྱུབ་སྣམ་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བརྟགས་སོ། །དེ་དག་གི་སྤྲོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲའི་དཔྱད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག

པའི་བདེན་འཛིན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ནི། སྒོམ་ལམ་གྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་ཉོན་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་ནི་གོ་བར་ཟད་ལ་ཀུན་བརྟགས་ནི། གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་སོགས་ལ་ཡུལ་བདེན་པར་

སྣང་བ་སྣང་བ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་འཐད་པར་འཛིན་པའི་བློ་ས་བོན་དང་བཅས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤངས་ལ་གཉེད་པ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་སྤྲུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་པར་ཚད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པའི་དུས་

ན་དངོས་ཀྱི་གཉེད་བྱ་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་འགགས་ཤིང་། སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། དེ་འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་ལ་སྟར་རིགས་འདྲ་བར་མ་ཚད་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་བར་ཚད་མེད་ལམ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཚད་སྐྱེར་མི་རུང་

བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཉེན་པོའི་ལགཉིས་ཀྱིས་སྐྱེར་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་དེ་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན། ངོ་སྐལ་གྱི་སྣང་བྱར་

@0148A ཞེས། །མེད་ཅིང་སྐྱེར་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཡང་། རྒྱུན་མ་ཚང་བས་ཡིན་གྱི།།སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་དཔགས་ནས་ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་ཟླ་མོ་རྣལ་

ཙམ་ཡང་མེད་ཀྱང་ཟད་པར་སྣང་བ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། དངོས་གཉེན་གྱིས་ལག་རྩེས་བཞག་པའི་ཆ་ནས་སྐྱེར་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པར་ཐལ་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་

ལམ་གྱི་དུས་ན་དངོས་ཀྱི་གཉེད་བྱ་མེད་པར་ཁས་བླངས་ནས། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་ཟླ་མོ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་གྱིས་སྟོང་བ་དང་འགག་འགྱུར་གྱིས་སྟོང་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྐྱུད་པ་ཡིན་ལ།

རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེའི་དངོས་ཀྱི་གཉེད་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ཡང་སྣང་བ་ཞིན་གྱི་ཚུལ་ལ་མི་མཐས་པར་ཞེས་པར་བྱ་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། འདས་པ་འགག་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་མཐའ་མ་ཚོད་

པར་མངོན་བྱུར་ལ་སྦྱོང་ཚུལ་གསུམ་པོ་མི་འཐད་ཀྱང་། སྤང་བྱའི་ས་བོན་དང་དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུས་མཉམ་དུ་འདོད་པ་ཡང་མཐའ་མ་ཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དངོས་ཀྱི་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་སྟང་སྐན་ཡང་དུས་མཉམ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་

པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་དེའི་དཔེར་མཛོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་དངོས་ཀྱི་གནོད་བྱ་སྤང་བྱའི་ས་བོན་དེ་རང་དུས་ན་འདས་པ་བྱམ་པ་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་ལྟར་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། རང་དུས་ན་མ་སྐྱེས་པ་མདུན་ནས་འཕྲལ་བ་ལྟར་སྤོང་བ་

@0148B ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །མཛོ་སྤོ་སྤྲོལ་གཡང་ལ་སྐྱུར་པ་ལྟར་རང་དུས་ན་ཡོད་པ་དུས་མཉམ་དུ་འགག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། སྔར་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉེན་པོ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་སྦྱང་བྱའི་ས་བོན་

ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཐ་མ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་དུས་མཉམ་ཞེང་། གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་དང་དེ་འགག་པ་དུས་མཉམ་པའི་སྤྲོ་ནས་སྦྱང་བྱ་སྐྱེ་མི་རྟུང་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་སོང་བ་གནོད་པ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ལྟ་པ་ནི། བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་སྔར་མངོན་སུམ་དུ་

མ་རྟོགས་པ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསར་དུ་རྟགས་པ་ན། སྔར་འཛོར་བར་འདོས་མ་སྐྱོང་བའི་ཟད་མོའི་ཆོས་དེ་ལ་སྣ་ཐག་རིགས་པ་ལ་མི་སྣང་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེས་ན་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་འཇལ་བའི་ལྟོག་པ་ནས་བཟོད་པ་བཞིའོ། །

དེའི་རྗེས་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་ཅུ་སོང་བའི་བློ་དེ་ལ་སྣ་ཐག་རིགས་པ་ལས་མི་སྣང་པར་རྟོགས་པས་རྗེས་སུ་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལྟོག་པས་ཕྱི་བའི་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་རྗེས་བཟོད་བཞི་སྟེ། བཟེད་པ་བརྒྱད་ངོ་བོ་

གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ལ། དེའི་དུས་ན་གློ་བུར་དུ་བལ་གྱི་འགོག་བདེན་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེའི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པར་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི།རང་རིག་མངོན་སུམ་ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མཉམ་

བཞག་དེ་ཉིད་ལས་མ་ལངས་པར་གློ་བུར་དུ་བལ་གྱི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པ་ན། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཤེས་ལྟོག་པས་ཕྱི་བ་བཞི་དང་། ཡུལ་ཅན་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཞི་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་

@0149A ཞེས། །ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་གི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བསྒྲུབ་གི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་བཟོད་སྐྱེས་པའི་རྗེས་སུ་རྗེས་བཟོད་སྐྱེ་བ་

སོགས་ནི་སྐབས་འདིར་ཁས་མི་བླང་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོབ་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པའོ། །དེ་ལ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ས་བདུན་པ་མིན་ཚད་མཐར་ཐུག་པར་མ་བྱང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་

ཡོད་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་པ་ས་གསུམ་སྟོམ་པའི་ཤེས་པས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་མ་དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་སྤང་བྱའི་རྟེན་དང་ངོ་བོ་དང་གཉེན་པོ་གསུམ་

གསུམ་གྱིས་བཤད་དོ། །ས་བདུན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཞེས་པ་ནི་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་ཐོབ་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། །དེ་དག་གི་རྣིགས་རྒྱུན་ནི་དག་པ་སའི་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་ཟད་

པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་པ་མ་ལུས་པར་ཟད་པར་རྫོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྐང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ལ་གཉིས། རྟ་བ་དང་། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པར་བསྟན་

པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྤར་བཞད་པའི་དགྲ་པོ་འདི་མདོར་བསྡུས་ནས་ནི་སྤར་བཞད་པའི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་པདམའི་སྐབས་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དགྲ་པོ་དེ་དག་གིས་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྟོ་མ་ཁ་

@0149B ཅིག་ན་རེ། འདི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་རྟ་བའི་ཚུལ་དུ་བྱེས་པ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ། སྤར་བཞད་པའི་རྟ་ཚོག་པདམ་ཡི། སྐྱབས་སོགས་དཔེས་ནི་རབ་བསྟན་ཏེ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་མདོར་བསྡུས་པ་འདི་རྣམས་

གོ་རིམ་བཞིན་དུ་པདམའི་སྐབས་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དགྲས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ཡང་། འོ་སྐོ་བ་ཆེན་པོའི་འགྲུར་དུ་ལྟར་ཡོད་པའི་དཔེ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན། དོན་བསྡུའི་རྟ་ཚོག་ཏུ་བྱ་དགོས་པར་སེམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གིས་ན་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གང་ཟག་ལ་སྐྱེབ་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲི་མ་འདི་དག་གིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱེས་པ་རྣམས་དུག་གསུམ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་གསུམ་དང་དེ་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ལྡང་བྱས་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་བཞི་དང་དམན་པའི་དབྱ་བཅོམ་

གཅིག་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ནི་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། དམན་པའི་འཕགས་པ་སློབ་པ་རྣམས་མཐོང་སྤངས་དང་སྒོམ་སྤངས་གཉིས་དང་བྲལ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་མ་དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པ་དང་དག་པའི་ས་ལ་

བརྟེན་པའི་དྲི་མ་གཉིས་ཀྱིས་མ་དག་པའི་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོའི་མདོ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་ཅན་ནོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཞེས་ཏེ།

ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་མི་རྩུས་པའི་གེགས་དེ་དག་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཁམས་སྐྱེབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།། །།དང་པོ་ནི། ཡང་ཇི་ལྟར་ཁམས་སྐྱེབ་

@0150A ཀཽཾ། །བྱིད་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དགུ་པོ་འདི་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་པདཾམའི་སྤྱན་ལ་སོགས་པ་དང་དུས་དོན་ཆོས་མཐུན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ནས་འདུ་བར་རིག་པར་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡོད་པས་ཆོས་མཐུན་པར་ཡང་རིག་པར་བྱ་ཞེན་ཞེས་ཁམས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་ཡང་དྲིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་དུག་གསུམ་

གྱི་བག་ལ་ཉལ་དང་ཀུན་ལྡང་བྱ་པའི་ཆོས་མཐུན་ནི། ཇི་ལྟར་པདམ་འདམ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མདུན་དུ་གྱུར་ན་ཡིད་དགའ་བ་དང་། ཕྱི་ནས་སྐྱེངས་པ་ན་དགའ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། འདོད་ཆགས་དགའ་བ་དཔེ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་སྲོག་ཆགས་སྣང་མ་ནི་ཤིན་ཏུ་

འཕྲུགས་ཏེ་མདུང་བཟེག་ཅིང་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བ་ན་སྣོང་ལ་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་པར་ཆོས་མཚུངས་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་སྣོང་པོ་ནི་ཕྱི་རོལ་ནས་སྨྲས་པས་བསྒྲིབས་

པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱིང་པོའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལམ་རིག་པའི་སྒོ་ངའི་སྣུབས་ཀྱིས་བསྒྲིགས་པས་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་མི་གཙང་བ་བསྟེན་པར་མི་བཟོད་ཅིང་ཡིད་དང་མི་མཐུན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་

བཏེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་དྲག་པོའི་ཉེས་སྤྱོད་ཀུན་ནས་སྐོང་བས་རབ་ཏུ་ཉམ་ང་བས་མི་གཙང་བ་དང་འདྲ་བས་བསྟེན་པར་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་ཚོས་མཐུན་ནི། ཇི་ལྟར་ནོར་བྱི་གཏེར་ནི་སས་བསྒྲིགས་པས་

@0150B ན་མི་ཤེས་ཤིང་གཏེར་མི་ཐོབ་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བོ་ལ་རང་བྱང་ཉིད་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་ལ་མ་རིག་བག་ཆགས་སུ་ཡིས་བསྒྲིགས་པས་མི་མཐོང་བར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མཐོང་

སྣང་ས་དང་སྒོམ་སྣང་ས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་ནི། ཇི་ལྟར་མྱུ་གུ་སོགས་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་པས་ས་བོན་གྱི་ཤུན་པ་གཅོད་ཅིང་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་མཐོང་བ་ཡིས་མཐང་སྣང་རྣམས་ནི་དེ་མཐག་མྱུར་དུ་ལྡོག་པར་

འགྲུར་བར་ཆོས་མཚུངས་པས་སོ། །འཕགས་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་སྐྱེ་པོ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རགས་པ་ཟད་པའི་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་སྤང་ས་སྟོབས་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བྱ་རྣམས་

སྐྱེ་པོ་ཟད་པའི་གོས་སྡུལ་དག་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་ཏེ་སྐྱེ་པོ་རབས་པ་ཟད་པར་ཆོས་མཚུངས་པས་སོ། །བཞི་པ་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིབ་པའི་ཆོས་མཐུན་ནི། ས་བདུན་ལ་བརྟེན་པའི་དྲི་མ་ནི་མངལ་སྐྱབས་ཀྱི་དྲི་མ་དག་དང་ཆོས་མཚུངས་ཏེ།

རང་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ལ་བསྒྲིབ་པར་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངལ་སྐྱབས་དང་བྲལ་བ་འདྲ་བའི་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྟོན་གྱི་ལས་ལས་རྩོལ་མེད་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བཞིན་དུ་འབད་རྩོལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དག་པས་གསུམ་དང་

རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་དྲི་མ་རྣམས་ས་འདམ་ཟུང་ཟད་གོས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་དྲི་མ་དེ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ནི་གཞོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཆགས་སོགས་དྲི་མ་དགུ་པདམ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་ཆོས་

@151A ཞེས། །མཚུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་འདག་མའི་མཚམས་སྦྱར་དུ་ཡང་རུང་མོད་ཀྱི་སྔ་མའི་དོན་བསྡུར་བཤད་དོ། །བཞི་པ་བསྒྲིབ་བྱ་ཁམས་ཀྱི་དཔེ་དོན་ཆོས་མཐུན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

རྣ་བ་དང་། འབྱེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་འཕྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ཁམས་སངས་རྒྱས་སོགས་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཁམས་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དོན་སྤྱིར་སྦྱར་བ་དང་། ཆོས་མཐུན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱེ་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་

རྣམ་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྣ་བ་དང་། འབྱེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁམས་འདིའི་རང་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་པར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཆོས་སྐུ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རིགས་ཀྱང་སྟེ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་རིམ་པ་

བཞིན་དུ་དཔེ་གསུམ་དང་གཅིག་དང་ནི་ལྡ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་སྤྲུང་རྩི་དང་འབྲུའི་སྟེང་ཡིའི་དཔེ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཁམས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ཁྱབ་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་འཇུག

རྟང་གི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསེར་གྱིས་དཔེ་གཅིག་གིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟེང་ཡོ་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་དང་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི།

@151B ལྷོན་ཤིང་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་པ་དང་གསེར་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་དཔེ་ལྟས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟེང་ཡོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་བསྟེད་པའི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཆོས་མཐུན་

བཞད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་བཞད་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། ཆོས་མཐུན་བཞད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲྭ་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གང་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྫ་བ་དང་།

འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག

གིས་དག་པས་ཤིན་ཏུ་མ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་ཡི་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། བསྟན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གསུང་རབ་སྟེ། ཟབ་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟོན་

པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་དང་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཚུལ་ནི་ཚིག་དང་ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟེན་པ་དང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་བསྟན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་རྟོགས་པ་

ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་ལོ། །སྤྱོད་ཡུལ་དང་ཡུལ་གཉིས་སྤྲོས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཁྱད་པར་སྟོན་པའོ། །

@152A ཞེས། །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཞོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ་དེ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྐུའོ། །འདིས་སྟ་མ་བཤད་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་

ལ་དམིགས་ནས་དེའི་དོན་གོམས་པར་བྱས་པས་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་གསུང་རབ་ནི་ཤེས་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་དང་གནས་

སྐབས་རིགས་མ་ངེས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བར་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གསུང་གི་རྣམ་པར་རིག་པ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་བསྟན་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བསྟེན་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཐུབ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཞེས་སོ། །གསུང་རབ་ཡན་ལག

བཅུ་གཉིས་ཏེ། །མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུར་གསུངས་པ་ནི། དབྱེ་བསྡུ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་

པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་ན་འདི་ལ་འདུ་བའི་དཔེ་ནི་མི་དམིགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ངོ་བོ་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བློ་བྱར་གྱིས་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་འདུ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མོ་ཟབ་མོའི་ཚུལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་དེའི་དོན་མྱངས་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་གཅིག་པའི་རང་

བཞིན་ཉམས་སུ་མྱོང་ཞིང་བདེ་བ་མཐའ་དག་སྟེར་པས་སྤང་རྩི་

@152B མངར་བར་རོ་གཅིག་པ་བཞིན་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་ཤུན་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྐབས་ན་སྐྱེ་པོ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱང་

དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་འདི་གཉིས་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། རྫོགས་

སངས་སྐྱེ་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། ཞེས་བཤད་པའི་འཕྲོ་བའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འཕྲོ་བའི་དོན་ནི་ཁྱབ་པའི་དོན་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་གསུང་གིས་གདུལ་བྱ་སྣ་ཚོགས་ལ་ཆོས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲིན་ལས་འཇུག་ཅིང་། འཕྲིན་ལས་འཇུག་རྩང་དུ་དུས་ནམ་ཡང་གནས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུས་ཁྱབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཚོགས་དོན་ཡཁད་པ་དང་། ཆོས་སྐུས་ཁྱབ་པ་ལྷང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་

ནི། དཔལ་ཞེས་ཏེ་སེམས་ཅན་འདི་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །གང་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་རྩང་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཐྱུང་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་འགའ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་མེད་དེ་ནམ་མཁའི་

ཁམས་ལས་བྱམ་པའི་ནང་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་སྐད་དུ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་རྟག་ཏུ་སྣོད་ཀུན་ཏུ་སོང་བར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སེམས་

ཅན་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟེས་སུ་སོང་བར་འདོད་དེ་ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་གཟུགས་རྣམས་ཀུན་སོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚ་འདི་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཀུན་ཏུ་སོང་བར་འདོད་དོ། །ཕྱིད་སྟ་མ་མདོ་རྒྱུན་གྱི་དོན་བསྟས་པ་

@153A ཞེས། །དང་། ཕྱིད་ཕྱི་མ་ཆོག་དྲངས་པ་ཡིན་ཡང་། ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ལུང་དྲངས་པ་ཡིན་གྱི།།རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་ལ་ཐུ་བཀས་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་རང་བཞིན་སྟར་

བཟང་པོ་ཕྱིས་ངན་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱིན་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པས་དགེ་ཞིང་བཟང་བ་དང་དྲི་མ་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་བཞིན་

ཉིད་འདི་མི་གཙང་བའི་ནང་ན་གནས་པའི་གསེར་གྱི་ནི་གཟུགས་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་དང་རྣམ་པ་འཆར་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་

པའི་ཚུལ་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་

ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི།

སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྦྱག་བསྟལ་མཐའ་ཡས་པ་དང་རྟེས་སུ་འབྲེལ་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལས་གཞན་དུ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་མི་བརྟེན་པ་དེའི་ཕྱིར་གསེར་བཟང་པོ་

བཞིན་དུ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ཡང་སྐྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚེས་ཅན་ཞེས་བཤད་པ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་དུ་ཟིན་ཡང་། བློ་བྱང་གྱི་ཉོན་མོངས་

@153B དང་། ཤེས་པའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་གྱུར་པའི་ཚོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་གྲངས་སུ་འགྱོ་སྟེ་འདིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བསྟན་ནམ། འོན་ཏེ་དེ་ཉིད་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་

དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བསྟན་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་གསེར་གྱི་དཔེ་གཅིག་གིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱས་པའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སེམས་ཅན་དེ་

དག་གི་སྣོང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཉིས་པའི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚན་

ཉིད་པ་དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚ་དེ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚ་གཉིས་ལ་སྟོན་སེར་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་པར་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསལ་བར་བཤད་པས་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་ཉ་ཅང་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོའི་ལུང་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་དོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་ཏེ། ཡི་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་དེ་ལ་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བདག་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་དེ་བསྟེད་པའི་རྒྱུ་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ། དེའི་གཞི་རྩ་དམིགས་པ་དག་དེ་རྩང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མངོན་སུམ་དུ་ཡོངས་སུ་མཐོང་པ་མཛད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་བདག་འཛིན་བསྟུང་བ་མཛད་

@154A ཞེས། །དེ། བདག་རྣམ་པར་དག་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པར་རྟོགས་སོ། །བདག་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གཉིས་སུ་

མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་སྐད་དུ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རང་བཞིན་རྣམ་དག་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡོད་ཀྱང་དེ་

བཞིན་ཉིད་དུ་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁྱད་པར་མེད་པར་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་འགྲོ་ཀུན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་སྙིང་པོ་ཅན། ཞེས་གསུངས་

སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

རིགས་ཀྱི་ངོ་བོའི་དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་དང་། རིགས་ཀྱི་ནུས་པའི་དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཏེར་དང་པོ་ནས་གནས་པ་དང་། འབད་པས་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་དུ་

རིགས་དེ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སེམས་ཀྱི་རང་

བཞིན་དུ་གནས་པ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྒྱན་གྱིས་གསར་དུ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་ཏེ། ཕྱི་མ་རྣམ་པ་ཁྲད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པས་མཆོག་ཏུ་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་དང་། དེའི་དོན་ཚོས་

མཐུན་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དང་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་འདི་གཉིས་ལས་ཐོག་མར་རིགས་སད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་རིགས་སད་པར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྨོན་པ་ལ་

@154B བསྐབས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རིགས་དང་པོས་སྐུ་ནི་དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་སྟེ་རིགས་གཉིས་པ་ཡིས་ནི་ཕྱི་མ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གོམས་པའི་ལག་རྩེས་ལ་དེ་བཞིན་

ཉིད་དེ་མས། དག་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐུ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གོམས་པའི་ལག་རྩེས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་ངོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་

ཡི་ཤེས་ཉིད་མཚོན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་སྤྱས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་སྣང་བ་ཡིན་གྱི།རྟུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བེམ་པོའི་ལུས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གདུལ་བྱའི་གཞན་སྣང་ཙམ་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི།སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་

ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་པ་ནི། མུ་སྟེགས་སྤྱོད་པ་བདྲི་མ་ཟད་པའི་སྐྱེས་བུ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་རང་སྣང་ལ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པའི་གཟིགས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་སོགས་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་

པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་ཚོས་མཐུན་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་མཇོས་པ་ནི་རིན་ཆེན་གྱི་སྒུ་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་བྱས་པ་མིན་པ་དང་། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་གྱི་གཏེར་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལོངས་སྐུའི་ཚོས་མཐུན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་རྗོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པས་ཚོས་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་སྲིད་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རྗོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྐུ་ནི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྗོགས་པའི་སྐུའི་

@155A ཞེས། །མཚན་དཔེ་ལ་ལྷོས་ཏེ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི་གསེར་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱིང་པོ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་།

ཤེས་བྱེད་ལྡང་དང་སྤྱོད་བའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པ་གསུམ་

བསྒྱེད་པའི་རིགས་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྟག་ཏུ་སྒྲུ་རྒྱུད་དང་། དབྱིངས་དང་ཁམས་སོགས་ལ་འཇུག་པས་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་རྒྱུའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱིང་པོ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་རིགས་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་སྐུ་གསུམ་པོ་དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་འདིར་ཁམས་ཀྱི་དོན་ནི་རྒྱུའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།

ལུང་དྲང་བ་དང་། དེའི་དོན་མདོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་གཉིས་སྐྱ་གསུམ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་ནི་སེམས་ཅན་སོ་སོར་ཀུན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་རང་རྒྱུད་ལ་གྱུབ་པ་སྟིང་པོར་གྱུར་པ་

ཡོད་མོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་ན་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་འོག་ནས་འབྱུང་ངོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་སྐད་དུ་ཚོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་གྱི་ཁམས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་དང་རྟེན་དང་གཞི་

@155B ཡིན་ཏེ་རིགས་དེ་ཡོད་པས་ནི་འགྲོ་ཀུན་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའང་ཐོབ་པ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་མེད་ན་དྲི་མ་སྤྱང་དུ་མི་རུང་ལ། ཡོན་ཏན་སྐྱེ་རུང་མེད་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་

ཕྱིར་དང་། རིགས་མེད་ན་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ཡང་མི་འཐད་པས་དེ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་རིགས་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་ལས་གྱུབ་པ་ཡིན་

ནོ། །འགྲེལ་པ་འདིར་ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞེད་པ་

མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྡོལ་ཕྱེ་བའི་གཞུང་གཞན་དུ་མདོ་འདི་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་ན་ས་ཚོགས་བྱུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་བསྟན་ལ། འདིས་རིགས་གཉིས་ཡོད་

པ་བསྟན་ཅིང་། རིགས་ཡོད་པའི་ལུང་གི་སྒྲབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ན་ཞེད་ཀྱི་ངེས་ཀུན་གཞི་མི་འགྱུབ་སྟེ་ལུང་འདི་ནི་རིགས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའོ། །ཞེས་བཤད་ན་གནོད་པ་ཆུང་ངར་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་དང་།

ཁམས་དང་། ཚོས་ཀུན་གྱི་གནས་དང་། འཁོར་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐད་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲི་བ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །ལན་ནི་དཔལ་འཕྲེང་གི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞེས་ཏེ། དུས་འདི་ཙམ་ནས་འབྱུང་ལ་དེ་ཡན་ཆད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་བཞག་ཏུ་

མི་རུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཇི་སྐད་དུ་མདོ་དེ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་གང་ལགས་པ་འདི་ནི་གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམས་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་སྐྱིང་པོར་གྱུར་པས་འཇིག་རྟེན་

@156A ཞེས། །ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱིང་པོ་དང་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱིང་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཞེས་ཀྱི། མདོ་

དེ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེའི་སྐད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ནི་དྲི་མ་མཐའ་དག་འབྱེལ་རྩང་དུ་འབྱེལ་པ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་རྩང་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ་རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་ཡོན་ཏན་འབྱལ་མི་ཤེས་པ། འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་

རྣམས་ཀྱི་གནས་དང་། གཞི་དང་། རྟེན་ལགས་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ནི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པས་མ་འབྱེལ་པ་འབྱལ་དུ་རུང་བས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བྱལ་བ་ཤེས་པ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ཡོད་

ན་ནི་ཞེས་ཏེ། རིགས་ཡོད་ན་འཁོར་བར་འཁོར་བ་འཐད་ལ། དེ་མེད་ན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་ནི། སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་ཏེ། མདོ་དེ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སོ། །རིགས་མེད་ན་འཁོར་བའི་ཡིད་འབྱུང་དང་། ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་མི་འབྱུང་ལ།

དེ་རྣམས་འབྱུང་བ་རིགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་སུ་སྣང་ཡང་ལྷན་རོ། །སྣང་ཡང་པ་དེ་རྣམས་ཀུན་གྱི་དོན་བསྡུས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་པུ་ཡང་འཆད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆ་ནས་རིགས་དང་།

ཁྱབ་བྱེད་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཆ་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། འབྲས་བུའི་ཆ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འཕྲོ་བའོ། །གསུམ་པ་ཁམས་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁམས་དང་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བར་བསྟན་པ་དང་། གང་

@156B ཟག་བཞི་པོས་རྟོགས་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྡུ་འབྱེལ་དང་། རྩ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བས་དང་། དོན་བཞད་པའོ། །དང་པོ་

ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དེའང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྡུ་བར་བྱ་སྟེ་གང་ཚད་མར་བྱས་ནས་ཞེ་ན། འདི་ནི་འདི་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཆོས་ཉིད་ཚད་མར་

བྱས་ནས་སོ། །སྐྱིང་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལྟར་རྒྱུ་ཆེ་བ། རྩོགས་སངས་རྒྱས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པས་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་དང་། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱར་

མེད་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པས་བསྟན་པ་དང་། གདོན་མི་ཟ་བར་གནས་པས་ངེས་པའི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། ཞེས་པས་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ནི་ཞེས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསར་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་བྱོན་པས་ལྷོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། ངུས་རྟག་ཏུ་གནས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་

པ་དེ་དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པའི་ཚང་མ་ནི་སྐུ་བ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། སྟོང་བ་དང་། ཐབས་ཡིན་ཏེ་དེའི་དོན་བསྟུས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ངེས་པར་རྟོགས་པ་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་

@157A ཞེས། །ཤིང་ཆོལ་བའི་རིགས་པ་དང་། སེམས་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཉིད་བསྟེན་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་རིགས་པ་ཡིན་ཏོ་དེ་ནི་རྟོག་གེ་ལ་བརྟེན་པ་ཙམ་བྱིས་རྟོགས་ཚུལ་རྩོགས་པའི་ཚུལ་དུ་རང་གི་

ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསམ་པར་མི་བྱ། གཞན་གྱི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བརྟག་པར་མི་བྱའོ། །ལྷག་པར་མོས་པར་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་བྱིས་ནི། སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཁ་

ཅིག་ན་རེ། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལུང་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་ཅིང་། གཞལ་བྱའི་གནས་ལྟོག་གྱུར་

དང་ཤེན་ཏུ་ལྟོག་གྱུར་གྱི་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་སོགས་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་གྱུར་དུ་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཚེ་སྒོམ་དང་ལས་ཞིན་གཉེན་པར་རང་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་རང་འབྱུང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དོན་

དམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་ཅིག་དང་། ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཅིག་གིས་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི།ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ་ཡིན་ཡང་མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་མེད་པ་ལྟར། གང་ཟག་བཞི་པོས་མིག་ཕྱེ་བ་ཙམ་གྱིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལྟར། རང་དབང་དུ་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི།

@157B ཁ་ཅིག་གིས། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཕྱིར་སྡུམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུང་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཕྱིར་ཕྱི་མས་གང་ཟག་བཞི་པོས་གཏན་ནས་མི་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ནི་

མི་འཐད་པ་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྡུན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོག་དོན་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་བསྡུ་ན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དཔལ་འཕྲེང་གི་མདོ་ལས།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱི་ངོ་མ་ཚུད་པར་མ་ཟད། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་དངོས་སུ་ཞུགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་

སངས་རྒྱས་ཀྱང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཏོང་དུ་ཆུད་ཀྱི། ཕྱ་བའི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་དང་། ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སྤྲོང་པ་ཉིད་ཕྱ་མོའི་དོན་ཏོང་དུ་མ་ཚུད་པར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཏེ་འོག་ཏུ་འཆད་

པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྨིང་པོ་མ་མཐོང་བར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཉན་རང་འཕགས་པས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེ་ན། འོ་ན་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པར་ལོག་སུ་སྨྲས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྨིང་པོ་སྤྲོས་བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཟག་བཞི་པོ་འདིས་མ་རྟོགས་པར་སྤྲིར་སྟོན་

@158A ཱྀ།། །ཅིང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་གིས་མ་རྟོགས་པར་སྣང་པ་ཡིན་ན་མི་འཐད་དེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཁ་ཅིག་གིས་སྣང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པ་བསྟན་བཞིད་ནས་འདི་ལྟར་སྨོས་པ་ཡིན་ན་ནི། ཐེག

པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་དོན་མེད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུག་ནས་བསྒལ་པ་ཆེན་པོ་དུ་མར་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟོང་ལམ་བཟོད་པ་དང་ཚོས་མཆོག་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་། སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་

སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་ཁྱད་པར་བ་གསུམ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཁ་ཅིག་གོ །ཞེས་པའི་

དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉན་ར་ང་འཕགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཉིད་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟོགས་པར་སྣོན་ན། དད་པས་རྟོགས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འཇིག་ཚོགས་ལ་

ལྟ་བར་སྣང་བས་མ་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་

པར་དགའ་བས་མ་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་གཡེངས་པས་མ་རྟོགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ཞེས་ཏེ། གཏན་དུ་ཞེས་པ་ནི། བདག་མེད་པ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །བདག་མེད་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་ཅིང་བདག

དང་བདག་གི་བ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བར་བཞིན་གྱིས་འགགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་ལྷག་པར་མི་ནུས་པ་དག་སྟེ། ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་

@158B ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལས་ལྷོག་ནས་མི་རྟག་པར་བསྟོམ་ཅ་ པ་འབའ་ཞིག་གི་ཁྱད་ཆོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། དོན་དེ་ཉིད་བསྟུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་

ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རེ་ཞིག་མི་མོས་ཤིང་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དག་ལ་བརྩོད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཅི་ན་འདི་ལྟར་ཞེས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་སྟོས་བྱལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་དེ་རྟག་པར་

བསྒོམ་པ་དང་། བདེན་པ་དང་། བདག་དང་། གཙང་བར་བསྒོམ་པ་ལས་ལྡོག་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། མི་གཙང་བར་སྒོམ་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི།དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ནི་ཕྱང་བོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་གནས་ལུགས་

མཐར་ཐུག་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། རབས་པའི་བདག་མེད་པ་དང་། མི་གཙང་བར་བསྒོམ་པ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་ཀྱི། རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། གཙང་བར་

འདུ་མི་ཤེས་ཤིང་བསྒོམ་པར་མི་བྱེད་ལ། དེ་ལ་མ་མོས་པས་འཁོར་འདས་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་ནས་སྣང་ཉམས་པ་མེད་པའི་རྟག་པའི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱང་སྤྱངས་པའི་

བདེ་བའི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དང་། བདག་ཀུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་མེད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་ཉེ་བའི་བདག་གི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དང་། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ས་ཟད་པར་སྤྱངས་པའི་གཙང་བའི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དོན་དུ་མི་གཉེར་ཞིང་

@159A ཞེས། །དེ་དག་ཐོབ་པའི་ཐབས་བསྟོམ་པ་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་བའོ། །ཁ་ཅིག་ཆོག་དོན་གྱི་བཤད་པ་ཞིབ་ཏུ་བྱས་པ་ཡང་མི་འདོད་པའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་འཆེལ་པ་ལྟར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེང་པོ་མི་རྟག་པ་དང་།

སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། མི་གཙང་བར་སྟོམ་པའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སུ་ཞིག་ཡིན་པ་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་འདིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པ་དང་འགལ་བའི་ལམ་མི་རྟག་པ་བདེན་པར་གྱུར་པར་འཛིན་པ་སོགས་

སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ལུང་དྲང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དམེ་དང་། དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དག་སྒོང་དག་དེའང་ན་སོ་ཀའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་ཞེས་སོ། །རྒྱུན་

བཞག་ནས་ནོར་བུ་འཚལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་འདུ་འཛི་ལས་ལོག་ནས། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་འཚོལ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་དཔེའོ། །ཆུ་ནང་གི་གསེག་མ་དང་ཚྭ་མོ་ལ་ནོར་བུའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་། རབས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ།

པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གོ་བའི་དཔེ་དང་། ཡིད་གཞུངས་པ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མཐར་ཐུག་པར་འཛིན་པའི་དཔེ་ཡིན་ལ། ཆུ་འབྲམ་དུ་བལྟས་པ་ན་ཧོར་བུ་མ་ཡིན་ཧོ་སྙམ་པ་ནི་ཕྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན་སྔར་གྱི་དེ་ཕྱིན་

ཅི་ལོག་ཏུ་གོ་བའི་དཔེའོ། །རྫོང་བུའི་ཆུ་དེ་ཡང་ཧོར་བུའི་འོད་དང་འདྲ༎ བར་སྣང་བ་ནི། རབས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གོ་བའི་དཔེ་དང་། ཡིད་གཞུངས་པས་ཧོར་བུ་རྙེད་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་གང་ཟག

@159B གི་དཔེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དགེ་སློང་དག་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་ཏེ། གཞན་རྣམས་གོ་བར་ཟད་ལ་མི་རྟག་པ་སོགས་བསྟོམས་ཤིང་བསྒོམས་ལ་མངའ་བྱས་ཤིང་། མངའ་བྱས་པ་དེ་དང་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། གཙང་བ་དང་། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་

ཡིན་ནོ། ཞེས་རྒྱས་པར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་མི་རྟག་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དུ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་

འབྲེལ་བ་རྣམས་སུ་གསུངས་པ་དེ་དང་དོན་འདྲ་ལ། འདིར་ནི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ཆེད་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དུ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྨྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་

ནི། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ནི་ཞེས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་ཉམས་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་

ཁོང་དུ་མ་ཆུད་ནས་ཉན་ཐོས་མདོ་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་གང་དག་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བདེན་པར་ཡོད་པའི་ཚོས་ཉིད་གཉེན་པོ་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དུས་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་ཞིག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོ་ངན་ལས་འདས་

པའོ། །ཞེས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་སྟར་ཡིད་གསར་དུ་ཞེག་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་ངག་ལས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་འདོད་པའམ་ཞེས་ཏེ། འདིས་ནི་མཇོད་རྟེ་འགྲེལ་དང་། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་ནས་བཤད་པའི་ཉན་

@160A ཞེས། །ཐོས་མདོ་སྡེ་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཙམ་ལས་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁ་ཅིག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་སེམས་ཙམ་པ་གང་དག་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་གང་ཞེག

མཐར་ཐུག་སྤྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། བསྒོམ་པར་བྱ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱིས་བསྟུས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་སྟེ་དགག་པའི་གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོ་བདེན་པར་

ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་བདེན་པར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །འདིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལས་མ་འདས་པ་ལེགས་པར་བཀག་པར་ཤེས་བྱའོ། །ཁ་ཅིག །སྔ་མ་ཆད་

ལྟ་ཁས་ལན་པ་དང་། ཕྱི་མ་རྣག་ལྟ་ཁས་ལན་པ་ལ་འདོད་པ་ནི། སྔ་ཕྱི་གཉི་ག་རྣག་ཆད་གཉིས་ཀའི་མཐར་ལྷུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བ་ལག་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བརྗོད་པ་ཉིད་ལ་

སེམས་གཡེངས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་གང་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟ་བ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ངོས་བཟུང་ནས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཟཱཊ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་དངོས་དང་། སྒྲུབ་བྱད་དགོད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞི་དངོས་པའི་གནས་ལུགས་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་གོམས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ལ་སྟར་ཡོད་གསར་དུ་བསལ་བར་བྱ་བ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་

@160B དང་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དང་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་པོ་ནས་ཡོད་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་ཆོས་གང་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ཡང་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལས་གོལ་བའི་སྒྲོ་འདོགས་དང་དེའི་

ཞེན་ཡུལ་དང་པོ་ནས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏོ། །ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ཉིད་ཟུར་དུ་བཤད་པ་ནི་དགོས་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཁམས་འདི་ལ་སྟར་མེད་གསར་དུ་བདག་མེད་པ་གཉིས་བཞག་པར་

བྱ་བ་རྒྱང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་དབེན་པ་འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་བདག་མེད་པ་གཉིས་མེད་དོ་ཞེས་པ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་སྐུར་འདེབས་དང་། དེའི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པ་གསར་དུ་

བཞག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་མ་བསལ་དུ་མེད་པ་དང་། གཉེན་པོ་སྐྱེ་དུ་མེད་པ་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་མ་སྨྲར་བར་སྨྲིར་འཆད་པ་ནི་སྣང་གཉེན་ལ་བསྐུར་བ་འདེབས་པའོ། །ཡང་ཤེང་པ་གཉིས་པ་དང་པོས་ཉཊ་པ་དེ་ཉིད་བྱུབ་པའི་དོན་དུ་སྐྱེ་ཏེ། ཞེན་

མོངས་བདེན་གྱུབ་སྟར་ཡོད་གསར་དུ་མེད་པར་གྱུབ་པ་ན་ཉོན་མོངས་བདེན་སྟོང་སྟར་མེད་གསར་དུ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུབ་པའོ། །དེ་ནི་རང་ལྡོག་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཉཊ་པ་ཡིན་གྱི།མཚན་གཞི་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གང་ཟག་དང་

ཕུང་པོ་འདི་ལ། བདེན་གྱུབ་སྟར་ཡོད་གསར་དུ་བསལ་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པས་བདེན་སྟོང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གྱུབ་པ་ན་བདེན་སྟོང་རྫུན་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྟར་མེད་གསར་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཞུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་གྱུབ་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པས་

@161A ཞེས། །སྟོང་པའི་དོན་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་བསྡུས་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་བྱ་ས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་བདེན་སྟོང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་

ཅད་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླངས་པས་ཆོག་པའི་བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་དག་པ་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དེ་

ལྟར་ཡང་དག་པར་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི། གནས་

ལུགས་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྲོད་ཚྭགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུ་ཆེན་པོས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་

པར་བྱས་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁམས་འདི་ལ་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟར་ཡོད་བསལ་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། གཉེན་པོ་གོམས་པ་ལས་འབྱལ་དུ་རྩང་ཞིང་རྣམ་

པར་དབྱེར་ཡོད་པ་དང་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དེ་མ་རང་བཞིན་

གྱིས་གྲུབ་པ་དག་གིས་ཁམས་སྟོང་གི་སྟེ་དང་པོ་ནས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། འདིས་གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཉོན་མོངས་འབྲལ་དུ་རུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་པོ་ནས་ཡོད་མ་སྐྱེ་བའི་བདེན་པ་གཉི་གའི་གནས་ལུགས་བསྟན་ཏོ། །ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་

གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་སྟར་མེད་གསར་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཟག་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་རྒྱང་གི་དམིགས་པ་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་མིན་

@161B པར་དང་པོ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོབས་སོགས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དམིགས་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་པོ་ནས་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་གིས་ནི་གཞི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་

དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་དང་། ལམ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནུས་པ་སོགས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི།ཐུམ་པ་བུམ་པས་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་རང་སྟང་དང་། དོན་

དམ་པའི་བདེན་པ་བདེན་པར་གྱུར་པའི་དོན་དམ་གཞན་སྟོང་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི། བཞེད་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་སྟོ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཟཁད་པ་དང་། དེ་སྟོང་

པ་ཉིད་ལ་སེམས་གཡེངས་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། ས་བཅུ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བསྡུ་

བའོ། །དང་པོ་ནི། འདིས་ཅི་བསྟན་ཅེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་འདི་ལ་སྣང་ཡོད་གསར་དུ་བསལ་བར་བྱ་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉེ་དམིགས་པ་བདག

གཉིས་འགའ་ཡང་མེད་དེ། གློ་བུར་བའི་དྲི་མ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཁམས་འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྟོང་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དོན་དམ་པའི་

@162A ཞེས། །བདེན་པར་བསྟན་པ་ན། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཚོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁམས་འདི་ལ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱུ་མཚན་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་

དམིགས་པ་བདག་མེད་གཉིས་སྟར་མེད་གསར་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོ་སོགས་སུ་གང་གིས་ཀྱང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཚོས་དག་པའི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཁམས་འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལྔང་དང་སྦྱར་བ་དང་། ཡམ་བདེན་གྱི་རྟོགས་ཚུལ་ལྔང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི་དེས་ན་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་པོ་ནི་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་རྣམ་

པར་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་འབྱལ་བར་ངེས་པའམ་འབྱལ་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲུབས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ་དང་བྲལ་བ་མི་ཤེས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་གང་གཱའི་གྲུང་གི་བྱ་

མ་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་མི་སྟོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་གང་ཞིག་གཞི་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག

པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ལ། གང་ཞིག་དེ་ལ་ལྷག་མར་གྱུར་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་རྟག་པར་ཡོད་དོ་ཞེས། རྗེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ཞེས་ཏེ། བདེན་པར་སྨྲོ་

@162B འདོགས་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་སྐུར་འདེབས་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་གཡེངས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་གི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་

དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ལས་སྐྱོ་སྐུར་གྱི་མཐར་ལྷུང་བས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྣམ་པར་གཡེངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི་རྣམ་པར་འཕྲོ་ལ་ཞེས་སོ། །དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་

པར་དབྱིངས་རྟོགས་མི་རྟུས་པར་བསྟན་པས་ཀྱང་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ནི་ཞེས་ཏེ། འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྟན་པ་ནི། རྒྱ་ཆུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཉན་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དང་། རང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་མི་རྟུས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་

པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་སྐྱེ་བོར་བསྟན་པས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བར་ལྷུང་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞེས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྐྱེ་བོར་བསྟན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་དགའ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་ཏེ་དེ་ནི་མི་རྟག་པར་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་

རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་

@163A ཞེས། །པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེང་པོར་བསྟན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་གཡེངས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཞེས་ཏེ། ཁམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ནི། སྒོ་སྐུར་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་

སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ་ནི་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་དམིགས་པས་སྟོང་པའི། །ཚུལ་བཞིན་བྱེད་མས་སྟོང་པ་ནི་སྒོ་འདོགས་ཀྱི་དམིགས་པས་སྟོང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི་དེ་ལ་ཚུལ་གཅིག་གིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་ལ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་སོ་སོ་ཐ་དད་པར་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པའོ། །

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེས་ཚོགས་སྒྲུབ་གྱི་སྐབས་སུ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་ནས། དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ།

ལྷ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་འདིར་གང་གིས་ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་རྣག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པར་མཉམ་རྗེས་རེས་འཇོག་བྱེད་པའི་མཉམ་གཞག་དུས་སུ་ངས་ཐུབ་བོ།

མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་སྐད་དུ་ནི། སྨིན་གྱི་མཐོང་ཕྱེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་མ་བཞིན་འདིར་ཁྱོད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཉམ་གཞག་ཙམ་དུ་མཐོང་བས་ཕྱོགས་

@163B གཅིག་པའི་བློ་གྲོས་ཅན་ཡིན་གྱི་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མཐོང་བ་མ་ལགས་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཆོས་སྐུ་གང་དག་ལ་བློ་གྲོས་

མཐའ་ཡས་པར་འཇུག་པ་ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་ནམ་མཁའ་མཐར་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱབ་པ་དེ་དག་གིས་དུས་ཀུན་ཏུ་མཐོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

མཉམ་རྟེས་རེས་འཇིག་ཏུ་མཐོང་བས་དུས་ཐུང་ཟད་མཐོང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཚུལ་མཐོང་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ལ་འདོད་པ་ནི། རྣམ་གཞག་མ་ཚགས་པའི་གཏམ་དུ་ཤེས་པ་བྱའོ། །གསུམ་པ་སེམས་ཅན་ལ་ཁམས་ཡོད་པར་བཤད་པ་དགོས་པ་

བསྟན་པ་ལ་རྩོད་པའི་སྐབས་ཉེ་བར་དགོད་པ་དང་། དགོས་པ་མེད་པའི་རྩོད་སྤང་དང་བཅས་པར་བསྟུས་ནས་དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཚུལ་གཅིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཞེས་སོགས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དང་བཅས་པ་ལྟར་བཤད་ན་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྩང་མོད་

ཀྱི། སྔར་ལྟར་བཤད་པ་ལ་ཡང་འགལ་བ་མེད་པར་སེམས་སོ། །འདི་ལ་གསུམ། རྩོད་པ་དང་བསྟུས་དོན་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩོད་ལན་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་གཞིས། རྩོད་པ་དང་། བསྟུས་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

སྐྱས་པ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཆགས་པ་མེད་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་དགྲ་པ་ས་ལ་གནས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡུལ་མ་ཡིན་ན། ཁམས་འདི་ལྟ་བར་དཀའ་ཞིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་འགྱུར་ལ།

@164A ཞེས། །ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དེས་ན་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྟན་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། བསྟན་ཀྱང་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེན། རྣ་བའི་དངོས་བསྟན་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་རྩོད་པ་དང་།

འགལ་བའི་རྩོད་པ་གཉི་ག་བྱུང་ཡང་། འགལ་བར་རྩོད་པ་ཆོས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་། དགོས་པ་མེད་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བའི་ལན་གསལ་བར་བྱུང་ཡང་། རྩོད་པ་ཆུང་ཟད་མི་གསལ་བར་འགྱེལ་པར་ཁ་བསྐངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།

ཁམས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བསྟལ་པའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་སུན་དབྱུང་བ་དང་། འཐད་པའི་ཕྱོགས་ལེགས་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤངས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། ཁམས་རྟག་དངོས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་དུ་འཆད་པ་རྣར་མི་འོང་བའི་ཚེགས་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་པོའི་མདོ་དང་དོན་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པར་འཆད་པ་འབྱེལ་པ་མེད་པ་དང་། འཁོར་ལོ་

བར་པ་དྲང་དོན་དུ་སྣུབ་པའི་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་སུ་འཆད་པ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཁོར་འོར་བར་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲིན་དང་རླུང་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་གསུངས་ནས་འཁོར་ལ་ཐ་མ་འདིར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་རྟག

དངོས་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟ་མ་དང་འགལ་ཞིང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་པ་རྩོད་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས། ལན་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་གསུངས་པས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དང་།

@164B བེམ་སྟོང་དང་། ཚད་སྟོང་དང་། ཉི་ཚེའི་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། རང་སྟེང་གི་དོན་ཡང་བྱམ་པ་བྱམ་པས་སྟོང་པའོ། །འཁོར་འོ་ཐ་མར་གསུངས་པ་ནི། སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་རྟག་དངོས་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གཉན་སྟོང་ཟབ་མོ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་སྟོན་པ་དང་། ཡང་དག་མཐའ་ནི་འདུས་བྱས་

ཀྱིས། ཞེས་པས་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ཏོ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་དངོས་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་གོ་བས། སངས་རྒྱས་ཐོབ་

འདོད་སྐྱེ་བ་སོགས་ལ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་ལྡར་ན་དོན་དམ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ནི་རྟག་དངོས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོག་མ་མེད་པས་ན་ས་ངས་རྒྱས་ཟིན་པས་སྤང་ཡང་སངས་རྒྱས་བསྟན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཀུན་རྫོབ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ནི་ཁོ་རང་ཁོ་རང་གིས་སྟོང་པས་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་སྤྱི་ཞེག་སེམས་ཤུམ་པ་དེ་སྐྱིང་པོ་རྟག་དངོས་ཡོད་པར་བསྟན་པས་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་པར་བྱེད། རྟག་ཚད་ཀྱི་ལྟ་བའི་

མཐར་ལྟུང་བ་འདི་ལས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཚོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་སྤུ་ལ་ཡང་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་ཁྱེད་ཉོན་ཅིག །ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་སྨིན་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྡུས་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་པར་བསྟན་ཀྱི།།ཀུན་རྫོབ་པའི་ལམ་

@165A ᦀᦰ᧘᧘᧘

གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོའི་མདོ་དང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། མདོ་གཞན་དེས་པའི་དོན་ཏེ། །ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དབྱེ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོའི་མདོའི་དོན་ལུགས་སྔ་མས་འདོད་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་ནས་དེ་སྐྲ་ཇི་བཞིན་པ་

མ་ཡིན་པའི་དང་དོན་དུ་འཆད་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོའི་མདོས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་འདིར་རྗེ་བཙུན་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བ་ཀློག་བའི་ཚུལ་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའོ། །འོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོའི་མདོ་ལས། མི་དབུལ་པོ་

@165B ཁྱིམ་གྱི་བདག་པོ་དེ་ནི་དབུལ་པའི་སེམས་ཀྱིས་རྩེས་སུ་སེམས་ཤིང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེང་ན་རྟམ་པར་རྒྱུ་ཡང་། སའི་འོག་ན་གཏེར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་མ་ཐོས་མི་ཤེས་མ་མཐོང་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དག་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཡིད་

ལ་བྱེད་པ་ཁྱིམ་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་འོག་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་སྟོང་བས་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་། མ་འདྲེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛོད་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ཅན་དེ་དག་གཟུགས་དང་། སྐྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་

རེག་པ་ལ་ཆགས་པས་སྡུག་བསྔལ་བས་འཁོར་བ་ན་འཁོར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་དེ་མ་ཐོས་པས་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ཅིང་ཡོངས་སུ་སྨྱང་བའི་ཕྱིར་བཙོན་པར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། མདོ་དེའི་དོན་ནི། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སངས་

རྒྱས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲས་ཟིན་ཏིད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་གཏེར་དུ་གསུངས་ཀྱི། སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཉིད་དུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་དེའི་གོང་དུ་སེམས་ཅན་

ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ནང་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མི་གཡོ་ཞིང་སྤྲིད་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་གོས་པ་དག་མཐོང་ནས་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་དེ་དག་ནི་ང་དང་འདྲའོ། །ཞེས་སྨྲའོ། །ཞེས་

གསུངས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ང་དང་འདྲ་བར་

གསུངས་སོ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་འདིར་ཇི་ལྟར་བཀལ་བ་ལྟར་མདོ་

@166A ཞེས། །དེ་ཉིད་དུ་གསུངས་ཀྱི། མེད་དེ་ལས་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་སྣང་ཇི་བཞིན་པར་མ་བསྟུབས་ཀྱི། དེའི་དགོངས་པ་བཞག་ནས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚིག་དོན་མདོ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་འཆད་མི་རིགས་

ན།། མདོ་དེ་ཉིད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་མཐོང་ངོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པས། སེམས་ཅན་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་ཁས་བླང་བར་བྱེད་ཤིག །མདོ་དེ་ཉིད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཡོད་

པར་གསུངས་པ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་སྐུ་ཡོད་པ་ལ་གོ་དོགས་ནས། ཚོས་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་ཀྱི། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་སྐུ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རང་ལུགས་ལྟར་བཙོས་ནས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བྱེད་པའི་དབུ་མ་པ་ཅེག་གི་བཞད་པ་ལྟར་བཞག་ན་ཡང་། སྒྲིན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་དོན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟུག་ཀུན་ཙམ་

གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་འགྲིག་པར་དཀའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོའི་མདོ་དྲང་དོན་དུ་བསྟུབ་པ་ཡང་བསྟན་བཅོས་འདིས་བཀླལ་བ་དང་མི་འགྲིག་པས་ངེས་པའི་དོན་དུ་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །ཚོགས་དོན་ཡཤད་པས་སྨྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

དོན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ལས། གཟུགས་མེད། སྒྲ་མེད། ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡང་སྨྲ་ཇི་བཞིན་དུ་བཟུང་དུ་མི་རུང་བར་དགོངས་པ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་

@166B པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླངས་ནས་རྩོད་སྤངས་འཆད་པ་ཡང་བསྟན་བཅོས་འདིའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དགོངས་གཞི་དང་། དགོས་པ་དང་། སྒྲས་ཟིན་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པའི་

སྒོ་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་དོན་དུ་བསྟུབས་ཤིང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ངེས་དོན་དུ་མཛད་ལ། བསྟན་བཅོས་འདིར་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དས་པའི་དོན་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་གསུངས་པའི་དོན་དྲི་

མས་སྟོང་པ་ལ་བྱེད་ན་སྤྲུག་ཀུན་གྱིས་སྟོང་པར་ཉའོ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི །གཟུང་འཛིན་རྩས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འཛད་ཟླ་ པ་དེས། སྟོང་པར་ཡང་བསྟན་དགོས་ན་དེ་ལྟར་ཡང་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བཀའ་བར་པ་ཤེར་

ཕྱིན་ཀྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྨིན་དང་རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་གྲོ་བྱར་པར་གསུངས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དེས་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བོའི་མདོར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྲུར་མེད་ཀྱི་རྟག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་འགལ་ལོ། །ཞེས་འགལ་བར་རྟོད་

པ་དང་། ཁམས་ཤེན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་རྟོད་པ་གཞིས་སྟོང་བ་ལ། དགོས་པ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ནི། ཉེས་པ་ལྟ་སྨང་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ལ། འགལ་བར་རྟོད་པའི་ལན་ནི། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་

བསྟུས་པའི་བདེན་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་བློ་བུར་བར་བསྟུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་སྟོས་བྱལ་དུ་འབད་པ་མེད་པར་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་བར་བ་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོ་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟེང་

@167A ཞེས། །པོའི་མདོ་གཉིས་ངེས་པའི་དོན་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པར་བསྟུབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཚོག་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་བྱུར་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུ་འདོད་ན་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་པར་རྟོག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུ་འོག་ནས་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་ནི་འཁོར་བ་གསུམ་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། བདེན་འཛིན་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་དོན་མེན་ནོ། །བདེན་འཛིན་དུ་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། རེ་ཞིག་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་བསྟན་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་བལྟོས་པའི་སྒང་གཉིན་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པར་བཤད་པ་

ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་དང་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་དེ་དང་དེར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྨིན་དང་རྟོ་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རང་

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའོ་ཞེས་བློ་བྱར་བ་ལྟར་གསུངས་ནས་ཡང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེང་པོའི་ན། དོ་དང་དཔལ་འཕྲེང་གི་མདོ་ལ་སོགས་པ་འདིར་རྒྱལ་བ་རྣམས་སེན་ཐད་ལ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེང་པོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུང་

སྟེ་གློ་བུར་བ་ཡིན་པ་དང་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པའི་གཉེས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཅེས་འགལ་བར་རྟོད་པ་དང་། ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུང་སྟེ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་གསུང་དགོས་ན་དེ་དག་ལ་

བསྟན་ཡང་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འགལ་བར་རྟོད་པ་དང་། དགོས་པ་མེད་པའི་རྟོད་པ་གཉི་ག་ཞུགས་ཤིང་ལན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་གཉི་ག་འབྱུང་རོ། །མཚམས་སྦྱར་དུ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་ནི་དྲིས་ལ། གཉིས་པས་ནི་ལན་བསྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་

@167B པས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་པས་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ལན་གསུངས་ཀྱང་མི་འགལ་བའི་ལན་མ་གསུངས་པས་སོ། །ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཨཱད་པ་ཉིད་འགལ་པ་སྟོང་བའི་ལན་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ།

འོག་ནས་འགལ་སྟོང་གི་ལན་གསལ་བར་གསུངས་པ་ཆོགས་བཅད་འདིའི་དོན་བསྟུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་རྟད་གི་གཞི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་

གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གེགས་བདག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་མེད་པས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་མི་ནུས་སྙམ་དུ་སེམས་ཤུམ་པའི་ཉེས་པ་སྤངས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་

དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཁ་ཅིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པར་མ་རྟོགས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་པ་རྫོས་སུ་སྤྱད་པའི་གེགས་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནུས་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་མི་ནུས་སོ་

སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་དམན་པ་ལ་བརྟས་པ་སྤངས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དགོད་འདོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྫོས་སུ་སྤྱད་པའི་ཆེད་དང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་གེགས་ཡང་དག་པར་གྱུབ་པ་མིན་པའི་ཉེས་པ་ཡང་དག

པར་གྱུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་འདོགས་དང་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་རུང་ཡོད་པ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་འདེབས་པའི་སྐྱོན་བསལ་ནས་བདེན་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་

@168A ཞེས། །ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཆེད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་དང་བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་གེགས་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་བདག་ལ་ཆགས་པ་ལྷག་པར་ཡོད་པའི་སྐྱོན་ལྟ་

སེམས་ཅན་གང་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཉེས་པ་དེ་སྣང་ནས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །ཉེས་པ་ལྟ་ཬོ་དེ་སྣང་ནས་བདག་གཞན་བརྗེས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སྡུག་པ་སྤྱི་དང་ཁྲད་པར་དུ་བར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་

ལ་སློབ་པ་རྣམས་ནི་ཁམས་ཡོད་པར་བསྟན་ནས་རྟོགས་པའི་དགོས་པའོ། །འཁོར་ལོ་ཐ་མར་བསྟན་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་ཉིད། འཁོར་ལོ་བར་པར་བཤད་པའི་སྟོང་པ་དང་དོན་གཅིག་པར་རྟོགས་ནས་སྟ་ཕྱི་མི་འགལ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ་

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟ་ཕྱི་མི་འགལ་བའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཁམས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་

ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་གློ་བུར་བ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་འདིར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་འགལ་བ་མེད་དེ། ཡང་དག་པའི་མཐའ་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་

པར་དག་པ་ནི་འདིར་གསུངས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སྣུག་ཀུན་གྱིས་བསྣམས་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་གློ་བུར་བ་ཡིན་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དོན་

@168B ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་སྣུག་ཀུན་གྱིས་སྟོང་པ་ཙམ་གསུངས་པ་ནི་འདིར་བཤད་པའི་ཚེན་མོངས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཆོས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་སེམས་ཀྱི་རང་

བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་གློ་བུར་བ་ཡིན་པའི་དོན་ནི། དེས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་སྟོང་ན་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། བདེན་འཛིན་གྱིས་ཆོས་གང་དང་གང་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་གྲུབ་པའི་ཐབས་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་གྲོང་བར་གྱུར་པ་ན་དེས་བསྒྲིད་པའི་ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཕུང་པོ་ཡང་གྲོང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་དེས་བསྒྲིད་པའི་རྣམ་སྨིན་གྲོང་བར་གསུངས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་

བ་མདོའི་དོན་དུ་གྱུར་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བདེན་སྟོང་དེ་ཉིད་སྣང་པོའི་མདོར་ཁམས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པས་འཁོར་ལོ་བར་མཐའི་སྟོན་ཚུལ་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དོན་གཅིག་ཏུ་ལེགས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་

འཇོན་ཤེས་སྨིན་ཏུ་མཛད་པའི་དབུ་མ་པ་དག་གི་ལུགས་ལྟར་བཤད་ན་ཡང་ལན་འདི་ཅུང་ཟད་མི་འཐྱིག་པས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བཞེད་པ་སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་བཀའ་བ་དང་མཐུན་པར་རྩ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ནི་

མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་དུ་མས་བསམས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་ལ་ལེགས་པར་ཞུགས་པས། ༡ །རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་འདི་

@169A ཞེས། ཁྱིད་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་ཆོས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པ་སེམས་ལ་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བས་སྤྲིན་དང་འདྲ་བདང་། ལས་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་དོན་རྟེ་ལས་དང་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་

བཞིན་དུ་བརྗོད་དོ། །ཉོན་མོངས་སྤྲིན་དང་འདྲ་སྟེ་སེམས་ལ་གློ་བུར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཞིང་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བའི་ལས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསྒྲིབ་ཅིང་ཇི་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་བལྟར་མ་གྲུབ་པས་རྟེ་ལམ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་

བཞིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་དང་དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་བདེན་པར་སྣང་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་སྐྱུ་མ་དང་སྦྱལ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་

བྱའོ། །སྟོང་ཉཱིད་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་

སྟོན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། སྡུག་ཀུན་གྱིས་སྟོང་པ་ཙམ་བསྟན་པ་འབྱེལ་པ་མེད་ལ། ཁ་ཅིག །དོན་དམ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ནི། རྟོག་པ་ཤིན་ཏུ་རྩིང་བར་གསལ་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་ལམ་བདན་གྱིས་སྟོང་པ་

དངོས་པོགས་གང་ལ་ཡང་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་ཐབ་དོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་ནི་དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་བར་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་བཞག་ནས་སྣར་ཡང་བྱ་མའི་

རྒྱུད་དེ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་འདིར་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟན་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་ལྟ་སྲུངས་ནས་ཡོན་ཏན་ལྟ་བསྒྲེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སོ་སོར་

@169B བཤད་པ་དང་། ཉེས་པ་ལྟ་དང་བྲལ་བའི་ཕན་ཡོན་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གེགས་དང་། སྟོང་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གེགས་དང་། སྟོང་པའི་ཁྲད་པར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་གེགས་དང་། སེམས་

བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བའི་གེགས་སོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་འདི་ལྟར་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་རྒྱུ་དེ་ནི་རང་ལ་ཡོད་པར་མ་

ཐོས་པས་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་མི་ནུས་སོ། །སྣམ་དུ་བདག་ལ་བརྟས་པའི་ཉེས་པ་ཡིས་སེམས་ནི་ཞུམ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བས་དེ་སྦྱངས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་

གང་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པར་མ་རྟོགས་ན་བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནུས་པས་མཆོག་གོ་ཞེས་རྟོོམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་སྐྱེད་པ་ལ་དམན་པའི་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་དེ་

སྦྱངས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནུས་པར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ན་ཉེས་པས་ཟིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྟོགས་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་

པ་དེ་ལ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་དེས་ན་ཡང་དག་པ་མིན་པ་ཉེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ཅིང་ཡང་དག་པའི་དོན་ཉེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ནི་རིག་པར་མི་འགྱུར་བས་ནོངས་སོ། །

@170A ཞེས། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱོན་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་དེ་ཚོས་ཅན། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་གྱིས་གསར་དུ་བཅོས་མ་བྱོ་བྱང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་

རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྡོག་པ་དང་། རྗེས་འགྲོའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཉེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ཅིང་ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་ཚོས་རྣམས་འབྱུང་རུང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་སྐྱེ་བ་འདེབས་པས་བློ་ལྡན་བདག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པར་ཁྲད་པར་མེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནུས་སུ་མཚུངས་པར་མཐོང་སྟེ། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པ་སྤྱངས་

ཤས་ཆེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ཕྲད་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པར་ཐོས་པའི་གདུལ་བྱ་འདི་ལ་དེ་ནི་ཐོས་པ་ལས་

སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྤྲོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྡུག་པ་བཞིན་དུ་གུས་པ་དང་། ཉེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་རྒྱུ་དྲྭ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྔར་བཤད་པའི་བྱམས་

པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཉམ་ཀྱི་རིམ་པས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ལྟ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དེ་ལས་ནི་རང་ལ་བརྟན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་མེད་

ཅིང་། རང་དང་སེམས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་

@170B ནུས་སུ་མཚུངས་པར་ལྟ་བ་དང་། སྐྱོན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་། ཡོན་ཏན་འབྱུང་རྒྱུ་ལྟན་པ་དང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནུས་སུ་མཚུངས་པར་བྱས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་རིམ་གྱིས་ཞོམས་པར་བྱས་ནས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་སྐྱུ་དྲུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལེའུའི་མཚན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་སྙིང་པོའི་སྐབས་ཏེ། རྫོགས་སངས་རྒྱས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པ་མདོར་

བསྟན་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་པོའི་དོན་གྱིས་བསྡུས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་ལེགས་པར་ཟཁད་པ་རྣོགས་སོ།། །།ཆོགས་བཅད་དང་པོ་ལུས་རྣམ་གཞག་ལ་ཡང་སྒྲུབ་དུ་རུང་བ་ཙམ་དུ་སྟང་སྟེ། སྔ་མ་ལྟར་འཐད་པར་སེམས་སོ། །དྲི་མ་དང་

བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟཁད་ཟེན་ནོ། །དཔལ་འཕྲེང་མདོ་དང་སྐྱིང་པོའི་མདོ་སོགས་དོན། །རྟེ་བཙུན་བྲག་མའི་གསུང་གི་མན་ངག་ལས། །རྒྱལ་སྲས་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་བཀླལ་བས་བཞིན། །གོ་སླའི་དག་གིས་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་ཟཁད། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ངེས་དོན་གྱི་

མདོ་སྡེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཟཁད་པ་ལས། སྐབས་དང་པོའི་འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཟཁད་པ་ལ་གསུམ། དག་པ་གཉིས་སྡོམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཟཁད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཟཁད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་

བརྟེན་པའི་འཕྲིན་ལས་ཟཁད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་ཟཁད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཟཁད་ཟེན་གྱི་མཚམས་སྦྱར་འདི་དང་ལྡན་ཚིག་ཏུ་ཟཁད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་

@171A ཞེས། །ལ། འདི་ནི་འཆད་འགྱུར་གྱི་མཚམས་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་

མའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྟར་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྐོ་ནས་གནས་ཡོངས་སུ་ཟླུར་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་

གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་མདོར་བསྡུ་ན་དོན་རྣམ་པ་

བརྒྱད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱ་སྟེ་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་བརྒྱད་ཀྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ཉིད་སྡོམ་དུ་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

དོན་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྫ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟེ། དགེ་པ་གཉིས་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཉམ་གཞག་གཞན་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་

པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སོ། །རྒྱུ་དེ་གཉིས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ཡང་ཡིན་པས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་རོ། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བལ་

བཅྱེན་ནས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་ཚོགས་འགྲུབ་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་ལ། དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་འགྲུབ་པའི་རྐེན་ནི་གནས་འཇུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་ནི། ཟབ་པ་ཚོས་

@171B ཀྱི་སྐུ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ཡང་ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོང་རྟག་ཏུ་འཇུག་པས་རྟག

པའི་ཁྱད་པར་དང་། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་དུ་འཇུག་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །འདིར་སྟར་ཁམས་གཅིག་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཡཁད་པ་ལྟར་དུས་ཕྱིས་བསྟུབ་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་

དང་། རང་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མེད་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་འབྲས་བུ་དང་དེའི་ཚོ་དོན་གཉིས་བསྟུབ་པ་ཙམ་ལས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མིང་གི་དབྱེ་བ་དང་། དོན་སོ་སོར་ཟཧཱ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདིར་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དགེ་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ལུང་ནི། དེ་ལ་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཞེག་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱབས་ལས་མ་བྱོལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བརྗོད་

པ་དེ་ཐོག་བྱང་གྱི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཞེག་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱབས་བྱ་བ་སྣེད་མཐའ་དག་གིས་གཡོགས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ལ་དོགས་པ་མ་མཆིས་

པ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་གི་སྤྱབས་ལས་ཐོལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཡང་དོགས་པ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་

@172A ཞེས། །འདས་པ་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པ་ཆོས་འཇིག་རྟེན་པའོ། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་ལམ་སྟོམ་ལམ་ཀྱིས་བསྟན་པ་གནས་

ཡོངས་སུ་ཟྱང་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་འདིར་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བསྟན་ཏེ་འདིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་ཐོབ་པའོ། །ཡེ་ཤེས་གཉིས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ནི་ཞེས་སོ། །གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལག་རྗེས་སོ་སོར་ཕྱེ་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རང་དོན་བསྒྲུབ་པ་དང་། འཇིག

རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ནི་ལས་སོ། །དོན་གཉིས་བསྒྲུབ་པ་དེའི་རྟེན་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ནི་ལྡན་པའོ། །ཟབ་པ་སོགས་སྐྱ་གསུམ་པོ་དག་གིས་འགྲོ་བ་ཇི་སྲིད་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་ནི་འཇུག་པའི་རང་དབྱེའོ། །གཉིས་པ་ནི།

སྟོམ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་དེས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ལས་དང་། དེ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། སྐྱ་གསུམ་གྱི་འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་དང་། འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་དེ་རྟག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་

ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི། དོན་བརྒྱད་པོ་དེའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་གནས་ཤིང་གཏན་ལ་ཕེབས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྔ། ངོ་བོ་དང་རྒྱུའི་དོན་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། ལྡན་པའི་དོན་བཤད་པ་

དང་། འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྙུང་པ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ངོ་བོའི་དོན་དང་རྒྱུའི་དོན་ལས་

@172B བརྩམས་ཏེ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་རྣམ་དག་བཤད་པ་དང་། གློ་བུར་རྣམ་དག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟར་

གློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིན་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་སྤྲིན་ཚོགས་སྟུག་པོའི་སྒྲིབ་པ་ཡིས་ནི་བསྒྲིབས་པར་གྱུར་པ་གྱིས་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡི་ཤེས་དང་། སྣང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་མ་

འོད་གསལ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་དང་ལྡན་

པའི་རྒྱུ་པ་དང་། བརྒྱ་པ་དང་གཡུང་དྲུང་ནི་ཆ་བ་མེད་པ་དང་ན་བ་མེད་པ་དང་འཆི་བ་མེད་པ་ལ་སྟར་བཞད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ནི་ཆོས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྟོག་པར་འབྱེད་

པའི་ཡེ་ཤེས་དག་ལ་བརྒྱན་ནས་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་ན་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཞེས་བརྗོད་གང་ཡིན་ཏི་བཞིན་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་རྒྱས་པ་ཕྱིན་

ཆོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཏིད་བསྟན་ལ་ནམ་མཁའ་བཞིན་གློ་བུར་

བྱི་ཏོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་ཆོགས་སྤྱོག་པོའི་སྒྲིབ་པ་ཡིས་ནི་བསྒྲིབས་གྱུར་པའི་དྲི་མ་དེ་དག་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཏིད་ཀྱིས་སྒྲངས་པ་ཕྱིན་སུམ་ཆོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་

རྒྱ་བརྒྱ་གཡུང་དྲུང་སངས་རྒྱས་ཏིད་ཅེས་པས་

@173A ཞེས། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏེ། །དེ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྣ་བ་དང་། འབྱེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་

པ་ལ་གཉིས། ངོ་བོའི་དོན་དང་། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དག་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་ནས་དབྱེར་མེད་

པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་དག་པའི་ཚོས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སྟེ་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་

པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤང་བྱ་ངོས་

བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ཡེ་ཤེས་དང་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཉི་མ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་ལ་ལྷོས་ཏེ་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་གློ་བུར་གྱིས་དྲི་མས་

དག་པའི་སྤངས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་ཞིང་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་གསར་དུ་བྱས་པ་མིན་ལ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེར་མེད་པར་འཇུག་པ་ཅན་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་གང་བ།(I) ཀུན་གྱི་རྟུལ་གྱི་བྱངས་ལས་

འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྨིན་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པ་ལྟར་དེ་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྨིན་ནམ་མཁའ་ལ་ཁྱབ་པ་

@173B ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། སྨིན་གྲོ་བྱར་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་དེ་མ་གྲོ་བྱར་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་དེར་སྨིན་དང་འདུ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱབ་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆུབ་

ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། མཉམ་གཞག་རྗེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དག་དེའི་ནི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་པ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དག་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་གནས་ཡོངས་སུ་བྱང་པའི་ངོ་བོ་

ཡིན་རེ་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཞེས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་གང་ཞག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་ལ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཆ་ནི་མ་ཡིན་པ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཞེས་སོ། །འདི་འབྲས་བུའི་

དོན་གྱི་མཚམས་སྦྱར་དུ་ཡང་རྒྱང་མོད་ཀྱི། སྔ་མའི་དོན་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པར་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གནས་ལུགས་

མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་གོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བ་བཤད་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཁྲུད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་

བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲི་མ་མེད་པའི་ཆུ་དང་ལྡན་ཞིང་རིམ་གྱིས་རྒྱས་པའི་པདམས་ཁེབས་པའི་མཚོ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་ཟད་པར་སྤངས་པས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་གཅན་གྱི་ཁ་ནས་ཐར་བའི་རྒྱ་བ་ཉ་བ་ལྟུང་ཞེ་སྡང་ཟད་པར་

@174A ཞེས། །སྒྲངས་ནས་དྲི་མ་མེད་པའི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་འོད་ཟེར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲིན་ཆོགས་དག་ལས་གྲོལ་བའི་ཉི་མ་ལྟ་བུར་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གཏི་མུག་ཟད་པར་སྣང་བས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་དང་ལྡན་པ་

དེ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔར་ཁམས་གཅིག་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཐུག་མཆོག་དང་། སྤྲང་རྩི་དང་། འབྲུའི་སྙིང་པོ་དང་། རིན་ཆེན་གསེར་དང་། ས་འོག་གི་གཉེར་དང་། ལྗོན་པ་བཞིན་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་རིན་ཆེན་ལས་བྱས་པའི་

བདེ་གཤེགས་ཀྱི་སྐུ་དང་ནི་ས་བདག་རྒྱལ་པོ་དང་གསེར་གྱི་གཟུགས་རྣམས་རང་རང་གི་སྤྲིན་བྱེད་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བ་དང་། འདྲ་བར་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཤེས་སྤྲིན་མཐའ་དག་ཟད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྙིང་པོ་དང་གསེར་གྱི་

དཔེས་གློ་བུར་རྣམ་དག་དང་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་སྤྲངས་པ་གཉིས་བསྟན་ལ། ཐུབ་པའི་དཔེས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པའི་སྐུ་དང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་དང་། གསེར་ལས་བྱས་པའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དཔེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་

ཀྱི་སྐུ་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སོགས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། གཟུགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་ཏོ། །སྣང་རྩི་དང་། གཏེར་དང་། ལྷོད་པའི་དཔེ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་དེས་ཆོམ་པར་

བྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱིས་དབུལ་བས་ལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་གྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་མཛད་པ་བསྟན་ཏོ། །ཇོ་སོར་ཕྱེ་ན་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། བཞིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་། གསུམ་གྱིས་མཛད་པ་མཆོག་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་

@174B པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནུས་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་སྟོང་བསྟན་པ་དང་། མཉམ་གཞག་གི་འབྲས་བུའི་དཔེ་དོན་ཆོས་མཐུན་བཤད་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་

འབྲས་བུའི་དཔེ་དོན་ཆོས་མཐུན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཆུ་དྲི་མ་མེད་པ་པདམ་དང་ལྡན་པའི་མཆོ་དང་། སྐྱ་གཅན་ལས་ཐར་པའི་རྒྱ་བ་དང་། སྟོན་ལས་གྲོལ་བའི་ཉི་མ་སོགས་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་སོགས་དུག་གསུམ་གྱི་གློ་བུར་བའི་ཉོན་མོངས་

པས་དག་པ་ནི་མདོར་ན་མི་རྟག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ། །སྒྲིབ་སོགས་ཚོགས་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ལས་སྣུབ་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ནི་ངེས་པར་ཐོབ་པ་དེ་ནི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་

བུ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མེད་མོད་ཀྱི་ལག་རྗེས་མི་འདྲ་བའི་སྐོར་ནས་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཟད་པར་

སྣང་བའི་ཚོས་མཐུན་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟུལ་ནི་ཟད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་ཡི་ནི་པདམ་ལ་བསམ་གཏན་ལ་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ཚོ་འཕྲུལ་གསུམ་གྱིས་ཕན་འདོགས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཆུ་ནི་འབབ་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དེ་པདམས་ཁབས་

པའི་ཆུ་དག་པའི་ཇོང་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་སྡང་སྣང་བའི་ཚོས་མཐུན་ནི། སེན་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་སྡང་སྤྲ་གཅན་ལས་བྱོལ་བས་སྙིང་རྗེ་དང་བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་འོད་ཟེར་གྱིས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་

@175A ཞེས། །དེ་དོ་མ་མེད་པའི་ཟླ་བ་ཉ་བ་བཞིན་ནོ། །གཏི་མུག་སྤངས་པའི་ཚོས་མཐུན་ནི་གཏི་མུག་གི་སྤྲིན་ཆོགས་ལས་བྱོལ་བས་འགྲོ་བར་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཉེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་མུན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་ནི་དེ་མ་

མེད་པའི་ཉི་མ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞན་གང་དང་ཡང་མི་མཉམ་པ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་ཚོས་ཀྱི་རོལ་ལུ་བྱུང་བ་ནི་སྤྲིན་པར་མཛད་པ་དང་སྤྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་པ་དང་རི་བྲལ་

བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དེ་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་སྐུ་དང་། སྤྲང་རྩི་དང་སྐྱིང་པོ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཇས་ཀྱིས་ནི་དབུལ་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བྱོལ་གྱི་འབྲས་བུ་སྤྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་

གསེར་དང་གཏེར་དང་ལྡོན་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་འབྲས་བུ་སྤྲིན་བྱེད་ཅེས་བཤད་དེ། དོན་འདྲའོ། །རིན་ཆེན་རྣོགས་པ་ཡི་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཕྱིར་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཤུང་གཉིས་བདག་པོ་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཆོག་གི་

སྨྲལ་པའི་སྐུ་རིན་ཆེན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་རིན་ཆེན་ལས་བྱས་པའི་སྐུ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་དང་། གསར་ལས་བྱས་པའི་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལས་ཀྱི་དོན་ཡཁད་པ་ལ་གཉིས། ལས་

སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་བཞད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉམས་པ་ཞེས་ཏེ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཞེས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལ་བལྟོས་ནས་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཡིན་ལ། གདུལ་བྱ་ལ་

@175B བལྟོས་ནས་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་ཏེ། སྐུ་སྟོན་པ་ནི་སྐུའི་བཀོད་པ་མི་འདྲ་བ་གདུལ་བྱ་དང་འཚམ་པར་སྟོན་པ་དང་། བསྟན་པ་ལ་

དབང་འབྱོར་བ་ནི། གསུང་གཅིག་གིས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་སྐད་སོ་སོར་དང་མཐུན་པར་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། །མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་

རང་དོན་ཆོས་སྐྱེ་སྐུ་ཟཕད་པ་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཟཕད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྲངས་པ་ནི། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཟགས་པ་མེད་པ་དང་། རྟོགས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མཐའ་དག་ལ་མཁྱེན་པ་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྱད་པར་

གྱི་ཆོས་ཡོན་ཏན་ནི། འཇིག་མེད་ཆོས་ཅན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཟཕད་པ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆུ་འབྲས་སྟར་ཟཕད་པ་བཞི་ཟད་པར་སྤངས་པས་བརྟན་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། རྣག་པ་དང་། འཕོ་བ་མེད་པའི་སྐུའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ནི་

གཞན་དོན་འགྲུབ་པའི་གནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཆུས་པར་ཟཕད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ཡི་གེ་སྐབས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱུག་གི་ཚོགས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཡུལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་འཕྲིན་ལས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གོ་སྐབས་རྣེད་པ་ལ་བརྟན་ནས་སྐལ་པ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དམ་པའི་དབང་པོ་བྱུག་གི་དེན་

@176A ཞེས། །ཉམས་སུ་ལྡོང་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་བཤད་པ་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཐ་མལ་པའི་དབང་པོ་དྲུག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་བཞི་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་མེད་པའི་

རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལྟ་བ་དང་། ཉན་ཤེས་ཀྱིས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་གཏམ་བཟང་པོ་ནི་ཉམ་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་གཙང་མ་ཉན་པ་དང་། སྟའི་ཤེས་པས་

བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་གཙང་མ་སྟོམ་པ་དང་། ལྷུའི་ཤེས་པས་འཕགས་པ་ཆན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་རོ་མྱོང་བ་དང་། ལུས་ཤེས་ཀྱིས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རེག་པའི་བདེ་བ་

ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟད་པའི་ཚུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ལ། ལམ་མཐོན་པོར་སོང་བ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གིས་ཀྱང་བཤད་ཟིན་པའི་ཡུལ་དྲུག

ཉམས་སུ་ལྡོང་ལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་པུས་ཀྱང་ཡུལ་དུག་ཉམས་སུ་ལྡོང་བར་བྱེད་དོ། །དོན་དམ་པར་བསྒྱིད་བྱ་སྒྱིད་བྱེད་དང་བཞལ་བ་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གཞི་བ་མོར་བསམས་པ་ན་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་

རྟོགས་པ་ལས་དོན་དམ་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་སྤྲིན་པར་མཛད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་བསྒྱིད་བྱ་སྒྱིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཉམས་དང་བྲལ་ཏེ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཉམས་ཀྱི་གཟུགས་

@176B ཀྱི་སྐུ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྤྲིན་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནུས་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཟཁད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཟཁད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་སྤོམ་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་

དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་དང་། ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོའི་བསྟེད་པར་བྱ་བའི་ལས་སུ་འདི་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྨིན་པ་མཐའ་དག་ལས་བྱོལ་བའི་སྐུ་ནི་རྗོགས་པ་ཆོས་

ཀྱི་སྐུ་དང་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟོང་པ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་ཡཁད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་བྱོལ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དག་ནི་སྟང་བ་དང་། རྟོགས་པས་བསྟུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པ་

གཉིས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་གཉིས་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཁྱེན་པས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་ནི་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་ཉིད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྣང་ས་དང་རྟོགས་པ་ཡཁད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡཁད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་འགགས་པའི་ཕྱིར་ཟག་པ་མེད་པ་དང་དེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་

@177A ཞེས། །ཞེན་པའི་ཚགས་པ་མེད་ཅིང་། ཤེས་བྱ་ཉི་ཚེ་བ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གཏན་དུ་ལས་ཉོན་སོགས་ཀྱི་འཇིག་པ་མེད་པ་ཡི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་

བྱས་པའོ། །འཇིག་མེད་ཉིད་ནི་མདོར་བསྟན་པ་སྟེ། བརྟན་སོགས་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་བསྟན་ཚད་སྨྲས་བའོ། །དགག་བྱ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་གནས་ཉེ་བར་གཟུང་བ་ནི། འཇིག་པ་རྣམ་བཞིར་ཤེས་བྱ་སྟེ། བརྟན་སོགས་བཞི་པོ་དེ་

དག་ལས་ལྡོག་ཕྱིར་རོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། དར་ལ་བབ་པ་ལས་དམན་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པའི་ཆ་བ་ནི། མྱགས་པ་དང་། ན་བས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྟོན་ཀྱི་མཐའ་ཚད་པ་སྐྱེ་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྒྲུར་པའི་འཆི་འཕོ་བ་སྟེ་བཞི་

པོ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་བརྟན་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། རྒག་པ་དང་། འཕོ་བ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། དེ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཤིན་ཏུ་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་

རྣམ་པར་ཤེར་ནས་དེ་རྣམས་ལ་ལེགས་ཚོགས་སྒྲུབ་པའི་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གནས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དང་། དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་དབང་ཤེས་སོགས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་པའི་ནམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་མཐོང་

བ་དང་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་དང་ཆོས་རྣམས་ནི་སྒྲ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་སྟེ་རྟེན་ཡིན་པ་ལྟར། གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་གཉིས་པོ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དག་སྐྱེ་བ་ཡི་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཞེ་ན། བརྟན་

@177B པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་དོན་ལའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོན་ཏན་བསྟེད་ན། འབད་རྩོལ་ཉེ་བར་ཞི་བས་སྨིན་པ་མེད་པའི་སྤྱོར་བས་སོ། །དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། སྨིན་མེད་པའི་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། གཞན་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་དྲི་མ་མེད་པའི་

དོན་ཏེ། །བཞི་པ་ལྔན་པའི་ཡོན་ཏན་བཞད་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པ་དགག་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་ནམ་མཁའི་མཚན་

ཉིད་དེ། །ཤམ་མཁའ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་མེད། །ཅེས་བཤད་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་འདྲེས་པའི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་

གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བལྟ་བར་འགྱུར་ན། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། བསྟན་

པ་དང་། �couldའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། རྟག་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། གཡུང་དྲུང་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་། ཁྱབ་པ་དང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་

ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་རྫུ་རྟག་སྣང་བ་དང་བལྟར་མེད་པ་དང་། གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་། དགེ་བ་དང་དྲི་མ་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པར་ཤེས་པར་

བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བའི། །དང་པོ་ནི།

@178A ཞེས། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དོས་བཟུང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ཉིད་ཟཱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲི་མ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པའི་

སྒྲིབ་པ་སྤྱོང་བོའི་བྱེད་ལས་ཅན་གྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དག་གིས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཉིས་བསྟན་ཏེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དེ་ལ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅོ་ལྔ་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྣང་སས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། ཟབ་པའི་ཁྱད་པར་དང་རྒྱ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། བདེ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། སྣང་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲྭ་

ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་གི་ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་མི་ནུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་དུས་རྒྱ་ཁུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་གི་ཡུལ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་པ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་རྣག་ཏུ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཅན་སངས་རྒྱས་མིན་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་

བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་བའི་ཕྱིར་ཐོས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་ཚུལ་རྩོགས་པའི་ཚུལ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ་དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡུལ་

@178B མིན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་ཟབ་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཡང་རྟོགས་ཚུལ་རྩོགས་པའི་ཚུལ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་གི་གཟུགས་ལ་དམུས་ལོང་བཞིན་དུ་བྱིས་པས་ཆོས་ཉིད་དེ་མངོན་སུམ་

གྱིས་མཐོང་མ་མྱོང་བས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ལ་རང་ཉིད་བཙས་པའི་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་བུ་ཚུང་གིས་ཉི་མའི་གཟུགས་ཡུད་ཙམ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་འཕགས་པས་ཀྱང་རེས་འགའ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་གི་དུས་རྣག་ཏུ་མ་ཡིན་

པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར་རྒག་པ་སྟེ། མཐར་འཆི་བའི་འགག་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། བྱིང་རྟོག་དང་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་བ་སྟེ་ཡང་ན་སྐྱེ་འཆི་དང་

བལ་བའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཉེ་བར་ཞི་བའོ། །ཕུན་ཚོགས་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒ་བ་མེད་པས་གཡུང་དྲུང་གི་ཚོས་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་དང་བྲལ་བས་རྒག་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་

པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་འགོག་པའི་བདེན་པའི་བདག་ཉིད་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏོ། །བཞི་པ་ལ་ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་ཉིད་དང་། ཇི་ལྟ་བ་

རྟོགས་པ་ནི་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མེད་དོ། །ལྟ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་སྣང་བས་པའི་ཕྱིར་བདེན་པར་ཆགས་པ་མེད་པས་ཉོན་སྒྲིབ་སྣང་བ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་དག་པའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་ཐམས་

@179A ཞེས། །ཅང་དུ་ནི་ཐོག་པ་མེད་པས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པ་དང་། སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པས་བསྡུས་པའི་བྱིང་རྟོད་གཉིས་མེད་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ལ་ལས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་སྐྱེ་བའི་གེགས་སུ་

བྱང་པ་བྱིང་རྟོད་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་རྟུབ་པའི་རེགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་དེ་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་མིག་ལ་སོགས་པས་མངོན་སུམ་དུ་བལྟར་མེད་པ་དེ་རྣམ་མཚན་ཡང་དག་གི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣག་

ལས་རྟོགས་ཚུལ་ཇོགས་པའི་ཚུལ་དུ་གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་། གློ་བུར་རྣམ་དག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡིན་པས་དག་བ་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མེད་ནི་དྲི་མ་ཟད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་པ་འཇུག

པའི་རབ་དབྱེ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་ནམ་མཁའ་ལྟར་དང་། རྣག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་

རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པར་འཇུག་པ་ཡང་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དག་ཏ་བསྟུབ་པ་ལ་མཁས་པའི་ཐབས་ཆེན་པོ་དང་། སྣོང་རྟེ་དང་། ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྨིན་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་

ཞེས་ཏེ། དུས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་རྒྱུན་བརྟན་པས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབད་རྩོལ་ཉེ་བར་ཞི་བས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས་འཇུག་པར་ལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མ་མན་ཆད་དང་། མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་

@179B གསུམ། སྐུ་གསུམ་གྱི་འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་དང་། རྟག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་

བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྨིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་འགྲུབ་པའི་དུས་མཚམས་དང་། སྐུ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་ལོག་གས་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མའི་བར་

ཚད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པ་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་དེའི་ཚེ་མཉམ་གཞག་དེའི་གཟིགས་ངོ་ན་ཞེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པའི་རྣམ་པ་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཆར་ཏེ། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་

ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེའི་ཚེ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣོ་ཚན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་མ་ལུས་པ་ཐོབ་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་རྣམ་བྱོལ་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ཤེས་བྱ་

ཇི་ལྟ་བ་ལ་གཉིས་སྣང་ཆུབ་ནས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་ཏུ་སོང་བ་དེའི་གཟིགས་པའི་ངོར་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུར་རུ་བཞག་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དེའི་ཚེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་།

ཚོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་བཅུ་རྒྱུན་ཐ་ལ་གནས་པའི་ཚེ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྐུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ཚོས་སྐུ་ཐོབ་པའི་ཚེ་མཚན་ཉིད་ལྡ་ལྡན་དང་།

@180A ཞེས། །ཡོན་ཏན་ལྡན་ལྡན་དང་། ངེས་པ་ལྡ་ལྡན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་འབྱུང་ལ། ལོངས་སྤྱས་བདག་རྐྱེན་བྱས་ནས་མཛད་པ་བཞུགཔྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སུ་འཛིན་པའི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དེའི་ཚེ་ཆོགས་པ་གཅིག

མེད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་བྱ་བྲག་འགའ་ཞིག་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཆོགས་པ་ཚར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྱུབ་པའི་ཚུལ་དུ་ཐོབ་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །ཞར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐལ་པ་

གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བགྱོད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྟོགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྟོན་པ་བཏབ་ནས་གཟུགས་སྐུ་འགྱུབ་པའི་ཚུལ་ནི་གཞན་དུ་ཞེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སྐུ་དང་ཡེ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་གློ་བུར་རྣམ་དག་གིས་ཁྱད་པར་

དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་དང་། དེའི་སྟེང་གི་གློ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཆ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་ལ། སྤྲོན་དཔོན་ཡེ་ཞེས་སྐྱེང་པོས་བདེན་གཉིས་སུ་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། ཞེས་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་

པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྣེད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ནི། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐུ་དེ་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་འབའ་ཞིག་ཏུ་རྒྱུ་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་

དགོས་སོ་སྟམ་པ་ནི། མཁས་རྣོངས་ལ་བྱགས་པའི་རྟག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། དངོས་པོ་རེས་འགའ་བ་དང་འདྲས་མ་བྱས་རེས་འགའ་བའི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པས་ནོངས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། སྔོ་དོ་ཁང་བ་ཞིག་པ་དེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པར་

@180B ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། ཕྱི་དོ་གསར་དུ་ཁང་པ་ཞིག་པ་དེ་སྔོ་དོའི་དུས་ན་ཡང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྔོ་ཚན་ཉིད་ཤུ་རྩ་གཅིག་གིས་བསྡུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ནི། སྔགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་སྐུ་བཞི་

པར་གསུངས་ལ། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་སེང་གེ་བཟང་པོས་ཀྱང་སྐུ་བཞི་པར་མཛད་པ་ནི་དབྱེ་བསྡུ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི། སྐུ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པར་བཞེད་པ་ནི་མེན་ནོ། །ཅི་སྟེ་སྐུ་གསུམ་དུ་བསྡུ་བར་མི་རུང་སྟེ། དེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། སྐུ་གཞན་གཉིས་ཀྱང་

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེན། འོ་ན་སྐྱ་བཞིར་ཡང་བསྟུ་བར་མི་རུང་བར་ཐལ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟ་བུ་དེ་ཁྲོད་འདོད་པའི་སྐུ་བཞི་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་སྨོས་ན་ལན་ཅི་ཡོད། མ་བྱུབ་སྟེ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་

པའི་སྐུ་ཡིན་ནོ། །ཞེན། འོ་ན་ཅིག་ཤེས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུར་ཁས་བླངས་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་འོ་ན་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཐལ་ལོ་ཞེན། ཅིག་ཤེས་ལའང་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་རྫོགས་པར་ཚང་པ་ཡིན་

པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན་ནི་ཅིག་ཤེས་ཀྱང་འདོད་པས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །དེ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་ཆ་གཅིག་ཡིན་གྱི།ལོངས་སྐུ་དངོས་མ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མཚན་དཔེ་མ་ལུས་པ་ཚོགས་པ་ལ་འདོགས་པས་སོ་ཞེན། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་

ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ཤེས་ཡིན་གྱི་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་སྟེང་དུ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཚོགས་པ་ལ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དགོས་པ་ལྟག་དང་བཅས་པར་གཟིགས་ནས་སྐུ་ལོགས་པར་རྣམ་གཞག་མཛད་དོ། །ལོངས་

@181A ྈ།། །སྒོང་རྩོགས་པའི་སྐུ་ནི་ཉལ་བཞིན་ལ། མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཉིད་སོ་སོར་སྐྱེ་བ་ཅིག་ལ་ཡང་མཚན་དཔས་སྤྲས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་སྣང་བ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཕོས་པ་ལ་སོགས་

པའི་རིམ་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་སངས་རྒྱས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི། སྟོག་པ་བས་ཀྱང་ཆེས་སྟོག་སྟེ། དག་པ་

གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐུ་ལ་སྐྱེ་བ་བཏབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་དེ་ཡོན་ཏན་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། དེ་མིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་

མིན་པ་ཉམས་ལ། འདོད་ན་སྣང་བ་མཐར་ཐུག་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་ན། རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་ཀྱང་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ། །གཟུགས་སྐུ་གཉིས་གཏུལ་བྱའི་གཞན་སྣང་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རང་སྣང་ལ་མེད་པ་དང་།

སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་གཏན་མེད་དུ་ཐལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མངོན་སུམ་དུ་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རང་སྣང་ལ་མེད་པ་འགལ་ལོ། །

སངས་རྒྱས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཟིགས་པའི་ངོར་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་སྣང་བཞག་ཟེན་ཏོ། །གཟུགས་སྐུ་གཉིས་གང་ཟགས་གང་གི་ཡང་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྟན་པའམ།

@181B འོན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་པར་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པས་སྨྲིན་པ་གཏོང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བསོད་

ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གོམས་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་གང་ཟགས་གྱི་ཡང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མ་བར་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྨྲིན་སོགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སངས་རྒྱས་

པའི་ཚོ། རིག་པ་རྒྱུད་ཆད་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་ཀུ་འགྱུར་བའོ། །ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་རྒྱང་ཕན་གྱིས་འཆི་ཀ་མ་ཚུན་ཆད་རིག་པ་འབྱུང་གི་ཤེ་ནས་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་པ་ལ་གནོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྟན་མི་རུས་པས་

ཚུ་རོལ་མཇོས་པ་པའི་ལུགས་དེ་ཉིད་ལ་ཐུབ་པའི་དགོངས་པར་མ་སྣུ་ཞིང་འདིས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ན་བློ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡང་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོན་ཏེ་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཙམ་མོ། །ཞེ་ན།

ཡོན་ཏན་ལོངས་སྤྱོད་གྱིས་གཏོག་པའི་སེམས་པ་དང་སྤྱོང་བའི་སེམས་པ་སོགས་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ན། དེ་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་མཆོད་སྤྲིན་གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོ་ཚུན་ཆད་དུ་འགྲོངས་པའི་ཚུལ་ཡང་མི་སྟོན་པའི་ཚེ་རིང་པའི་

མཐར་ཐུག་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་སོགས་སུ་འདོད་པ་ནི་ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པ་དང་མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ལས་འབྲས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣུ་བའི་མཐར་ཐུག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་

@182A ཞེས། །རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྩང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་སྣང་བ་ནི། ཐོ་ཟད་ཚོས་ཟད་དུ་འདོད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཞན་གྱི་ལུགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་སངས་རྒྱས་མཚན་

ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡང་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ཁ་ཅིག་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས། གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་ནི། སེམས་རྣལ་དུ་

མི་གནས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡོད་ཁྲོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གདགས་པའི་གཞིར་བྱས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། །བེམ་པོས་བསྟན་པའི་

རྟུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་ལུས་ནི་རྩང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐུའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་ནི་ཚོགས་མངས་སུ་དོགས་ནས་དེ་

ཙམ་ལས་མ་སྟོས་སོ། །འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་དུ། ཡང་དག་པའི་

ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྣང་བ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱང་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གསུམ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་

པའི་སྐུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་ལྡན་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ལྡན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མ་དང་། དབུས་དང་། མཐའ་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་འཇིག་པ་མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ལས་ངོ་བོ་

@182B ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པས་ཐ་མི་དད་པ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟང་བ་མེད་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་། སྐྱོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བས་རྣམ་པར་

དག་པའི་ཞུད་པར་དང་། དྲི་མ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྟོག་ཚུལ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟོགས་པ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སོ་སོར་རང་

གི་རིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་བར་བྱ་བས་ནི་འོད་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏོ། །རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་སྤྲངས་པའི་རྣམ་དག་གཉིས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་ཏོ། །དེ་མེད་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་མན་ཆད་ལྟ་པར་སྟོན། གཉིས་པ་ནི།

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་དེ་ནི་ཚད་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གཞལ་དུ་མེད་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། གང་གྱི་ཕྱིར་གྱི་བྱེ་མ་ལས་འདས་པ་བྱངས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། སྐུ་བཞིར་རྟོག་གིས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། གཞན་དང་

མཉམ་པ་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉེས་པ་རྣམ་པར་སྤྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྐྱ་ཚོགས་པའི་དམ་ཚོས་ཀྱི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་མངའ་བའི་སྐུ་ཞེས་པས་སྐུ་སྟོན་པ་དང་གསུང་

བརྗོད་པ་གཉིས་བསྟན་ལ། ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི། འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་མཛད་ལ། དེའི་ཁྱད་པར་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིད་བཞིན་གྱིས་ནོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་ཏེའོ། །སྐུ་སྐྱ་ཚོགས་པའི་དངོས་

@183A ཞེས། །པོར་སྣང་བ་དང་། དེ་ལྟར་སྣང་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་དེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུབ་པ་མིན་པ་ནི། སྣང་བ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱུབ་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ཅི་ཅིག་ལ་རྟུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་ལུས་ལྟར་སྣང་ཡང་དེ་ལྟར་མ་གྱུབ་པའོ། །གསུམ་

པ་ནི། མཆོག་གི་སྒྲུལ་པའི་སྐུ་ཐོག་མར་འཇིག་རྟེན་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འདུན་ཅིང་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་རབ་ཏུ་སྨིན་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལས་བསྒང་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ལུང་སྟོན་པའི་རྒྱུའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་

འདིར་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟག་པར་གནས་ཏེ། ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་

ནས་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྫ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབྱེ་གཞི་བཤད་པ་དང་།

འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། དབྱེ་བའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཚེ་སྨོན་དཔོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱས་ཤིང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་

སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་སྣང་བས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་གང་བརྗོད་པ་དང་། མཚོག་ཏུ་མཐར་ཐུག་པའི་སྙིང་རྗེ་ལས་འདས་པ་བརྩེས་པ་དང་། རང་ལས་ཏོགས་པ་དམའ་བ་གཞན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསམ་དུ་མེད་ཅིང་། དབྱ་བཅོམ་པ་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པའི་

@183B བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་སྐུ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་གཞི་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཟབ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བཤད་ཟིན་པ་དང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་

ཀྱི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གསུམ་དུ་དབྱེའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚོས་སྐུའི་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་སྐུ་གསུམ་དག་གི་དབྱེ་བ་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།

མཚན་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་དང་། དེ་དག་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ལྡར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་འདུས་མ་བྱས་པ་སོགས་མཚན་ཉིད་ལྟ་དང་། མདོར་ན་གཞལ་དུ་མེད་པ་སོགས་ཡོན་

ཏན་ལྟ་དང་ནི་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་ལྟ་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ལྟ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བས་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པ་དང་།

སྒོ་འདོགས་དང་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དག་ནི་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་། སྟོབས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་ལས་ནི་ངེས་པར་གྱལ་ཏེ། སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་སོགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་དང་པོ་

བཞིའོ། །ལྟ་པ་ནི་དྲི་མ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་མཚན་བཞིས་འོད་གསལ་བ་

@184A ཞེས། །བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚང་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་གཞན་དུ་མེད་དོ་ཞེས་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་མཐའ་མེད་པ་དང་། སྐུ་བཞིར་རྟོག་གེས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། གཞན་དང་མཉམ་པ་མེད་པ་དང་། དེ་མས་དགེ

པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པོ་རྣམས་དང་ཡང་དག་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལྡན་ཏེ། དག་པ་གཉིས་མཐར་ཐུག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་གེའི་ཡུལ་ནི་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་ལ་ཡོད་

ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཞལ་མེད་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ལྡན་པོའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐུ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པ་དང་གསུང་ཆོས་སྟོན་པའི་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་དེ་གསུམ་ལྡན་གྱིས་བྱུབ་པར་འཇུག་པ་དང་། སྐྱེ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུབ་པའོ། །དང་པོ་

ནི། བརྗེད་བྱ་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་དོན་དམ་པ་སྟོན་པའི་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་སྣ་ཚོགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་རང་བཞིན་སྐུ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་

གསུང་གི་ཆོས་ནི་དེ་དང་འདྲ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེས་སྐུ་སྟོན་པ་གསུང་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ངོ་བོ་ངེས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ངེས་པར་སྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐལ་པ་བྱངས་མེད་གསུམ་དུ་སྐྱེ་རྗེ་ཆེན་པོ་གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དག་པའི་རྒྱུ་

@184B མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། བརྒྱུད་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་གའི་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིས་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་གསུམ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་

ཅིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་གདུལ་བྱའི་འདོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་སྐོང་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར། འདིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡིད་བཞིན་

གྱི་ནོར་བུའི་མཐུའི་ངོ་བོ་དང་ཟུས་པ་སྟ་ཚོགས་སུ་

སྣང་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་རྟུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྗོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པར་རྣམ་པར་གནས་ནས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའོ། །འདིས་ལོངས་སྤྱོད་

རྗོགས་པའི་སྐུའི་ཏིན་ལས་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་སྐུའི་བཀོད་པ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ལྟར་སྣང་བ་དུ་མ་སྟོན་ཡང་། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ལོངས་སྐུའི་ནུས་མཐུའི་ཁྱད་པར་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྗོགས་པའི་སྐུ་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་པར་སྣང་ཡང་དེར་མ་གྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དཔེས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསུང་བརྗོད་པ་དང་། སྐུ་སྟོན་པ་དང་། མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་གསུམ་དང་། གསུམ་འབད་རྩོལ་གྱིས་མངོན་པར་

འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱུད་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེའི་ངོ་བོ་མིན་པར་སྟོན་པ་མཛད་ལ། ལོངས་སྤྱོད་རྗོགས་པའི་སྐུ་འདིར་ནི་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་ལྟར་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཧོར་བྱ་ཁ་དོག

@185A ཞེས། །སྣ་ཚོགས་སུ་མ་གྱུབ་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ཚོན་ནི་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ནོར་བུ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་སུ་བསྒྱུར་ནས་ནོར་བུ་རང་གི་ཁ་དོག་གི་དངོས་པོ་མིན་པར་སྣང་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་དང་བསམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་འགྲོ་བའི་རྒྱུན་སྣ་

ཚོགས་པས་ཁྱབ་པ་དག་དེ་རང་གི་དངོས་པོ་མིན་པར་སྣང་བ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཆོག་གི་སྤྱི་ལའི་སྐྱེའི་རང་བཞིན་དང་། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། གདུལ་བྱ་བཀྱི་བའི་རིམ་པ་བསྟན་པའོ། །དང་

པོ་ནི། རྒྱུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་པ་པོ་དེས། ཆེད་དུ་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་པར་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པའི་རང་བཞིན་

སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་དང་མཐུན་པར་དོན་མཛད་དེ། འདིས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུས་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་པར་མཛད་པ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པ་དཔེར་བྱས་ན་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་པར་སྟོན་

པའི་གནས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འཛམ་བུའི་གླིང་པ་ལས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པས་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་སླ་བའི་ཕྱིར། མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ནི་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཐོག

མར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དགའ་ལྡན་དུ་ལྷའི་བུ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོ་ལྷ་བུར་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ནས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་ནི་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་འཕོ་བ་དང་། གཉིས་པ་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་འཇུག་པ་དང་། གསུམ་

@185B པ་སྐུ་བལྟམས་པ་དང་། བཞི་པ་བཟོའི་གནས་སོགས་སྐྱུ་རུལ་བྱུག་ཙུ་རུ་བཞི་ལ་མ་ཁས་པ་དང་། ལྔ་པ་བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱིས་དགྱེས་པར་རོལ་བ་དང་། དྲུག་པ་ཁབ་ནས་བྱུང་སྟེ་རང་བྱུང་གི་བསྐེན་རྩོགས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། བདུན་པ་

ཆུ་བོ་ནི་ར་(NYDZ'A)་ནའི་འགྲམ་དུ་ལོ་དྲུག་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། བརྒྱད་པ་རྩ་རྩེའི་གདན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། དགུ་པ་བདུད་ཀྱི་སྡེ་མ་ལུས་པ་འཇོམས་པར་མཛད་པ་དང་། བཅུ་པ་ཆོས་ཐམས་

ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་ནི་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐོར་བར་མཛད་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་ཐོང་ཁྲིར་(RTZvA)་མཆོག་ཏུ་ཤིང་ས་ལ་རྒྱང་ཅིག་གི་བྱང་དུ་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པར་

གཤེགས་པའི་མཛད་པ་རྣམས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དགའ་ལྡན་དུས་སྐྱི་བ་དང་པོར་བྱེད་ན། ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་བལྟམས་པ་གཅིག་ཏུ་བྱའོ། །མཛད་པ་གང་དུ་སྟོན་ན། ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཞིང་རྣམས་སུའོ། །དུས་ནི། སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་པར་

སྟོན་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་། སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བའི་སྒྲ་ཡིས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་གིས་ཡིད་

འབྱུང་བ་དང་། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མཁྱེན་པ་མཆོག་གི་སྤྱི་ལ་པའི་སྐུས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྲིད་པ་གསུམ་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེས་ནས་ཞི་བ་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །ལྷ་བ་དཀར།

@186A ཞེས། །རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཐོག་མར་འཁྲིད་པར་མཛད་པ་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། གནས་སྐབས་ཉན་རང་དུ་རིགས་ངེས་པ་ནི་དེ་བསྟན་ནས་ཐོག་མར་དམན་པའི་སྐྱང་འདོན་སྟེ་

འཁྲིད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་སྟུག་ཀྲན་ཞི་བའི་ཡམ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་སྐྱེས་ཅན་དེ་དག་ཞི་བའི་དབྱིངས་ལས་བསྒྲངས་ནས་དམ་ཆོས་པདམ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་ལས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་འཁོར་

གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཏམ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིས་ཉན་རང་དེ་དག་སྟར་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལས་གོང་དུ་བསྒོད་མི་དགོས་པར་

འཛིན་པ་ལས་ལྷོག་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་

བསྟན་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་སྨིན་པར་མཛད་དེ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་བཅོམ་པ་ཞི་བའི་དབྱིངས་ལས་བཞེངས་

ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོགས་ལམ་ནས་འཇུག་པའམ། འོན་ཏེ་མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་ནས་འཇུག་ཅེ་ན། འདི་ལ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་སུན་དབྱུང་བ་དང་། རང་གི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཞན་དག་ན་རེ། ཉན་ཐོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མན་ཆད་དུ་འཇུག་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་སྣང་མ་རྟོགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་

@186B པོའི་མཐོང་ལམ་བསྒྲིད་དགོས་པ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ལྟར་ན་ས་བདུན་པ་ཡན་ཆད་ནས་འཇུག་ལ། ཉན་ཐོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པ་ལྟར་ན། སྟོང་

ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བསྒྲིད་དགོས་ཤིང་། དེའི་རྒྱུར་སྐོམ་བྱང་གྱིས་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་སྐོམ་པའི་སྟོང་ལམ་བསྒྲིད་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་

པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ལམ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ཏོ། །དེ་ནི་ཤེན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། བདག་མེད་

སྐར་མ་རྟོགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྨྲས་ན་ལན་ཅི་ཡོད། ཐེག་ཆེན་

གྱི་མཐོང་ལམ་བདག་མེད་ཙམ་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྟོང་ཉིད་ཕྱི་མོ་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པས་ཀུང་ཁུད་པར་དུ་བྱས་པས། དེ་གསར་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་ལྷག་སྟེ་མ་

ལྟར་ན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ངེས་པར་རྒྱུད་ལ་བསྒྲུབ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་ཁུད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་མཐོང་ལམ་དེ་

@187A ཞེས། །རྒྱུད་ལ་གསར་དུ་བསྒྲེད་དགོས་ཤིང་། དེའི་རྒྱུར་ཆོགས་སྤྲོར་ཡང་རྒྱུད་ལ་བསྒྲེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་སྔ་མ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ས་བདུན་པ་ཡན་ཆད་དུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་

སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྡུར་དུ་བྷ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དང་པོར་ངས་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་རིགས་པར་ཐལ། བཙོན་འགྲུས་འབར་བས་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཆོ་གསུམ་ལ་ཐོབ་རྒྱས་ཤིང་། དེ་ནས་ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་

རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་མི་དགོས་པར་ས་བདུན་པ་ནས་ཞུགས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོགས་སྤྲོར་ལ་ཡང་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་གཅིག་གི་བར་ཆོགས་བསགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་

པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་སྤྲོར་མན་ཆད་སྐྱེད་མི་དགོས་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་མ་མཐར་བྱས་ནས་དེ་ནས་འཇུག་པར་འདོད་པ་སོགས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་ཉན་ར་དབྱ་བཅོམ་པས་བདག་མེད་པ་ཕྱ་མོ་གཉིས་ཀ་མངོན་

སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་ནི། ཆོགས་ལམ་ནས་དེས་པར་འཇུག་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཐོག་མར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ལེགས་

པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་བྱང་གིས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པའི་བར་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། དེའི་རྗེས་སུ་ས་དང་པོས་བསྡུས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་སྟོང་

@187B ལ་གནས་པའི་ཚེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོར་འདོད་པ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་སྤང་རས་པ་སྣར་ལྡོག་པ་ཐར་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རྩང་བར་འདོད་པའི་ལོག་ལྟ་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་སྟོང་ཉིད་

མངོན་སུམ་གྱིས་སྟར་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་པས་མཐོང་ལམ་ཆ་ཤེས་ཀྱིས་བསྒྲིད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ལམ་གྱི་འཇུག་ཚུལ་དེ་ལ་ཡང་

ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་སོམས་ཤིག་འདིར་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་པ་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་གོམས་པར་བྱས་པས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་

དུ་ཞུགས་པའི་ཚེ་ནི། དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དེན་ལ་ཡང་རིགས་པའི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་ངེས་པར་བྱེད་པས་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་ས་དང་པོར་བཞུགས་ཀི ।ཉན་རང་འཕགས་པ་

ལ་མ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ।གཞན་ཡང་། ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཙམ་དུ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འཇོམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ནུས་པ་དང་། མཐུ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་སོགས་ནི་རིར་བདང་ཡུངས་འབྲུའི་ཚད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ।

དེས་ན་ཉན་ཐོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པཉམ། མེད་པར་འདོད་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོགས་ལམ་ནས་འཇུག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ।འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པ་དུས་

@188A ཀ།། །མཉམ་དུ་ཚོགས་ལམ་ནས་འཇུག་པ་གཉིས་བྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དེ་ཉིད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མྱུར་ཞིང་། ཅིག་ཤོས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བྱལ་བའི་ཁྱད་པར་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་རིགས་

པའི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པས་བརྩེད་པར་རྒྱས་མོད་ཀྱི། འདིར་ནི་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྱིས་སོ། །དམ་ཆོས་པདམ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས་ཉན་ཐོས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་མཛད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་

བ་པའི་ཉན་ཐོས་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། སྐབས་དང་ཤུགས་ལ་སོགས་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་པ་གང་ཡང་མེད་པར་སྨྲིའི་སྐྲ་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་གོ །ཞེས་པ་ཡང་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་མི་རྟང་བས། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པའི་

གཞུང་ལེགས་པར་བཙུགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དང་དེ་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ཟབ་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི་གདུལ་བྱ་གདུལ་བའི་མཐུ་ནི་

སྣ་ཚོགས་དང་ལྡན་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། མཆོག་གི་སྤྱལ་པའི་སྐུ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡང་དངོས་སུ་སྣང་ནས་བྱིས་པའི་དོན་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་གདུལ་བྱ་རབ་ཏུ་འདེན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་སྐུ་གསུམ་པོ་འདི་དག་བྱངས་བཞིན་དུ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐུ་

དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་ནི་དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ་ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའོ། །ཤམ་མཁའ་ལ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐབས་རྟེན་ནས་གནས་པ་བཞིན་དུ་དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་གནས་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏེ་མ་མཐའ་དག་གིས་རྣམ་

@188B པར་དག་པ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ངེས་པར་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བརྟག་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་

ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་དོན་བྱ་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་བཞེད་པའི་བརྩེ་བ་དང་རྣམ་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀ་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་མཐའ་

དག་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་མཁྱེན་པ་མངའ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མི་གནོད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཕུན་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེས་པ་གང་གི་ཡང་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གཉིས་པ་ནི། འཆི་བའི་བདུད་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་མེད་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་བསྒྲུབ་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐུ་གསུམ་པོ་བརྙེད་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པར་

བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྣ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདིའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཟུགས་སྐུ་བརྙེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བདུན་དང་། ཆོས་སྐུ་བརྙེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་

@189A ཞེས། །གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་དང་། མི་འདོར་བའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ཟད་མི་ཤེ་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ནི་སྟོན་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ལུས་དང་སྲོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་སེམས་

ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྨྲིན་པར་བཏང་ནས་དམ་པའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་འཛིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཟད་པ་མེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པར་བཞེད་ནས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་དང་པོར་དམ་

བཅས་པ་མཐར་འབྱིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་བཞེད་པ་མངའ་བསྟུར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པས་གཙང་བ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་དག་པའི་ཐུགས་རྗེ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བཞེད་

ན་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་བཞུགས་པའི་ཆུས་པ་མངའ་བའི་རྫུ་འཕྲུལ་ཤོང་པ་སྟོན་པ་ནི། རྫུ་འཕྲུལ་དེ་བཞིས་རྟག་ཏུ་གནས་པར་སྨྲོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐུབ་དོར་གྱི་གནས་ལ་ཉེ་རིང་དང་བཅས་པས་རྟག་ཏུ་གནས་ཏེ། མཐྱེན་པས་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་

འདས་པའི་མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། སྨྲག་བསྟལ་གྱིས་མི་གནོད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པས་རྟག་ཏུ་བསམ་ཡས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པའི་

གཞན་དབང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་ནི་སྤྱོད་པ་ཅ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱིས་གོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཆི་བདག་གི་བདུད་ཟད་པར་བཅོམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་འཆི་བ་མེ་དཔ་བཞི་བའི་

@189B གནས་ནས་ཐོབ་པ་ལ་འཆི་བདག་གི་བདུད་རྩུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་རྟ་ཕྱེ་བའི་ཐུབ་པ་གདོད་ནས་རང་བཞིན་ཀྱིས་བྱུང་པས་སྟོང་

ཞིང་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཕྱིར། རྟག་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་མཛད་དེ། སྐྱབས་ཀྱི་དགོས་ཀྱས་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པས་སྐྱབས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱབས་ལ་སོགས་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ རོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་ཡི་ནི་རྒྱུ་མཚན་བདུན་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེའི་བརྟག་པ་ཉིད་

ཀྱི་དོན་དེ་བཤད་ལ། རྒྱུ་མཚན་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་བརྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་དེ། འདི་དག་གིས་འགྲོ་བའི་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་མི་ཟད་པ་ལ་བརྟག་པར་གསུངས་ཀྱི། བསྒྲུབ་པ་རང་དབང་བའི་རྟག་དངོས་ལ་མ་གསུངས་སོ། །གསུམ་

པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དྲུག་འབྱུང་བའི་དང་པོ་

ལྟ་ཅོས་སྦྱ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། དྲུག་པ་གཟུགས་སྐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། གྲངས་མ་ལུས་པ་རྒྱལ་བ་འབའ་ཞིག་གི་མངོན་སུམ་གྱི་སྣོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྐུ་གསུམ་པོ་དེ་ནི། མཐར་

ཕྱིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། རྟོགས་ཚུལ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དག་གི་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་དོན་དམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉམ་གཞག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

@190A ཞེས་པའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པའི་གནས་ཏེ་དམིགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དབེ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྟགས་དང་དབེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་པར་རྟོགས་མི་རུས་པའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་འཇིག་རྟེན་

ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཤིང་གོང་ན་མེད་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །འོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་མངོན་

སུམ་དུ་དམིགས་པར་གྱུར་པ་དང་འབྲལ་ལོ། །ཞེ་ན། མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་མོད་ཀྱི། དེ་ཡང་སྤྱིད་པའི་མཐའ་དང་། ཞི་བའི་མཐས་མ་བསྟུས་ཤིང་། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་

པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །གསུམ་

པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྣ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདིའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དེ་སྐུ་གཉིས་ལ་བསྟུས་ཏེ་སྦྱར་བ་

དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་

རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་མ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསམ་དུ་མེད་དེ། རྟོགས་ཚུལ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྣང་བརྟེན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་བརྟེན་དུ་མེད་དེ། དོན་དམ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་ཡིན་ཏེ། མ་ལུས་པར་རྟོགས་

གིས་བརྟག་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་བརྟག་བྱ་མིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱིས་མ་ལུས་པར་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དཔག་བྱ་མིན་ཏེ། ཟླ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་ཞིས་མ་བསྟུས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

@190B སྲིད་ཞིས་མ་བསྟུས་ཏེ། སྲིད་ཞིའི་མཐའ་གང་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞི་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྲིད་པའི་སྐྱོན་རྣོག་པ་མེད་པར་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྣོག་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལྟ་ཡོ་དག་གིས་

ཤིན་ཏུ་རྣོགས་དཀའ་ཞེ་འཕྲལ་བའི་ཕྱིར། ཚོས་ཀྱི་སྐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྟེ། དྲུག་པས་སྐུ་གཅིག་ཉིད་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་དད་པ་དུ་མ་ལྟར་སྣང་ཡང་དེའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སྐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་བྱུང་ཡང་དག

པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མའི་ཚུལ་གནས་མ་ལུས་པར་གྱུར་པའི་སྐུ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་དབང་ཐོབ་པ་དག་པས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པ་མིན་ཏེ། རྒྱལ་

བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་མ་ལུས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་ཏེ། བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་མཚུངས་པ་དང་བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་རོལ་མཐར་

ཐུག་པར་བྱོན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྡུན་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་དག་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐབས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ངེས་དོན་གྱི་

མདོ་སྡེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་སྐབས་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ། །རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས། །སྤྲོང་བྱེད་དུག་ཅུའི་ཚོགས་ཀྱིས་སྦྱངས་པ་ལས། དག་པ་གཉིས་ལྡན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་

@191A ཞེས། །པ། །རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་གསུང་བཞིན་ལེགས་པར་བཤད།། །།གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

བཞད་ཟིན་གྱི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། འཚད་འགྱུར་གྱི་མཚམས་སྦྱར་རོ། །དང་པོ་ནི། དེ་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བཞད་ཟིན་ཏོ། །སྔར་བཞད་པ་ལྟར་སྟ་མའི་དོན་བསྡུར་སྦྱར་ཡང་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཁམས་ལ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་

ཉིད་དང་། བྱང་ཆུབ་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བཞད་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི། འབྲེལ་པའི་དོན་བསྡུད་དང་མཚམས་སྦྱར་གང་ཡང་མ་མཐོང་བར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔེ་གང་དག་བྱང་ཆུབ་དེ་ལ་བརྟེན་

པ་ཤིན་ཏུ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་བཞད་པར་བྱ་སྟེ་དྲི་མ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཧོར་བྱའི་འོད་དང་མདོག་དང་དབྱིབས་བཞིན་དུ་དག་པ་གཉིས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་དང་། དབྱེར་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེས་ན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་

གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། དཔེའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཞད་པ་དང་། དཔེས་བསྟན་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣེན་གྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་དོན་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་དོན་དམ་པའི་སྐུ་

དང་ནི། གཞན་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཚོས་སྐུ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐུ་ཉིད་དེ། སྐུ་དང་པོས་ཕྱེ་བ་བྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། སྐུ་གཉིས་པས་ཕྱེ་བ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ནི་སྐུ་གཉིས་ལ་བརྟེན་

@191B པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པོ་འདི་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། འདིས་ཅི་ཟཱད་ཅེ་ན། ལན་ནི། རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐར་ཐུག་པས་བསྟུས་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་འབྱོར་པའི་གནས་ནི། འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་

དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུས་བསྟུས་པ་དམ་པའི་དོན་གྱི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། དང་པོའི་སྐུ་རང་དོན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སྦྱོབས་ལ་སོགས་པ་བྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པ་བརྟ་ཅམ་དུ་བསྟན་པའི་བརྟའི་སྐུ་ནི་གདུལ་བྱ་

ཞ་རོལ་ལ་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པས་ལེགས་པར་བསྟུས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གོ་འཕང་སྟེར་པའི་གནས་ཡིན་ཏེ། སྐུ་གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་རྣམ་སྨིན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།

མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་ཚའོ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ཕན་ཚད་ཅེས་སོ། །རྫོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ལྡང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྡོམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱིར་

བཤད་པ་དང་། སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡོམ་དུ་སྡུད་པ་ནི། སྟོབས་ཉིད་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རིག་པས་བསྒྲིབས་པ་སེལ་ཅིང་འཇོམས་པ་ལ་རྫོ་རྗེ་བཞིན་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་ཉིད་ནི་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཆེ་བ་མེད་པས་སེངགེ་བཞིན་དང་།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པས་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཏེ། བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འདིས་སྟོན་པའི་བྱེད་པ་དང་། འདི་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལས་སུ་གྱུར་པ་དང་འབྲེལ་པས་བྱེད་པའི་ངོ་བོར་

@192A ཞེས། །གྱུར་པའི་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་གཟུགས་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་ཆུ་ཟླ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་དུ་ཤར་བ་ཡིན་ལ། མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་

སྐྱེ་ནི་དིའི་ཡང་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་ཤར་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཟཱཊ་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཟཱཊ་པ་དང་། གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྟོབས་བཅུ་ཟཱཊ་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་ཟཱཊ་

པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཟཱཊ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོབས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། དཔེ་དང་ཚོས་མཐུན་ཟཱཊ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལས་

འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་སོ་སོར་འབྱུང་བ་སོགས་འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་བྱང་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་ལ་སོགས་པ་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་པ་གནས་དང་གནས་མིན་མཐོང་

པའི་སྟོབས་ཏེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲལ་བ་ངེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ། ཡི་དམ་བརྟན་པས་འགྲུབ་པའོ། །ལས་ངེས་པ་དང་། ལས་འཕེལ་པ་དང་། ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་ཞིང་མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་པ་

མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་པ་ལས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་མཐོང་བའི་སྟོབས་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ལས་འགྱུར་བོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཐོང་བའི་

@192B སྟོབས་ནི། སྔོན་དབང་པོ་དང་འཚམ་པར་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་འགྱུར་བོ། །གདུལ་བྱ་རྣམས་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་གི་རིགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་ཁམས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་མཐོང་པའི་སྟོབས་ནི་སྔོན་ཁམས་དང་མཐུན་པར་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་འགྱུར་

བོ། །ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་ལ་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཐོང་པའི་སྟོབས་ནི་སྔོན་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་ཞུགས་པས་འགྱུར་བོ། །འཁོར་བར་རིགས་སོ་སོར་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཐོང་བའི་

སྟོབས་ནི། སྔོན་ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། ལམ་སྣ་ཚོགས་གོམས་པ་ལས་འགྱུར་བོ། །བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། སོགས་པས་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེའི་དྲི་མ་མེད་པ་

སོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་སྟོན་ཏེ་འཛིན་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་འབྱུང་བོ། །སྟོན་གྱི་རང་གཞན་གྱི་ཚེ་རབས་སྔ་མ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་སྟོན་གྱི་གནས་ནི་རྗེས་སུ་དན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ

དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུད་མ་གསན་པ་ལས་བྱུབ་པ་དང་། ལྷའི་མིག་གིས་མངོན་པར་ཤེས་པར་བསྟུས་པ་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། སྟོན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མར་མེའི་སྣང་བ་བྱིན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་ཐུགས་

དུ་བསྟན་པ་ལས་བྱུབ་པ་དང་། ཟག་པ་མ་ལུས་བཞི་བ་དག་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་སྟོན་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་བསྟན་པ་དང་། དེའི་དོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ལས་འབྱུང་པ་སྟོབས་རྣམ་པར་བཅུའོ། །གཉིས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་བ་ནི།

@193A ཞེས། །རྗོ་རྗེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་དངོས་ལ། གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པ་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་མཁྱེན་པ་དང་། ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པ་དང་། འགྲོ་བའི་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་

དང་རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོའི་ཚོགས་མཐྱོན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཐྱོན་པ་དྲུག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པའི་གོ་ཆ་ཤེས་སྒྲིབ་འབིགས་པར་བྱེད་པ་ལ་རྣ་རྒྱ་བྱ་བ་དེ། བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་ཐར་སོགས་

མཐྱོན་པ་དང་། སྟོན་གནས་རྣས་སུ་དན་པ་མཐྱོན་པའི་སྟོབས་དང་། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་པར་ཤེས་པས་བསྟུས་པ་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཐྱོན་པའི་སྟོབས་གསུམ་བྱིས་སྐོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པའི་རྩིག་པ་བརྐྱན་པོ་བཞིག་པ་ལ་རྣ་རྒྱ་བྱ་བ་དེ།

ཟག་པ་ཟད་པའི་ཚུལ་མཐྱོན་པའི་སྟོབས་གང་ཡིན་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་ཤིང་རྣམས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རྣ་རྒྱ་བྱ་བ་དེ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་དངོས་དང་། དཔེ་དོན་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། མི་འཇིགས་པ་བཞི་བརྟེན་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཉིས་པ་ནི། ངས་ཆོས་ཀྱན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ། །ཞེས་ཟལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་ཤེས་བྱ་འདི་མི་མཐུན་མོ་ཞེས་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་རྟོལ་བའི་མཚན་མ་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་མི་འཇིགས་པ་ནི། སྟོན་ཆོས་ལ་དཔེ་མཁྱུད་

དང་བྲལ་བ་ལས་གྱུབ་པ་དང་། བར་དུ་གཅོད་པའི་ཚོར་བསྟན་པ་ལས་མི་འཇིགས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིན་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྤྲིན་པ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གེགས་ཡིན་པས་འགགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

@193B བསྟན་པ་ལ་འདོད་ཆགས་སོགས་བསྟན་ཀྱང་ཐར་པའི་བར་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཚོས་མཐུན་གྱི་རྒོལ་བའི་མཚན་མ་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བ་སྟོན་རང་ཉིད་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཚོས་ལ་གཞེལ་པར་མ་བྱས་པ་ལས་གྱུབ་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་བསྟན་

པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་ནི། ལམ་འདི་དག་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཚོས་མཐུན་གྱི་རྒོལ་བ་མེད་པ་སྟོན་རང་ཉིད་ཐར་པའི་ལམ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་གྱུབ་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་ནི།

ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་འགོག་པའི་འགོག་པ་ཐོབ་བོ་ཞེས་སྟོན་ཞིང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་ཚོས་མཐུན་གྱིས་རྒོལ་བའི་མཚན་མ་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བ་ནི། སྟོན་ང་རྒྱལ་སྤྱངས་པ་ལས་གྱུབ་པའི་མི་འཇིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །

མི་འཇིགས་པ་ལས་བརྩམས་པའི་ཆོས་བཤད་པའི་ཡུལ་དང་དགོས་པ་སྟོན་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་ཀུན་ཤེས་པར་མཛད་པ་དང་ཤེས་རས་གཞན་ཀྱིས་ཤེས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། མི་འཇིགས་པ་དང་པོ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྣང་བྱའི་

དངོས་པོ་སྟོང་བ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་མི་འཇིགས་པ་གཉིས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་ལམ་བསྟེན་བྱ་དང་། གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མི་འཇིགས་པ་གསུམ་པ་དང་། ཐོབ་བྱ་འགོག་པ་བླ་མེད་ཤིན་ཏུ་དེ་མ་མེད་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པ་དང་།

གཞན་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། མི་འཇིགས་པ་བཞི་པའི་གོ་འཕང་བརྟེས་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། སྡུག་བསྔལ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཤེས་བྱ་དང་། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བྱ་དང་། ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་བྱ་དང་། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུར་རང་ཉིད་ཀྱིས་

@194A ཞེས་ཟེ། །གོམས་པར་མཛད་ཅིང་། གཞན་ལ་བསྟན་པ་ལས་ཐོབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་གསུང་བ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པའི་

ཕྱིར་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཤེས་བྱའི་གནས་གང་དུལང་འཇིགས་པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། སེངགེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚམས་སྦྱར་བའོ། །དེའི་དོན་སྦྱར་བ་ནི། རི་དྭགས་དབང་པོ་ཇི་ལྟར་ནགས་སྐྱེ་བ་བཞིན་མཐར་

རྟག་ཏུ་རི་དྭགས་གཞན་གྱི་འཇིགས་པ་མེད་ཅིང་རི་དྭགས་རྣམས་ལ་སྐྲག་པ་མེད་པར་རྒྱུ་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་མིའི་སེངགེ་ཡང་འཇིགས་པ་མེད་པར་ལེགས་པར་གནས་ཤིང་གཞན་ལ་ལྷོས་

པ་མེད་པར་བརྟན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཇོམས་པའི་རྩ་ལ་དང་ལྡན་པར་གནས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བསྟན་

པ་དང་། བཤད་པ་དང་། དཔེ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཁྲད་ཆོས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྟོང་པས་བསྟས་པ་བྱུག་ནི། ལམ་ལོག་པར་བཤད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་ལ་འབྲུལ་པ་དང་། གསུང་

གི་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་བ་སྟེ་གསུང་གི་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་ལ་ཐུགས་དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཐུགས་མི་མངའ་བ་ད། འཕོར་འདས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བང་དོར་དུ་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་སྤྲ་ཚོགས་

@194B ཀུང་མི་མངའ་བ་དང་། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྙོམས་མི་མངའ་བ་སྟེ་བྱུག་དང་། རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་བྱུག་ནི། འདུན་པ་དང་། བསྙེན་འགྲུས་དང་། བན་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་

ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་བྱུག་གོ །ཕྱི་མ་གཉིས་ནི། སྤྲངས་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སྤྲངས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་རྟོགས་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འཕྲིན་ལས་མ་འདྲེས་པ་ནི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བྱུབ་པའི་སྟོ་གསུམ་

ཀྱི་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཐོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་ཡེ་ཤེས་བསྒྲིབ་པ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཚོས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གཞན་

དང་མ་འདྲེས་པས་སྟོན་པའི་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འཁྲུལ་པ་དང་། ཅ་ཅོ་དང་ཐུགས་བསྟེལ་པ་དང་། མཉམ་གཞག་ལས་བཞིངས་པའི་ཐུགས་གཡོ་བ་དང་། འཕོར་འདས་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱི་ནི་འདུ་ཤེས་དང་། དང་གིས་བཏང་

སྟོམས་དང་སྲོང་ཆེན་པོ་ལ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཚོས་སྟོན་པའི་འདུན་པ་དང་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྤྲོ་བའི་བསྟོན་འགྱུས་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པའི་དྲན་པ་དང་། རྣམ་

པར་དག་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རྒྱ་ཆུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་བྱའི་དོན་ཀུན་ཆུ་གཟིགས་པ་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ནི་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། གང་གི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་རྗེས་

@195A ྅།། །སྡུ་འཇུག་པ་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་རྒྱ་ཆུ་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་། ངེས་པར་མཁྱེན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཇུག་པ་སྟེ། ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། རྒྱ་གང་ལས་འབྱུང་པ་སོགས་ཆོགས་མངས་སྒྱ་དོགས་ནས་མ་

བྱིས་སོ། །ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་གང་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་ན་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བར་འཇིགས་པ་མེད་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བར་མཛད་པའི་མཁྱེན་པ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་བ་ཉིད་

འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེས་པའོ། །ཡང་ན་མཁྱེན་པ་གོང་དུ་སྨོས་པས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྨྲོར། གསུམ་པ་ནི། ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚམས་སྦྱར་བའོ། །

དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་ནི། སྤ་བ་དང་། གཤེར་པ་དང་། དྲོ་བ་དང་། གཡོ་བ་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་མཚན་ཉིད་མིན་ལ། ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ཐོགས་བརྟགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་

ཅན་གཞན་གྱི་གོ་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་ལ་མེད་ཀྱང་མཚུངས་ཆོས་དུ་མས་མཚུངས་པ་ནི་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་ལྔ་པོ་བྱེས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པར་མཚུངས་པས་འཇིག་རྟེན་ན་ནི་ཐུན་མོང་སྟེ་མ་

འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིད་ནི་རྟུལ་ཕུན་ཙམ་ཡང་འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཐུན་མོངས་པ་མིན་པས་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་ཚའོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཚན་པོའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ།

@195B རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེན་བསྟུ་བ་དང་། དཔེ་དོན་སྡུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་རྡས་སྣལ་གྱི་ལྟོ་བ་ལྟར་ཀུན་ནས་མཉམ་པར་ལེགས་པར་གནས་པ་སྟོན་ཡི་དམ་བརྟན་པ་ལས་བྱུབ་པ་དང་། སྟོན་བྷ་མ་རྣམས་ལ་སྐྱེས་པ་དང་གསུ་བ་ལ་

སོགས་པ་བྱས་པ་ལས་བྱུབ་པ་ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་འཁོར་ལོས་མཚན་པ་དང་། གཞན་ཁྱད་དུ་མ་བཤད་པ་ལས་བྱུབ་པ་ཞགས་ཀྱི་རྟེང་པ་ཡངས་ཤིང་ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུ་མི་མངོན་པ་དང་། སྟོན་སེམས་ཅན་སྐྱབས་པས་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་

སོར་མོ་རིང་བ་དང་། གཞན་གྱི་འཁོར་མ་བྱེ་བས་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་ནི་དྲ་བ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་པ་དང་། སྟོན་གོས་འཇམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱིན་པས་པགས་པ་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཅན་ལ་ལེགས་པར་མཛོས་པ་ཉིད་དོ། །བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་སོགས་

ལེགས་པར་བྱིན་པས་སྐུ་ནི་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་བོལ་བཞི་དང་། མཁྱལ་གྱི་ལྟེན་ཐལ་གོང་གཉིས་དང་། ལྟག་པ་སྟེ། བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་། བྱ་མོ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་ལས་འབྱུང་བ་མི་འདྲ་བ་འགལ་བར་མི་བསམ་མོ། །

སྟོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་ལུས་པ་བཟུང་བ་ལས་བྱིན་པ་རི་དྭགས་ཞེ་ན་ཡའི་འདྲ་བར་རླུམ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་ཕྱ་བ་དང་། གསང་ཆོག་བསྡུངས་ཤིང་མི་ཚངས་སྤྱོད་སྤངས་པས་གསང་གནས་བླང་པོ་ཆེ་བཞིན་དུ་སྤྲུབས་སུ་ནྱབ་པ་དང་། དགེ་བའི་ལས་རྒྱ་

ཆེན་པོ་རིམ་གྱིས་སྤྱད་པས་ངོ་སྤྲོད་སེངགེ་འདྲ་བར་རྒྱས་པ་དང་། སྟོན་དགུ་པའི་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱང་བ་ལས་ཐལ་གོང་ཕྱག་སོ་བར་མ་ཁེངས་པ་མེད་པར་རྒྱས་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་འཇིགས་པ་བྱིན་ཞིང་དབུགས་ཕྱུང་བ་ལས། དཔུང་

@196A ཞེས། །མགོ་ལེགས་རླུམ་སྟེ་ཕྱག་པའི་ལྟེན་མཇོས་པར་གྱུབ་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལས་སྤྲོ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབས་པས་ཕྱག་འཇམ་ལ་དབྱིབས་རླུམ་ཞིང་མཐོ་དམན་མེད་པ་དང་། ཕྱག་རིང་བ་མ་བཏུང་བར་ཕྱག་མཐིལ་གྱིས་པུས་མོ་ལ་

སྒེབ་དེ་དང་། དགེ་བཅུ་ངོམས་པ་མེད་པར་སྣུད་པ་ལས་དྲི་མས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐུ་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྡན་པ་དང་། ནད་པ་ལ་སྨན་སྣ་ཚོགས་པ་བྱིན་པས་མཐྱིན་པ་དྲི་མེད་དབྱིབས་དུང་དང་འདྲ་བ་དང་། མཚན་འདི་གཉིས་ནི་གཞན་ལས་

མི་འབྱུང་ངོ། །གཞན་རྒྱུད་ལ་དགེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་པས་འགྲམ་པ་རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་འདྲ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སེམས་མཉམ་པར་བྱས་པ་ལས་ཆོམས་ནི་བཞི་བཅུ་བློ་འབྲི་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུར་མཉམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་མི་

མཐུན་པ་ལྡུམས་པ་ལས་བར་དང་ཆོམས་ཐག་བཟང་བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཚོར་བྱ་བྱིན་པས་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་ཆོམས་རིང་ཐུང་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པའི་ལས་གསུམ་བསྡུངས་པས་མཆེ་བ་རབ་མཆོག་དཀར་བ་ཉིད་དང་།

བདེན་པའི་ཚིག་བསྡུངས་པས་ལྷགས་རིང་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་བརྟན་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་རོ་བྲོ་བ་བྱིན་པས་མཐའ་མེད་པ་དང་། བསམ་དུ་མེད་པའི་རོ་བྲོ་བའི་མཆོག་ཉིད་དང་། འཇམ་ཞིང་གཉེན་པའི་ཚིག་སྨྲས་པས་འབད་རྩོལ་ལ་མི་ལྟོས་

པའི་རང་བྱུང་ཀ་ལ་པིང་ཀ་ཡི་སྒྲ་དང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཉིད་དང་འདྲ་བར་སྣང་པ་དང་། བྱམས་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུད་པས་སྤྱན་བཟང་པོ་ཞུབ་ལ་དང་འདྲ་བ་སྤྱན་མཐོན་མཐིང་དང་ལྡན་ཞིང་དཀར་ནག་འབྲེས་པ་དང་། གཡོ་སྒྱུ་མེད་པར་གོམས་

@196B པ་ལས་ཇི་མ་ཚུམ་མཆོག་གི་ཇི་མ་འདྲ་བར་སྣམ་ཞིང་མ་འཇིངས་པ་དང་བསྟུགས་པར་འོས་པ་རྣམས་བསྟུགས་པ་ལས་ཞལ་མཇོས་པའི་སྨིན་མཚམས་ན་དྲི་མ་མེད་པའི་མཇོད་སྤུ་དཀར་ཞིང་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བྷ་མ་

ལ་གྱས་པ་ལས་གཙུག་ཏོར་དབུར་ལྡན་པ་དང་། ཆོས་འཆོལ་བ་ལ་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གོས་དང་མལ་སྟན་བྱིན་པ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་པགས་པ་དག་ཅིང་སྲབ་པ་དང་། པགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་འདྲ་བའི་སེམས་ཅན་

མཆོག་དང་། འདུ་འཛི་སྣང་ཤིང་དགེ་བའི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་པ་འཕེལ་བར་བྱས་པ་དང་། མཁན་སློབ་སོགས་ཀྱི་གདམས་ངག་ལ་མཐུན་པར་བརྩང་བས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བ་སྤུ་ལེགས་པར་ཕྱ་ལ་འཇམ་ཞིང་རེ་རེ་ནས་སྐྱེས་པ་དང་། སྐུའི་གྲིན་དུ་དང་

གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བརྩེ་ཞིང་མཚོན་ཆ་སོགས་སྤངས་པས་དབུ་སྐྲ་དེ་མ་མེད་ཅིང་རིན་ཆེན་མཐོན་མཐིང་གི་མདོག་བཞིན་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་པར་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམ་བ་ལས་སྐྱ་ནཡ་བྱོ་རྩོགས་པའི་

ལྷོན་ཤིང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འབྲ་བར་ཆུ་ཞིང་གབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་བྱས་པ་དང་མཆོད་རྟེན་བཞིག་པ་སོགས་གསོས་པ་དང་། འཇིགས་པ་ན་དབུགས་ཕྱུང་བ་དང་། མི་མཛའ་བ་རྣམས་ལྷམས་པ་ལས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་

དཔེ་མེད་པའི་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་སྐུ་ཁྲུ་བདུན་དུ་འཕགས་ཤིང་དྲང་བ་དང་། སྲིད་མེད་བྱའི་སྟོབས་མངའ་ཞིང་མཁྲེགས་པའི་སྐུ་དང་ལྡན་པའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། བློ་དམན་པ་གཞན་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འོད་འབར་

@197A ཞེས། །པའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྟོན་པས་མི་དབང་གི་མཚན་དུ་བྱ་མོ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེ་ཁ་ཅིག་ནས་སྐུ་བདུན་མཐོ་བ་མེད་པར་པཎས་པ་དག་ཅིང་སྣབ་པ་དང་། གསེར་གྱི་མདོག་འབྲ་བ་

གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་ཆུ་ཟླ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚམས་སྦྱར་བའོ། །དེའི་དོན་སྦྱར་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ཏེ་དེའང་ན་སྤྲིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའི་ཟླ་བའི་གཟུགས་སྟོན་ཀའི་ཚུ་སྟོན་པོ་དྲི་མ་མེད་པའི་མཚོར་ནི་ཟླ་བའི་གཟུགས་

བརྟན་ཐམ་ལ་བ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་བདག་གི་གཟུགས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་དེའི་གཟུགས་བརྟན་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཉན་ར་ང་འཕགས་པ་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཁ་

ཅིག་གིས་ཀྱང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ལྷང་དང་སྦྱར་བ་ལ་གསུམ། བཤད་ཟིན་གྱི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྣ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་ཞེས་ཀ། སྔ་མའི་དོན་བསྡུར་བྱས་པ་དང་དོན་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡོན་ཏན་དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔ་བཞི་པོ་འདི་དག་སོ་སོར་རང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་

གང་ལས་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་བྱས་ཏེ་འདིར་ཡཁད་པའི་གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་དུ་བྱ་མོ་རིན་ཆེན་གྱི་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པས་རྒྱས་པར་བྱ་མོ་རིན་ཆེན་གྱི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་སྐད་བསྟན་པ་

@197B ཉིད་ཀྱི་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དཔེས་བསྟན་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྣ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་འདི་དག་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཚོས་མཐུན་སོ་སོར་ཡཁད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྟོབས་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕྱེད་པ་རྣོ་རྩེ་དང་འདྲ་བ་དང་། མི་འཇིགས་པ་ནི་བརྟན་པའི་རྣ་ལ་མཐར་ཐུག་པ་གང་ལས་ཀྱང་མི་ཞན་པ་སེངགེ་དང་འདྲ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཡོན་ཏན་གཞན་

གང་དང་ཡང་མཚུངས་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་དག་པ་དང་འདྲ་བ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་བཞིག་པར་བྱར་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆུའི་རླུང་བའི་དཔེས་བསྟན་

ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཚོས་མཐུན་ཡཁད་

པ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་མཐུན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྟོབས་ཀྱི་ཚོས་མཐུན་དང་། མི་འཇིགས་པའི་ཚོས་མཐུན་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་མཐུན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོབས་ཀྱི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། མི་ཕྱེད་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སོགས་རྣམས་ལས་སྟོབས་དང་པོ་དྲུག་དང་། དེ་ནས་གསུམ་དང་། ཐ་མ་གཅིག་གིས་གོ་རིམས་

བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གོ་ཆ་མཚོན་ཏིས་ཕྱགས་པ་དང་འདྲ་བར་ཕྱག་པ་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་པ་རྟོག་པ་བརྟན་པོ་བཞིག་པ་དང་འདྲ་བར་བཞིག་པ་དང་། བག་ཆགས་བཅས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་བསལ་བས་ཤིང་

@198A ཞེས། །གཅོད་པ་བཞིན་དུ་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྗིད་བ་དང་། སྟོང་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་མི་ཕྱེད་པར་བྱང་སྟོང་སྟོབས་ནི་རྣ་རྣ་དང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་

མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བརྒྱད་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བོའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་གང་གི་ཕྱིར་ན། སྐྱེ་བོའི་མཐར་ཐུག་སྟེ། བཅུན་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཕྱིར་ན། བཅུན་པ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་

མི་ཕྱེད་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར། མི་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྟོ་རྩེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་པ་བཅུན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཇོམས་

པའི་རྩ་ལ་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཐུབ་པ་མིའི་སེངགེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེངགེ་བཞིན་དུ་འཚོང་གྱི་ཚོགས་སུ་འཇིགས་པ་མི་མངའ་བའི་མི་འཇིགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཀུན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་པས་འཇིགས་པའི་

རྒྱུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་གང་ལས་ཀྱང་འཇིགས་པ་མེད་པར་ནི་རྣམ་པར་གནས་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པས་དག་པའི་སེམས་ཅན་དང་ཡང་བདག་ཉིད་མི་མཉམ་ཞིང་ལྷག་པར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པའོ། །ཐུགས་

ནི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ན་བཅུན་པོ་ཉིད་དོ། །མཆོག་ཏུ་སྟེ་ཁྱད་པར་དུ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ལས་ཟད་པར་བརྟལ་བའི་ཕྱིར་རྟལ་ལྡན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་མཐའ་

@198B གཅིག་ཏུ་རང་དོན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཅན་རང་སངས་རྒྱས་དང་བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། རང་བྱུང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་བློ་དག་ནི་ཐུབ་པའི་རིམ་པ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དཔེ་ནི་རྣམ་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་

བཞིའི་ཆོས་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་དུ་ཉེར་འཚོའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ས་ཆུ་མེ་རླུང་རྣམས་དང་མཚུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་

ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལས་འདས་པ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྟ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཔེར་ཡང་སྦྱར་དུ་རུང་བ་ཙམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ནི་རྟ་གཉིས་པོ་འདི་ཆོས་སྐུས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་ཇོར་བུ་རིན་ཆེན་

གྱི་འོད་གསལ་བ་དང་། མདོག་དང་དབྱིབས་རྣམས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་རྟེན་དང་བཅས་པ་དང་། དཔེ་དོན་

ཆོས་མཐུན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ན་ཡིད་ཆོམ་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་མཆོག་གི་སྐུལ་པའི་སྐུ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྗོགས་

པར་ནི་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་ས་ངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དག་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སོགས་ཁམས་

@199A ཞེས། །དག་པ་ལས་གདུལ་བྱ་རིང་པ་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་དུ་ཆུ་ནང་གི་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་དུ་མཆོག་གི་སྐུལ་པའི་སྐུ་མཐོང་བ་དང་། ཁམས་དག་པ་ལས་གདུལ་བྱ་ཉིད་བར་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

རྣམས་ལ་རྒྱལ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་ནམ་མཁར་གནས་པའི་རྒྱ་གཟུགས་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དེ་མཐོང་བ་ནི་གཅོ་བོ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། ཞེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བློ་མའི་བསྟན་བཅོས་དགོན་མཆོག

གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐབས་ཏེ་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས་ཞེག་པ་ཆེན་པོའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་སྐབས་

གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ། །ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་བྱལ་འབྱས་སོ་གཉིས་དང་། རྒྱ་ཆེན་ལམ་གྱི་འབྱས་བུ་སུམ་ཅུ་གཉིས། །རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་གསུང་གི་མན་ངག་ལས། ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་བཤད།། །།

གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་འཕྲིན་ལས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཤད་ཟིན་གྱི་མཚམས་སྦྱར་དང་། འཆད་འགྱུར་གྱི་མཚམས་སྦྱར་རོ། །

དང་པོ་ནི། དྲི་མ་མེད་པའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དཀི་དེའི་ལས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཇུག་པ་དེས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་

@199B དོན་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོན་མཐོ་ཙམ་ལ་མོས་པ་བཞག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་མས་པ་བཞག་པའི་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་རིགས་དང་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་མདོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་དང་

གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། གཟིངས་དང་ཟམ་པར་སྤྲུལ་པ་སོགས་དང་། ཞི་བ་དང་དྲག་པོས་འདུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་སྤྱོད་དང་ནི་གདུལ་བྱའི་ཁམས་ཀྱི་འདུལ་བྱའི་བྱ་བ་འབྲས་བུ་མདོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ལ་འགོད་པ་དང་

དེ་དག་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཚེད་དུ་གདུལ་བྱ་དེ་གང་ན་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུ་གཤེགས་པ་དང་། གང་གི་ཚེ་འདུལ་བའི་དུས་སུ་གཤེགས་པ་ལ་ཁྱབ་བདག་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དུས་རྟག་ཏུ་འབད་རྩོལ་ཉེ་བར་ཞི་བས་ལྷུན་

གྱིས་གྱུབ་པར་འཇུག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྟུས་དོན་དང་། ཚིག་དོན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྐབས་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དཔེ་དྲུག་དང་། དོན་དྲུག་དང་། དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་དྲུག་གོ །དང་པོ་ནི།

རྒྱ་མཚོ་དང་། ཉི་མ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། གཏེར་དང་། སྨིན་དང་། རླུང་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ངེས་པར་འབྱིན་བྱེད་ས་བཅུ་དང་། དེའི་རྗེན་ཚོགས་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་འགྱུབ་པའི་གནས་སེམས་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་

པའི་སྨིན་བྱེད་སྨིན་པ་གཉིས་དང་། དེ་འཇོམས་བྱེད་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །གསུམ་པ་ནི། ས་བཅུ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཆུས་རྒྱས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པས་རྒྱ་མཚོ་དང་འདྲ་བ་དང་། ཚོགས་གཉིས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཉེར་འཚོར་

@200A ཞེས། །གྲུར་པས་ཉི་མ་དང་འདྲ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཟད་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པས་གཏེར་དང་འདྲ་བ་དང་། སྨིན་པ་ནི་གླེ་

བྱང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། བསྒྲིབ་བྱ་ལ་ཞུང་པར་མེད་པས་སྒྲིབ་དང་འདྲ་བ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་འཐོར་བར་བྱེད་པས་རྒྱུང་དང་འདྲ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རང་བཞིན་

ཐོབ་པ་དང་། དེའི་སྐྱོན་ཤས་ཀྱལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་དང་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ངེས་པར་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྐེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་

གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། གསུམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་དང་ཐུགས་རྗེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མཆོག་གི་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོགས་གཉིས་

ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆུས་རྒྱས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུའི་ཐེག་པ་དང་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་མ་ལུས་པ་ངེས་པར་བསྟྲབས་པས་ས་བཅུ་རྒྱ་མཚོའི་དཔེས་བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་ལ་བཤད་མི་དགོས་སོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་

ཀྱི་ཉི་འོད་ཅན་གྱིས་ཞེག་པ་མ་ལུས་པ་ངེས་པར་བསྟུབས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཉེར་འཚོར་གྱུར་པས་ཆོགས་གཉིས་ཉི་མའི་དཔེས་བསྟན་ལ། མཐའ་དང་དབུས་མེད་པའི་ཟད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཁྱབ་

@200B པས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ནམ་མཁའི་དཔེས་བསྟན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲི་མ་མེད་པའི་གཏེར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཁྱབ་མེད་དུ་འབྱུང་རུང་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་དེའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་རྣམ་པར་གཟིགས་པས་སེམས་ཅན་གཏེར་ཀྱི་དཔེས་བསྟན་

ལ། ནས་ཞེས་པ་འོག་མ་འདྲེན་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་གྱི་དྲྭ་བཙོ་བ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་གྱི་དཔེས་བསྟན་ཏོ། །གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་རྟུང་གིས་རྣམ་པར་གཏོར་བར་བྱེད་པས་ཐུགས་རྗེ་

ཆེན་པོ་རྟུང་གི་དཔེས་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་ཚན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཕྲིན་ལས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཚན་པ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཚན་པའོ། །དང་པོ་ལ་

གཉིས། སྒྲིར་བཤད་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཐབས་གང་གིས་ཞི་དྲག་སོགས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡུལ་གང་དུ་དུས་གང་གི་ཚེ་འདུལ་དགོས་པའི་འཕྲིན་ལས་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱེ་སྨོམ་པ་ལ་

སོགས་པ་དེའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྲོ་བ་མེད་པར་འཕྲིན་ལས་དང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཐུབ་པའི་འཕྲིན་ལས་དུས་རྟག་ཏུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རིགས་དང་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་གདུལ་བྱའི་ཁམས་ནི་གང་ཞེག་གི་རྒྱུད་ལ་འདུལ་བའི་ཐབས་

མང་པོ་སྟོན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཚོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་གིས་སྐྱེའི་བགོད་པ་མི་འདྲ་བ་དང་། གསུང་གི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་སོགས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་བྱ་བ་གང་དགོས་པ་དང་། ཡུལ་གང་དུ་ནི་དུས་གང་གི་ཚེ་འདུལ་དགོས་པའི་ཡུལ་དང་དུས་

@201A ཞེས། །དེ་དག་ཏུ་ཇི་ལྟ་བ་ཞིན་དུ་འབད་རྩོལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྒོ་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བསྟན་པ་དང་། ཡང་དག་པ་དང་། སྒྲིའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ངེས་པར་འབྱིན་

པ་དང་འབྲིམ་བྱེད་དེའི་བརྟེན་པ་དང་། རྟེན་དེའི་འབྲས་བུ་དང་། འབྲས་བུ་དེའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། དེ་གཅོད་བྱེད་རྒྱུ་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དོན་དྲུག་ངོས་བཟུང་

བ་དང་། དཔེ་དོན་དྲུག་དགོད་པ་དང་། དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ངེས་པར་འབྱིན་པ་ས་བཅུ་སྟེ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་དག་ནི་ས་དེའི་བསྒྲུབ་པ་དང་འཕེལ་བ་དང་གནས་པའི་རྒྱུ་དང་། ཚོགས་

གཉིས་དེའི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་རུང་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ། །སེམས་ཅན་དེའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཉོན་

མོངས་པའི་བག་ཆགས་སོ། །དུས་ཀུན་ཏུ་ནི་སྒྲིབ་པ་དེ་འཇོམས་པའི་རྒྱུན་ནི་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དོན་བསྡུས་ན། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་གཉིས་འཇོམས་ཤིང་། ཚོགས་གཉིས་

བསགས་ཏེ་ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་ནས་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་མཛད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ནི། འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་

@201B འཆད་དུ་འཇུག་པའི་གནས་བྱུག་པོ་ནི་འདི་དག་རྣམས་གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་དུ་རྒྱུ་མཚོ་དང་ཉི་མ་དང་ནི་ནམ་མཁའ་དང་གཏེར་དང་། སྨིན་དང་རླུང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་དང་ལྡན་

པའི་ཕྱིར་ས་བཅུ་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མཚོ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེར་འཚོའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་གཉིས་དག་ནི་ཉི་མ་བཞིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་རྒྱུ་ཆེན་པོ་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའི་ཁམས་

བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་རྒྱུ་དེ་ཉིད་གནས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ནི་གཏེར་དང་འདྲ་ལ། སྤྲོ་བྱར་བ་དང་བསྟིན་བྱ་ལ་ཁྲབ་པ་དང་རང་བཞིན་དུ་མ་

གྱུབ་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དེའི་ཉོན་མོངས་སྤྲིན་ཚོགས་བཞིན་ནོ། །སྤྲིན་པ་དེ་འཕོར་བར་ནི་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཐུགས་རྗེ་མི་བཟད་པ་རླུང་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་རླུང་མི་

བཟང་པ་ཞེས་སྨྲར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ས་བཅུ་དང་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་

བསྡུས་པའི་ཆུན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི། གཞན་དོན་དུ་ངེས་པར་འབྱིན་པ་དང་། དེའི་རྟེན་དུའི་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པས་གཞན་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་བསྟན་

ཏོ། །བདག་དང་སེམས་ཅན་མཚུངས་པར་ཚེས་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་

གནས་པར་གཟིགས་པས་བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་དུའི་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པས་ནི་གཞན་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་དོ། །ཉོན་མོངས་དང་ཐུགས་རྗེ་མཐའ་ཡས་པ་དུའི་

གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པས་ནི་མཛད་པ་ཡོངས་སུ་

@202A ཅི། །མ་རྟོགས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མཛད་པའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་འཕྲིན་ལས་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཇུག་པ་དུའིས་བསྟྲུབ་པ་

ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་

དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་སྣབས་སུ། འཇམ་དཔལ། སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་

དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་

དང་སེམས་ཀྱི་སྐྱེས་པ་ནི་གོང་དུ་ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་འདུས་མ་བྱས་པ་འཇིག་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་ཡུལ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཛད་པ་ལྟུན་གྱིས་

གྲུབ་ལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཇི་ལྟར་འཇུག་སྣམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་པ་བསལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་མོས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚད་དུ་དཔེས་མཚོན་ནས་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་(BSTNA)་པ་

དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དཔེའི་གོ་རིམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་འགེག་མ་ལ་ཁ་འཕངས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེ་དགུ་ཁོ་ནས་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་དང་། ལྷའི་རྣ་དང་། སྨིན་གྱི་

དཔེ་གསུམ་གྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསུམ་མཚོན་པར་བྱེད་དོ། །ཚངས་པའི་སྒྲུལ་པས་ནི་སྐུ་དང་གསུང་གི་ཕྱིན་ལས་གཉིས་མཚན་པར་བྱེད་

ལ་ཉི་མའི་དཔེས་ནི་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མཚོན་ནོ། །

@202B ནོར་བུ་རིན་ཆེན་བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྣྲ་བརྟན་བཞིན་དང་། ནམ་མཁའ་དང་ནི་དཔེ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པས་བསྟན་པ་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་དང་། གསུང་གི་གསང་བ་དང་། སྐུའི་གསང་བ་གསུམ་མཚོན་ནས་བསྟན་ཏོ། །སྐུ་གསུང་

ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། འཕྲིན་ལས་དང་། གསང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་བསྟུས་པའི་གནས་བྱང་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི། ས་བཞིན་གྱི་དཔེས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དཔེ་དོན་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་དང་

དཔེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་དོན་གྱིས་དཔེའི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་། དཔེས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་བསྟུས་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསུམ་དཔེས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། ཕྱིན་ལས་གསུམ་དཔེས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་

པ་དང་། གསང་བའི་གནས་གསུམ་དཔེས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དཔེས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐུ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་དཔེས་བསྟན་པ་

དང་། གསུང་ལྷའི་རྟའི་དཔེས་བསྟན་པ་དང་། ཐུགས་

སྨིན་གྱི་དཔེས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དཔེས་བསྟན་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དཔེས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་དང་། དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་སྨྲའི་མཚམས་སྦྱར་བ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་དུ་སྣང་བ་བཞིན་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་ཞེས་སོ། །བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དཔེ་ལ་བཞི། ས་གཞི་དག་པ་ལ་གཟུགས་སྣང་བའི་ཚུལ་དང་། སྣང་བ་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་མི་རྟམས་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། གནས་ཚོད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་ཤེས་ཀྱང་ལྷར་སྐྱེ་བ་དང་། སྣང་བ་དེ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཕན་

@203A ྱི། །པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་མི་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་བཅུ་ར་ྀ་དག་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྣང་གསུམ་གྱི་སྣང་ཆེན་པོའི་ཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སམ། འཇམ་བུའི་གླིང་གིས་སྣེའུ་འདི་བྱུང་ཀ། དེ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་

གཟུགས་སྣང་བ་ནི། གཟུགས་བརྙན་འཆར་བའི་ས་གཞི་དག་པའི་ཕྱིར་ལྷའི་དབང་པོ་གཞི་དེར་ལྷའི་བུ་མོའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་དང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དང་དག་འའི་ཚལ་ལ་

སོགས་པའི་ལྷ་གནས་དེ་ལས་གཞན་དག་དང་། ལྷ་གཞན་དེའི་

གཞལ་ཡས་སྡུ་ཚོགས་དང་ནས་ནི་ཡུལ་དང་གཞལ་ཡས་ནི་ཁང་ཁྱིམ་མོ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱ་བ་བདེ་བའི་འཚོག་ཆས་ལྷ་ཇས་རྣམ་མང་དེ་མཐོང་ངོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་ཚོགས་ས་ཡི་སྟེང་ནས་ངས་

པ་རྣམས་ཀྱིས་སྡང་བ་དེ་ནི་མཐོང་བར་གྱུར་ཏེ། མཐོང་ན་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། དེང་ཀྱང་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ལྷའི་དབང་པོ་འདི་འདྲར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དེ་འདྲའི་སྨོན་ལམ་འདེབས་པར་བྱེད་ཅིང་། སྨོར་བའི་ཁྱད་པར་ལྷའི་དབང་པོའི་

གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་བསྟེན་གནས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་དག་དགེ་བའི་ལས་ངས་ན་སྡང་བ་འདི་བརྒྱ་བྱིན་མ་ཡིན་གྱི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྡང་བ་ཙམ་

མོ་ཞེས་དེ་ལྷ་བྱང་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་ས་སྟེང་ནས་འཕོས་ནས་ལྷར་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྡང་བ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་ཀུན་སྤོང་གི་གཡོ་བ་

མེད་པ་དེ་ལྟ་མདོ་ཀྱི་ས་སྟེང་ན་མི་རྣམས་ཀྱི་ས་

@203B ལྷའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དོན་ཆེན་གྱིས་ནི་ཉེ་བར་གནས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། སེམས་དཔའ་པའི་དབང་གིས་རྒྱལ་བའི་སྐུ་སྣང་བ་དང་། སྣང་བ་དེས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་བྱང་བ་དང་། སྣང་བ་དེ་ལ་རྟོག་པ་མེད་

ཀྱང་དོན་བྱད་པ་མི་འགལ་བ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་སྣང་བ་དེའི་གནས་ཚོད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཤེས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་དང་པ་སོགས་ཀུན་སློང་སྐྱོན་ཅན་གྱི་དྲི་མ་མེད་པ་ཅན་

བསྟོམས་པས་དད་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟོམས་པ་ཡི་མཐུས་རང་གི་སེམས་ལ་སྣང་བའི་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དང་ལྡན་པ་དང་འཚག་པ་དང་བཞིངས་པ་དང་བཞུགས་པ་དང་གཟིམས་པ་དང་། བསོད་སྙོམས་ལ་

གཉེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་སྣ་ཚོགས་མཛད་པ་ཅན་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཚོས་ནི་གསུང་པ་དང་། མི་གསུང་བར་ནང་དུ་ཡང་དག་འཇོག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་

པར་གྱུར་པ་དང་། སྐུ་དང་གསུང་གི་ཆོ་

འཕྲལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དག་མཛད་པ་གཟེ་མདངས་ཆེན་པ་ཅན་ལས་དག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་མཐོང་ནས་བྱང་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་སངས་རྒྱས་དོན་གཉིར་གྱི་འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྲོར་བའི་

ཁྱད་པར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྤྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྤྲོར་ཏེ། སངས་རྒྱས་དེའི་རྒྱུ་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་ནི་འདོད་པའི་གོ་འཕང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་

@204A ཞེས། །སྣང་བ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ་སྙམ་པའི་ཡིད་ཀྱི་བརྩོན་པས་བསྟུས་པའི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་གཡོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་

དོན་མཛད་པའི་དོན་ཆེན་པོས་ནི་ཉེ་བར་གནས་སོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དང་། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་

རྟུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་ལུས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་ལན་བ་དང་། རང་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བ་འདི་ནི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཞེས་སོ་སོར་སྐྱེ་བོས་མི་ཤེས་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་མཐོང་བ་དེ་གདུལ་བྱ་དེ་དག་ལ་ནི་དོན་ཆེན་པོ་འབྱིན་པའི་རྒྱུར་

ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཅིག་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་གདུལ་བྱའི་སྣང་དོ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་སྟར་བཀག་ཟིན་ལ། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐལ་བར་

འགྱུར་རོ། །འདིས་ནི་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི།ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཡང་། གདུལ་བྱའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་ལ། གདུལ་བྱའི་མིག

གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དེར་ཞེན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་

རྟག་ཏུ་རབ་བསགས་པའི་ལུས་མ་ཡིན་བཞིན་

@204B དུ་དེར་ཞེན་པ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་སྣང་བའི་མཚན་གཞིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་དེ་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རང་གི་སྟོན་པ་ལ་སྐྱབས་པ་གདབ་པར་མི་བྱའོ། །ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་

མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བའི་མཚོག་གི་སྤུལ་པའི་སྐུ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན་པ་ཡང་དཔེས་མཚོན་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་ཚོགས་གཉིས་རིམ་གྱིས་བསགས་ཏེ་སྤྱོན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དེ་མཐོང་བ་ལ་

བཅིན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ནང་གི་དམ་པའི་ཆོས་སྐུ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་

གཉིས། བསྟན་པ་དང་། ཨཱདཿཔའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་དང་། དོན་ཏོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱེ་འགག་དང་ལྡན་པ་ལྟར་སྣང་བ་དང་། སྣང་བ་དེ་ཉིད་འདོད་པའི་འབྲས་བུའི་རྒྱུར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལས་གཞིའི་ཁྱད་པར་ནི། ཇི་ལྟར་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཀུན་གཅོང་ཡ། རང་དང་ངམ་ཚོག

ལ་སོགས་པ་ཉམ་ང་བའི་གནས་གཞན་དང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱ་རྒྱུ་ཁ་དོག་གསལ་བ་དང་། དབྱིབས་མཇོས་པ་དེར་རྒྱུ་བར་ཟད་བཅོད་པའི་ཁྱད་པར་ནོར་བུའི་ཡོན་ཏན་དྲི་མ་མེད་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མཇོས་པར་བྱས་པ་ནི་དཔལ་དང་ལྡན་པ་སྟེང་ནི་

@205A ཞེས། །ཤིང་ཏུ་མཉམ་པར་གྱུར་ཏེ་ལྷའི་གཟུགས་བརྙན་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི་གཞི་དེ་དག་པའི་ཕྱིར་དེར་ན་ལྷའི་བདག་པོའི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ལྷའི་དབང་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྷའི་གཟུགས་ཤར་ཏེ། གཟུགས་བརྙན་

འགག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། རིམ་ཀྱིས་སའི་ཡོན་ཏན་དག་ཅིང་གསལ་བ་དང་། བླ་བའི་ཕྱིར་དེར་ནི་སྣང་ཡང་གཟུགས་བརྙན་མི་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་དེའི་དངོས་པོ་

ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྟེན་གནས་དང་། ཀུན་སྤྱོད་དུལ་བ་

ལ་སོགས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ངེས་པ་ལ་གནས་པས་སྤྲིན་སོགས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་པ་བྱད་མེད་དང་། སྐྱེས་པ་སོགས་ལྷའི་དབང་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་སྨོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེའི་ཚེད་དུ་མི་ཏོག་ལ་སོགས་པ་འཐོར་བ་ལྟར་རོ། །གཉིས་

པ་ནི། གཞི་དག་པའི་བཅུ་རྟ་ཡུ་འདྲ་བར་གདུལ་བྱ་རང་གི་སེམས་ལ་སྣང་བའི་ཐུབ་དབང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ལ་དད་ཅིང་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་རྣམས་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་

པར་བྱེད་པ་ནི་སྣང་བ་དེ་ཕན་པའི་རྒྱུར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བར་སྣང་བའི་དཔེ་དོན་དང་། འགག་པར་སྣང་བའི་དཔེ་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་བཅུ་རྟ་ཡུ་གཞི་གཙང་མ་ལ་ལྷའི་དབང་པོའི་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་

སེམས་ཀྱི་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུའི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་བའི་སེམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་ནི། དད་སོགས་རྩོག་པ་

མེད་པའི་དབང་གིས་རབ་ཏུ་འཇུག་ལ་ནུབ་ནས་མི་སྣང་བ་ནི་རྟོག

@205B པའི་རང་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་པའོ། །བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་དག་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པར་སྣང་ཡང་དེའི་དབང་གིས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་སྐྱེ་འགག་ཅན་དུ་འགྱུར་

བ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་སེམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་སྣང་ཡང་དེའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གསར་དུ་ཡོད་པ་དང་བཞག་ཅེས་དེ་མི་ལྟ་ཞིང་གདུལ་བྱ་ཅིག་གིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་མ་མཐོང་

ཡང་ངེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའོ། །གཉིས་པ་གསུང་ལྟའི་རྗེའི་དཔེས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། གདུལ་བྱ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

གསུང་གདུལ་བྱས་རེས་འགའ་མ་ཐོས་པ་གདུལ་བྱའི་ཉེས་པ་ཡིན་གྱི་གསུང་གི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བག་ཡོད་པའི་གནས་ལ་སྡོང་བ་དང་། ཉེ་བར་འཚེ་བ་ལས་སྐྱོབ་

པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པས་དང་། རྒྱས་པར་

ཞཱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་དང་། དོན་ཏོ། །དང་པོ་མཚམས་སྦྱར་བ་ནི། ལྷའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་སོ། །ཇི་ལྟར་སྲམ་ཙུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷའི་ནང་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ཀྱི་ལས་དཀར་པོའི་མཐུ་ཡིས་ནི་གྲུབ་པའི་རྟ་བོ་ཆེ་ཞེག་རྣམ་

པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་གི་སྟེང་གི་བར་སྣང་ལ་འདུག་སྟེ་དེ་ཀུན་སྟོང་གི་འབད་པ་དང་སྦྲ་འབྱུང་བའི་གནས་ལྟེ་ཤིན་སོགས་དང་ངའོ་སྐམ་པའི་ཡིད་དང་། དབྱིབས་རྒྱམ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་དང་། སྐྲ་གྲག་པར་བྱའོ་སྐམ་པའི་རྣམ་

@206A ཞེས། །པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཆས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་། མྱ་ངན་འདས་པ་ཞི་བའི་སྐྱབ་བསྟན་པ་ཡིས་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་

ནས་བཏུ་མེད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་ནི་འཚོར་བས་ཡིད་འབྱུང་ནས་ཐར་པ་ལ་བསྒུལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། གཉིས་པ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱབ་བདག་ཡང་དག་

པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་གསུང་བའི་ཀུན་སྡོང་གི་

འབད་རྩོ་ལ་སོགས་དང་བྲལ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་རྣམས་ལ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ལ་འགོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་ཁྱབ་པར་མཛད་དེ། སྐལ་ལྡན་འོས་སུ་གྱུར་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲའི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་གྱི་

དཔེ་དོན་དང་། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གྱི་དཔེ་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ལྷའི་གནས་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྗའི་སྒྲ་རང་གི་སྡོན་གྱི་དགེ་བའི་ལས་ལས་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཐུབ་པའི་ཆོས་གསུང་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་རང་གི་སྡོན་གྱི་

དགེ་བའི་ལས་ལས་བྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་སྡོང་གི་འབད་བ་དང་སྒྲ་འབྱུང་བའི་གནས་དང་དབྱིབས་རྒྱུམ་པོ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་དང་། སྒྲ་སྒྲག་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་སེམས་དང་བྲལ་བའི་རྗའི་སྒྲ་དེ་ཡིན་ལྟར་སྟུག་བསྔལ་ཞི་བ་བསྟན་པ་

ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱད་ཆོས་དེ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་ཆོས་འདི་ཞི་བ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དང་། དོན་

ཏོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ལྟའི་བྱོང་ན་ང་སྐྱེའི་

@206B རྒྱས་བྱུང་བ་ལྟ་རྣམས་ལ་མི་འཇིགས་པ་སྤྲིན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐག་དོག་གྱུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལྟ་མ་ཡིན་རྣམས་དང་འཐབ་པའི་གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་དབྱང་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཆགས་པས་གྱུན་ནས་བསྐྱང་བའི་བག

མེད་པའི་རྩེད་མོ་སེལ་བ་བཞིན་དུའོ། །ཡང་ན་ཉོན་མོངས་ལྟའི་ཁུད་ཆོས་སུ་སྤྲོར། གཉིས་པ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་དག་ན་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་རྒྱས་བྱུང་བ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་

དང་ཚོར་བ་སྤུག་བསྔལ་མངོན་གྱུར་ཟིལ་གྱིས་གཅེན་པ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་སྤུག་བསྔལ་རྩད་ནས་ཉུང་ཤས་ཙམ་ཞིག་ཡིང་ཐར་པ་ཙམ་དང་། ཞི་བ་བླ་

ན་མེད་པ་མི་གནས་པའི་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་ཚུལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལྟའི་སེལ་སྐྱན་གཞན་དཔེ་ རེ་མ་རྟུང་བའི་

རྒྱུ་མཚན་དང་། ལྷའི་ཐ་དཔེར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱངས་སིལ་སྐན་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེ་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པའི་དཔེར་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་འདིར་ཚོས་ཀྱི་ཐ་ཉིད་ཀྱི་དབང་

དུ་བྱས་ཀྱི་ལྷའི་སིལ་སྐན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ཀྱང་དཔེར་རིགས་བ་མ་ཡིན་དེ་དག་ཀྱང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྔོན་བྱས་པའི་དག་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་མདོ་ཁོ་ནར་ལྷའི་རྣ་བར་ཡིད་འཕྲོག་བའི་སྒྲའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

@207A ཞེས། །ཡིད་འཕྲོག་པའི་སྒྲ་ནི་ཚོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་སིལ་སྐན་གཞན་དག་ཀྱང་འབྱུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སིལ་སྐན་གཞན་ཚོས་མི་མཐུན་པ་བཞིས་དཔེར་མི་རུང་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབྱངས་དང་

དེ་དག་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་དུས་ལས་མི་འདའ་བར་ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་འབྱུང་བས་ཉི་ཚེ་བ་ཉིད་དང་། བག་མེད་པའི་གནས་ལ་

སྟོར་བས་ཕན་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། ལྷག་པར་ཡང་

འདོད་ཡོན་ལ་སྲེད་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་བདེ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷའི་ཚོགས་ཀྱི་རྗེ་ནི་བག་མེད་པའི་ལྷའི་ཚོགས་མཐའ་དག་བག་མེད་པའི་གནས་ལས་ཡང་དང་

ཡང་དུ་བསྒྱལ་བ་ཉིད་དང་། དེའི་དུས་ལས་མི་འདའ་བས་ནི་ཉི་ཚེ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །ལྷ་མ་ཡིན་ཞས་དང་། དམ་པ་ཡིན་པའི་འདོད་པའི་དགའ་བདེ་ལས་ཤེས་རྒྱུད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཉིད་དང་། ཚས་ཀྱི་ཀུན་དགའི་དགའ་བ་དེ་ཉེ་བར་སྟྲུབ་

པས་ན་བདེ་བ་ཉིད་དོ། །མི་རྟག་པ་ཞེས་སོགས་དང་། འཁོར་བའི་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྫ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་བསྟན་ཏོ།

རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་གི་ས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐུབ་པའི་དབྱངས་ལྟ་རྩས་ཀྱི་སིལ་སྐྱན་ལྟའི་རྗ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། གསུང་གིས་སྟྲུ

བོ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ཉིད་དང་། ཕུགས་སུ་ཕན་པ་དང་གནས་སྐབས་

@207B སུ་བདེ་བ་དང་། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཚེ་འཕྲུལ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྟ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་

ནི། ལྷར་ནི་རྫི་སྣ་ཚེན་པོ་མིའི་འཇིག་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་སར་གནས་རྣམས་ཀྱི་རྣ་བར་མི་འགྲོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་ཛ་སྣ་འཁོར་བ་ཡིས་བོན་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་འོག་གི་འཇིག་རྟེན་དག་ཏུ་ཡང་འགྲོའོ། །ལྷར་ནི་ལྷའི་སིལ་སྙན་

བྱེ་བ་མང་པོ་འདོད་པའི་མེ་མདོན་པར་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་སྨོན་ལ་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུག་བསྔལ་གྱི་མེ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་དོན་དུ་འཇུག་པས་ཁྱབ་པར་འཕགས་སོ། །ལྷར་ནི་མཛོས་ཤིང་ཡིད་དུ་འང་བའི་

སིལ་སྙན་གྱི་སྒྲ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒོད་པ་མདོན་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཆུ་ཡིན་ལ་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ནི་བྱིང་རྒོད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སེམས་

གཏོང་པར་བྱེད་པའི་བསམ་པ་སྐྱེལ་བྱེད་ཉིད་ཡིན་པས་

ཁྱད་པར་འཕགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོར་ན་མ་ལུས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སྡུའང་ལྷ་དང་སའི་སྟེང་ན་གནས་པའི་མི་དང་ངན་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་ན་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་བའི་བདེ་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་མ་ལུས་པའི་

འཇིག་རྟེན་ན་ཁྱབ་པར་སྣང་བའི་སྐོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱངས་ཉོན་ལ་ནི་རབ་ཏུ་བརྟེན་པར་བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྲུག་བསྔལ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་བཞི་བའི་བདེ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དབྱངས་ལ་རག་ལས་པས་གསུང་

@208A ཞེས། །གྲི་དབྱངས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་སྤྲུག་བསྔལ་ལས་ངེས་པར་འབྱིན་བྱེད་དུ་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་ཚོ་འཕྲུལ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལུས་ཀྱི་ཚོ་འཕྲུལ་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་མ་ལུས་པ་སྐྱེའི་བགོད་པ་གཅིག་དང་དུ་མས་ཁྱབ་པ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཚོ་འཕྲུལ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་པས་དེར་

གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཟབ་མོ་

མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བ་ན་ཐུགས་ཀུན་བརྩེ་བའི་ཚོ་འཕྲལ་ལོ། །ངག་གི་དབྱངས་བརྩེ་བས་ཐར་པར་ངེས་པར་འགྲིན་པའི་ལམ་ལས་བརྒམས་ཏེ་མངོན་མཐོའི་ལམ་དང་ཐར་པའི་ལམ་དེ་འདོམས་པ་དང་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་ནི་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཚོ་འཕྲལ་ལོ། །གསུམ་

པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གདུལ་བྱས་རེས་འགའ་མ་ཐོས་པ་གདུལ་བྱའི་ཉེས་པ་ཡིན་གྱི་གསུང་གི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱངས་

ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ན་མཁའི་ཁམས་ལྟར་རྒྱུ་ན། ཡོངས་སུ་ཚད་པ་མེད་པར་འཇུག་ཀྱང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གདུལ་བྱ་དང་། གསུང་གི་ཆ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དམིགས་པར་མ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེར་ཞེས་སོ། །གཉིས་

པ་ནི། ཇི་ལྟར་མི་རྣ་བ་དང་བྲལ་བས་ཕྱོའི་སྒྲིའི་མི་སྙོང་ཡང་ལྷའི་རྣ་བ་དང་ལྡན་པས་མེད་པར་མི་འཚུར་བ་དེ་བཞིན་དང་སྒྲ་ཕྱ་རགས་ཐམས་ཅད་ལྷའི་རྣ་བར་ཡང་རྣ་བའི་ལམ་དུ་ནི་མི་འགྲོ་

ཡང་སྐྱ་མ་རྣ་བ་མེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་རྒྱས་པ་ཞན་པས་

@208B ཡིན་གྱི། མེད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་ཚོས་ཐུ་ཞེང་ཟབ་པ་མཆོག་ཏུ་ནི་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་མོད་ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གིས་རེས་འགའ་མ་ཐོས་པ་གསུང་གི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་རྣ་བའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། མདོན་པར་མཐོ་བ་དང་། ངེས་པར་ལེགས་པ་འདོམས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཐུགས་སྤྲིན་གྱི་དཔེས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་

བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲིན་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་སྤྲིན་གྱི་དཔེས་བཤད་པ་དང་། སྣོད་མི་འཛུ་བའི་དབྱེ་བས་རོ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་པ་སྤྲིན་གྱི་དཔེས་བཤད་པ་དང་། ཕན་གནོད་

ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་སྤྲིན་གྱི་དཔེས་བཤད་པ་དང་། སྐུག་བསྔལ་གྱི་མེ་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྤྲིན་གྱི་དཔེས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་

ལ་གཉིས། དཔེ་དང་། དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་དབྱངས་ཀྱི་དུས་

ན་སྨིན་བྱེས་ཆར་བརྒྱང་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བབ་པས་ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང་ཆུའི་ཕུང་པོ་འབད་པ་མེད་པར་ས་ལ་རྒྱུན་དུ་འབེབས་པ་ལྟར་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་སྨིན་ལས་ནི་རྒྱལ་

བའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆུའི་ཆར་འགྲོ་བའི་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འབེབས་པས་སྨིན་དང་ཆོས་མཆུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དཔེ་དང་། དོན་དང་། དོན་དེ་ཉིད་བཤད་

@209A ྱོ། །བཅོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་སྲོག་གཅོད་སྤོང་བ་སོགས་དག་བའི་ལས་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ན་རྒྱུང་ལས་སྐྱེས་པ་ཆུ་ཚར་སྨིན་ཀྱིས་འབེབས་པ་ལྟར། གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་བཙོ་བའི་རྒྱུང་གིས་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་

དག་བ་མངོན་པར་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་ཀུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་སྨིན་ལས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པ་འབེབས་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྲིད་པར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཐུབ་པའི་

དབང་པོའི་སྨིན་ནི་དགེ་བའི་ལེ་ཏོག་གི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །

སྨིན་ཏེ་ལྷ་བྱ་ཞེན། དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཚོགས་དོན་ལ་སོགས་པའི་གཟུངས་ཀྱི་ཆུ་དྲི་མ་མེད་པའི་སྐྱིང་པོ་ཅན་ནོ། །སྨིན་དེ་ཡང་མཁྱེན་པ་དང་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་བསྡུས་པ་ཉེ་ར་བསམ་གཏན་པའི་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ན་

གནས་པའོ། །གང་གིས་མ་གོས་ན་འགྱུར་བ་སྤྲིད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་དང་། མི་འགྱུར་བ་ཞེ་བའི་མཐར་ལྷུང་བས་མ་གོས་པའོ། །དེ་ཡང་མཁྱེན་པས་སྤྲིད་མཐས་མ་གོས་པ་དང་། བརྩེ་བས་ཞི་མཐས་མ་གོས་པ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།

མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་སྟ་ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དུས་དང་། དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་བསིལ་བ་དང་། ཞིམ་པ་དང་། འཇམ་པ་དང་། དང་བ་དང་། མཐྱིན་པ་ལ་མི་གནོད་པ་

དང་། ལྷོ་བ་ལ་མི་གནོད་པ་དང་། དྲི་མ་མེད་པ་དང་། ཡང་བའི་ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ནི་སྤྱིན་དེ་ལས་འཐོན་པ་ཡིན་ཡང་ས་ལ་བ་ཚྭ་ལ་སོགས་གནས་ཐ་དད་པ་དང་འབྲེལ་བས་བ་ཚྭ་ཅན་

ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་རོང་ནི་

@209B འགྱུར་བ་བཞིན་དུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆུའི་ཆར་རབ་ཏུ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་མཐུན་པ་དང་། བརྩེ་བའི་སྤྲིན་གྱི་སྐྱིང་པོ་ལས་འཐོན་

པ་དེ་ཉིད་ཐར་པའི་ལམ་ལ་དངོས་སུམ་ཞུགས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མང་པོའི་རོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་

པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྒྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷོས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལས་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེའི་དང་སྦྱར་བ་དང་། ཆོས་མཐུན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་མཆོག་ལ་དང་བ་དང་

འདོད་པ་དང་སྡང་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་བར་མ་དང་ནི་སྡང་བ་ཡི་ཕྱང་པོ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དེའིར་ན་ཆར་ཀྱིས་ལོ་ཏོག་རྒྱས་པར་འདོད་པའི་མི་དག་དང་ལྡས་ལ་ཕན་གནོད་དང་བྲལ་

བའི་བཀང་སློོམས་པ་རྣ་བྱ་དང་ནི་ལུས་ལ་མེ་འབར་བ་ལྟར་

གདུང་བར་བྱེད་པས་མི་འཕྲོད་བར་འཇིམ་པ་ཡི་དྭགས་དང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྡང་འདོད་དང་དེ་དང་སྦྱར་བ་དང་། ཕན་གནོད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དེ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དཔྱིད་ཀྱི་མཐར་བབྱར་ཀྱི་དུས་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་མེད་པ་ན་མི་མི་

འདོད་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་མི་རྒྱུ་བའི་རྣ་བྱ་དེ་དག་བཀང་སློོམས་སུ་གནས་ལ་ཡི་དྭགས་དགའ་བ་དང་། དབྱར་གྱི་ཆོས་ལ་ཆར་བབ་པ་ནི་མི་འདོད་པ་དང་། རྣ་བྱ་བཀང་སློོམས་པ་དང་ཡི་དགས་རྣམས་ནི་སྡུག་པ་ལྟར་རྟེའི་སྤྲིན་ཆོོགས་དག

@210A ྅། །གཉིས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆུ་བྱུང་བ་དང་མ་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དམ་པའི་ཆོས་འདོད་པ་རྣམས་དགའ་བ་དང་། ཆོས་ལ་སྐུར་བའི་གང་ཟག་རྣམས་མི་དགའ་བ་འཇིག་རྟེན་ན་ནི་སྐུར་བཞག་

བའི་དེའི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྲིན་གྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་ཐེགས་པ་རགས་པ་ཆར་ཆེན་པོ་འབེབས་པ་དང་། ཚ་ཚ་རྡོ་རྗེའི་ཕ་བོང་རྣམས་འཕྲོ། ཞེས་གསུངས་པ་

ལྷར། རྟོ་ཚན་དང་ནི་རྟོ་རྩེའི་མེ་ནི་འབེབས་བ་ན་བྱོག། སྣུར་ལ་

སོགས་པའི་སྲོག་ཆགས་ཕྱ་མོ་དང་། །ཡི་དྭགས་དང་རི་སྙལ་སོང་བའི་སྲོག་ཆགས་དག་ལ་ཇི་ལྟར་སྨིན་དེ་དག་ལ་ཕན་གནོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འབེབས་པ་བཞིན་

དུ་རྐྱོགས་པར་དཀའ་ཞིང་ཟབ་ལ་ཕྱ་བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། ཐབས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐེགས་པ་ཕྱ་རགས་སྨིན་བྱེད་འབེབས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དང་ནི་

བརྩེ་བའི་སྨིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་དོན་དུ་

གཉིར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དག་པར་གྱུར་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་སྤང་བ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ལྟའི་བག་ལ་ཉལ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དག་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཚོས་

ཀྱི་ཆར་འབེབས་པར་མཛད་དོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས་

མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་མེ་རབ་ཏུ་འཇིལ་བ་ལས་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྣོང་རྟེའི་དམིགས་པ་སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་ཞི་

བའི་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་

@210B གང་དུ་འཚོར་བའི་རྟེན་དང་། དེར་འཚོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལས་དང་ཉོན་ལོངས་པའི་དབང་གིས་འཚོར་བར་སྐྱེ་འཆི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ལ་ཐོག་མའི་མཐའ་ནམ་ཡང་མེད་ཅིང་། འཚོར་བ་ལྷོག་པའི་ཆེད་དུ་

མ་འབད་ན་ཐ་མའི་མཐའ་ཡང་མེད་པས་ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་འཚོར་བ་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་རིགས་རྣམ་པ་ལྔའོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་གཙང་བ་ལ་དྲི་ཞིམ་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་འཚོར་བའི་ལམ་ལྟ་དག་ན་བདེ་བ་རང་མཚན་པ་མེད་ཅིང་།

སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་བདེ་བ་ཙམ་ལ་བདེ་བ་རང་ཚན་པར་ཞེན་ནས་འཚོར་བ་དེ་ན་སྡུག་བསྔལ་དུས་རྟག་ཏུ་མི་དང་། མཆོད་དང་། ཁ་བ་དང་རྣ་ལ་རྒྱུ་ཚ་ལ་སོགས་པ་རིག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་

བཞིན་ལས་མ་འདས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་གོམས་པར་བྱ་བར་བསྟན་

པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན་ལས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་རབ་ཏུ་འབེབས་ཤིང་ཞབ་པས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་འཇོམས་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ལ་འཆི་འཕོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་

དང་། མི་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱི་ཐྲོག་བཅོས་མ་མིན་པ་སྐྱེས་ཤིང་ཐར་བའི་ལམ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནུས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྙེད་ཀྱིན་དང་

@0211A ཞེས། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་སོགས་ལྟ་དང་མིའི་དབང་ཕྱུག་མཆོག་ལའང་མངོན་པར་འདོད་པའི་སྲེད་པ་མེད་དེ་ནང་གི་རྒྱུན་ཆུད་ལ་བཞེད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་ཁོང་དུ་ཆུད་ནུས་

པའི་ཤེས་རབ་དང་ནི་ཕྱིའི་རྒྱུ་ན་གཞན་གྱི་སྐྱའི་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་འདི་ནི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་

གི་བདེན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་འགགས་པ་འདི་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཉམ་ཀྱི་བདེན་པ་དག་གོ། །ཞེས་ཤེས་པས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ནད་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་

ཁོང་དུ་མ་ཆུད་ན་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་སྤོང་འདོད་དང་། ནད་ཞི་བའི་ཐབས་ལ་དོན་གཉིར་མི་འབྱུང་བས་ཐོག་མར་ནད་ནི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྐོན་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱུ་མ་སྤངས་པར་སྤོང་མི་སྲས་པར་མཐོང་ནས་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་སྤང་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ་ནད་

ཟད་པའི་བདེ་བར་གནས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། ནད་ཀྱི་རྒྱུ་འགོག་པའི་སྐན་ནི་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལྟར། ཐོག་མར་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐོན་སྡུག་བསྔལ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྐོན་ཤེས་པར་བྱ་ལ། སྡུག

བསྔལ་ཆོར་མ་འདོན་པ་ལྟར་སྤོང་མི་རྙེས་ཤིང་། རྒྱུ་བཀག་པའི་སྐོན་སྤོང་དགོས་བར་མཐོང་ནས་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་སྤང་བྱ་དང་། ཀུན་འབྱུང་སྤོང་རྙེས་སུ་མཐོང་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་འགགས་པའི་འགོག་པ་རྟོད་ལ་རིག་པར་

@0211B བྱ་ཞིང་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱས་སུ་མཐོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་ལམ་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་བར་བྱ་ཞིང་གོམས་པར་བྱ་བར་མཐོང་ནས་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ བླངས་པར་ཐར་པ་སྒྲུབ་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་འཕྲིན་ལས་གསུམ་དབེས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཚངས་པའི་སྤྱལ་པས་སྐྱེ་དང་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། ཉི་མའི་དབེས་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མཚོན་ཏེ་ བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་དང་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་འབད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་དབེ་ དོན་དང་། གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ཞིག་གི་བསམ་

པའི་ངོར་རེ་ཤིག་རྣབ་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གདུལ་བྱ་རྒྱུད་དག་པ་ལ་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་དཔེ་དོན་དང་། དེ་ལས་ཞན་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་དཔེ་དོན་དང་། འཕྲིན་ལས་ འཇུག་པའི་རྒྱུད། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་དང་། དོན་

ཏོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ཚངས་པ་ཡི་གནས་ནས་འཕོ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ལྷའི་གནས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཆགས་བྲལ་སླུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྣང་བ་འབད་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་

ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚོར་ཀྱི་སྐུ་ལས་བསྟོད་པ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་གདུལ་བྱ་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་འབད་པ་མེད་པར་སྤྲུལ་པ་དག་གིས་ཚོར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།

@0212A ཞེས། །དཔེ་དང་། དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཚངས་པ་དུས་རྟག་ཏུ་རང་གི་གཞལ་ཡང་ཁང་ལས་མི་གཡོ་བཞིན་དུ་རང་འདྲའི་གཟུགས་ཤིག་སྤྲུལ་ནས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷའི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་དེ་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ཞིང་

དེ་མཐོང་བའི་ལྟ་རྣམས་ལ་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པས་འདོད་པའི་ལྷ་དེཉང་ཡུལ་ལ་དགའ་བའི་སྲེད་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་གཤེགས་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མི་བསྟོད་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དེ་སྐལ་ལྡན་གྱིས་མཐོང་ལ་དེ་མཐོང་བ་དེའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དམ་ཚོས་བསྟན་པའི་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་པ། རྒྱ་ཀུ་དྲི་མ་ཀུན་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་

འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚངས་པས་སྡོན་གྱི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྨོན་ལམ་དང་འདོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་མཐུས་ཇི་ལྟར་ཚངས་པ་འབད་པ་མེད་པར་སྣང་ཞིང་ཆོས་སྟོན་པ་ལྟར་རང་འབྱུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་གདུལ་

བྱ་ལ་སྣང་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་ཡང་སྡོན་གྱི་སྨོན་ལམ་དང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་དག་པའི་མཐུ་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚམས་སྦྱར་བ་རེས་འགའ་མི་སྣང་བ་ལས་ནི་ཞེས་སོ། །དོན་བཤད་པ་ནི། དགའ་ལྡན་

གྱི་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་འཇུག་པ་དང་ལུམྦིའི་ཚལ་དུ་སྐུ་བལྟམས་པ་དང་། སེར་སྐྱའི་གནས་སུ་ཡབ་ཀྱི་ཁབ་ཏུ་གཤེགས་པ་དང་། བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱིས་དབྱིས་པར་རོལ་བ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དབེན

@0212B པར་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་དུ་གཤེགས་ནས་འདུག་བཅོམ་པ་དང་། ཐོ་རངས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བརྙེས་པ་དང་། ཞེ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལམ་སྟོན་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་མཛད་པ་དག་བསྟན་ནས་ཐུབ་པ་རེ་ཞིག་གདུལ་བྱ་

སྐལ་བ་མེད་པའི་མིག་གི་ལམ་དུ་མི་འཐུང་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེས་ན་སྟོན་པའི་སྐུ་དང་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ལ་ཟད་པ་མི་སྲིད་པས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དན་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་

རྒྱལ་འབད་རིགས་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་ཡཁད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་མ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། ཡཁད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་གདུངས་པས་དུས་

གཅིག་གིས་ཆོ་ཉིད་ལ་པདམ་སོགས་རྒྱས་པ་དང་ཀུན་སྤྱད་ནི་ཁ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་ཆུ་སྐྱེས་ཁ་ཕྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཀུ་སུ་ད་ཁ་རྒྱས་པའི་སྐྱོན་དག་ལ་ཉི་མ་དེ་ལྟར་བྱའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་

ལས་མཛད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་གསུང་གི་ཉི་མའི་འོད་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་ཕན་གནོད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉི་མ་དང་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་དང་། ཉི་མ་ལས་ཆེས་

ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་དཔེ་དོན་དང་། མུན་པ་སེལ་བའི་འོད་འབྱེད་པའི་ཚུལ་བཞད་པ་དང་། སྣོང་ལ་རི་མཐོ་བྱིས་འབབ་པའི་དཔེ་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།

@0213A ཞེས། །རྟོ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དང་། དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཉི་མ་རྟོག་པ་མེད་པར་རང་གི་འོད་ཟིག་ཅར་སྤྲོས་པ་ཡིས་པདམ་རྒྱས་པར་བྱེད་

པ་དང་འོ་ཏོག་གཞན་དག་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་སྐྱབ་ཁ་རྒྱམ་པར་བྱེད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི་གསུང་གི་ཉི་མ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་དག་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་པདམ་ལ་འབད་རྩོལ་ལ་སོགས་

པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འཇུག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། སྟོང་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་ནམ་མཁར་

ཤར་བ་ཀུན་མཁྱེན་གསུང་གི་ཉི་མ་འགོ་བར་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་སྤྲོ་བར་མཛད་པས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་སྨིན་པ་དང་ཐོལ་བར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆུ་དྲི་མ་མེད་པའི་སྟོང་དུ་ཟད་བའི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་ལྟར་གང་གི་ཕྱིར་

གདུལ་བྱ་རྒྱུད་དག་པ་ཡི་ཆུའི་སྟོང་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྙན་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཅིག་ཅར་འཆར་བའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྟ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སོ། །

སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་གསུམ་ནི། ཡང་དག་པར་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། ལོག་པར་ངེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་རྟག་ཏུ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་ཚོས་

@0213B དབྱིངས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉི་མ་རྒྱུད་དག་མ་དག་གི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་གདུལ་བྱའི་རི་ལ་ཇི་ལྟར་འོས་པ་འབབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཐག་རིང་པོ་སྣང་བར་བྱེད་པས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འོད་ཟེར་སྟོང་དང་ལྡན་

པའི་ཉི་མ་ཤར་བའི་སྐབས་འདིར་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་སྣང་བར་བྱས་ནས་རིམ་གྱིས་ནི་མཐོ་དམན་འབྲིང་གསུམ་གྱི་མཆོག་དང་། བར་མ་དང་དམན་པའི་རི་ལ་འབབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བའི་ཉི་མ་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ལ་ཡོན་ཏན་ཆེ་

ཆུ་གི་བྱེ་བྲག་གིས་རིམ་གྱིས་འབབ་བོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྟ་བའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉི་མའི་འོད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ནོར་བུ་དང་མར་མེའི་

འོད་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷོས་ནས་ཉི་མ་ནི་ཡུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཁྱབ་པ་དང་ཕན་འདོགས་པ་ཆེ་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ལ། དེ་བས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་སྟོན་བ་དང་།

ནམ་མཁའི་མཐིལ་མ་ལུས་པར་ཁྱབ་པར་སྤྲོ་བའི་ནུས་པ་ཉི་མ་ལ་མེད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་ཞིང་ཀུན་དང་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པར་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་མ་ལ་མ་རིག་པའི་སྐུན་པ་སེལ་བའི་ནུས་པ་མེད་པས་མི་ཤེས་པའི་

སྐུན་པས་བཀབ་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་ཤེས་བྱའི་དོན་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ལ་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་འཕྲིན་ལས་སྣ་ཚོགས་པའི་མདོག་བཀྲ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འོད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་བློ་གསལ་

@0214A ཞེས། །བདག་ལའམ། ཞིང་ཀུན་གསལ་བ་དག་ལ་འཕྲོ་བ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་ཤེས་བྱའི་དོན་སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་། མ་རིག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་པ་འཇོམས་པར་མཛད་དོ། །སངས་རྒྱས་བྱོང་དུ་གཤེགས་

པའི་ཚོ་མིག་དང་མི་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་ཞིང་དེན་མེད་པ་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོགས་དང་བྲལ་བར་བྱས་ནས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་དོན་དེ་མཐོང་བ་ལས་ནི་སྐྱོང་བ་དང་གཏི་

སྡུག་གིས་ལྷོངས་ཤིང་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བ་དང་། ཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བའི་སྒྲ་པས་བསྒྲིགས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་བློ་གྲོས་སྣང་བར་བྱས་ཏེ། སྟོན་མ་མཐོང་བའི་གནས་མངོན་མཐོ་བྱེད་

པར་ཅན་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་མཐོང་ཞིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་གསང་བའི་གནས་གསུམ་དཔེས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་དཔེས་

བཞད་པ་དང་། གསུང་གིས་གསང་བ་སྒྲ་བརྡན་གྱི་དཔེས་བཞད་པ་དང་། སྐུའི་གསང་བ་ནམ་མཁའི་དཔེས་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་བཞིན་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་རྟོག་མེད་པར་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ་དང་། འབྱུང་བརྒྱད་པར་དཀའ་བ་དཔེས་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཞད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་དང་། དོན་ཏོ། །དང་

@0214B པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ནི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩེར་བཀོད་ནས་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་བྱེད་པའི་སྤྲུལ་ཡུལ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པ་ཀུན་

ས་སོར་རྩོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་བསམ་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་མངོན་མཐོ་དང་ངས་ལེགས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་སྟེ་

ཚོགས་པའི་ཆོས་ནི་ཐོས་པར་མཛད་པར་འགྱུར་ཡང་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་དེ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་འབད་རྩོལ་ཉེ་བར་ཞི་བས་འཇུག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ནོར་འབད་པ་མེད་པར་སེམས་

ཅན་ཞན་པ་དག་ལ་རབ་ཏུ་སྟིར་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་ཐུབ་པ་འབད་པ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འཚམ་ཞིང་། འོས་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྟིད་པ་ཇི་སྲིད་པར་དུས་རྒྱུན་ཏུ་བཞུགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཆོམས་

སྒྲུབ་བ་དང་། རྫ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་འདོད་པས་ཇི་ལྟར་ཆོར་བུ་བཟང་པོ་འགྲོ་བ་འདིར་རབ་ཏུ་རྟོག་པར་དཀའ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། རྒྱ་མཚོའི་ནང་སའི་འོག་ན་གནས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་སྐལ་བ་ངན་ཞིང་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་ལ་བསྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཟིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ཡིད་འདིར་བདེ་གཤེགས་མཐོང་བ་རྟེན་པར་དཀའ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་

@0215A ཞེས། །གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྫ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་བརྟན་གྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྒྲ་བརྟན་གྱི་ནི་སྒྲ་བག་ཅའི་སྒྲ་ནི་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱི་ངག་གི་རྣམ་རིག་ཙམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཡང་སྒྲ་དེ་ཀུན་སློང་

གི་རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་བྱེད་པ་ལྟེ་ཤན་སོགས་ཕྲད་པའི་བཟོ་མེད་པ་དང་། དུང་སྒྲ་ལྟར་ཕྱི་དང་རྣམ་རྟོག་ལྟར་ནང་ན་མི་གནས་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གིའུ་བྱ་གཞན་གྱི་དབང་པས་ཀུན་བསྟང་བའི་ཕྱག

འཚལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རིག་གི་རྒྱུན་ཙམ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཀུན་སློང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ལ་ལྷེ་ཤན་སོགས་ཕྲད་པའི་བཟོ་མེད་ཅིང་། དུང་སྐུ་ལྟར་ཕྱི་དང་རྣམ་རྟོག་ལྟར་ནང་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས།

མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། རྫ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ནམ་མཁའ་གཟུགས་སུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གསལ་བར་སྣང་བ་མེད་ལ། ཡོངས་གཅོད་དུ་དམིགས་

པ་མེད་ཅིང་རྟེན་མེད་པའོ། །ཡང་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་མེད་པ་དང་། དམིགས་རྒྱུན་དུ་མེད་པ་དང་། བདག་རྒྱུན་དུ་མེད་པའོ། །མིག་གི་ལམ་ལས་རབ་ཏུ་འདས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཟཱད་པ་ནི། གཟུགས་

མེད་པ་དང་འདིའོ་ཞེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཡི་ནམ་མཁའ་ལ་ཇི་ལྟར་མཐོ་བ་དང་དམའ་བའི་ཚུལ་དུ་མཐོང་ཡང་དེ་ནི་ཁོ་ན་ལྟར་གྱུབ་བ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་

@0215B སངས་རྒྱས་ལ་མཐོང་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གྱུབ་བ་མིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་གསར་དུ་སྐྱེ་དན་ལས་འདའ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་དེ་ལྟར་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དཔེས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་

པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྫ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ས་ལས་སྐྱེ་བ་ལོ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ཀུན་བདག་ནི་ས་ས་བསྐྱེད་པའོ་སྙམ་པ་དང་། ས་ཡང་འདི་དག་གིས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྙམ་

པའི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། རྒྱུན་བརྟན་པ་དང་ཡལ་སོགས་ཡངས་ཤིང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་ས་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ་སྙམ་པའི་

རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བའི་ཐ་སྙད་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། འཕེལ་བ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་དཔེ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པའི་

དོན་གྱི་དཔེའི་དགོས་པ་ཨཞད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་ཨཞད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དོན་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་འབད་རྩོལ་

མེད་པར་ལུས་ཀྱི་སྒྲུལ་བསྐྱོད་དང་ཚོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་བའི་བྱ་བ་འགའ་བྱེད་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ལ་ཀུན་སློང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཚོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་

@216A ཞེས། །འཐད་སྐྱམ་པའི་གདུལ་བྱའི་ཐ་ཚོམ་བཅད་པའི་ཕྱིར་ཏུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་འཕྲིན་ལས་དང་། གསང་བའི་གནས་མཚོན་པར་བྱད་པའི་དཔེ་རྣམ་པ་དགུ་ནི་མདོ་ལས་བསྟན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་

པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། ཨཞད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་གང་དུ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དགུ་པོ་འདི་དག་རྒྱས་པར་རྟ་དང་ཏུ་བསྟན་པར་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱུན་

གྱི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་སྡེ་ཡི་ནི་མིང་ཉིད་ཀྱིས་དཔེས་དགུ་སྟོས་པའི་མདོ་སྡེ་དེ་ཡི་དགོངས་པ་བསྟན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེའི་མདོ་གཞིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་སྐམ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དཔེ་དགུས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་

མདོ་སྡེ་འདི་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡི་སྣང་བར་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདིས་བརྒྱན་པའི་བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྐྱེར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཀུན་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་

དཔེས་མཆོག་པར་བྱ་བའི་དོན་བསྟུས་ཏེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དཔེ་དོན་ཆོས་མཐུན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཤུགས་བསྟན་གྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་

རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཇུག་པར་རྟོགས་པ་དེའི་དོན་བཅུ་ཐུར་ྀའི་སྡུག་གཞི་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གཟེགས་བརྟན་ཞེར་བ་

@216B ལ་སོགས་པ་དཔེ་དགེ་རྣམ་པ་དགྱར་བརྩོད་པ་དེ་ལ་ནི་དཔེ་དགུ་སྟོས་པ་ལ་དོན་དགུ་ཡོད་པ་དེའི་བསྡུས་དོན་འདི་ཡིན་པར་ངེས་པར་བརྟུད་བ་སྟེ་རྟུང་ཅིག་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་སྟོན་པ་དང་། གསུང་དབྱངས་དང་། ཞེས་

བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཐུགས་དང་། སྐུ་དང་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་སྣུལ་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་བ་ཐུགས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་དང་། ཐུགས་དང་། གསུང་དང་། སྐུའི་གསང་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་གནས་

བྱང་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྣམ་པ་དགུ་དཔེ་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་དུ་ཆུང་ཐས་ཟངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འབད་པ་མེད་པར་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་

ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བསྟན་པ་དང་། ཉན་པ་དང་། སྟོན་

པ་སྐྱེ་འཆི་དང་བྲལ་ཞིང་འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་དུ་འཇུག་པར་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་ཚེ་རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུན་ཀུན་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། འཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་ཚེ་རྣམ་

པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཐུགས་མདའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དྲི་མ་མེད་པའི་བི་ཌུར་གྱི་ས་གཞི་གཡོང་མ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཞར་བས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམ་ཀྱི་མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།

རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་འབད་རྩོལ་ཉེ་བར་ཞི་བ་དམ་བཅའ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཐུགས་མངལ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ནི་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་མཐུན་དཔེ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་

@217A ཞེས། །ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་མཚོན་ནས་སྟོན་པ་སྐྱེ་འཆི་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་དེན་ནི་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་དཔེ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གཟུགས་སོགས་ཡིན་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དཔེ་དགྲུབ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་

མཚོན་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་སྐབས་དོན་བསྟུས་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། སྐུ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་རྣམ་པ་དགུ་ནི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་འཆི་དང་། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དང་། བསམ་

གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྒྲུར་བའི་སྐྱེ་འཆི་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པས་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། འབད་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྫ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། འཕྲིན་ལས་གསུམ་དང་། གསང་བ་གསུམ་པོ་གང་ཞེག་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དང་། ལྡའི་ཇ་སྣང་དང་། སྤྲིན་བཞིན་

དང་། ཚངས་པའི་སྤྱལ་པ་དང་། ཉི་མ་དང་། རིན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་དང་། སྐྲ་བརྙན་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། ས་བཞིན་དུ་འདོད་དགུ་མཆོག་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པའི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འབད་པ་

མེད་པར་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སོ་སོ་རང་གིས་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རིན་ཆེན་བཻ་ཌཱུ་རྱ་ལི་སྐ་གཞི་ལ་ལྡའི་དབང་པོའི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མདོན་

@217B མཐོའི་དོན་ཕྱེད་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་སྟོན་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལེགས་པར་འདོམས་པར་མཛད་པ་ལྟའི་རྗ་དང་འདྲ་བ་དང་ཁྱབ་བདག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དང་བཙུ་བ་ཆེན་པོའི་སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་

ནི་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་མནར་མེད་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་ཁྱབ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པར་མཛད་པ་གསུམ་གྱིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསུམ་གྱི་དཔེ་དོན་སྟུར་བའོ། །ཚངས་པ་བཞིན་དུ་ཟབ་པ་མེད་པའི་གནས་ཆོས་སྐུ་ལས་

མ་བསྒྲོད་པར་སྐུ་དང་གསུང་གི་སྤྲུལ་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། ཉི་མ་བཞིན་དུ་ཐུགས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་རབ་ཏུ་སྤྲོ་བར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་གསུམ་གྱིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གསུམ་དཔེ་དང་སྟུར་བའོ། །

རྣམ་པར་དག་པ་རིན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་གྱི་རོར་བུ་དང་འདྲ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་དེ་ཉིད་བཀའ་ཅ་བཞིན་དུ་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླང་པའི་ཡི་གེ་མེད་པ་གསུང་གི་གསང་བ་དང་། སྐུ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཁྱབ་པ་དང་། ཐོགས་

པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་མེད་པ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པས་བརྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་དུས་དང་སྦྱར་བའོ། །མི་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ས་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཐབས་དང་བཅས་པའི་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྣུན་རྣམས་

མ་ལུས་པའི་ཆ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་བྱེ་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ངང་བཞིན་གནས་བྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དྲྭ་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ཇི་ལྟར་ན་དཔེར་བརྗོད་པ་

@218A ཞེས། །འདིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་རྣག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་། འགག་པར་མཐོང་བ་དང་། འདི་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་

དྲྭ་ལྡན་གྱིས་གླབ་པར་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ཆོས་མཐུན་བཤད་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཆོས་མཐུན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནམ། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་

དད་སོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་དགེ་བ་ཡི་ཟུངཿའི་ས་གཞི་དང་འདྲ་བའི་སེམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་སྤྲིན་བྱེད་དེ་དག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མཐོང་བ་མི་སྡོག་པའི་དད་པའི་དབང་པོ་བརྟས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་

ཡིན་ལ། རེས་འགའ་མ་མཐོང་བ་ནི་དད་སོགས་མ་སྤྲིན་པའི་རྒྱུས་ཡིན་པས་གདུལ་བྱའི་དད་སོགས་ཀྱི་དགའ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པས་ན་གདུལ་བྱའི་བློ་ངོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཆུབ་པར་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། བརྒྱ་བྱིན་

གྱི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་དང་ཆུབ་པའི་དབང་གིས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གཟུགས་འཆར་བ་དང་ཆུབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཐུབ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་དབང་གིས་འཇིག་ཅུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ། ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་བར་བཞག་པ་ལས་

ལྡང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡང་གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོ་ཚུན་ཆད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་སོགས་མི་སྲིད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་

@218B ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་དཔེ་བཞིན་དུ་ནི་འབད་པ་མེད་པར་སྤངས་མེད་གསར་དུ་འཕེལ་བའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། གསར་དུ་འགྲིབ་པའི་འགག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་

སོགས་པའི་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་འཇུག་པའོ། །གསུམ་པ་དཔེའི་གོ་རིམ་བཞིད་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། གནས་གྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟེན་དུ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེ་དགུ་པོ་འདི་

རྣམས་ཀྱི་བསྟུས་པ་ཡི་དོན་ནི་འོག་ནས་འཆད་པ་འདི་ཡིན་ལ། དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡང་ཐད་ཀར་འདྲ་ཆོས་རེས་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། དཔེ་སྟ་མ་སྟ་མ་དོན་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་ཆོས་མི་མཐུན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་

མཐུན་པ་སྣང་བའི་སྐོར་གས་གོ་རིམ་ངེས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་བརྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་དེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་

གྱི་མིག་གིས་མཐོང་ནས་དགེ་བའི་རྩིན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་

པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་དང་འདྲ་བ་མིན་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཆོས་སྣོན་པའི་དབྱངས་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལྟའི་ངང་འཁེན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞི་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་དུ་དེ་དང་འདྲ་བ་མིན་ཏེ། ལྟའི་ངང་དུས་ཐམས་

ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་སྨིན་ཆན་པོ་དང་མཚུངས་ཏེ། གདུལ་བྱའི་ལོ་ཏོག་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ད་དང་འདྲ་བའང་མིན་ཏེ། སྨིན་གྱིས་ཆར་ཕབ་བས་དན་འབྲེའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་

@219A ཞེས། །སོགས་པ་དོན་མེད་པའི་ས་བོན་སྤྱོང་ནུས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་དང་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་བཞིན་ཏེ། རང་གི་གནས་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ། སྤྲུལ་བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐད་

དུ་དེ་དང་འདྲ་བ་མིན་ཏེ། ཚངས་པ་ཆེན་པོས་དུས་རྟག་ཏུ་དང་མཐར་ཐུག་པའི་བདེ་བ་ལ་གཏན་དུ་ནི་སྨིན་པར་བྱེད་ནུས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཉི་མའི་གཟུགས་བཞིན་ཏེ། དུ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། གཞན་དག་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་

རྣམ་པ་ཐིད་དུད་དང་འདྲ་བ་མིན་ཏེ། དུས་དང་གཏན་དུ་མི་ཤེས་པའི་སྐན་པ་འཇོམས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་འདྲ་སྟེ། འབད་པ་མེད་པར་འདོད་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དང་འདྲ་བ་མིན་ཏེ། ནོར་བུ་བསྐལ་བའི་བར་དུ་

བསྟུབ་མི་དགོས་པས་འབྱུང་བ་ནི་རྟེན་པར་མི་དཀའ་བའི་ཕྱིར། གསུང་གི་གསང་བ་སྔ་བརྟེན་བཞིན་ཏ། ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པའི་སྒྲའི་རྣམ་པར་སྣང་ཡང་དེར་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དང་འདྲ་བའང་མིན་ཏེ། བྱག་ཅ་

གཞན་གྱི་དག་བརྗོད་པའི་རྟེན་ལས་ནི་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱའི་གསང་བ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་སྟེ་ལས་ཉོན་ཀྱིས་འདྲས་མ་བྱས་པར་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དང་འདྲ་བའང་མིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་དག་བ་

ཡི་གཞི་རྟེན་མིན་པའི་ཕྱིར། གནས་བྱང་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ནི། སའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲ་སྟེ། ཆོས་མཐའ་ལས་པ་གནས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་

དེ་དང་འོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སས་

@219B ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་མི་བྱེད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་འཛིག་རྟེན་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པས་བསྟུས་པ་འགྲོ་བའི་ཕུན་ཚོགས་མ་ལུས་པ་དེ་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་དེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཞེ་ན། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། གནས་བྱུང་མཐར་ཕྱིན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་བརྟན་ནས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་མཐོའི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པར་བྱད་པའི་

དག་པའི་ལས་ལམ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པ་བཞི་འབྱུང་ཞིང་ལམ་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་བརྟེན་ནས་བསྒོད་བྱ་མངོན་མཐོ་དང་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བསྒོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དཔེ་དགུག་བརྟེན་

ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་ཚུལ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་དཀོན་མཆོག་གི་

རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་

པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱིན་ལས་མཛད་པའི་སྐབས་ཏེ། ལེའུ་བཞིན་པ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤཱཀྱ་པ་སྐབས་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ། །ཡོ་ཏྐན་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་

བརྒྱས་པའི་མཐུས། །མཛད་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཚུལ། །རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་གསུང་གི་མན་ངག་ལས། །ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་ཤཱཀ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིན་

@220A ཀ།། །།ལས་ཀྱི་ཤཱཀ་པ་རྫོགས་སོ།། །།གཉིས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་རྣམ་པ་བདུན་ལ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་ཤཱཀ་པ་ལ་གཉིས་ལེའུའི་དོན་ཤཱཀ་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཤཱཀ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་ཤཱཀ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ཕན་ཚད་ནི་སྟར་གོང་དུ་ཇི་སྐད་('SGRA)གས་པའི་གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་ཉིད་ལ་

ལྷག་པར་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དྲུག་གོ། འདིར་ རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་རྣམ་པ་བཞི་ལས་དངོས་སུ་མ་སྨོས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་གནས་བཞི་པོ་ལ་མོས་པའི་ཕན་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་

འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མོས་པ་དང་། མོས་པའི་ཕན་ཡོན་དོན་གྱིས་གོ་བར་དགོངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གནས་བཞི་ལ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་སྨྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། གཞི་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་

དགེ་བ་ལས་གནས་བཞི་ལ་མོས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གནས་བཞི་མ་ལུས་པ་སངས་རྒྱས་ཉག་ཅིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གནས་བཞི་ངོས་བཟང་

བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་དྲྭ་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དགེ་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། བྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྡུས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་དང་།

@220B ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཏེ། རྣམ་པ་བཞི་ནི་གང་ལ་མོས་པའི་ཡུལ་ཏེ། འབྲས་བུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་དོན་གྱིས་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གནས་བཞི་མ་ལུས་པ་ས་ཆེ་པོ་ལ་

བཞུགས་པའི་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་བ་མིན་ལ། འོན་ཀང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་འདྲེན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་

ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་པོར་སྐར་བཤད་པའི་འབྲས་བུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མོས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་དེ་ནས་དེའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་བསྟུས་པ་རྒྱལ་བའི་ཡུལ་གནས་བཞི་པོ་འདི་ལ་

མོས་པའི་དད་པ་དང་དོན་གཉིར་གྱི་འདུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲྭ་ཐུ་རྩ་བཞི་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་སྣོད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱིས་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོན་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་འདི་ལ་མི་མོས་པའི་

སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྡིག་པ་ཐམས་བྱང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་བྱུང་བ་དང་། བསྒོམས་པ་ཐམས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཞིང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྡིག་པ་ཐམས་བྱང་བའི་བསོད་

ནམས་ཐམས་ཅད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་དང་། བསྒོམས་པ་ཐམས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་གཞན་ཐམས་ཅད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལ་དེ་ཙམ་དུ་མོས་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི

@0221A ྅། །ཞིག་ཀུན་སྐོང་གི་བྱད་པར་བློ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཀུན་ནས་བླངས་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའོ། །སྡིག་པ་བཤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱས་ལ་གསེར་ཐས་བྱས་པའི་

ཞིང་ཁམས་ནོར་བུས་སྤྲས་པ་ནི་བྱངས་ཀྱི་བྱད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་བྱངས་དང་མཉམ་པ་དུས་ཀྱི་བྱད་པར་ཉིན་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་རྒྱུན་མི་འཆད་བར་

རྟག་ཏུ་འབྲལ་བར་བྱེད་ལ་གང་ཟག་གཞན་གང་དག་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་དོན་བཞི་སྟོན་པའི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལས་ཆོག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་ཆོག་དོན་ལ་མོས་པ་འདི་སྐར་བཤད་པའི་སྒྲིན་པ་

ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་པོ་འཕེལ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ལ་མོས་པ་དེ་ཙམ་མེད་པའི་ཚེ་ལྟན་གང་ཞེག་ཀུན་སློང་གི་ཁྱད་པར་ཆུ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་དུས་བསྐལ་པ་དུ་མར་ཡང་ལུས་

ངག་ཡིད་ཀྱིས་འབད་པ་མེད་པར་རང་གི་དང་གིས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་དྲི་མ་མེད་པ་བསྲུང་བར་བྱད་ལ་གང་ཟག་གཞན་གང་དག་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་དོན་བདུན་སྟོན་པའི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བསྟན་བཅོས་

འདི་ལས་ཆོག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་མོས་པ་འདི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འདི་ལ་མོས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གིས་ཞེག

@0221B འཇིག་རྟེན་འདི་ན་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མེ་འཇིལ་བ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཟིལ་གྱིས་གཅེན་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་ནི་ལྷའི་གནས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཚངས་པའི་གནས་པ་

ཆད་མེད་པ་བཞིའི་མཐར་སོན་པ་ཀུན་སློང་གི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཐོ་འགྱུར་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་བསྒོམ་ལ་གང་ཟག་གཉན་གང་དག་སྟར་བཤད་པའི་མདོ་དང་བསྟུན་བཅོས་འདི་ལས་ཆོག་ཙམ་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་

ནི་མོས་ན་མོས་པ་འདི་སྟར་བཤད་པའི་བསམ་གཏན་ལས་བྱང་བའི་དགེ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་�པོ་ཐོབ་པར་གྱུར། །རྟོ་རྗེའི་གནས་བདུན་ལ་མོས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། མི་མོས་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ལ་རྣམ་པ་ཐ་དུ་སྣང་དུ་མི་

རུང་ངོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་བྱང་སྟོན་པ་ཡིན་པས་འཕགས་པའི་གནས་པའི་མཐར་སོན་པ་ཁྱད་ཆོས་སུ་བཤད་པར་མི་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། འདིར་བཤད་པའི་གཞི་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་བསོད་ནམས་དེ་བས་རྟོ་རྗེ་ལྟ་བུ་དོན་

བདུན་དང་། རོ་རྗེའི་གནས་བདུན་ལ་མོས་པའི་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། འདིར་ཟཱཊ་པའི་སྒྲིན་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་དག་ཙམ་ཞིག་ནི་སྣང་པར་བྱེད་ཅིང་འདིར་ཟཱཊ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཐོ་

རིས་ཙམ་ཞིག་དང་འདིར་ཟཱཊ་པའི་བསྒོམས་པས་ཉོན་མོངས་མངོན་ཐྱུར་ཙམ་སྤོང་བར་བྱེད་ལ། འདི་ནི་ལག་རྗེས་སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གནས་བཞི་འམ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་

@0222A ཞེས། །སྡུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཀུན་སྤོང་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྔར་ཟཱཊ་པའི་བསོད་ནམས་གསུམ་ལས་ཤེས་རབ་འདི་མཆོག་ཉིད་དེ་

ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་དེའི་རྒྱུ་ནི་ཐོག་མར་གནས་བཞི་པོ་འདི་ཐོས་པ་ཡིན་ལ། ཐོས་ནས་མོས་པ་ཐོག་མའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་

རྣམས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གནས་བཞི་ཐོས་ཤིང་མོས་པའི་བསྟགས་པ་སྤྲིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ཐོས་ནས་མོས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མོས་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་།

དེ་ལ་མོས་པས་མཐར་ཐུག་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་རྩད་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་གི་ཚོས་དྲུག་ཅུས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བར་བྱ་བའི་གནས་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་

བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ནི་ཏི་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པའི་སྤོ་ནས་གནས་གྱུར་པ་བྱང་ཆུབ་དང་། བྱང་ཆུབ་དེའི་ཡོན་ཏན་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པ་འཕྲིན་ལས་ཏེ་རྒྱལ་བ་ཡི་ནི་མདོན་སུམ་

དུ་མཐོང་པའི་ཡུལ་རྣམ་པ་བཞི་སྟར་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་གནས་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། གནས་བཞི་པོ་འདི་ལ་བློ་ལྡན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཁ་ཅིག །གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་ན་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་

@0222B འབྲུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་དེ་མ་མཐའ་དག་སྣུར་རྩང་གི་གཞི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་ཉིད་རང་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དེ་མ་སྣུངས་པ་ལས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནུས་པ་ཉིད་དུ་

རྟོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཚེ་སྟོངསཾ སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་མོས་པས་ནི་ལྷ་བུའི་མོས་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེ་སྡུར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་མཐར་ཐུག་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་

འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་བསྟན་པ་དང་། སྟོར་བ་ཕུན་ཚོགས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་རྒྱུར་བསྟན་པ་དང་། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངེས་བརྗོད་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་མ་ལུས་པར་མངོན་

སུམ་དུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་འདི་ནི་བདག་ལ་ཐོབ་རྩང་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་རང་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྣུངས་པས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དེ་བདག་འདྲ་བས་ཀྱང་

ཐོབ་པར་རྒྱས་པ་དང་། ཐོབ་པའི་ཚེ་སྟོབས་སོགས་འདི་འདྲའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་དང་པས་མོས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་གང་ཟག་དེ་དག་ལ་མི་ཉམས་པར་རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེན།

ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོང་དུ་གྱུར་པའོ། །ཡོན་ཏན་གང་གི་ཞེན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། དེའི་རྒྱུ་སྤྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་དོན་གཉིར་གྱི་འདུན་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་པར་སྤོ་བའི་བརྩེ་འགྱས་དང་། དེ་དག་གི་དམིགས་པ་རྣམས་མ་བརྗེད་

@0223A ཞེས། །བའི་དྲན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞི་གནས་དང་མཐོང་གིས་བསྟན་པ་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་སྟོན་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སྟེ་མ་གསུམ་

གྱིས་སྤྱོད་པ་སྤྱི་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་སློབ་པ་བསྟན་ཏེ། །མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སྤྱོད་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྤྱོད་པ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་

ཞར་ཕྱིན་ལ་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་སྟོན་པའོ། །བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་འདི་སྔ་རོལ་ཏུ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་བསམ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ནི། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་དུ་སྐབས་གསུམ་པའི་བརྟེན་བྱར་གཏན་ལ་ཕབ་ལ། འདིར་སྐར་

གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོར་ནོར་བུའི་དཔེས་དྲི་མ་སྤྲོང་བའི་རིམ་གསུམ་གསུངས་པའི་རིམ་པ་དང་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྩ་བའི་དགོངས་པར་མཛད་ནས་འགྲེལ་པ་མཛད་བས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་

བ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་(I)་མི་ཉམས་པར་རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པས་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་སྤྱིན་སོགས་ཞར་ཕྱིན་གྱི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་བས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞར་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་

སུ་རྫོགས་པ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱད་པའི་རྒྱུ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཞར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཞར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྟ་གཞི་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་དགེ་བར་མ་འདུས་པའི་

@0223B སྒོན་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ལྔ་པོ་དེ་ལ་སྦྱིན་བྱ་སྦྱིན་བྱེད་སོགས་རྣམ་བ་གསུམ་དུ་བདེན་པར་རྟོག་པ་མེད་པས་ཕར་ཕྱིན་ལྔ་པོ་དེ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

ཚོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྔ་པ་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟད་པར་སྤངས་ནས་མཐར་ཐུག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་ཐོས་ཤིང་མོས་པའི་ཕན་

ཡོན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐར་བསོད་ནམས་སྦྱིན་པ་ཆུལ་ཁྲིམས་དང་སྟོམ་བྱང་གསུམ་ལ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། འདིར་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ལྔ་ཀ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྐྱ་ཕྱི་འགལ་བ་མེད་དེ། སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་

བསོད་ནམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་སྟེ། ཆུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། བཟོད་པ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་གཉིས་པོ་དག་ནི་སྟོམ་བྱང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བསྡུས་

སོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་གསུམ་པོ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བས་གསུམ་ཀར་ཅི་རིགས་སུ་བསྟས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྒྲིབ་གཉིས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་འདྲེན་པོ་རྣ་བ་ཡིན་པས་རྒྱུའི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་དང་།

བྱ་བ་དང་། བྱེད་པའི་ཁོར་གསུམ་བདེན་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་གང་ཡིན་དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད་དོ། །ས་ལེར་སྣ་ལ་སོགས་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་དྲངས་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པར་འདོད་དོ། །

@0224A ཞེས། །འདིར་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུ་བྱེད་པའི་ལུགས་ལྟར་འཆད་ན་ནི། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས་རིམ་པ་གཉིས་བཤད་པ་ལྟར་རེ་ཞིག་བདག་མེད་ཕྱོགས་སོ་བསྟན་པར་

མི་འོས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤང་བྱའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་རྩད་མོད་ཀྱི། བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། དེའི་བག་ཆགས་ཕྱ་མོ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུ་བྱེད་པའི་ལུགས་ལྟར་བཤད་པ་འཐད་པར་སེམས་སོ། །སྒྲིབ་པ་གཉིས་

ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྟར་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་གཞན་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འམ་ཐབས་གཞན་

མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཆོག་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་དེའི་གཞི་ནི་སྟོན་པའི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཐོག་མར་ཐོས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཐོས་པ་

ཕན་ཡོན་མཆོག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དམ་པའི་ཆོས་བརྗོད་པའི་ཚུལ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་སྟོང་

བའི་སྒྲིབ་པ་ལ་བག་བྱ་བར་གདམས་པ་དང་། བསྙམས་པའི་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀུ་བསྡོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་མཛད་པ་དང་། རང་བཞིན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བཤད་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་

@0224B བྷ་ལ་གྱས་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གང་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པ་དང་། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་མཛད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཕགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་

པའི་མདོ་དང་། འཕགས་པ་དཔལ་འཕྲེང་གི་མདོ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོའི་མདོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་

དག་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང་། ལུང་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱད་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོ་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་དངོས་སུ་གནས་ངན་ལན་གྱི་དྲི་མ་ཕྲ་མོ་དག་པར་

བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་གང་དག་ཟབ་མོའི་ཆོས་འདི་ལ་མོས་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དགེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཐོ་ཚེ་ནས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་འདི་བཤད་དོ། །གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་འགའ་

ཞིག་ཀྱང་རྟེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི་ངེས་པའི་དོན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱམས་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཆད་བྱེད་བསྟན་བཅོས་

ཀྱི་རང་བཞིན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡཁད་པ་དང་། ཡཁད་བྱ་གསུང་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་སྨོན་མེ་དང་། ཐྲོག་དང་། ཧོར་བྱ་དང་ཉི་ཟླའི་འོད་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་བཞིན། དེ་

@0225A ཞེས། །བཞིན་དུ་དོན་ཆེན་པོ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་དང་ཚོས་དང་སྦྱོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་

པར་རིག་པ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་འོད་མཛད་པ་ཐུབ་པའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་གིས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་རབ་ཏུ་

བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གསུང་གང་ཞིག་སྐྱེས་བུའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གི་སྐྱོན་མཐའ་དག་དང་བལ་བའི་ཚོས་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་ཞིང་དོན་གང་ཞིག

ཉམས་སུ་བླངས་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲོང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གསུང་མཐར་ཐུག་པ་ཉོན་མོངས་དང་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ཞི་བའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་

དྲང་སྲོང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་ལྷོག་པ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་དང་དེའི་ཐབས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གང་ཡང་མི་སྟོན་པའི་ཚིག་གཞན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་

བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག་རྒྱལ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྟོན་པ་དང་དེ་འབའ་ཞིག་གི་བསྟན་བ་ཚད་མར་བྱས་ནས་དེ་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་བྱེད་པ་པོའི་

@0225B ཀུན་སློང་གིས་ཁྱད་པར་རྣེད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་དང་། བྱགས་པ་ལ་བལྟ་བ་སོགས་འཚོར་བའི་འདུ་འཛིའི་རྣམ་གཡེང་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད་པ་དང་། བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར་ཐར་པ་ཙམ་དང་མཐར་ཐུག་པའི་ཐར་པ་དང་ལམ་གང་ལ་

ཞུགས་ན་ཐར་པ་དེ་དག་ངེས་པར་ཐོབ་ནུས་པའི་ཐར་པ་དེ་དག་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དཔལ་ཐུབ་པའི་གསུང་གི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པས་བྱང་སྤོང་གི་བཀའ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ཙོས་

བློངས་ཏེ། ཐོས་པ་དང་དེའི་དོན་སེམས་པ་དང་བསྒོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་བར་རིགས་སོ། །གཞུང་ཁ་ཅིག་ཀུ་ཚོགས་བཅད་འདིའི་རྗེས་སུ་མ་རིག་པྲོངས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྲིན་བྱའི་ཡིག་འབྲུར་མུ་སྟེགས་བསྟན་བཅོས་སུའང་། དོན་ལྡན་

ཆོས་ལྡན་པ་གསུམ་ཉོན་མོངས་ཅད་བྱེད་བརྗོད་གྱུར་གང་ཡིན་དང་། །འཇིག་རྟེན་སོ་སོ་ལེགས་བཤད་དེ་ཡང་བློ་ལྡན་དྲང་སྲོང་བཞིན་འཛིན་ན། །གསུང་གང་ཟག་མེད་བློ་མངའ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས་འབྱུང་བ་སྨོས་ཅི་དགོས། ཞེས་པ་དཀྱུས་སུ་དྲིས་

པ་ནི་མ་ངག་པར་གསལ་ཏེ། འོག་བསྡུས་དོན་གྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྫ་བའི་ཆོགས་བཅད་དང་རིགས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དམ་པའི་ཆོས་མི་སྲོང་བའི་ཐབས་ལ་

འབད་པར་གད་མས་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་སྲོང་བའི་རྒྱུ་སྤང་བར་བྱ་བར་གདམས་པ་དང་། ཆོས་སྤངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཟཱཊ་པའོ། །དང་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་ལ་དབང་མི་ཟ་བར་གྱུས་པར་བྱ་བ་དང་། ཚགས་སྡང་གི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་

@226A ཞེས། །བར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་ཟ་བར་མི་རིགས་པ་དང་། དབང་ཟོས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །དང་པོ་ནི། དྲང་སྲོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་པའི་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་པ་དེ་དྲང་དོན་ལ་ངེས་དོན་དང་། ངེས་དོན་

ལ་དྲང་དོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་འདིབས་པ་སོགས་ཀྱིས་མི་དགྱུགས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་རྒྱལ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་མཁས་པ་འགའ་ཡང་འཛིག་རྟེན་འདི་

ན་ཡོད་པ་ཡིན་པས། དེའི་དགོངས་པ་གཟུག་ལུམས་གྱིས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པས་བསྟུས་པ་མ་ལུས་པ་དང་། ཟབ་མའི་གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མཆོག་ནི་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་ཏེ་

གཞན་གྱིས་མིན་པས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་ལ་དབང་ཟོས་ནས་སྤངས་པ་དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ནི་གནོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ངེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐུབ་པའི་དམ་

པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་བཞིག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། དེ་འགག་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི། གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལྟ་བའི་དྲི་མ་ཅན་དེ་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་

སྐོ་ནས་བློ་མི་སྐྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་རྣོངས་པ་མ་རིག་པས་ཟིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་དམན་པའི་འཕགས་པ་འཕགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨོ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་དག་བཅོམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྨོ་བ་འཕགས་

@226B པའི་གང་ཟག་ལ་སྐྱེ་བ་འདེབས་པ་དང་། འཕགས་པ་དེས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྙས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཀུན་གྱུབ་མཐའ་དན་པ་ལ་ཞེན་པའི་ལྟ་བས་བྱས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གྱུབ་མཐའ་དན་པ་ལ་ཞེན་ན། དེ་ལས་དབྱལ་ཞིང་

ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་རེ་ཤིག་སྨྲར་དུ་མི་རུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་པས་དཔར་ན། བོས་དཀར་པོ་གཅང་ཚོན་གྱིས་རྣ་པར་བསྒྲུར་ནུས་ཀྱི། སྨུམ་གྱིས་གོས་པ་ཚོན་གྱིས་ལེགས་པར་བསྒྲུར་ནུས་པ་མིན་པས། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་

རྣམས་ཀྱིས་གྱུབ་མཐའ་དན་པ་ལ་མི་ཞེན་པ་ལ་ཆེད་ཆེར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྲས་དང་སློབ་མར་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བའི་རྒྱུ་ནི་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བློ་གྲོས་

དམན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཀར་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དག། མ་རྟོགས་པ་ལ་རྟོགས་སྣམ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་སྣམ་པའི་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོ་ཅབས་སྟ་མར་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་འཕོངས་པའི་

ལས་སྒྲིབ་བསགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་འཕོངས་པས་བསྒྲིབས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། དགོངས་པ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཇི་བཞིན་དུ་འཛོག་པས་དྲང་དོན་ལ་ངེས་དོན་དེ་ཉིད་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟང་ཟིང་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་རྟེད་པ་ལ་

བརྐམ་པ་དང་། རང་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་ཞེན་པའི་ལྟ་བའི་དབང་དང་། དམ་པའི་ཆོས་སྐུན་འབྱིན་པ་ཉེས་གཉེན་དུ་མིང་བཏགས་པའི་སྨོག་ཐོགས་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་པའི་ཆོས་འཛོག་པའི་དགེ་བའི་ཉེས་གཉེན་རྒྱུ་ཚིང་བཏགས་པའི་དགེ་བའི་ཉེས་གཉེན་རྒྱུད་དེ་སྤངས་ཤིང་།

@227A ཞེས། །ཆོ་འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལ་ཞེན་ནས་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་གོ་འཕང་མཆོག་ལ་མོས་པ་དམན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐོང་བར་བྱེད་པས་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲིག

ཐོགས་སྲངས་ནས་ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་ཉེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་བཅོམ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བག་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་

གཉིས། དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོང་བས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། འཕོར་བ་ལས་མི་ཐར་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཟབ་མོའི་ཆོས་སྤྲངས་ནས་ཉམས་པ་ལ་འཇིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་དང་ནི་མི་བཟད་པའི་སྤྱལ་བདུག་པ་

དང་། རང་གསོད་པའི་གཞེད་མ་དང་ནི་ཐོག་ལའང་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། མི་དང་སྤྱལ་དང་རྟོ་རྩེའི་མེས་ནི་ཆོ་འདིའི་སྤོག་དང་བྲལ་བ་ཙམ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ལས་མནར་མེད་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པར་འགྲོ་

བར་མི་འགྱུར་ལ། དམ་པའི་ཆོས་སྤྲངས་པས་ཆོ་འདིར་ཡང་ཉེས་དམིགས་དུ་མ་འབྱུང་ཞིང་ཕྱི་མར་མནར་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྨྲིག་གྲོགས་བསྟེན་པས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐུ་མཚལ་

འབྱིན་པའི་ངན་སེམས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དང་། རང་གི་ཕ་དང་མ་གསོད་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་གསོད་པའི་བྱ་བ་མིན་པ་མཚམས་མེད་བྱེད་པ་དང་། མཆོག་གི་ཚོགས་དགེ་འདུན་འཛིན་འོའི་དབྱེན་གྱིས་འབྱེད་པའི་མི་ཡང་ཆོས་

@227B ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ངེས་པར་བསམས་པས་སྡུང་དུ་སྲིག་པ་དེ་ལས་ཐར་པར་འགྱུར་གྱི།ཁང་ཞིག་ཡིད་ནི་ཆོས་ལ་སྣང་བ་དེ་ལ་རེ་ཤིག་འཛིར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐར་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་

ཡོད་དེ་མེད་པས། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང་། བྱག་མཐའ་ངན་པ་ལ་ཞེན་ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྐུར་པ་སོགས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་འཕོངས་པའི་ལས་ཀྱི་སྨིན་པ་དང་མི་ལྡན་

པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཁམས་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཚུལ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལ་

བརྟེན་པའི་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་འཕྲིན་ལས་ཏེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་རྣོ་རྩེ་ལྟ་བུ་དང་། རྣོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་གནས་རྣམ་པ་བདུན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ལས་བྱམས་པ་མགོན་པོ་བདག་གིས་དགེ་བ་གང་

ཐོབ་པ་དེས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་འདིས་མཐའ་ཡས་པའི་འོད་མངའ་བའི་དྲང་སྲོང་རྒྱལ་བ་ཆོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་། མཐོང་ནས་ཀྱང་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྟུལ་དྲི་མ་མེད་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་རྒྱུད་

ལ་སྐྱེས་ཏེ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་པར་ཤེགས་ཅིག་གོ །འདི་ནི་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་བ་ཆུང་ངས་ཅིག་བསགས་པ་ཡང་ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྟོད་བར་གདམས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།

@228A ཞེས། །རྩ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཞུ་པོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་གང་ལས་རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་མཛད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ཞེས་པའི་ཚེ་ལོ་ཀ་གཅིག་དང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པའི་

འཆད་བྱེད་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་རང་བཞིན་དང་། བཤད་བྱ་གསུང་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུར་ནི་གང་བརྗོད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྒོམ་གྱིས་ཤེས་པའི་ཚེ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་

བཅོས་དྲི་མ་མེད་པ་ནི་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཞེག་རྒྱལ་བ་ཞེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱ་གཅིག་གིས་བསྟན་པས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཞེས་བསྟན་ཏོ། །གང་ཕྱིར་གྱལ་ལས་ཞེས་པའི་ཤེས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཆོས་སྤོང་གིས་རྒྱུད་དག་པའི་ཐབས་དང་།

བློ་དམན་ཕྱིར་དང་ཞེས་པའི་ཤེས་ཀ་གཅིག་གིས་ཉམས་པའི་རྒྱུ་བསྟན་ནས་མི་ཉམས་པར་གདམས་པ་དང་། དེ་ནས་ཇི་ལྟ་ཟབ་མོའི་ཞེས་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཉིས་དམིགས་བསྟན་པ་ཡིན་

པས་དེ་མི་འབྱུང་བ་ལ་འབད་པར་གདམས་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱེས་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་བསྟོ་བ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བསྟོས་

པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣོ་རྩེ་གནས་བདུན་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་བརྩེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་མདོར་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་དཀོན་མཆོག་ཅེས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་

@228B ཐ་མ་ཡིས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ཐུབ་མའི་བསྟན་བཅོས་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་ལ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ལེའུ་ལྔ་པ་

ལས།ཅ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཕཊ་པ་སྐབས་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པའོ། །དོན་གནས་རྣམ་བདུན་ཚུལ་བཞིན་ཐོས་པ་ལས། །སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པའི་

ཕན་ཡོན་མཆོག །རྗེ་བཙུན་ཐུབ་མའི་གསུང་གི་མན་ངག་ལས། ཡབ་སྲས་གཉིས་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་ཕཊ་། །བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕཊ་པ་རྣོགས་སོ།། །།བཞི་པ་འཇུག

གི་དོན་ལ་གསུམ། འགྲེལ་པ་མཇད་པའི་བསྟོད་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་གང་གིས་མཇད་པ་དང་། གང་གིས་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་དམ་པའི་ཆོས་རིན་ཆེན་

དྲི་མ་མེད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་བཤད་པ་འདི་ལས་བསམ་ཡས་བསོད་ནམས་ཐོགས་མེད་པ་དག་གིས་གང་ཐོབ་པ་དེས་ནི་འགྲོ་བ་ཀུན་ཐེག་པ་མཆོག་གི་དམ་པའི་ཆོས་རིན་ཆེན་དྲི་མ་མེད་པའི་དོན་ཉན་པ་དང་། སེམས་

པ་དང་། མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྣོད་དུ་གྱུར་ཅིག །གཉིས་པ་ནི་འཕགས་པ་མགོན་པོ་བྱམས་པས་མཛད་པ་དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣ་པར་

@229A ཞེས། །བཤད་པ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པ་དང་བཅས་པའི་བཤད་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་བྱེ་དཔའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིར་ནམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་

སོ།། །།གསུམ་པ་ནི། དཔལ་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དཔེ་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བྱམ་ཟེའི་ཆེན་རྗེ་རྗེའི་དབོང་པོ་པཎྜི་ཏ་སྤྱ་རྟ་ན་དང་། བོད་ཀྱི་ཞིང་ཁ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་པ་ལོ་སྟྲ་བ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་

ཀྱིས་བོང་ཁྲེར་དཔེ་མེད་དེ་ཉིད་དུ་བསྒྲུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོའི་དོན། །རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་བྲལ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལས། ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའི་དགོངས་པ་བཞིན། །ཆེས་ཆོས་ཆེར་

གསལ་མཛད་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པའི་གསུང་། མཁས་མང་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་ངགས་མཆོག །རྗེ་རྗེ་ལྷ་བུའི་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་གྱི་གནས། །ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་དྲི་མེད་རིགས་པའི་བརྒྱན། །གོ་སྟའི་ངག་གིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་

ཕྱི། །དང་ངེས་འབྱེད་པར་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པ། །ཐོགས་མེད་ཅེས་ནི་ས་གསུམ་རབ་བྱགས་པས། །གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ་དང་། །དཔལ་འཕྲིང་མདོ་དང་སྙིང་པོའི་མདོ་སྡེ་སོགས། །ངས་དོན་ལུང་དང་སྦྱར་ནས་

རྣམ་བཤད་པ། །སེམས་དཔའ་མཆོག་དེའི་བཞེད་པ་ཇི་བཞིན་བཤད། །རྒྱལ་ཆེ་བ་དམ་པའི་གསུང་ནི་ཤིན་ཏུ་བརྩིང་། །ཤིང་རྟ་ཆེན་ཆེན་པོའི་བཞེད་པའང་རྟོགས་དཀའ་མེད། །རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་གསུང་གི་མན་ངག་ལས། །མ་ནོར་

@229B མ་འདྲིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ཕྱི། །རྟེན་འབྲེང་ཚོས་རྣམས་ཆུ་ནང་ཟླ་གཟུགས་ལྟར། །ཇི་བཞིན་གཟིགས་ནས་བཙོ་བས་འདོམས་མཛད་ཅིང་། །ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྲེལ་མཛད་པ། །བློ་མ་དེ་ལ་བདག་ནི་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་འཆར་བའི་མན་ངག་མེད། །ལུང་དོན་རིགས་པས་དཔྱོད་པའི་མཐུ་མེད་པར། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་བལྟ་འདོད་ན། །དམྱས་ལོང་ལག་ཏུ་མར་མེ་བཟུང་དང་མཚུངས། །ལུང་དོན་རིགས་པས་འབྱེད་པའི་རྣམ་

དཔྱོད་ཀྱིས། །འཕགས་པའི་བསྟན་བཅོས་དགོངས་པ་རྣམ་ཕྱེ་མོད། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་ནོངས་པའི་ཚོགས་མཆིས་ན། །ཐུབ་མ་ལྷར་བཅས་ཀུན་གྱིས་བཟོད་པར་མཛོད། །དེ་ལྷར་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཅི་ཡོད་དེས། །རྣམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་

གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན། །ཐེག་མཆོག་ལམ་གྱི་གླུ་ཆེན་ནང་ཉུགས་ནས། །ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་རྒྱ་(MTZE)ར་བགྲོད་བྱེད་ཤོག །བདག་ཀྱང་དེང་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ལམ་བཟང་འདི་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །མི་ཕམ་བྱང་ཆུབ་

སྐྱིང་པོར་གཤེགས་པའི་ཚེ། །ཐེག་ཆེན་དམ་ཆོས་བདུད་རྩིས་ཆོམ་བྱེད་སྐོ །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་བྱེད་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་

རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་པོ། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རིད་མདའ་བ་ཀུ་མ་ར་མ་ཏིའི་ཞལ་སྔ་ལས་ཀྱང་ཐོས་ཤིང་། དུས་ཕྱིས་སའི་སྟང་ན་འབྲག་པའི་ཟླ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་བཟང་པོའི་

@230A ྈ། །ཞལ་སྔ་ནས་ལས་བཀའ་དྲིན་རྩོགས་པར་མཛོས་ཤིང་། རྗེ་བཙུན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་རྟུལ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་རེག་པ་རིགས་པ་སྨྲ་བ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས། མདོ་སྡེགས་ཀྱི་གཞུང་རྒྱ་མཆོ་ལྷ་བུའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོང་།

པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་གྱང་རུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་དུ་མས་བསྐུལ་ཏེ། དཔལ་གནས་སྐྱིང་གི་ཚོས་གྲྭ་ཆེན་པོར་སྒྲུབ་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་གཟུང་དུ་མ་ལ་སྒྲུབས་པའི་སྡེ་

སྣོད་འཛིན་པ་སྣག་ཚལ་མཁར་ཁབ་དོན་གྲུབ་ཀྱིན་དགའོ། །འདི་ཀྱང་མདོ་སྡེཀས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྲོགས་ཀྱིན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག ། །།སངས་མངག་ལམ།། །།